

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VYŠNÉ REMETY, VYŠNÁ RYBNICA, REMETSKÉ HÁMRE

TEXTOVÁ ČASŤ
Čistopis

Michalovce, 2007

Územný plán obce je financovaný z príspevku ERDF (ES), štátneho rozpočtu a rozpočtu obce Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre v súlade so zmluvou o poskytnutí príspevku uzavretou s MVaRR SR.

NÁZOV ELABORÁTU:

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VYŠNÉ REMETY, VYŠNÁ RYBNICA, REMETSKÉ HÁMRE

Textová časť - Čistopis

OBJEDNÁVATEĽ: OBEC VYŠNÉ REMETY, Ing. Martin Dolinič, starosta obce,
štatutárny zástupca pre obstarávanie UPN obcí Vyšné Remety, Vyšná Rybnica,
Remetské Hámre
OBEC VYŠNÁ RYBNICA, František Gejguš, starosta obce
OBEC REMETSKÉ HÁMRE, Ing. Eva Landová, starostka obce

ODBORNE SPÔSOBILA OSOBA

PRE OBSTARÁVANIE ÚPD: Ing. arch. MAČÁKOVÁ Eva, Jakobyho 14, Košice

SPRACOVATEĽ:

ArchAteliér, Kpt. Nálepku 20, 071 01 Michalovce

HLAVNÝ RIEŠITEĽ:

Ing. arch. BOŠKOVÁ Marianna

Názov ÚPD: **ÚZEMNÝ PLÁN OBCE Vyšné Remety**
Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce Vyšné Remety
Číslo uznesenia:
Dátum uznesenia:

.....
Ing. Martin Dolinič,
starosta obce Vyšné Remety pečiatka

Názov ÚPD: **ÚZEMNÝ PLÁN OBCE Vyšná Rybnica**
Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce Vyšná Rybnica
Číslo uznesenia:
Dátum uznesenia:

.....
František Gejguš
starosta obce Vyšná Rybnica pečiatka

Názov ÚPD: **ÚZEMNÝ PLÁN OBCE Remetské Hámre**
Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce Remetské Hámre
Číslo uznesenia:
Dátum uznesenia:

.....
Ing. Eva Landová
starosta obce Remetské Hámre pečiatka

OBSAH :

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	7
1.1.1 Dôvody na obstaranie územnoplánovacej dokumentácie.....	7
1.1.2 Hlavné ciele riešenia.....	8
1.2 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM.....	8
1.2.1 Chronológia spracovania	8
2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	9
2.1 VYMEDZENIE ZÁUJMOVÉHO A RIEŠENÉHO ÚZEMIA	9
2.1.1 Vymedzenie riešeného územia.....	9
2.1.2 Súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti.....	9
2.2 ZHODNOTENIE DOTERAJŠÍCH ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH DOKUMENTÁCIÍ	10
2.3 ZHODNOTENIE VÝZNAMU OBCÍ V ŠTRUKTúRE OSÍDLENIA	14
OBEC VYŠNÉ REMETY	14
OBEC VYŠNÁ RYBNICA	15
OBEC REMETSKÉ HÁMRE	15
2.4 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE	16
2.4.1 Demografia	16
OBEC VYŠNÉ REMETY	17
OBEC VYŠNÁ RYBNICA	19
OBEC REMETSKÉ HÁMRE	21
2.4.2 Trh práce, ekonomická aktívita	23
OBEC VYŠNÉ REMETY	23
OBEC VYŠNÁ RYBNICA	23
OBEC REMETSKÉ HÁMRE	23
2.4.3 Vývoj a charakteristika bytového fondu	24
OBEC VYŠNÉ REMETY	24
OBEC VYŠNÁ RYBNICA	26
OBEC REMETSKÉ HÁMRE	27
3. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE	29
OBEC VYŠNÉ REMETY	29
3.1.1 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia.....	29
3.1.2 Väzby obce na záujmové územie	29
OBEC VYŠNÁ RYBNICA	30
3.1.3 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia.....	30
3.1.4 Väzby obce na záujmové územie	30
OBEC REMETSKÉ HÁMRE	30
3.1.5 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia.....	30
3.1.6 Väzby obce na záujmové územie	30
3.2 ÚZEMNÝ PRIEMET EKOLOGICKEJ STABILITY	30
OBEC VYŠNÉ REMETY	32
OBEC VYŠNÁ RYBNICA	33
OBEC REMETSKÉ HÁMRE	34
4. URBANISTICKÁ KONCEPCIA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA	35
4.1 STANOVENIE ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE A KOMPOZÍCIE OBCÍ	35
OBEC VYŠNÉ REMETY	35
4.1.1 Vývoj a súčasný stav urbárnej štruktúry obce.....	35

4.1.2	Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce	36
4.1.3	Priestorové usporiadanie lokalít bývania	37
OBEC VYŠNÁ RYBNICA		38
4.1.4	Vývoj a súčasný stav urbánej štruktúry obce	38
4.1.5	Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce	39
4.1.6	Priestorové usporiadanie lokalít bývania	40
OBEC REMETSKÉ HÁMRE		41
4.1.7	Vývoj a súčasný stav urbárnej štruktúry obce	41
4.1.8	Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce	41
4.1.9	Priestorové usporiadanie lokalít bývania	43
4.2 ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT	45	
4.2.1	Kultúrno-historický potenciál	45
4.2.2	Národné kultúrne pamiatky, objekty pamiatkového záujmu	45
OBEC VYŠNÉ REMETY		46
OBEC VYŠNÁ RYBNICA		46
OBEC REMETSKÉ HÁMRE		46
4.2.3	Archeologické hodnoty	46
OBEC VYŠNÉ REMETY		46
OBEC VYŠNÁ RYBNICA		47
OBEC REMETSKÉ HÁMRE		47
4.2.4	Prírodné hodnoty územia	47
5. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA.....	48	
5.1.1	Hlavné smery rozvoja obce	48
OBEC VYŠNÉ REMETY		48
5.1.2	Obytné územie	48
5.1.3	Zmiešané územie	48
5.1.4	Výrobné, poľnohospodárske a iné územie	48
5.1.5	Rekreačné územie	49
OBEC VYŠNÁ RYBNICA		49
5.1.6	Obytné územie	49
5.1.7	Zmiešané územie	49
5.1.8	Výrobné, poľnohospodárske a iné územie	49
5.1.9	Rekreačné územie	50
OBEC REMETSKÉ HÁMRE		51
5.1.10	Obytné územie	51
5.1.11	Zmiešané územie	51
5.1.12	Výrobné, poľnohospodárske a iné územie	51
5.1.13	Rekreačné územie	51
6. NÁVRH RIEŠENIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE	52	
6.1 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE	52	
OBEC VYŠNÉ REMETY		52
6.1.1	Občianska vybavenosť	52
6.1.2	Zdravotníctvo	53
6.1.3	Sociálna starostlivosť	54
6.1.4	Služby	54
6.1.5	Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti v obci	54
OBEC VYŠNÁ RYBNICA		55
6.1.6	Občianska vybavenosť	55
6.1.7	Zdravotníctvo	57

6.1.8	Sociálna starostlivosť	57
6.1.9	Služby	57
6.1.10	Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti v obci	58
OBEC REMETSKÉ HÁMRE		59
6.1.11	Občianska vybavenosť	59
6.1.12	Zdravotníctvo	61
6.1.13	Sociálna starostlivosť	61
6.1.14	Služby, ubytovanie	61
6.1.15	Správa, verejná správa, inštitúcie	62
6.1.16	Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti Remetské Hámre	62
6.2	VÝROBNÉ ZARIADENIE	64
6.2.1	Ťažba nerastných surovín	64
6.2.2	Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory	64
6.2.3	Výroba a výrobné zariadenia	64
6.2.4	Poľnohospodárska výroba	64
6.2.5	Lesné hospodárstvo	66
6.3	REKREÁCIA, CESTOVNÝ RUCH, KÚPEĽNÍCTVO	67
OBEC VYŠNÉ REMETY		67
OBEC VYŠNÁ RYBNICA		68
OBEC REMETSKÉ HÁMRE		68
7.	VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	68
8.	VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	69
8.1.1	Ochranné pásmá	69
8.1.2	Chránené územia	70
9.	RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI	70
9.1.1	Riešenie záujmov obrany štátu	70
9.1.2	Riešenie civilnej ochrany obyvateľstva	71
9.1.3	Riešenie ochrany pred požiarmi	71
9.1.4	Riešenie ochrany pred povodňami	71
10.	NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY	72
10.1.1	Prírodné pomery - všeobecná charakteristika	72
10.1.2	Súčasná krajinná štruktúra	89
10.1.3	Územný systém ekologickej stability (ÚSES)	94
10.2	OBEC VYŠNÉ REMETY - Miestny ÚSES	97
10.3	OBEC VYŠNÁ RYBNICA - Miestny ÚSES	102
10.4	OBEC REMETSKÉ HÁMRE - Miestny ÚSES	105
11.	NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA	106
11.1	DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA	106
11.1.1	Širšie dopravné vzťahy	106
11.1.2	Železničná doprava	107
OBEC VYŠNÉ REMETY		107
11.1.3	Základný dopravný systém obce	107
11.1.4	Ostatná miestna komunikačná sieť	108
11.1.5	Osobná hromadná doprava (autobusová doprava)	108

11.1.6	Parkoviská a odstavné plochy	109
11.1.7	Pešie a cyklistické komunikácie.....	109
11.1.8	Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy	110
OBEC VYŠNÁ RYBNICA		110
11.1.9	Základný dopravný systém obce	110
11.1.10	Ostatná miestna komunikačná sieť.....	111
11.1.11	Osobná hromadná doprava (autobusová doprava)	111
11.1.12	Parkoviská a odstavné plochy	111
11.1.13	Pešie a cyklistické komunikácie.....	112
11.1.14	Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy	112
OBEC REMETSKÉ HÁMRE		113
11.1.15	Základný dopravný systém obce	113
11.1.16	Ostatná miestna komunikačná sieť.....	113
11.1.17	Osobná hromadná doprava (autobusová doprava)	114
11.1.18	Parkoviská a odstavné plochy	114
11.1.19	Pešie a cyklistické komunikácie.....	115
11.1.20	Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy	115
11.2	TECHNICKÉ VYBAVENIE – VODNÉ HOSPODÁRSTVO	116
11.2.1	Zásobovanie pitnou vodou.....	116
11.2.2	Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd	120
11.2.3	Vodné toky a nádrže	123
11.2.4	Hydromelioračné zariadenia	124
11.3	TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ	125
11.3.1	Zásobovanie elektrickou energiou	125
11.3.2	Telekomunikačné zariadenia	131
11.3.3	Mobilní operátori	132
11.3.4	Televízne a rozhlasové vysielanie	132
11.3.5	Miestny rozhlas:.....	132
11.4	ZÁSODOVANIE TEPLOM, PLYNOM.....	133
11.4.1	Zásobovanie plynom.....	133
11.4.2	Zásobovanie teplom	134
11.5	KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	137
11.5.1	Ovzdušie – ochrana čistoty ovzdušia.....	137
11.5.2	Vodné toky a nádrže, čistota vody, podzemné a povrchové vody	138
11.5.3	Pôda – ochrana pôdneho fondu	139
11.5.4	Biota.....	140
11.5.5	Návrh zásad a opatrení na nakladanie s odpadmi.....	140
12.	VYMEDZENIE PRIEKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV	143
12.1.1	Žažba nerastných surovín	143
12.1.2	Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory, zosuvy pôdy	143
13.	VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU	143
14.	NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INÉJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASTI RIEŠENÉHO ÚZEMIA	143
15.	HODNOTENIE NAVRHovanéHO RIEŠENIA	144

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Obstarávateľom a štatutárny zástupcom pre obstarávanie Územného plánu obce Vyšné Remety, Vyšná Rybnica a Remetské Hámre je obec Vyšné Remety. Obec v roku 2006 vyhlásila verejnú súťaž na výber spracovateľa „Územného plánu obci“. Členovia komisie na základe dohodnutých kritérií vyhodnotili poradie úspešnosti ponúk.

Spracovateľom dokumentácie ÚPN-O je ArchAteliér Ing. arch. Bošková Marianna, Kpt. Nálepku 20, Michalovce. Vypracovanie územného plánu obce je spracované na základe zmluvy o dielo č. 46-2006/02/18.

Obstarávateľskú činnosť zabezpečuje v zmysle §2a stavebného zákona Ing. arch. Eva Mačáková.

1.1.1 Dôvody na obstaranie územnoplánovacej dokumentácie

Obce Vyšné Remety, Vyšná Rybnica a Remetské Hámre sa nachádzajú v okrese Sobrance, v severozápadnej časti, na hranici okresov Michalovce, Humenné a Snina.

Obce majú napriek uvedenej polohe a charakteristike značný rozvojový potenciál pre bývanie a podnikateľské aktivity v oblasti cestovného ruchu. Význam sídiel sa v budúcnosti zvýší vďaka blízkosti rekreačnej oblasti Zemplínska šírava, Morského oka, Vodnej nádrži Vyšná Rybnica a plánovanej trasy diaľnice D1 (Michalovce – Ukrajina).

Obce Vyšné Remety, Vyšná Rybnica a Remetské Hámre majú spracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu - Územný plán zóny. Tieto dokumentácie boli spracované a schválené pred rokom 2000. V zmysle § 141, odst. 10 zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon), územnoplánovacie dokumentácie neboli aktualizované do 31. júla 2006 ani preskúmané podľa §30 odst. 4, stráca od 1. augusta 2006 záväznosť.

Z dôvodu početných zmien v územnoplánovacej legislatíve a z potreby navrhnuť komplexnú koncepciu územného rozvoja obcí na nasledujúcich cca 20 rokov, sa pristúpilo k obstaraniu nového Územného plánu obci (ÚPN-O) v súlade s §11 zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon). V dokumentácii sú premietnuté nové rozvojové impulzy a zámery obci.

Zabezpečenie ÚPD je spolufinancované EÚ v rámci Operačného programu Základná infraštruktúra, Opatrenie 3.4. Renovácia a rozvoj obcí. Projekt má názov „Územný plán obce Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre“. Žiadateľom a príjemcom podpory v tomto projekte je obec Vyšné Remety. Obstarávateľom ÚPD je v zmysle Stavebného zákona obec Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre.

Postup obstarania územného plánu bol stanovený v zmysle §19a, odst. 1 a §21, odst.2 zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon), v zmysle ktorého sa zabezpečuje vypracovanie **Prieskumov a rozborov, Zadania a Návrhu ÚPN-O**. Podľa § 21. odst.2 stavebného zákona sa upúšťa od vypracovania konceptu riešenia, nakoľko obce: Vyšné Remety, Vyšná Rybnica a Remetské Hámre majú spolu menej ako 2000 obyvateľov (Vyšné Remety - 417 obyvateľov, Vyšná Rybnica - 388 obyvateľov a obec Remetské Hámre - 656 obyvateľov) – spolu 1461 obyvateľov.

Prípravné práce na obstaraní územného plánu obci boli začaté 27.1.2006 oznámením o začatí obstarávania (pred účinnosťou zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, preto ÚPD nepodlieha posudzovaniu ako strategický dokument). V prvej etape prác bola vypracovaná dokumentácia Prieskumov a rozborov s krajinnoekologickým plánom. V zmysle prijatého postupu ako nasledujúca etapa bolo spracovanie Zadania pre vypracovanie Návrhu ÚPN-O.

Dokumentácia Zadania, po prerokovaní v súlade s § 20, odst.2 stavebného zákona s verejnosťou a dotknutými orgánmi štátnej správy, dotknutými obcami, samosprávnym krajom, s dotknutými organizáciami, právnickými a fyzickými osobami, zapracovaní uplatnených pripomienok a schválení obecnými zastupiteľstvami obcí Vyšné Remety, Remetské Hámre, Vyšná Rybnica, je základným zadávacím dokumentom, v ktorom sú stanovené hlavné ciele a požiadavky na riešenie Návrhu ÚPN-O obcí Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre.

1.1.2 Hlavné ciele riešenia

Ciele riešenia Územného plánu obcí vyplývajú z účelu a zamerania využitia územnoplánovacej dokumentácie. V riešení Územného plánu obcí je potrebné v súlade s § 11, ods. 5 stavebného zákona sa zamerať na riešenie súčasných územnotechnických a environmentálnych problémov a navrhnuť územný rozvoj obcí zodpovedajúci potenciálu územia a potrebám obyvateľov obce pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja. V tomto zmysle sú hlavné ciele riešenia Územného plánu obcí Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre nasledovné:

- hlavným cieľom územno-plánovacej dokumentácie je návrh koncepcie dlhodobého urbanistického rozvoja obcí a jeho jednotlivých funkcií, funkčné vymedzenie a usporiadanie sídelnej a krajinnej štruktúry, určenie základných zásad organizácie územia, spôsobu jeho využitia a podmienok výstavby,
- územným plánom obcí vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie jeho trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt,
- riešiť regulatívny a limity funkčného a priestorového usporiadania obce, územno-technické podmienky umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia a základných prvkov územného systému ekologickej stability
- prioritne riešiť súčasné územnotechnické a environmentálne problémy v území identifikované v dokumentácii Prieskumov a rozborov,
- v návrhu komplexného územného rozvoja obcí rešpektovať z nadradenej dokumentácie územného plánu veľkého územného celku Košického kraja /ÚPN – VÚC/, schváleného Nariadením vlády SR č. 281/1998 Z.z. a jej záväzné regulatívny platné pre kat. územie obcí, schválené zastupiteľstvom KSK dňa 30. 8. 2004.
- v návrhu koncepcie územného rozvoja obcí riešiť obce ako administratívne a územne samostatné celky a v rámci širších nadlokálnych väzieb zohľadniť vzťahy a väzby na širšie záujmové územie v rámci sídelnej štruktúry okresu Sobrance a to najmä na mestá Sobrance a Michalovce,
- obsah a rozsah dokumentácie ÚPN-O obcí spracovať v hĺbke a podrobnosti riešenia primerane Metodickému usmerneniu obstarania a spracovania územného plánu obce (MŽP SR, rok 2001). navrhnuť komplexný územný rozvoj obce na obdobie cca 20 rokov,

1.2 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

1.2.1 Chronológia spracovania

V prvej etape prác bola vypracovaná dokumentácia Prieskumov a rozborov (september 2006). V zmysle prijatého postupu ako nasledujúca etapa bolo vypracované „Zadanie pre vypracovanie Návrhu riešenia ÚPN-O“, v ktorom boli špecifikované požiadavky na riešenie územnoplánovacej dokumentácie.

Zadanie bolo prerokované v súlade s §20, odst.2 s dotknutými orgánmi štátnej správy, dotknutými právnickými a fyzickými osobami, obcami a verejnosťou v termíne od 13.11.2006 do 15.12.2006. Výsledky prerokovania návrhu Zadania boli premietnuté do výsledného znenia Zadania. Zadanie bolo posúdené Krajským stavebným úradom v Košiciach s následným schválením v obecných zastupiteľstvách:

- v obci Vyšné Remety uznesením č. 2/2007 dňa 2.3.2007,
- v obci Vyšná Rybnica uznesením č. 3/2007 dňa 2.3.2007,
- v obci Remetské Hámre uznesením č. 1/2007 dňa 5.3.2007,

Na základe schváleného Zadania je vypracovaná dokumentácia Návrhu ÚPN-O. Požiadavky na riešenia stanovené v Zadaní sú akceptované. Obsah dokumentácie Návrhu ÚPN-O je spracovaný v štruktúre zodpovedajúcej §12 vyhlášky č.55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 VYMEDZENIE ZÁUJMOVÉHO A RIEŠENÉHO ÚZEMIA

2.1.1 Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obcí sa vymedzuje :

- a) v rozsahu celého katastrálneho územia obce Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre - návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia (mierka 1:10 000),
- b) v rozsahu navrhovaného zastavaného územia obcí Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre pre podrobné riešenie urbanistickej koncepcie a priestorového usporiadania (mierka 1:2000).

2.1.2 Súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti

Pri vypracovaní prieskumov a rozborov boli použité nasledovné podklady:

Mapové podklady

- mapové podklady M 1: 50 000, M 1:10 000, M 1: 2 000
- mapové podklady v digitálnej podobe (Katastrálny úrad v Michalovciach)

Podklady a údaje obce:

- Údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov, rok 1991, 2001 Krajský štatistický úrad Košice, štatistické údaje obce
- Aktualizáca ÚPN-Z obce Remetské Hámre (r.1994 – Urban Košice)
- ÚPN-Z obce Vyšná Rybnica (r.1994 – Urban Košice)
- ÚPN-Z obce Vyšné Remety (r.1994 – Urban Košice)

Použitá literatúra:

- Dejiny osídlenia Zemplínskej župy: Ferdinand Uličný
- Dejiny osídlenia Užskej župy: Ferdinand Uličný
- Kultúrne pamiatky Zemplínu: PhDr. Čurmová Viera
- Archeologické dedičstvo Zemplínu: kolektív autorov

Záväzné podklady:

- ÚPN VÚC Košický kraj, schválený Nariadením vlády SR č. 281/1998 Z.z. a jej záväzné regulatívy platné pre kat. územie obce Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre – zmeny a doplnky 2004, schválené zastupiteľstvom KSK dňa 30. 8. 2004 (sprac. URBAN Košice r.1998, 2004)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Michalovce (SAŽP, pobočka Košice, 1994)
- Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja (dopad na obec)

Ďalšie podklady:

- V riešení ÚPN-O budú využité aj ďalšie dostupné relevantné krajské, regionálne a lokálne koncepcie a dokumenty s dopadom na rozvoj územia obce, ktoré vyplynú zo spracovania Prieskumov a rozborov.
- V rámci prípravných prác boli poskytnuté podklady dotknutých orgánov štátnej správy, organizácií právnických a fyzických osôb (príloha č. 1 – Vyhodnotenie sústredených podkladov)
- Vyhodnotenie prípomienok z verejného prerokovania „Zadania pre Územný plán obcí Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre.

2.2 ZHODNOTENIE DOTERAJŠÍCH ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH DOKUMENTÁCIÍ

A) Územný plán obce

Obec Vyšné Remety a Vyšná Rybnica má vypracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu, územný plán zóny. Tieto dokumentácie boli spracované v roku 1994 (Urban v.o.s. Košice). Obec Remetské Hámre má spracovanú aktualizáciu ÚPN zóny, ktorá bola spracovaná v roku 1994 (Urban v.o.s. Košice). Tieto dokumentácie neboli schválené.

B) Územný plán veľkého územného celku Košického kraja

Vo vzťahu k územnému plánu obce je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou ÚPN – VÚC Košického kraja. V súlade s § 27, odst.6 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov je potrebné záväznú časť tejto územnoplánovacej dokumentácie v riešení Územného plánu obce rešpektovať. Pre ÚPN – VÚC Košického kraja boli v roku 2004 obstarané Košickým samosprávnym krajom Zmeny a doplnky, ktoré boli schválené uznesením č.245/2004 a zmeny a doplnky záväznej časti boli vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením č.2/2004. V Návrhu riešenia Územného plánu obce Vyšné Remety, Remetské Hámre, Vyšná Rybnica je potrebné rešpektovať tie záväzné časti tejto nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktoré majú dopad na katastrálne územia uvedených obcí.

ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA

Pri riadení funkčného využitia, usporiadania územia a rozvoja osídlenia kraja dodržať tieto záväzné regulatívy, ktoré nadväzujú na schválené zásady a regulatívy KURS 2001, schválené uznesením vlády SR č. 1033 zo dňa 31.10.2001 a vyhlásené nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z.

1. Vytvárať podmienky pre rovnovážny rozvoj osídlenia, ekonomiky, sociálnej a technickej infraštruktúry a ochranu životného prostredia kraja.

2. V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry

- 2.1. podporovať rozvoj sídelnej štruktúry vytváraním polycentrickej siete centier osídlenia, ťažísk osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 2.2. formovať sídelnú štruktúru Košického kraja v nadväznosti na národnú a celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov,

- 2.5. zabezpečovať na území Košického kraja, rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok s územím Banskobystrického a Prešovského kraja,
 - 2.6. formovať sídelnú štruktúru na regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažisk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
 - 2.7. rešpektovať pri novej výstavbe objekty obrany štátu a ich ochranné a bezpečnostné pásma,
 - 2.8. podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrálne osídlenia, rozvojové centrálne hospodárske, obslužné a sociálne aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom, pozostávajúcim z nasledovných skupín centier;
 - 2.9. podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti,
 - 2.10. podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základnej ťažisk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,
 - 2.15. vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
 - 2.17. vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbárnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
 - 2.18. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
 - 2.19. zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,
 - 2.20. vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centrám, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí,
 - 2.21. vytvárať podmienky pre udržanie a oživenie stagnujúceho a upadajúceho vidieckeho osídlenia v priestoroch;
2.21.3 oblasť Sobraniec,
2. 3. V oblasti sociálnej infraštruktúry
- 3.1. zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja,
 - 3.2. vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a dosiahnuť priemer v kraji 340 bytov na 1 000 obyvateľov,
 - 3.3. vytvárať podmienky pre výstavbu ubytovacích zariadení dôchodcov s preferovaním zariadení rodinného a penziónového typu,
 - 3.4. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a turistiky
- 4.6.2 nové zariadenia cestovného ruchu a rekreácie prednostne umiestňovať do zastavaného územia obce,
 - 4.6.3 vytvárať podmienky na prednostné vybavenie technickou infraštruktúrou,

- 4.8. viazať lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok,
 - 4.10. rozvíjať a zvyšovať komplexnosť, štandard a kvalitu ponuky rekreačných a športových aktivít, služieb cestovného ruchu a turizmu všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu,
 - 4.11. podporovať výstavbu nových stredísk cestovného ruchu a rekreácie len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciu, resp. územnoplánovacím podkladom príslušného stupňa,
 - 4.14. vytvárať podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a medzinárodného významu prepájajúce významné turistické centrá kraja.
5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody, ochrany kultúrnych pamiatok a ochrany pôdneho fondu
- 5.1. rešpektovať ochranu polnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja,
 - 5.2. zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb; prispôsobiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov,
 - 5.3. podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v nadregionálnych biocentrach a biokoridoroch,
 - 5.4. rešpektovať kultúrne dedičstvo, predovšetkým chránením najcennejších objektov a súbory objektov s ich ochrannými pásmami:
 - známe lokality archeologických nálezísk,
 - národné kultúrne pamiatky, ich súbory a areály a ich ochranné pásma,
 - územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond, ako aj časti rozptýleného osídlenia,
 - 5.7. rezervovať vo výrobných zariadeniach plochy na uplatňovanie moderných ekologických technológií a prechod na spaľovanie zemného plynu, v prospech eliminovania príčin poškodenia životného prostredia,
 - 5.8. v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
 - 5.9. podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinnej štruktúry,
 - 5.10. rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia jeho prírodné danosti najmä v osobitne chránených územiach, prvkoch územného systému ekologickej stability, v územiach patriacich do súvislej európskej sústavy chránených území a ich využívanie zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny,

- 5.11. zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmierenie prípadných negatívnych vplyvov,
- 5.12. zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť a zvyšovať vododržnosť krajiny a zabezpečiť dlhodobo priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov,
- 5.13. zabezpečiť elimináciu stresových faktorov v chránených územiach prírody;
 - 5.13.1 vzdušné elektrické vedenia postupne ukladať do zeme,
 - 5.13.4 vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu verejného technického vybavenia v urbanizovaných priestoroch,
- 5.14. podporovať zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskej pôdy zatrávnením ornej pôdy ohrozovej vodnou a veterou eróziou,
- 5.15. rešpektovať objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za národné kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ich ochranné pásmá.

6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.13. chrániť koridory pre cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy, a to pre
 - 6.13.14. cestu II/582, úpravy v úseku Michalovce – Zemplínska Šírava – Jovsa – Sobrance,

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1. zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.4. pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou využívať prednostne zdroje podzemných vôd,
- 7.9. znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,
- 7.10. zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.12. pri využití územia chrániť koridory pre rekonštrukciu alebo výstavbu hrádzí alebo úpravu korýt tokov
- 7.13. utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike a pre intenzívnejšie využívanie distribuovanej výroby elektriny v zmysle smerníc EU,
- 7.14. podporovať a presadzovať v regiónoch s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, malé vodné elektrárne a pod.) pre potreby obyvateľstva i služieb,
- 7.15. chrániť koridory a územia pre výstavbu zariadení zabezpečujúcich zásobovanie elektrickou energiou, a to pre
 - 7.15.8. vedenia 110 kV: Moldava nad Bodvou - US Steel Košice, Sobrance - Michalovce - transformátora Voľa, Sobrance - Snina a Prakovce – Margecany,

8. V oblasti hospodárstva

- 8.1 rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy osídlenia a tým zabezpečovať aj vyváženú socio-ekonomickú úroveň regiónov,
- 8.2 zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie

- dobudovaním územia regiónov výkonnou verejnou dopravnou a technickou infraštruktúrou,
- 8.3 dosiahnuť trvalú udržateľnosť hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov v kraji,
- 8.4 stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,
- 8.6 na základe súhlasu príslušných orgánov ochrany prírody a krajiny zalesniť poľnohospodársky nevyužiteľné pozemky a realizovať ich prevod do lesného pôdneho fondu,

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

V katastrálnom území obce Vyšné Remety sa navrhujú verejnoprospešné stavby vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie ÚPN VÚC Košického kraja.

- 1.6. cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy

- 1.6.14. cestu II/582, úpravy v úseku Michalovce – Zemplínska Šírava – Jovsa – Sobrance,

V katastrálnom území obce Remetské Hámre sa nenavrhujú verejnoprospešné stavby vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie ÚPN VÚC Košického kraja.

V katastrálnom území obce Vyšná Rybnica sa navrhujú tieto verejnoprospešné stavby vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie ÚPN VÚC Košického kraja.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

2.3 ZHODNOTENIE VÝZNAMU OBCÍ V ŠTRUKTÚRE OSÍDLENIA

OBEC VYŠNÉ REMETY

Obec Vyšné Remety sa nachádza 225 m n.m., na styku severného okraja Potiskej nížiny s Vihorlatom, 11 km od Sobraniec. Obec leží v Podvihorlatskej pahorkatine v údolí Okny. Osídlenie územia pod Vihorlatskými vrchmi je zaznamenaná z staršieho paleolitu. V období od 9. – 11. storočia územie bolo osídlené slovanskými obyvateľmi s pohanským náboženstvom. Pôvod Vyšných Remet siaha do 14. storočia. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1400.

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí do druhej veľkostnej skupiny obcí (obce do 500 obyv.) v Košickom kraji. Celé záujmové územie obce sa nachádza v urbanizačnom priestore medzi Sobrancami a Sninou, v Zemplínskom regióne.

Zastavané územia má prevažne obytnú funkciu. Prevláda zástavba povojnová (rok výstavby cca 50-70 roky). Nachádza sa tu zástavba domov, ktoré boli postavené pred II. sv. vojnou. Stavby postavené v predvojnovom a povojnovom období sú prevažne po čiastočnej alebo úplnej rekonštrukcii. Medzi architektonicky hodnotné stavby z tohto obdobia môžeme považovať dom č. 4, 63, 64, 67, 71, 78, 85, 97, 106, 107, 109, 127, 131 (válkový dom). Základná občianska vybavenosť je sústredené v centre obce. Sú to objekty: obecný úrad, materská škola, kultúrny dom. Roztrúsene v obci sa nachádzajú zariadenia: hasičská zbrojnica, nákupné centrum, športový areál, gréckokatolícky kostol, farský úrad, dom smútku a objekty maloobchodnej činnosti. Prevažná časť týchto stavieb je v dobrom technickom stave, resp. po rekonštrukcií.

Obec Vyšné Remety susedí s katastrálnymi hranicami obcí: v západnej časti s obcou Poruba pod Vihorlatom (okres Michalovce), v severnej časti s obcou Remetské Hámre, vo východnej časti s obcou Vyšná Rybnica, v juhovýchodnej časti s obcou Jasenov, v južnej časti s obcou Úbrež (okres Sobrance).

OBEC VYŠNÉ RYBNICA

Nachádza sa na južných svahoch podhoria Vihorlatské vrchy v nadmorskej výške 220 až 230 m n. m. v údolí riečky Okna vyvierajúcej v malebnom jazere Morské oko, asi 10 km na sever od okresného mesta. Pri pohľade južným smerom sa pred nami otvára panoráma najsevernejšej časti Potaškej nížiny - Východoslovenskej nížiny. Najnižší bod 183 m n. m. sa nachádza pri potoku Hliník, najvyšší je vrch Nežabec 1023 m n. m.. Keď vyjdeme z dediny do jej chotára, otvorí sa pred nami, pri pohľade od západu až na juhovýchod severným smerom, nádherný pohľad na Vihorlatské vrchy takmer výlučne s listnatými lesmi, najvyšším štvrhrbým Vihorlatom. V kat. území sa nachádza *Prirodňá rezervácia Machnatý vrch*, bola vyhlásená v roku 1988. Je to jedna zo 6 východoslovenských lokalít tohto druhu.

K majetkom šľachticov z Michaloviec a Tibavy na panstve Jasenov okolo roku 1418 patrila aj tátó dedina. V 16. storočí v maďarských názvoch v zmysle Malá Rybnička alebo Malá Rybnica. Rozkolísanosť maďarských názvov svedčí o tom, že ich tvorcovia, nepochybne šľachtici, preberali starší slovenský názov alebo ho neprimerane významovo rozširovali. Je zrejmé, že názov Rybnička vyjadril skutočnosť, že dedinu založili obyvatelia južne ležiacej dediny Rybnica (teraz Malá Rybnica).

Zastavané územia má prevažne obytnú funkciu. Prevláda zástavba povojnová (rok výstavby cca 50-70 roky). Nachádza sa tu zástavba domov, ktoré boli postavené pred II. sv. vojnou. Stavby postavené v predvojnovom a povojnovom období sú prevažne po čiastočnej alebo úplnej rekonštrukcii. Medzi architektonické hodnotne stavby z tohto obdobia môžeme považovať dom č. 6, 12, 79, 85 a 127. Základná občianska vybavenosť je sústredené v centre obce. Sú to objekty: obecný úrad, kultúrny dom, materská škola, gréckokatolícky chrám, farský úrad a obchodné zariadenie COOP Jednota. Roztrúsene v obci sa nachádzajú zariadenia: základná škola tr. 1.-4., športový areál, dom smútku, zariadenia SVP PBaH, objekty maloobchodnej činnosti, komerčná vybavenosť – penzión Valéria, Rybníček. V severnej časti sa nachádza rybné hospodárstvo, vo východnej časti poľnohospodársky dvor. V severnej časti, na okraji zastavaného územia obce, sa nachádza Vodná nádrž Vyšná Rybnica. V južnej časti sa nachádza areál drevovýroby a areál novej ČOV. Prevažná časť týchto stavieb je v dobrom technickom stave, resp. po rekonštrukcii.

Obec Vyšná Rybnica susedí s katastrálnymi hranicami obcí: v severnej časti s mestom Snina, v severnej a severovýchodnej časti s obcou Kolonica, Strihovce, Ladomirov a Hrabovej Roztoka (okres Snina), v západnej časti s obcou Remetské Hámre a Vyšná Rybnica, v južnej časti s obcou Jasenov, v juhovýchodnej časti s obcou Hlivíšťia (okres Sobrance).

Väzby obcí na najbližšie mestá sú podporené komunikačnými prepojeniami: po cestách II/582 Poruba p/Vihorlatom – Jasenov, III/050226 smer Vyšné Remety a III/050227 smer Vyšná Rybnica, III/050225 Úbrež – Remetské Hámre, ktorá sa pripája na I/50 Košice – Sobrance.

V súlade so záväznými výstupmi Koncepcie územného rozvoja Slovenska a ÚPN – VÚC Košického kraja je potrebné podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia a prostredníctvom územnoplánovacích nástrojov vytvárať podmienky pre zlepšovanie životných podmienok obyvateľov vidieckeho osídlenia, pričom zachovať špecifický charakter prírodného, krajinného a architektonického prostredia. V týchto intencích je potrebné v územnom pláne riešiť ďalší rozvoj obcí Vyšné Remety, Remetské Hámre a Vyšná Rybnica. V ÚPN VÚC Košického kraja sú riešené sídla zaradené k rekreačným obciam.

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

Inravilán a juhovýchodná časť extravidlánu obce leží v ochrannom pásmi Chránenej krajinej oblasti

Vihorlat. Remetské Hámre sa tiahnú z juhu na sever v nadmorskej výške 245 až 1000 m. Stred obce je v nadmorskej výške 286 m. V kat. územie je zaujímavé hlavne *Prírodnou rezerváciou Jedlinka*, ktorá sa nachádza v hrebeňovej časti medzi Sninským kameňom a PR Pod Trstím, v zbernej časti Morského oka. *Prírodnou pamiatkou Malé morské oko*, ktorá leží západne od NPR Morské oko. *Prírodná rezervácia Lysák*. *Prírodná rezervácia (PR): Baba pod Vihorlatom*. *Vihorlat*: Národná prírodná rezervácia, vyhlásená v r. 1986, rozloha 50,9 ha.

Remetské Hámre je obec s tradíciou drevorubačstva, pálenia dreveného uhlia, baníctva a žele-ziarstva. Obec Remetské Hámre založili pri železiarňach koncom 18. storočia Sztárayovci. V roku 1828 už mala 68 domov a 467 obyvateľov. Zaobrali sa poľnohospodárstvom, pálili drevené uhlie a pracovali hlavne v železiarňach, ktoré vznikli v roku 1797.

Zastavané územia má prevažne obytnú funkciu. Ulicová zástavba ma prevažne horský charakter. Prevláda zástavba povojnová (rok výstavby cca 50-70 roky). Nachádza sa tu zástavba domov, ktoré boli postavené pred II. sv. vojnou. Stavby postavené v predvojnovom a povojnovom období sú prevažne po čiastočnej alebo úplnej rekonštrukcií.

Za centrálnu časť obce môžeme považovať územie od parku po obchodno – stravovacie centrum COOP Jednota. Základná občianska vybavenosť je sústredená pozdĺž cesty III/050225 v dvoch samostatných celkoch. V strede obce je sústredená školská vybavenosť (materská škola), administratíva - obecný úrad, kultúrny dom, pošta, pekáreň s maloobchodnou prevádzkou (potraviny), obchodno – stravovacie zariadenie (Poľovnícka reštaurácia). V južnej časti vo väzbe na historický park sa nachádza zdravotnícke vybavenie - zdravotné stredisko, liečebný ústav (v súčasnosti mimo prevádzku), školská vybavenosť – základná škola tr. 1.-9., sociálna komerčná vybavenosť - detský domov, maloobchodná prevádzka – súkromné potraviny „Kuma“, komerčná vybavenosť – penzión Kaštielik, administratíva – lesná správa, cirkevné stavby - rímskokatolícky kostol a farský úrad, iné zariadenia - dom smútku. Roztrúsene v obci sa nachádzajú objekty maloobchodnej činnosti. V severnej časti sa nachádza sociálna komerčná vybavenosť - detský domov. V severnej časti sa nachádza výrobný areál „gáter“ v súčasnosti mimo prevádzku. Poľnohospodársky dvor sa v obci nenachádza. Prevažná časť týchto stavieb je v dobrom technickom stave, resp. po rekonštrukcií.

Obec Remetské Hámre susedí s katastrálnymi hranicami obcí: v severozápadnej časti s voj. obvodom Valaškovec (okres Humenné), v severnej časti obcou Zemplínske Hámre, (okres Snina), s mestom Snina, v západnej časti s obcou Poruba pod Vihorlatom (okres Michalovce), vo východnej časti s obcou Vyšná Rybnica, v južnej časti s obcou Vyšné Remety (okres Sobrance).

2.4 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

2.4.1 Demografia

Podľa dosiahnutej hodnoty indexu rastu sa obyvateľstvo zaraďuje do 4-tich typov populácie:

Kategória obce	Priemerný ročný prírastok obyvateľstva
rýchlo rastúca	nad 5 %
pomaly rastúca	3 - 5 %
stagnujúca	-2 - +2 %
regresívna	pod -2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

- predproduktywny vek 0 -14 rokov,
- produktywny vek muži 15 - 59 rokov, ženy 15 – 54 rokov,
- poproduktívny vek muži 60 a viac rokov, ženy 55 a viac rokov

Prognóza demografického vývoja za okres Sobrance a za Košický kraj.

Okres Sobrance:

2006 - 2010 úbytok	- 222 obyvateľov
2010 - 2015 úbytok	- 204 obyvateľov
2015 - 2020 úbytok	- 155 obyvateľov
2020 – 2025 úbytok	- 195 obyvateľov
2006 – 2025 úbytok spolu (-3,33%)	- 776 obyvateľov

Košický kraj:

2006 - 2010 prírastok.....	7 972 obyvateľov
2010 - 2015 prírastok.....	8 375 obyvateľov
2015 - 2020 prírastok	4 836 obyvateľov
2020 – 2025 prírastok	551 obyvateľov
2006 -2025 prírastok spolu (+2,8%)	21 734 obyvateľov

Dosiahnuté hodnoty indexu vitality v rokoch 1991 až 2004 charakterizujú populáciu ako regresívnu (ubúdajúcu).

V závislosti od indexu vitality sa populácia delí na typy nasledovne:

Bodová hodnota	Typ populácie
300 a viac bodov	veľmi progresívny
201-300 bodov	progresívny
151-200 bodov	stabilizovaná rastúca
121-150 bodov	stabilizovaná
101-120 bodov	stagnujúca
pod 100 bodov	regresívna

Predpokladaný nárast počtu obyvateľov v jednotlivých obciach vychádza okrem prirodzeného prírastku i z ponuky stavebných pozemkov z blízkeho okolia, najmä z mesta Sobrance.

Okrem polohy v urbanizačnom priestore mesta Sobrance pozitívny vplyv na nárast počtu obyvateľov pristáhovaním môže mať i poloha na východoslovenskej rozvojovej osi prvého stupňa: Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance – hranica UR.

Pre výpočet predpokladaného počtu obyvateľov sa vychádzalo z dvoch hľadísk:
globálne z priemerného medziročného prírastku 0,4 %, pri návrhovom období 25 rokov je to 10%.

OBEC VYŠNÉ REMETY

K 31.12.2005 žilo v obci Vyšné Remety 417 obyvateľov, čo predstavuje 1,79 % z počtu obyvateľov okresu Sobrance.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 537,77 ha, priemerná hustota osídlenia 78 obyvateľov na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1980 – 2005:

Rok	1980	1991	2001	2005
Počet obyvateľov	494	444	420	417
Prírastok		- 50	- 24	- 3
Index rastu		89,9	94,6	99,3
Ø ročný prírastok		- 0,92 %	- 0 54 %	- 0,18 %

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva v obci Vyšné Remety dochádza počas sledovaného obdobia k postupnému znižovaniu počtu obyvateľov, pričom úbytky v jednotlivých dekádach sa výrazne znižujú. Priemerný ročný prírastok dosahoval záporné hodnoty v rozpätí od – 0,92 % do – 0,18 %, čo zaradilo obec do kategórie stagnujúceho sídla.

Takáto tendencia vývoja je vo všeobecnosti v súlade s dlhodobou prognózou vývoja obyvateľstva v Slovenskej republike („Prognóza vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2025“, Bratislava, INFOSTAT, 2004).

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 1991 – 2004:

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality	
	Spolu	Veková skupina				
		predprodukívny	produkívny	poproduktívny		
1991 abs.	444	93	230	121	76,86	
%	100	20,95	51,80	27,25		
2001 abs.	420	75	242	102	73,52	
%	100	17,90	57,60	24,30		
2004 abs.	420	71	245	104	68,27	
%	100	16,90	58,33	24,76		

Podľa vývoja vekovej štruktúry (predprodukívne, produkívne, poproduktívne obyvateľstvo) za obdobie rokov 1991 až 2004 možno konštatovať, že v obci Vyšné Remety dochádza k postupnému znižovaniu podielu mladej populácie a naopak zvýšeniu podielu produktívnych vekových skupín. Toto zhoršenie vekovej štruktúry môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie a jej starnutie.

Dosiahnuté hodnoty indexu vitality v rokoch 1991 až 2004 charakterizujú populáciu ako regresívnu (ubúdajúcu).

V zmysle „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025“ (Výskumné demografické centrum INFOSTAT Bratislava 2004) možno očakávať nasledovný demografický vývoj obce:

Návrh pre obec Vyšné Remety:

Napriek nepriaznivému demografickému vývoju v okrese Sobrance, môžeme v obci Vyšné Remety pre dlhodobú demografickú prognózu uvažovať s prírastkom obyvateľstva. Ten bude závisieť od orientácie a pripravenosti obce ponúknut' nové lokality pre investičnú a bytovú výstavbu, vytvorenie nových pracovných príležitostí v samotnej obci, v meste Sobrance ako aj výraznými investičnými akciami v rámci okresu.

2005 - 2025 prírastok spolu cca 10%.....	42 obyvateľov
2025 počet obyvateľov cca spolu.....	460 obyvateľov

Stav v roku 2001	Predpokladaný stav 2025 (medziročný prírastok 0,4 % x 25 =10 %)	Počet obyvateľov podľa disponibilných plôch v územnom pláne
420 obyv.	460 obyv.	470 obyv

Napriek nepriaznivému demografickému vývoju v okrese Sobrance, môžeme v obci Vyšné Remety pre dlhodobú demografickú prognózu uvažovať s prírastkom obyvateľstva. Ten bude závisieť od orientácie a pripravenosti obce ponúknut' nové lokality pre investičnú a bytovú výstavbu, vytvorenie nových pracovných príležitostí v samotnej obci, v meste Sobrance ako aj výraznými investičnými akciami v rámci okresu.

Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa vierovyznania k roku 2001 (Zdroj: ŠÚ SR)

vierovyznanie	spolu	%
Gréckokatolíci	264	63.55
Rímskokatolícki	133	31.6
Pravoslávni	2	0.5
Reformovaní	1	0.2
Cirkev bratská	-	-
Židovské náboženské obce	1	0.2
Jehovovi svedkovia	4	0.95
Bez vyznania	1	0.2
nezistené	12	2.8

Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa národností v obci (rok 2001) Zdroj: ŠÚ SR

národnosť	spolu	%
slovenská	413	98.4
rusínska	0	0
ukrajinská	4	1.0
česká	1	0.2
poľská	1	0.2
rómska	0	-
nezistené	1	0.2

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

K 31.12.2005 žilo v obci Vyšná Rybnica 388 obyvateľov, čo predstavuje 1,66 % z počtu obyvateľov okresu Sobrance.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 4 008,2 ha, priemerná hustota osídlenia 9 obyvateľov na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1980 – 2005:

Rok	1980	1991	2001	2005
Počet obyvateľov	482	372	392	388
Prírastok	- 110	+ 20	- 4	
Index rastu	77,2	105,4	99,0	
Ø ročný prírastok	- 2,07 %	+ 0,54 %	-0,26 %	

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva obec Vyšná Rybnica zaznamenala do roku 1991 výrazný úbytok obyvateľstva, čím sa dostala podľa hodnotenia dynamiky vývoja do kategórie regresívneho sídla. Obrat nastal v ďalšej dekáde rokov 1991 až 2001, kde bol zaznamenaný prírastok + 20 obyvateľov (+0,54%), obec sa zaradila medzi stagnujúce sídla.

Takáto tendencia vývoja je vo všeobecnosti v súlade s dlhodobou prognózou vývoja obyvateľstva v Slovenskej republike („Prognóza vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2025“, Bratislava, INFOSTAT, 2004).

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 1991 – 2004:

Rok	Spolu	Počet obyvateľov			Index vitality	
		Veková skupina				
		predprodukívny	produkívny	poproduktívny		
1991 abs.	369	75	214	80	93,75	
%	100	20,16	57,53	21,50		
2001 abs.	388	80	241	67	119,4	
%	100	20,40	61,48	17,09		
2004 abs.	379	72	237	70	102,8	
%	100	19,00	62,53	18,47		

Podľa vývoja vekovej štruktúry (predprodukívne, produkívne, poproduktívne obyvateľstvo) môžeme konštatovať, že vývoj v obci Vyšná Rybnica po roku 1991 zaznamenáva priaznivú vekovú štruktúru. Predprodukívna zložka populácie je vyššia oproti poproduktívnej, dôsledkom čoho môže dôjsť k nárastu reprodukčných schopností obyvateľstva.

Dosiahnuté hodnoty indexu vitality v rokoch 1991 až 2004 charakterizujú populáciu ako stagnujúcu.

V zmysle „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025“ (Výskumné demografické centrum INFOSTAT Bratislava 2004) možno očakávať nasledovný demografický vývoj obce:

Návrh pre obec Vyšná Rybnica:

Napriek nepriaznivému demografickému vývoju v okrese Sobrance, môžeme v obci Vyšná Rybnica pre dlhodobú demografickú prognózu uvažovať s prírastkom obyvateľstva. Ten bude závisieť od orientácie a pripravenosti obce ponúknut' nové lokality pre investičnú a bytovú výstavbu, vytvorenie nových pracovných príležitostí v samotnej obci, v meste Sobrance ako aj výraznými investičnými akciami v rámci okresu.

2005 - 2025 prírastok spolu cca 10%.....	40 obyvateľov
2025 počet obyvateľov cca spolu	430 obyvateľov

Stav v roku 2004	Predpokladaný stav 2025 (medziročný prírastok 0,4 % x 25 =10 %)	Počet obyvateľov podľa disponibilných plôch v územnom pláne
379 obyv.	430 obyv.	457 obyv

Aj v obci Vyšná Rybnica môžeme pre dlhodobú demografickú prognózu uvažovať s prírastkom obyvateľstva napriek nepriaznivému demografickému vývoju v okrese Sobrance. Ten bude závisieť od orientácie a pripravenosti obce ponúknut' nové lokality pre investičnú a bytovú výstavbu, vytvorenie nových pracovných príležitostí v samotnej obci, v meste Sobrance ako aj výraznými investičnými akciami v rámci okresu.

Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa vierovyznania k roku 2001 (Zdroj: ŠÚ SR)

vierovyznanie	spolu	%
Rimskokatolícki	191	50,0

Gréckokatolíci	169	42.7
Pravoslávni	2	0.5
Reformovaní	1	0.25
Evanjelická cirkev	-	-
Jehovovi svedkovia	-	-
Bez vyznania	10	2.5
nezistené	16	4.0

Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa národností v obci (rok 2001) Zdroj: ŠÚ SR

národnosť	spolu	%
slovenská	379	96.75
maďarská	1	0.25
rusínska	1	0.25
ukrajinská	3	0.75
česká	2	0.5
poľská	-	-
rómska	-	-
nezistené	6	1.5

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

K 31.12.2005 žilo v obci Remetské Hámre 656 obyvateľov, čo predstavuje 2,81 % z počtu obyvateľov okresu Sobrance.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 2 458,6 ha, priemerná hustota osídlenia 27 obyvateľov na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1980 – 2005:

Rok	1980	1991	2001	2005
Počet obyvateľov	826	673	686	656
Prírastok	- 153	+ 13	- 30	
Index rastu	81,5	101,9	95,6	
Ø ročný prírastok	- 1,68 %	+ 0,19 %	- 1,09 %	

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva v obci Remetské Hámre bol od roku 1980 do roku 1991 zaznamenaný výrazný pokles počtu obyvateľov. V rokoch 1991 až 2001 dochádza k priaznivému vývoju, kde bol zaznamenaný prírastok + 13 obyvateľov. Po roku 2001 opäť dochádza k postupnému úbytku obyvateľstva.

Priemerný ročný prírastok dosiahol hodnoty od – 1,68 % do + 0,19 %, čo zaradilo obec do kategórie stagnujúceho sídla.

Takáto tendencia vývoja je vo všeobecnosti v súlade s dlhodobou prognózou vývoja obyvateľstva v Slovenskej republike („Prognóza vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2025“, Bratislava, INFOSTAT, 2004).

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 1991 – 2004:

Rok	Počet obyvateľov			Index vitality	
	Spolu	Veková skupina			
		predprodukívny	produkívny		

1991 abs.	673	141	366	166	84,94
%	100	20,95	54,38	24,67	
2001 abs.	686	112	399	175	64,00
%	100	16,33	58,16	25,51	
2004 abs.	658	106	384	168	63,10
%	100	16,11	58,36	25,53	

Podľa vývoja vekovej štruktúry (predprodukívne, produktívne, poproduktívne obyvateľstvo) môžeme konštatovať, že v obci Remetské Hámre po roku 2001 došlo k výraznému zníženiu predprodukívnej zložky populácie a miernym nárastom produktívnych a poproduktívnych. Pričom tento vývoj z hľadiska vekovej štruktúry má stagnujúci charakter až do roku 2004.

Dosiahnuté hodnoty indexu vitality v rokoch 1991 až 2004 charakterizujú populáciu ako regresívnu (ubúdajúcu).

V zmysle „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025“ (Výskumné demografické centrum INFOSTAT Bratislava 2004) možno očakávať nasledovný demografický vývoj obce:

Návrh pre obec Remetské Hámre :

Napriek nepriaznivému demografickému vývoju v okrese Sobrance, môžeme v obci Remetské Hámre pre dlhodobú demografickú prognózu uvažovať s prírastkom obyvateľstva. Ten bude závisieť od orientácie a pripravenosti obce ponúknut' nové lokality pre investičnú a bytovú výstavbu, vytvorenie nových pracovných príležitostí v samotnej obci, v meste Sobrance ako aj výraznými investičnými akciami v rámci okresu.

2005 - 2025 prírastok spolu cca 10%..... 65 obyvateľov

2025 počet obyvateľov cca spolu 720 obyvateľov

Stav v roku 2004	Predpokladaný stav 2025 (medziročný prírastok 0,4 % x 25 =10 %)	Počet obyvateľov podľa disponibilných plôch v územnom pláne
658 obyv.	720 obyv.	755 obyv

Napriek nepriaznivému demografickému vývoju v okrese Sobrance, môžeme v obci Remetské Hámre pre dlhodobú demografickú prognózu uvažovať s prírastkom obyvateľstva. Ten bude závisieť od orientácie a pripravenosti obce ponúknut' nové lokality pre investičnú a bytovú výstavbu, vytvorenie nových pracovných príležitostí v samotnej obci, v meste Sobrance ako aj výraznými investičnými akciami v rámci okresu.

Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa vierovyznania k roku 2001 (Zdroj: ŠÚ SR)

vierovyznanie	spolu	%
Rímskokatolícki	555	66.94
Gréckokatolíci	86	21.7
Pravoslávni	4	1.0
Reformovaní	-	-
Evanjelická cirkev	5	1.26
Jehovovi svedkovia	-	-
Bez vyznania	19	4.8
nezistené	17	4.3

Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa národností v obci (rok 2001) Zdroj: ŠÚ SR

národnosť	spolu	%
slovenská	676	97,5
rusínska	-	-
ukrajinská	-	-
česká	8	2,0
poľská	1	0,25
nemecká	1	0,25
nezistené	-	-

2.4.2 Trh práce, ekonomická aktivity

OBEC VYŠNÉ REMETY

Podľa SODB 2001 z celkového počtu 420 obyvateľov obce Vyšné Remety tvorilo 183 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 43,57 %. Z toho ženy tvorili 45,90 % a muži 54,10 %. Nezamestnaných ekonomicky aktívnych bolo 56, zamestnaných bolo 117.

Z hospodárskych odvetví najviac osôb pracovalo v odvetví lesníctvo a ťažba dreva (21), verejná správa a obrana (21). Nasledovala priemyselná výroba, poľnohospodárstvo a obchod.

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2001 (SODB 2001)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet zamestnaných	
		celkom	z celkového počtu obyvateľov (%)	celkom	z ekonomicky aktívnych obyvateľov (%)
Vyšné Remety	420	183	43,57	117	63,93

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

Podľa SODB 2001 z celkového počtu 392 obyvateľov obce Vyšná Rybnica tvorilo 203 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 51,79 %. Z toho ženy tvorili 42,36 % a muži 57,64 %. Nezamestnaných ekonomicky aktívnych bolo 86, zamestnaných bolo 110.

Z hospodárskych odvetví najviac osôb pracovalo vo verejnej správe a obrane (24), v poľnohospodárstve a poľovníctve (21), v priemyselnej výrobe (20). Nasledoval obchod a stavebnictvo.

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2001 (SODB 2001)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet zamestnaných	
		celkom	z celkového počtu obyvateľov (%)	celkom	z ekonomicky aktívnych obyvateľov (%)
Vyšná Rybnica	392	203	51,79	110	54,19

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

Podľa SODB 2001 z celkového počtu 686 obyvateľov obce Remetské Hámre tvorilo 318 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 46,35 %. Z toho ženy tvorili 45,28 % a muži 54,71 %. Nezamestnaných ekonomicky aktívnych bolo 116, zamestnaných bolo 175.

Z hospodárskych odvetví najviac osôb pracovalo priemyselnej výrobe (49), zdravotníctve (35) a v odvetví lesníctvo a ťažba dreva (32). Nasledoval obchod, školstvo a verejná správa.

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2001 (SODB 2001)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet zamestnaných	
		celkom	z celkového počtu obyvateľov (%)	celkom	z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Remetské Hámre	686	318	46,35	175	55,03

Na základe „Prognózy vývoja počtu obyvateľov v okresoch SR“ môžeme očakávať pre navrhované obdobie územného plánu – rok 2025 znižovanie predprodukívnej zložky populácie a nárast poproduktívnej. Vývoj zamestnanosti v obciach nemožno predpokladať, bude závisieť od ponuky pracovných príležitostí v samotných obciach a v jej zázemí a môže byť ovplyvnený ponukou pracovných príležitostí v dostupných mestách (Sobrance, Michalovce) ako aj výraznejšími investičnými aktivitami v rámci okresu

2.4.3 Vývoj a charakteristika bytového fondu

OBEC VYŠNÉ REMETY

Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2001 bolo v obci spolu 136 bytov, z toho:
trvale obývaných 114 bytov
z toho v rodinných domoch 114 bytov
v obci je 22 neobývaných bytov v rodinných domoch

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1980 – 2001:

Rok sčítania	1980	1991	2001
Počet trvale obývaných bytov	121	117	114
Prírastok /úbytok/bytov	- 4	- 3	
Počet bytov/1 000 obyv.	244,93	263,51	271,43
Okres Sobrance	-	-	287,52

Vývoj obložnosti v rokoch 1980 – 2001:

Rok sčítania	1980	1991	2001
Obložnosť (obyv./ byt)	4,08	3,80	3,68

Prehľad dokumentuje od roku 1980 po rok 2001 znižovanie počtu obyvateľov na jeden byt (obložnosť).

Z rozboru základných charakteristik bytového fondu obce Vyšné Remety, možno konštatovať : v období 1980 - 2001 obec vykazuje nárast počtu trvale obývaných bytov na 1 000 obyvateľov. V porovnaní s okresným priemerom trvale obývaných bytov na 1 000 obyvateľov je obec Vyšné Remety pod celookresným priemerom.

v oblasti rozvoja bytovej výstavby obec zaznamenáva úbytok bytového fondu z uvedeného prehľadu o dobe výstavby možno konštatovať, že v rokoch 1946 – 1970 bol najväčší nárast bytovej výstavby (36,8 %) z celkového počtu bytov tvoria byty postavené do roku 1970 (33 ročné a staršie) 61,4 %. Priemerný vek domov má 40 rokov, postavených prevažne z materiálov kameň a tehla. Priemerný počet obytných miestnosti na jeden byt je 4,17.

Trvale obývané byty podľa obdobia výstavby

Obec	1899 a nezistené	1900-1919	1920-1945	1946-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2001	spolu
Vyšné Remety	5	2	21	42	16	19	9	114
%	4,4	1,8	18,4	36,8	14,0	16,7	7,9	100

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci Vyšné Remety je v územnom pláne potrebné :

riešiť rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v týchto častiach obce:

- Lokalita „Záhumienky 1“ - východná časť na hranici zastavaného územia od domu č.7v smere ku gréckokatolíckemu chrámu s pokračovaním súbežne s hranicou zastavaného územia,
- Lokalita „Záhumienky 2“ predĺženie ulice od domu č. 51 až po cestu k cintorínu
- Severná časť – ľavostranné doplnenie ulice
- Využitie nadromzerných záhrad a prieluk v obci
- Severozápadná časť – rezervná plocha pre príležitosné ubytovanie

V obci sú navrhované nové plochy pre výstavbu bytov:

Bytová zástavba - na volných prielukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia i mimo zastavané územie obce:

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia do r. 2025:

Vyšné Remety	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Lokalita – Záhumienky 2	25	-	25
Lokalita – Severná časť	6	10	16
Lokalita – Prieluky / Rozptyl	24	-	24
Celkový navrhovaný počet Vyšné Remety	55	10	65
Rezervné plochy - Lokalita – Záhumienky 1	16	15	31
z toho sociálne bývanie:	0	0	0

Navrhovaný prírastok rodiných domov (RD) je 45 % z disponibilných lokalít = 30 RD

Navrhovaný počet bytov (RD) a obyvateľov v obci Vyšné Remety

Byty	Obyvatelia			
Stav v roku 2001	Navrhovaný prírastok bytov	Navrhovaný stav bytov	Obložnosť	Počet obyvateľov
114	30	144	3.2	460

Neobývané domy odporúčame podľa kvality nosnej konštrukcie na asanačnú prestavbu a na

rekonštrukciu. Neobývané domy odporúčame na asanačnú prestavbu s navrátením do bytového fondu, resp. na podnikanie.

Požadovaná štruktúra bytovej výstavby je formou samostatne stojacích rodinných domov pre bývanie štvor. a viacčlennnej domácnosti. Výstavbu v rozptyle v zastavanom území je potrebné riešiť podľa priestorových podmienok. Výstavbu v nových lokalitách prispôsobiť vlastníckym vzťahom a riešiť ju formou nízkopodlažnej sústredenej zástavby na výmerách parciel 1000 – 1200 m².

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2001 bolo v obci spolu 127 bytov, z toho:
trvale obývaných 102 bytov
z toho v rodinných domoch 101 bytov
v obci je 24 neobývaných bytov v rodinných domoch

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1980 – 2001:

Rok sčítania	1980	1991	2001
Počet trvale obývaných bytov	109	97	102
Prírastok /úbytok/bytov	- 12	+ 5	
Počet bytov/1 000 obyv.	226,1	260,8	260,2
Okres Sobrance	-	-	287,52

Vývoj obložnosti v rokoch 1980 – 2001:

Rok sčítania	1980	1991	2001
Obložnosť (obyv./ byt)	4,42	3,84	3,84

Prehľad dokumentuje výrazne zníženie počtu obyvateľov na jeden byt (obložnosť) v roku 1991, táto tendencia pokračuje do roku 2001.

Z rozboru základných charakteristik bytového fondu obce Vyšná Rybnica, možno konštatovať: do roku 1991 obec vykazuje nárast počtu trvale obývaných bytov na 1 000 obyvateľov, po tomto roku začína stagnovať. V porovnaní s okresným priemerom trvale obývaných bytov na 1 000 obyvateľov v roku 2001 je obec Vyšná Rybnica pod týmto priemerom.

v oblasti rozvoja bytovej výstavby obec zaznamenáva po roku 1991 nárast bytového fondu (+5)

z uvedeného prehľadu o dobe výstavby možno konštatovať, že v rokoch 1946 – 1970 bol najväčší nárast bytovej výstavby (42,2 %)

z celkového počtu bytov tvoria byty postavené do roku 1970 (33 ročné a staršie) 59,9 %. Priemerný vek domov má 39 rokov, postavených prevažne z materiálov kameň a tehla. Priemerný počet obytných miestnosti na jeden byt je 3,85.

Trvale obývané byty podľa obdobia výstavby

Obec	1899 a nezistené	1900-1919	1920-1945	1946-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2001	spolu
Vyšná Rybnica	2	10	6	43	13	16	12	102
%	2,0	9,8	5,9	42,2	12,7	15,7	11,8	100

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci Vyšná Rybnica je

v územnom pláne potrebné:

riešiť rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v týchto častiach obce:

- južná časť – Lokalita „Dielnice“ – južným smerom od penziónu „Valéria“
- východná časť v nadromerných záhradách a na hranici zastavaného územia – pri cintoríne,
- využitie nadromerných záhrad a prieluk v obci
- severozápadná časť od vodnej nádrže – plocha pre príležitostné ubytovanie

V obci sú navrhované nové plochy pre výstavbu bytov:

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia do r. 2025:

Vyšná Rybnica	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Lokalita – Lokalita „Dielce“	4	82	86
Lokalita – Prieluky / Rozptyl	35	0	35
Celkový navrhovaný počet Vyšná Rybnica	39	82	121
Lokalita – „Pri cintoríne“ Rezervné plochy	24	20	44
z toho sociálne bývanie:	0	0	0

Navrhovaný prírastok rodiných domov (RD) je 30 % z disponibilných lokalít = 40 RD

Navrhovaný počet bytov (RD) a obyvateľov v obci Vyšná Rybnica

Byty		Obyvateelia		
Stav v roku 2001	Navrhovaný prírastok bytov	Navrhovaný stav bytový	Obložnosť	Počet obyvateľov
102	40	142	3.0	430

Neobývané domy odporúčame podľa kvality nosnej konštrukcie na asanačnú prestavbu a na rekonštrukciu. Neobývané domy odporúčame na asanačnú prestavbu s navrátením do bytového fondu, resp. na podnikanie.

Požadovaná štruktúra bytovej výstavby je formou samostatne stojacích rodinných domov pre bývanie štvor. a viacčlennej domácnosti. Výstavbu v rozptyle v zastavanom území je potrebné riešiť podľa priestorových podmienok. Výstavbu v nových lokalitách prispôsobiť vlastníckym vzťahom a riešiť ju formou nízkopodlažnej sústredenej zástavby na výmerách parciel 1000 – 1200 m².

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2001 bolo v obci spolu 283 bytov, z toho:
trvale obývaných 218 bytov
z toho v rodinných domoch 202 bytov, 10 bytov v bytovom dome
v obci je 65 neobývaných bytov v rodinných domoch

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1980 – 2001:

Rok sčítania	1980	1991	2001
Počet trvale obývaných bytov	216	213	218
Prírastok /úbytok/bytov	-3	+ 5	
Počet bytov/1 000 obyv.	261,50	316,49	317,78
Okres Sobrance	-	-	287,52

Vývoj obložnosti v rokoch 1980 – 2001:

Rok sčítania	1980	1991	2001
Obložnosť (obyv./ byt)	3,82	3,16	3,14

Prehľad dokumentuje výrazne zníženie počtu obyvateľov na jeden byt (obložnosť) v roku 1991.

Z rozboru základných charakteristík bytového fondu obce Remetské Hámre, možno konštatovať: do roku 1991 obec vykazuje nárast počtu trvale obývaných bytov na 1 000 obyvateľov, po tomto roku začína stagnovať. V porovnaní s okresným priemerom trvale obývaných bytov na 1 000 obyvateľov v roku 2001 je obec Remetské Hámre výrazne nad týmto priemerom. v oblasti rozvoja bytovej výstavby obec zaznamenáva po roku 1991 nárast bytového fondu z uvedeného prehľadu o dobe výstavby možno konštatovať, že v rokoch 1946 – 1970 bol najväčší nárast bytovej výstavby (48,6 %), z celkového počtu bytov tvoria byty postavené do roku 1970 (33 ročné a staršie) 66,4%. Priemerný vek domov má 39 rokov, postavených prevažne z materiálov kameň a tehla. Priemerný počet obytných miestnosti na jeden byt je 3,53.

Trvale obývané byty podľa obdobia výstavby

Obec	1899 a nezistené	1900-1919	1920-1945	1946-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2001	spolu
Remetské Hámre	7	4	28	16	24	28	21	218
%	3,2	1,8	12,8	48,6	11,0	12,8	9,6	100

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci Remetské Hámre je v územnom pláne potrebné :

riešiť rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v týchto častiach obce:

- južná časť – Lokalita pri ceste - pozdĺž cesty III/50225,
- západná časť lokalita tzv. Kováčová záhrada – na hranici zastavaného územia obce
- využitie nadzorných záhrad a prieluk v obci

V obci sú navrhované nové plochy pre výstavbu bytov:

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia do r. 2025:

Remetské Hámre	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Lokalita pri ceste - pozdĺž cesty III/50225,	33	12	45
Lokalita – Kováčová záhrada	15	-	15

Lokalita – Prieluky / Rozptyl	75	-	75
Celkový navrhovaný počet v Remetské Hámre	123	12	135
Rezervné plochy	0	0	0
z toho sociálne bývanie:	0	0	0

Navrhovaný prírastok rodinných domov (RD) je 25 % z disponibilných lokalít = 30 RD

Navrhovaný počet bytov (RD) a obyvateľov v obci Remetské Hámre

Byty			Obyvateelia	
Stav v roku 2001	Navrhovaný prírastok bytov	Navrhovaný stav bytov	Obložnosť	Počet obyvateľov
218	30	248	3.0	720

Neobývané domy odporúčame podľa kvality nosnej konštrukcie na asanačnú prestavbu a na rekonštrukciu. Neobývané domy odporúčame na asanačnú prestavbu s navrátením do bytového fondu, resp. na podnikanie.

Požadovaná štruktúra bytovej výstavby je formou samostatne stojacích rodinných domov pre bývanie štvor. a viacčlennej domácnosti. Výstavbu v rozptyle v zastavanom území je potrebné riešiť podľa priestorových podmienok. Výstavbu v nových lokalitách prispôsobiť vlastníckym vzťahom a riešiť ju formou nízkopodlažnej sústredenej zástavby na výmerách parciel 1000 – 1200 m².

3. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE

OBEC VYŠNÉ REMETY

3.1.1 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia

Katastrálne územie obce Vyšné Remety je situované v severozápadnej časti Zemplínskeho regiónu, Košického kraja, okresu Sobrance. Celé záujmové územie sa nachádza v urbanizačnom priestore medzi mestom Sobrance a Michalovcami.

Obec sa rozprestiera na južných svahoch podhoria Vihorlatské vrchy v údolí riečky Žiarovnica, ktorá preteká intravilánom obce. Záujmové územie má pahorkatinový charakter. Nadmorská výška riešeného územia sa pohybuje v rozmedzí od 182 m.n.m.(južná časť katastra) po 267 m.n.m. (Pod čierou studňou).

3.1.2 Väzby obce na záujmové územie

Obec Vyšné Remety susedí s katastrálnymi hranicami obcí: v severnej časti s obcou Remetské Hámre, v západnej časti s obcou Poruba pod Vihorlatom, v južnej časti s obcou Úbrež, v juhovýchodnej časti s obcou Jasenov, vo východnej časti s obcou Vyšná Rybnica.

Dopravné a pracovné väzby sú prevažne na mesto Sobrance, ktoré sú vzdialené cca 10 km a na mesto Michalovce, ktoré sú vzdialené 20 km.

Obec je napojená na dopravný systém cestou III/050225 Remetské Hámre – Úbrež – Gajdoš a cestou III/050226 Vyšné Remety rázcestie s cestou III/050 225 s napojením na nadradený dopravný systém - cestu I/50 Košice – Michalovce.

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

3.1.3 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia

Katastrálne územie obce Vyšné Remety je situované v severozápadnej časti Zemplínskeho regiónu, Košického kraja, okresu Sobrance. Celé záujmové územie sa nachádza v urbanizačnom priestore medzi mestom Sobrance a Michalovcami.

Obec sa rozprestiera na južných svahoch y Podvihorlatskej pahorkatine v údolí riečky Žiarovnica, ktorá preteká intravilánom obce. Nadmorská výška riešeného územia sa pohybuje v rozmedzí od 183 m.n.m.(južná časť katastra) po 1023 m.n.m. (hranica s okresom Humenné).

3.1.4 Väzby obce na záujmové územie

Obec Vyšná Rybnica susedí s katastrálnymi hranicami obcí: v severnej časti s obcou Zemplínske Hámre (okres Snina), v severovýchodnej časti s obcou Kolonica, Strihovce a Ladomirov (okres Snina), v západnej časti s obcou Remetské Hámre a Vyšná Rybnica, v južnej časti s obcou Jasenov, v juhovýchodnej časti s obcou Hlivištia.

Dopravné a pracovné väzby sú prevažne na mesto Sobrance, ktoré sú vzdialené cca 10 km a na mesto Michalovce, ktoré sú vzdialené 20 km.

Obec je napojená na dopravný systém cestou III/050225 Remetské Hámre – Úbrež – Gajdoš a cestou III/050227 Vyšná Rybnica rázcestie s cestou III/050 225 s napojením na nadradený dopravný systém - cestu I/50 Košice – Michalovce.

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

3.1.5 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia

Katastrálne územie obce Remetské Hámre je situované v severnej časti Zemplínskeho regiónu, Košického kraja, okresu Sobrance.

Obec sa rozprestiera na južných svahoch podhoria Vihorlatské vrchy v údolí Sobraneckého potoka, ktorá preteká intravilánom obce. Nadmorská výška riešeného územia sa pohybuje v rozmedzí od 238 m.n.m.(hranica k.ú. s Vyšnými Remetmi) po 1005 m.n.m. (severná hranica k.ú. - Sninský kameň).

3.1.6 Väzby obce na záujmové územie

Obec Remetské Hámre susedí s katastrálnymi hranicami obcí: v severnej časti s obcou Zemplínske Hámre a Valaškovce (okres Snina), v západnej časti s obcou Vyšná Rybnica, v južnej časti s obcou Vyšné Remety a v západnej časti s obcou Poruba pod Vihorlatom.

Dopravné a pracovné väzby sú prevažne na mesto Sobrance, ktoré sú vzdialené cca 10 km a na mesto Michalovce, ktoré sú vzdialené 25 km.

Obec je napojená na dopravný systém cestou III/050225 Remetské Hámre – Úbrež – Gajdoš s napojením na nadradený dopravný systém - cestu I/50 Košice – Michalovce.

3.2 ÚZEMNÝ PRIEMET EKOLOGICKEJ STABILITY

Pri hodnotení katastrálneho územia obce Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre vo vzťahu k ekologickej stabilité tohto územia sa vychádzalo z nasledovných faktorov:

Faktory podporujúce ekologickú stabilitu

Tieto faktory sa opierajú o hodnotenie súčasnej krajinej štruktúry z hľadiska intenzity premien a narušenia prírodných a prírode blízkych krajinných prvkov. Sú to prvky, ktoré najviac spĺňajú funkciu ekostabilizačných prvkov, napr. lesný porast, vodné plochy, mokrade, jazerá, ďalej sú to lúky a úzkopásové polia s krovinami, tvoria zároveň vhodné podmienky pre rôznorodosť foriem života, sú jedným z podkladov pre zabezpečenie veľmi dobrej ekologickej kvality územia. Vyčleňuje sa nasledovných 5 stupňov:

I. stupeň – prirodzená a prírode blízka vegetácia s vysokou biologickou diverzitou, alebo plochy s veľkým predpokladom pre zachovanie biologicky významných, vzácnych alebo ohrozených druhov rastlín a živočíchov alebo ich spoločenstiev,

II. stupeň – poloprirodzená a prírode blízka vegetácia s veľkou diverzitou druhovou a štrukturálnou, plochy umožňujúce zachovanie významných druhov genofondu a biodiverzity s predpokladmi prirodzenej sukcesie,

III. stupeň – antropicky podmienená vegetácia s prírodnými prvkami a trvalé poľnohospodárske kultúry s vysokou biodiverzitou,

IV. stupeň – antropicky podmienená vegetácia synantrópneho charakteru a veľkoplošné poľnohospodárske monokultúry s malou biodiverzitou,

V. stupeň – plochy s devastovanou vegetáciou alebo bez vegetácie, technické diela a urbanizované plochy.

Faktory znižujúce ekologickú stabilitu

V riešenom území sme zistili nasledovné negatívne javy a stresové faktory:
konštrukcia elektrických stĺpov s vodorovným usporiadáním vodičov nebezpečná svojou konštrukciou
cestná doprava - líniiová bariéra
zastavané územia

Verejná cestná dopravná sieť prechádzajúca územím je nadradeného významu a slúži všetkým obyvateľom. Účelové komunikácie (poľné a lesné cesty) so súvisiacimi stavbami slúžia na sprístupnenie pozemkov a patria medzi spoločné zariadenia. Železničná trať a vodná doprava sa v riešenom území ani v blízkom okolí nenachádza. Cestná doprava tu tvorí jedinú prepravnú možnosť. Výstavba diaľnic, rýchlostných komunikácií, nových ciest I. až IV. triedy, ani výstavba miestnych komunikácií sa neplánuje.

Faktory znižujúce ekologickú stabilitu predstavujú syntetickú vlastnosť územia charakterizovanú rôznym počtom negatívnych dopadov – stresových faktorov, ktorých účinok sa zväčšuje ich kumuláciou a veľkosťou areálu pôsobenia. Sú to vlastne všetky zastavané plochy s najväčšou koncentráciou ohrozujúcich socioekonomickej javov, kde sa prelínajú obytné, dopravné, priemyselné a energetické zóny. Stresovú záťaž riešeného územia sme hodnotili v päťstupňovej škále a opiera sa o hodnotenie účinku negatívnych faktorov podľa ich druhu a predpokladaného synergického účinku na krajinu:

I. stupeň – územie s veľmi malou antropickou záťažou, stresové faktory sa tu vyskytujú v obmedzenej miere, najčastejšie iba ako bodové alebo líniiové faktory lokálneho významu,

II. stupeň – územie s malou antropickou záťažou, územie zaťažené prevažne iba jedným bodovým, líniiovým alebo plošným prvkom s malým rozsahom bez kumulácie viacerých stresových faktorov,

III. stupeň – územie so strednou antropickou záťažou, územie zaťažené 2 alebo 3 líniovými, príp. rozsiahlejšími plošnými stresovými faktormi alebo je tu kumulácia líniových, plošných a bodových prvkov,

IV. stupeň – územie s veľkou antropickou záťažou, kumulácia viacerých stresových faktorov s väčším plošným rozsahom,

V. stupeň – územie s veľkou antropickou záťažou, kumulácia viacerých stresových faktorov s veľkým plošným rozsahom s prevahou priemyselných plôch.

Pasport plôch z hľadiska ekologickej stability krajiny

Plochy ekologicky nestabilné:

- orná pôda s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody,
- územia postihnuté eróziou,
- územia pod vplyvom svahových pohybov,
- územia degradačne postihnuté antropogénnou činnosťou (lomy, skládky, výsypanky, zastavané územia, záhradkárske a chatové lokality)

Plochy ekologicky stredne stabilné:

- trvalé trávne porasty s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody a krajiny,
- plošné výsadby nepôvodných druhov vrátane poľnohospodárskych kultúr.

Plochy ekologicky stabilné

- lesy
- mokraďné spoločenstvá,
- brehové porasty.

Výsledkom je 5 stupňov ekologickej stability:

I.stupeň	- veľmi vysoká ekologická stabilita
II.stupeň	- vysoká ekologická stabilita
III. stupeň	- stredne vysoká ekologická stabilita
IV.stupeň	- malá ekologická stabilita
V.stupeň	- veľmi malá ekologická stabilita

OBEC VYŠNÉ REMETY

Územie je charakteristické pahorkatinným terénom s vysokým percentom lesných pôd. Klasifikácia územia a jeho ekologickej hodnoty predstavujú diferenciáciu územia podľa vybraných kritérií, vyjadrujúcich kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologickej väzieb v riešenom území. Pre praktickú využiteľnosť je stanovená základná jednotka územného celku – katastrálne územie, v ktorom je hodnotený stupeň ekologickej stability (SES) podľa miery ekologickej kvality vegetácie a jej zastúpení v katastrálnom území.

Výpočet stupňa ekologickej stability (SES) bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = \frac{P_{op} \cdot ES_{op} + P_{ZA} \cdot ES_{ZA} + P_{TT} \cdot ES_{TT} + P_{LE} \cdot ES_{LE} + P_{vo} \cdot ES_{vo} + P_{ZP} \cdot ES_{ZP} + P_{OSP} \cdot ES_{OSP}}{CP_{KU}}$$

kde P_{OP} - plocha ornej pôdy v katastrálnom území = 197,42 ha

ES_{OP} - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota je 0,77)

P_{Vi} - plocha viníc = 9,36 ha

ES_{Vi} - ekologický stupeň záhrad (0,1)

P_{ZA} - plocha záhrad = 27,63 ha

ES_{ZA} - ekologický stupeň záhrad (3,0)

P_{OS} - plocha ovocných sadov = 0,00 ha

ES_{OS} - ekologický stupeň ovocných sadov (2,0)

P_{TT} - plocha trvalých trávnatých porastov 296,11 ha

ES_{TT} - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)

P_{LE} - plocha lesov = 3393,18 ha
 ES_{LE} - ekologická stabilita lesných porastov (5,0)
 P_{VO} - plocha vodných plôch 29,16 ha
 ES_{VO} - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)
 P_{ZP} - plocha zastavaného územia = 22,22 ha
 ES_{ZP} - ekologický stupeň zastavaného územia (1,0)
 P_{OSP} - ostatná plocha = 33,41 ha
 ES_{OSP} - ekologický stupeň ostatných plôch (0,50)
 CP_{KU} - celková plocha katastrálneho územia = 4008,72 ha

SES - stupeň ekologickej stability

SES = 4,63

Na základe tejto klasifikácie sme získali priemernú hodnotu stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie obce Vyšná Rybnica. Táto hodnota vyjadruje kvalitatívnu mieru ekologickej stability. Hodnota stupňa ekologickej stability 4,63 nám vyjadruje, že riešené územie patrí do krajiny s vysokým stupňom ekologickej stability, čo znamená z celkového pohľadu, že v riešenom území ekologicke väzby nie sú silne narušené.

Pre porovnanie – priemerná hodnota SES v okrese Michalovce dosahuje 2,51. Katastrálne územie obce Remetské Hámre dosahuje 4,67. Vysoká nad Uhom – 1,64 a Veľké Kapušany – 1,85.

Vysoký stupeň ekologickej stability obce Vyšná Rybnica je spôsobený vysokým podielom lesa a trvalých trávnych porastov, najmenej ornej pôdy /percento zornenia 37,2/ v katastrálnom území obce a plošne vysokým zastúpením väzieb na ekologicke významné segmenty..

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

Územie je charakteristické nížinným až predpahorkatinným terénom s poľnohospodársky obrábanými pôdami, trvalými trávnymi porastami a pasienkami ako aj lesnými pôdami. Priestor si vyžaduje mimoriadnu starostlivosť pri udržiavaní existujúcich a zvyšovaní počtu nových ekostabilizačných prvkov, najmä doplnenie nelesnej vegetácie v rámci prepojenia miestnych biokoridorov. V riešenom území sa nachádzajú aj územia s II. stupňom s vysokou ekologickej stabilítou, reprezentovanou predovšetkým prvkami miestneho MÚSES-u.

Klasifikácia územia a jeho ekologicke hodnoty predstavujú diferenciáciu územia podľa vybraných kritérií, vyjadrujúcich kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologickej väzieb v riešenom území. Pre praktickú využiteľnosť je stanovená základná jednotka územného celku – katastrálne územie, v ktorom je hodnotený stupeň ekologickej stability (SES) podľa miery ekologickej kvality vegetácie a jej zastúpení v katastrálnom území.

Výpočet stupňa ekologickej stability (SES) bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = \frac{P_{OP} \cdot ES_{OP} + P_{ZA} \cdot ES_{ZA} + P_{TT} \cdot ES_{TT} + P_{LE} \cdot ES_{LE} + P_{VO} \cdot ES_{VO} + P_{ZP} \cdot ES_{ZP} + P_{OSP} \cdot ES_{OSP}}{CP_{KU}}$$

kde P_{OP} - plocha ornej pôdy v katastrálnom území = 191,02 ha

ES_{OP} - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota je 0,77)

PV_{OP} - plocha viníc = 0,00 ha

ES_{VI} - ekologický stupeň záhrad (0,1)

P_{ZA} - plocha záhrad = 39,79 ha

ES_{ZA} - ekologický stupeň záhrad (3,0)

P_{OS} - plocha ovocných sadov = 0,00 ha

ES_{OS} - ekologický stupeň ovocných sadov (2,0)
P_{TT} - plocha trvalých trávnatých porastov 176,9 ha
ES_{TT} - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)
P_{LE} - plocha lesov = 0,00 ha
ES_{LE} - ekologická stabilita lesných porastov (5,0)
P_{VO} - plocha vodných plôch 3,61 ha
ES_{VO} - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)
P_{ZP} - plocha zastavaného územia = 12,93 ha
ES_{ZP} - ekologický stupeň zastavaného územia (1,0)
P_{OSP} - ostatná plocha = 112,67 ha
ES_{OSP} - ekologický stupeň ostatných plôch (0,50)
CP_{KÚ} - celková plocha katastrálneho územia = 536,02 ha

SES - stupeň ekologickej stability

SES = 1,97

Na základe tejto klasifikácie sme získali priemernú hodnotu stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie obce Vyšné Remety. Táto hodnota vyjadruje kvalitatívnu mieru ekologickej stability. Hodnota stupňa ekologickej stability 1,97 nám vyjadruje, že riešené územie patrí do krajiny so stredným stupňom ekologickej stability, čo znamená z celkového pohľadu, že v riešenom území sú ekologicke väzby stredne narušené.

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

Územie je charakteristické pahorkatinným terénom s vysokým percentom lesných pôd. Klasifikácia územia a jeho ekologickej hodnoty predstavujú diferenciáciu územia podľa vybraných kritérií, vyjadrujúcich kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologickej stability v riešenom území. Pre praktickú využiteľnosť je stanovená základná jednotka územného celku – katastrálne územie, v ktorom je hodnotený stupeň ekologickej stability (SES) podľa miery ekologickej kvality vegetácie a jej zastúpení v katastrálnom území.

Výpočet stupňa ekologickej stability (SES) bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$\text{SES} = \frac{P_{op}.ES_{op} + P_{ZA}.ES_{ZA} + P_{TT}.ES_{TT} + P_{LE}.ES_{LE} + P_{VO}.ES_{VO} + P_{ZP}.ES_{ZP} + P_{OSP}.ES_{OSP}}{CP_{KU}}$$

kde P_{OP} - plocha ornej pôdy v katastrálnom území = 69,32 ha

ES_{OP} - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota je 0,77)

P_{V_{OP}} - plocha viníc = 0,0 ha

ES_{VI} - ekologický stupeň záhrad (0,1)

P_{ZA} - plocha záhrad = 70,88 ha

ES_{ZA} - ekologický stupeň záhrad (3,0)

P_{OS} - plocha ovocných sadov = 2,43 ha

ES_{OS} - ekologický stupeň ovocných sadov (2,0)

P_{TT} - plocha trvalých trávnatých porastov 148,14 ha

ES_{TT} - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)

P_{LE} - plocha lesov = 2106,51 ha

ES_{LE} - ekologická stabilita lesných porastov (5,0)

P_{VO} - plocha vodných plôch 14,62 ha

ES_{VO} - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)

P_{ZP} - plocha zastavaného územia = 22,43 ha

ES_{ZP} - ekologickej stupeň zastavaného územia (1,0)

P_{OSP} - ostatná plocha = 27,40 ha

ES_{SOSP} - ekologickej stupeň ostatných plôch (0,50)

CP_{KÚ} - celková plocha katastrálneho územia = 2461,73 ha

SES - stupeň ekologickej stability

SES = 4,67

Na základe tejto klasifikácie sme získali priemernú hodnotu stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie obce Remetské Hámre. Táto hodnota vyjadruje kvalitatívnu mieru ekologickej stability. Hodnota stupňa ekologickej stability 4,67 nám vyjadruje, že riešené územie patrí do krajiny s vysokým stupňom ekologickej stability, čo znamená z celkového pohľadu, že v riešenom území ekologicke väzby nie sú silne narušené.

Pre porovnanie – priemerná hodnota SES v okrese Michalovce dosahuje 2,51. Katastrálne územie obce Vyšná Rybnica dosahuje 4,63. Vysoká nad Uhom – 1,64 a Veľké Kapušany – 1,85.

Vysoký stupeň ekologickej stability obce Remetské Hámre je spôsobený vysokým podielom lesa a trvalých trávnych porastov, najmenej ornej pôdy /percento zornenia 23,84/ v katastrálnom území obce a plošne vysokým zastúpením väzieb na ekologicke významné segmenty.

4. URBANISTICKÁ KONCEPCIA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

4.1 STANOVENIE ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE A KOMPOZÍCIE OBCÍ

Väzby obcí Vyšné Remety, Vyšná Rybnica a Remetské Hámre na najbližšie mestá sú podporené komunikačnými prepojeniami: po cestách tr. III/050225 Úbrež – Remetské Hámre, III/050 0226 – Vyšné Remety, III/050227 Vyšná Rybnica, tr. II/582 Michalovce – Poruba p/V – Jasenov – Sobrance a tr. I/50 Košice – Sobrance, tr. II/582 Poruba p/Vihorlatom – Jasenov - Sobrance.,

V súlade so záväznými výstupmi Koncepcie územného rozvoja Slovenska a ÚPN – VÚC Košického kraja je potrebné podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia a prostredníctvom územnoplánovacích nástrojov vytvárať podmienky pre zlepšovanie životných podmienok obyvateľov vidieckeho osídlenia, príčom zachovať špecifický charakter prírodného, krajinného a architektonického prostredia. V týchto intenciach je navrhovaný ďalší rozvoj obcí Vyšné Remety, Vyšná Rybnica a Remetské Hámre.

OBEC VYŠNÉ REMETY

4.1.1 Vývoj a súčasný stav urbárnej štruktúry obce

Skúmané územie bolo v minulosti začlenené do Užskej župy, v súčasnosti administratívne patrí do okresu Sobrance. Obec Vyšné Remety sa nachádza 225 m n.m., na styku severného okraja Potiskej nížiny s Vihorlatom, 11 km od Sobraniec. Obec leží v Podvihorlatskej pahorkatine v údolí Okny.

Prvá správa o tejto dedine sa zachovala z roku 1400 a súvisí s vyšetrovaním krádeže svíň, patriacich poddaným v Remetách. Z obsahu listiny je zrejmé, že dedina jestvovala už pred rokom 1400. Pôvodná a základná časť slovenského názvu dediny, teda Remety zachovala to, že v tamojšom priestore sa

nachádzala mníšska pustovňa (lat. heremitorium = pustovňa). Táto skutočnosť však nepodnietila vznik dediny Remety.

Ojedinelý názov dediny zložený z názvov Jasenov a Remety dosvedčuje, že príľahlý územný majetok pred vznikom dediny patril do pôvodného, blízkeho chotára Jasenova. Z týchto poznatkov vyplýva, že Remety založili usadlíci v chotári dediny Jasenov v 14. storočí. Maďarský názov Olahremthe (maď. Olah = Rumun, rumunský) dokazuje, že do dediny sa prisťahovali valasi sčasti ešte aj rumunského pôvodu v prvej polovici 15. storočia.

Remety od vzniku patrili šlachticom z Michaloviec. V 15. storočí boli majetkovou súčasťou panstva Jasenov. V 16. storočí boli ich vlastníkmi najmä šlachtici z Tibavy. Pôvodné, roľnícke domácnosti boli v roku 1427 zdanené od 6 port. Valašské domácnosti vtedy zdaneniu nepodliehali. V roku 1437 tam hospodárilo 37 poddanských domácností, pričom pozemky po 18 odstáhovaných rodinách boli opustené. Remety boli vtedy veľkou dedinou. Z mien a priezvisiek hláv rodín možno usúdiť, že to boli rodiny najmä rusínskeho, slovenského, nemeckého, prípadne iného pôvodu. V dedine bol vtedy aj mlyn, čo dosvedčuje, že pôvodne pastierske, valašské rodiny sa venovali aj pestovaniu obilnín, teda sa poroľníčovali.

Do polovice 16. storočia sa postupne väčšina poddanských rodín odstáhovala. V rokoch 1567 a 1588 sedliacke domácnosti zdanili rovnako od dvoch port. V roku 1588 dve domácnosti hospodárili na polovičných a štyri na štvrtinových usadlostiach

4.1.2 Základná urbanistickej koncepcia a kompozícia obce

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí do druhej veľkostnej skupiny obcí (obce do 500 obyv.) v Košickom kraji. Celé záujmové územie obce sa nachádza v urbanizačnom priestore medzi Sobrancami a Sninou, v Zemplínskom regióne.

Riešený priestor podľa geomorfologického členenia SR (E. Mazúr, M. Lukniš) je súčasťou alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provinca Východné Karpaty, subprovincia Vnútorné Východné Karpaty, oblasť Vihorlatsko - gutínska, orografický celok Vihorlatské vrchy, podcelok Vihorlat a časť Vihorlatská hornatina.

Za „centrum“ obce – územie medzi obecným úradom a objektom kultúrneho domu - dotvorenie priestoru terénnymi a parkovými úpravami, doplnené drobnou architektúrou, úprava komunikácií a mostových telies.

4.1.2.1 Dominanty obce

Medzi najviac vnímateľnú dominantu obce môžeme považovať gréckokatolícky chrám sv. Michala, ktorý je vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku pod č. 10292/0. Lokalizovaný je vo východnej časti zast. územia obce.

K novodobým vnímateľným dominantám môžeme začleniť oceľové stožiare spol. T-Com a televízny vykryvač.

4.1.2.2 Obytná zástavba

Zastavané územia má prevažne obytnú funkciu. Prevláda zástavba povojnová (rok výstavby cca 50-70 roky). Nachádza sa tu zástavba domov, ktoré boli postavené pred II. sv. vojnou. Stavby postavené v predvojnovom a povojnovom období sú prevažne po čiastočnej alebo úplnej rekonštrukcii. Medzi architektonicky hodnotné stavby z tohto obdobia môžeme považovať dom č. 4, 63, 64, 67, 71, 78, 85, 97, 106, 107, 109, 127, 131 (váľkový dom).

Návrh

Z hľadiska urbanistickej kompozície je navrhované obec rozvíjať v súlade s jej terajšou kompozičnou štruktúrou formou ulicovej zástavby s orientovaním ulíc severo-južným smerom s východo-západným prepojením na novonavrhanú centrálnu časť obce.

V území je navrhované vytvoriť centrálny priestor pri gréckokatolíckom chráme.

V sídle výrazne prevláda 1–2 podlažná zástavba rodinných domov.

Bytová zástavba - na voľných prielukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia i mimo zastavané územie obce:

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je v územnom pláne navrhované:

rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v týchto častiach obce:

- Lokalita „Záhumienky 1“ - „Od domu č. 7 ku gréckokatolíckemu chrámu sv. Trojice
- Lokalita „Záhumienky 2“ - „Od domu č. 51 k ceste na cintorín
- Severozápadná časť – rezervná plocha pre príležitostné ubytovanie
- Severná časť zast. územia obce
- Prieluky
- využitie nadrozmerných záhrad v strede obce, prieluky / rozptyl
- obložnosť bytov, ktorý by sa mal blížiť k 3,5 ob./1 byt. Jednotku
- neobývané domy navrhujeme podľa kvality nosnej konštrukcie na asanačnú prestavbu a na rekonštrukciu s navrátením do bytového fondu, resp. na podnikanie.

4.1.2.3 Občianske vybavenie

Základná občianska vybavenosť je sústredené v centre obce. Sú to objekty: obecný úrad , materská škola, kultúrny dom. Roztrúsene v obci sa nachádzajú zariadenia: hasičská zbrojnica, nákupné centrum, športový areál, gréckokatolícky kostol, farský úrad, dom smútku a objekty maloobchodnej činnosti. Prevažná časť týchto stavieb je v dobrom technickom stave, resp. po rekonštrukcií.

Zastúpenie občianskej vybavenosti je postačujúce Stavebno-technický stav je nevyhovujúci. Vo východnej časti zast. územia je umiestnený športový areál a v severnej časti sa nachádza hasičská nádrž.

Návrh

V návrhu územného plánu obce je navrhované :

- modernizácia obecného úradu a kultúrneho domu s vytvorením priestorových podmienok pre viacúčelové využitie priestorov pre klubovú činnosť :
 - klub mladých, klub dôchodcov, internetový klub
- v súvislosti s rozvojom bytovej výstavby a s potrebou zvýšenia kvality sociálneho prostredia, navrhujeme dobudovať adekvátnu kapacitu občianskeho vybavenia a verejných a komerčných služieb,
- v severnej časti navrhujeme plochu pri požiarnej nádrži pre rekreačné využitie.
- navrhujeme parkovú úpravu – pri gréckokatolíckom chráme
- v južnej časti navrhnutú „oboru pre raticovú zver“

4.1.3 Priestorové usporiadanie lokalít bývania

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia do r. 2025:

Vyšné Remety	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu

Lokalita – Záhumienky 2	25	-	25
Lokalita – Severná časť	6	10	16
Lokalita – Prieluky / Rozptyl	24	-	24
Celkový navrhovaný počet Vyšné Remety	55	10	65
Rezervné plochy - Lokalita – Záhumienky 1	16	15	31
z toho sociálne bývanie:	0	0	0

Pri všetkých novostavbách a rekonštrukciách rodinných domov navrhujeme vychádzať z princípov uplatňovania regionálnych prvkov so šíkmými strechami, rešpektujúc merítko a výraz týchto stavieb a zlaďať s ich funkčnou vybavenosťou. Pri samostatne stojacích domoch navrhujeme objekty orientovať na úzkych pozemkoch štítom do ulice. Tento princíp navrhujeme uplatňovať aj v samotnom materiálovom prevedení.

Navrhované obmedzenia pre jestvujúcu zástavbu, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti ochranného pásma VN elektrického vedenia 22 kV sa stanovujú podmienky v zmysle § 36 ods. 15 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike.

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

4.1.4 Vývoj a súčasný stav urbánnej štruktúry obce

Obec sa nachádza sa na južných svahoch podhoria Vihorlatské vrchy v nadmorskej výške 220 až 230 m n. m. v údolí riečky Okna vyvierajúcej v malebnom jazere Morské oko, asi 10 km na sever od okresného mesta. Pri pohľade južným smerom sa pred nami otvára panoráma najsevernejšej časti Potiskej nížiny - Východoslovenskej nížiny. Najnižší bod 183 m n. m. sa nachádza pri potoku Hliník, najvyšší je vrch Nežabec 1023 m n. m.. Ked' vyjdeme z dediny do jej chotára, otvorí sa pred nami, pri pohľade od západu až na juhovýchod severným smerom, nádherný pohľad na Vihorlatské vrchy takmer výlučne s listnatými lesmi, najvyšším štvorhrým Vihorlatom.

K majetkom šľachticov z Michaloviec a Tibavy na panstve Jasenov okolo roku 1418 patrila aj táto dedina. V 16. storočí v maďarských názvoch v zmysle Malá Rybnička alebo Malá Rybnica. Rozkolísanosť maďarských názvov svedčí o tom, že ich tvorcovia, nepochybne šľachtici, preberali starší slovenský názov alebo ho neprimerane významovo rozširovali. Je zrejmé, že názov Rybnička vyjadril skutočnosť, že dedinu založili obyvatelia južne ležiacej dediny Rybnica (teraz Malá Rybnica).

Usadili sa tam začiatkom 15. storočia, pred rokom 1418. V roku 1427 bola Rybnička novou dedinou a tamojší sedliaci, používajúc práv lehoty, ešte neboli povinní platiť daň kráľovi. Dedinu zaiste založili podľa zákupného, nemeckého práva. Šoltýsi v nej pôsobili ešte koncom 16. storočia. V roku 1567 tam zdanili štyri sedliacke domácnosti hospodáriace na polovičných usadlostiach, teda od dvoch port. V roku 1588 boli tri domácnosti na polovičných a jedna na štvrtinovej usadlosti zdanené od 1,75 porty. Štyri domácnosti boli želiarske a šoltýstvo patrilo už trom rodinám.

V poslednej štvrtine 16. storočia sa do dediny pristáhovali noví usadlíci. V roku 1599 malo sídlisko 24 obývaných poddanských domov a 2-3 domy šoltýsov. Na prelome 16. a 17. storočia bola Rybnička stredne veľkou dedinou s takmer výlučne poddanským obyvateľstvom. V 17. a začiatkom 18. storočia väčšina poddanským obyvateľstvom.

V 17. a začiatkom 18. storočia väčšina poddaných dedinu opustila alebo vymrela. V roku 1715 hospodárilo 11 sedliackych, jedna želiarska domácnosť a stál tam aj vodný mlyn. Vyšná Rybnica patrila k dedinám so slovenským obyvateľstvom.

4.1.5 Základná urbanistickej koncepcia a kompozícia obce

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí do druhej veľkostnej skupiny obcí (obce do 500 obyv.) v Košickom kraji. Celé záujmové územie obce sa nachádza v urbanizačnom priestore medzi Sobrancami a Michalovcami v Zemplínskom regióne.

Riešený priestor podľa geomorfologického členenia SR (E. Mazúr, M. Lukniš) je súčasťou alpsko - himálajskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Východné Karpaty, subprovincia Vnútorné Východné Karpaty, oblasť Vihorlatsko - gutínska, orografický celok Vihorlatské vrchy, podcelok Vihorlat a časť Vihorlatská hornatina.

Za „centrum“ obce územie v centre obce pri objekte potravín a objekt obecného úradu s kultúrnym domom – dotvorenie územia parkovými úpravami, pešími komunikáciami a drobnou architektúrou

4.1.5.1 Dominanty obce

Medzi najviac vnímateľnú dominantu obce môžeme zaradiť gréckokatolícky chrám Narodeniu nepoškvrnenej Matky Božej. Lokalizovaný je v centrálnej časti obce.

Medzi charakteristické dominanty zaraďujeme aj lesný komplex Vihorlatské vrchy a vodná nádrž Vyšná Rybnica.

4.1.5.2 Obytná zástavba

Zastavané územia má prevažne obytnú funkciu. Prevláda zástavba povojnová (rok výstavby cca 50-70 roky). Nachádza sa tu zástavba domov, ktoré boli postavené pred II. sv. vojnou. Stavby postavené v predvojnovom a povojnovom období sú prevažne po čiastočnej alebo úplnej rekonštrukcii. Medzi architektonické hodnotne stavby z tohto obdobia môžeme považovať dom č. 6, 12, 79, 85 a 127.

V zadnej časti dvorov sa nachádzajú prístavky a stavby, ktoré súvisia s drobnochovateľstvom a s polnohospodárskou činnosťou majiteľa. Väčšina domov je v dobrom stavebno - technickom stave. Domy majú prevažne manzardové a sedlové strechy. Zástavba poväčšine pozostáva z domov, ktoré boli postavené po roku 1945.

Návrh

Z hľadiska urbanistickej kompozície je navrhované obec rozvíjať v súlade s jej terajšou kompozičnou štruktúrou formou ulicovej zástavby s orientovaním ulíc severo-južným smerom s východo-západným prepojením na novonavrhovanú centrálnu časť obce.

V území je navrhované vytvoriť centrálny priestor pri kultúrnom domu.

V sídle výrazne prevláda 1-2 podlažná zástavba rodinných domov.

Bytová zástavba - na voľných prielukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia i mimo zastavané územie obce:

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je v územnom pláne navrhované:

rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v týchto častiach obce:

- Lokalita „Dielnice“ - „Južným smerom od Penziónu Valéria“
- Prieluky
 - nové rekreačné zóny súbory
 - Lokalita „Zákutie“
 - využitie nadrozmerných záhrad v strede obce, prieluky / rozptyl

4.1.5.3 Občianske vybavenie

Základná občianska vybavenosť je sústredené v centre obce. Sú to objekty: obecný úrad, kultúrny dom, materská škola, gréckokatolícky chrám, farský úrad a obchodné zariadenie COOP Jednota. Roztrúsené v obci sa nachádzajú zariadenia: základná škola tr. 1.-4., športový areál, dom smútka, zariadenia SVP PBaH, objekty maloobchodnej činnosti, komerčná vybavenosť – penzión Valéria, Rybníček. V severnej časti sa nachádza rybné hospodárstvo, vo východnej časti polnohospodársky dvor. V severnej časti, na okraji zastavaného územia obce, sa nachádza Vodná nádrž Vyšná Rybnica. V južnej časti sa nachádza areál drevovýroby a areál novej ČOV. Prevažná časť týchto stavieb je v dobrom technickom stave, resp. po rekonštrukcii.

Návrh

Územný rozvoj obce vychádza z uvedených atribútov. Riešenie rešpektuje nižinný ráz krajiny, priestorovú štruktúru a funkčné plochy existujúceho osídlenia.

V návrhu územného plánu obce navrhujeme:

- navrhnuť modernizáciu obecného úradu s kultúrnym domom a vytvoriť priestorové podmienky pre viacúčelové využitie priestorov pre klubovú činnosť:
 - klub mladých, klub dôchodcov, internetový klub
- v súvislosti s rozvojom bytovej výstavby a s potrebou zvýšenia kvality sociálneho prostredia, navrhnuť dobudovanie adekvátnych kapacít občianskeho vybavenia a verejných a komerčných služieb,
- v súvislosti s rozvojom bytovej výstavby a s potrebou zvýšenia kvality sociálneho prostredia, navrhujeme dobudovať adekvátnu kapacitu občianskeho vybavenia a verejných a komerčných služieb,
- v juhovýchodnej časti navrhujeme plochu pre rekreačné a športové využitie.

navrhujeme parkovú úpravu v centre obce – (pred obecným úradom v smere južným a pozdĺž toku Okna)
- v južnej časti navrhujeme plochu pre malú vodnú elektráreň, plochu pre rekreačno-športové využitie

4.1.6 Priestorové usporiadanie lokalít bývania

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia do r. 2025:

Vyšná Rybnica	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Lokalita – Lokalita „Dielce“	4	82	86
Lokalita – Prieluky / Rozptyl	35	0	35
Celkový navrhovaný počet Vyšná Rybnica	39	82	121
Lokalita – „Pri cintoríne“ Rezervné plochy	24	20	44
z toho sociálne bývanie:	0	0	0

Pri všetkých novostavbách a rekonštrukciách rodinných domov navrhujeme vychádzať z princípov uplatňovania regionálnych prvkov so šikmými strechami, rešpektujúc merítko a výraz týchto stavieb a zladiť s ich funkčnou vybavenosťou. Pri samostatne stojacích domoch navrhujeme objekty orientovať na úzkych pozemkoch štítom do ulice. Tento princíp navrhujeme uplatňovať aj v samotnom materiálovom prevedení.

Navrhované obmedzenia pre jestvujúcu zástavbu, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti

ochranného pásma VN elektrického vedenia 22 kV sa stanovujú podmienky v zmysle § 36 ods. 15 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike.

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

4.1.7 Vývoj a súčasný stav urbárnej štruktúry obce

Skúmané územie bolo v minulosti začlenené do Užskej župy, v súčasnosti administratívne patrí do okresu Sobrance. Intravilán a juhozápadná časť extravilánu obce leží v ochrannom pásme Chránenej krajinnej oblasti Vihorlat. Remetské Hámre sa tiahnu z juhu na sever v nadmorskej výške 245 až 1000 m. Stred obce je v nadmorskej výške 286 m. Územie obce sa nachádza na dvoch geologicky rozdielnych podložiach: vulkanickom Vihorlatských vrchov a piesčito-hlinitom Východoslovenskej pahorkatiny. Najstaršou geologickou oblasťou územia je zníženina južne od Sninského kameňa v pramenitej časti Okny a Porubského potoka, nazývaná aj stratovulkán Morské oko.

Remetské Hámre je obec s tradíciou drevorubačstva, pálenia dreveného uhlia, baníctva a železiarstva.

Obec Remetské Hámre založili pri železiarňach koncom 18. storočia Sztárayovci. V roku 1828 už mala 68 domov a 467 obyvateľov. Zaobrali sa poľnohospodárstvom, páliili drevené uhlie a pracovali hlavne v železiarňach, ktoré vznikli v roku 1797. Železnou rudou boli zásobované baňami vo Vyšných Remetách, Vyšnej Rybnici, Porube pod Vihorlatom, Trnave a Banskom.

Železiarne v Remetských Hámroch vyrábali ročne 10 000 viedenských centov surového železa, z ktorého potom hámre a nástrojárne vyrábali poľnohospodárske nástroje - lopaty kosy, motyky, klince a liatinové výrobky, napr. kvalitné piecky Merkúr, svietniky, rámy na zrkadlá, riad na varenie, pamätné predmety a umeleckú liatinu, hlavne náhrobníky.

Železiareň v Remetských Hámroch mal od grófa Sztárayho v prenájme od r. 1844 český technik Pondelníček a Gaissberger. Postavili strojovú klincovňu a zámočníčku dielňu, skoro však zanikla, lebo výrobky nemali odbyt. Železiarne pracovali v r. 1848 pre armádu a vyrábali hlavne pušky. V roku 1862 mali jednu vysokú pec, 8 hámrov, dve nástrojárne. Zamestnávali 185 robotníkov. Robotníci mali od r. 1851 založenú Bratskú pokladnicu, do ktorej vkladali po 6% zo svojej mzdy.

Výrobňa poľnohospodárskych nástrojov, vyhňa a valcovňa boli v prevádzke ešte v roku 1922. Celý majetok patril od r. 1908 grófovi Szechenymu, vrátane 7 150 kat. jutár lesov. Bola tu píla, drevospracujúci podnik. Žiaľ, musíme konštatovať, že z tejto doby sa nezachovali v obci technické pamiatky.

Už začiatkom 20. storočia bola postavená lesná železnica tzv. "drevenka", ktorá spočiatku slúžila na odvoz panstva na loveckú chatu pri jazere Morské oko a neskôr na zvoz dreva na pílu v Remetských Hámroch. V rokoch 1922 až 1924 bola trať zrekonštruovaná a predĺžená až do Michaloviec. V roku 1939, po zabratí územia obce maďarskom sa úzkokoľajka predĺžila od Morského oka cez Remetské Hámre, smerom na juh do Nižnej Rybnice. Železnička bola zrušená, v súčasnosti po jej trase vedie asfaltová cesta.

4.1.8 Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí do veľkostnej skupiny obcí nad 500 obyv. v Košickom kraji. Celé záujmové územie obce sa nachádza v urbanizačnom priestore medzi Sobrancami a Michalovcami, v Zemplínskom regióne.

Riešený priestor podľa geomorfologického členenia SR (E. Mazúr, M. Lukniš) je súčasťou alpsko - himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincia Východné Karpaty, subprovincia Vnútorné Východné Karpaty, oblasť Vihorlatsko - gutínska, orografický celok Vihorlatské vrchy, podcelok Vihorlat a časť Vihorlatská hornatina.

Centrum obce je pri objekte obecného úradu s kultúrnym domom – dotvorenie územia parkovými úpravami, spevnenými plochami a pešími komunikáciami, drobnou architektúrou.

4.1.8.1 Dominanty obce

Priestorovou a výškovou dominantou obce Remetské Hámre je rímskokatolícky kostol. Nachádza sa strede obce. Kompozičné jadro v obci môžeme rozdeliť do dvoch celkov. Hlavné centrum je tvorené obecným úradom, kultúrnym domov, nákupným strediskom, materskou školou, reštauračným vybavením a pekárňou. Druhé podružné centrum je tvorené budovou zdravotného strediska, areálom detského domova, areálom základnej školy, bývalým areálom liečebného ústavu, cirkevným areálom – kostol a farský úrad, reštauráciou – Kaštieľik, lesná správa. Tieto priestory sú dotvorené jestvujúcou parkovou úpravou a vodným tokom.

Medzi prírodné zaujímavosti patrí samotný lesný porast, ktorý sa rozprestiera na cca 85 % kat. územia. Celé kat. územie je zaujímavé hlavne *Prírodnou rezerváciou Jedlinka*, ktorá sa nachádza v hrebeňovej časti medzi Sninským kameňom a *PR Pod Trstím*, v zbernej časti Morského oka. *Prírodnou pamiatkou Malé morské oko*, ktorá leží západne od NPR Morské oko. *Prírodná rezervácia Lysák*. *Prírodná rezervácia (PR): Baba pod Vihorlatom*. *Vihorlat*.

4.1.8.2 Obytná zástavba

Zastavané územia má prevažne obytnú funkciu. Ulicová zástavba ma prevažne horský charakter. Prevláda zástavba povojnová (rok výstavby cca 50-70 roky). Nachádza sa tu zástavba domov, ktoré boli postavené pred II. sv. vojnou. Stavby postavené v predvojnovom a povojnovom období sú prevažne po čiastočnej alebo úplnej rekonštrukcií.

Prevláda zástavba povojnová. Najväčší prírastok bytového fondu bol v rokoch cca 50-70 roky. Nachádza sa aj zástavba domov, ktoré boli postavené pred II. sv. vojnou. Stavby postavené v predvojnovom a povojnovom období sú prevažne po čiastočnej alebo úplnej rekonštrukcií..

V zadnej časti dvorov sa nachádzajú prístavky a stavby, ktoré súvisia s drobnochovateľstvom a s poľnohospodárskou činnosťou majiteľa. Väčšina domov je v dobrom stavebno - technickom stave. Domy majú prevažne manzardové a sedlové strechy.

Návrh

Z hľadiska urbanistickej kompozície je navrhované obec rozvíjať v súlade s jej terajšou kompozičiou štruktúrou formou ulicovej zástavby s orientovaním ulíc severo-južným smerom s východo-západným prepojením na novonavrhovanú centrálnu časť obce.

V území je navrhované vytvoriť centrálny priestor pri kultúrnom domu.

V sídle výrazne prevláda 1–2 podlažná zástavba rodinných domov.

Bytová zástavba - na voľných prielukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia i mimo zastavané územie obce:

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je v územnom pláne navrhované :

rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v týchto častiach obce:

- západná časť zastavaného územia – lokalita „Pri cintoríne“
- Lokalita pri ceste III/50225
- Lokalita – Kováčová záhrada
- Prieluky
- nové rekreačné zóny súbory
- Lokalita „Pozdĺž toku Okna – Plocha od športového areálu až hasičskej zbrojnice“

- využitie nadrozmerných záhrad v strede obce prieluky / rozptyl

4.1.8.3 Občianske vybavenie

Za centrálnu časť obce môžeme považovať územie od parku po obchodno – stravovacie centrum COOP Jednota. Základná občianska vybavenosť je sústredená pozdĺž cesty III/050225 v dvoch samostatných celkoch. V strede obce je sústredená školská vybavenosť (materská škola), administratíva - obecný úrad, kultúrny dom, pošta, pekáreň s maloobchodnou prevádzkou (potraviny), obchodno – stravovacie zariadenie (Poľovnícka reštaurácia). V južnej časti vo väzbe na historický park sa nachádza zdravotnícke vybavenie - zdravotné stredisko, liečebný ústav (v súčasnosti mimo prevádzku), školská vybavenosť – základná škola tr. 1.-9., sociálna komerčná vybavenosť - detský domov, maloobchodná prevádzka – súkromné potraviny „Kuma“, komerčná vybavenosť – penzión Kaštielik, administratíva – lesná správa, cirkevné stavby - gréckokatolícky kostol a farský úrad, iné zariadenia - dom smútku. Roztrúsené v obci sa nachádzajú objekty maloobchodnej činnosti. V severnej časti sa nachádza sociálna komerčná vybavenosť - detský domov. V severnej časti sa nachádza výrobný areál „gáter“ v súčasnosti mimo prevádzku. Poľnohospodársky dvor sa v obci nenachádza. Prevažná časť týchto stavieb je v dobrom technickom stave, resp. po rekonštrukcii.

Obec Remetské Hámre susedí s katastrálnymi hranicami obcí: v severnej časti s obcou Zemplínske Hámre a Valaškovce (okres Snina), v západnej časti s obcou Vyšná Rybnica, v južnej časti s obcou Vyšné Remety a v západnej časti s obcou Poruba pod Vihorlatom.

Návrh

Územný rozvoj obce vychádza z uvedených atribútov. Riešenie rešpektuje nižinný ráz krajiny, priestorovú štruktúru a funkčné plochy existujúceho osídlenia.

V návrhu územného plánu obce navrhujeme:

- navrhujeme modernizáciu obecného úradu, kultúrneho domu a vytvoriť priestorové podmienky pre viacúčelové využitie priestorov pre klubovú činnosť :
 - klub mladých, klub dôchodcov, internetový klub
- v súvislosti s rozvojom bytovej výstavby a s potrebou zvýšenia kvality sociálneho prostredia, navrhujeme dobudovať adekvátnu kapacitu občianskeho vybavenia a verejných a komerčných služieb,
- v severnej časti navrhujeme plochu pre rekreačné a športové využitie.

4.1.9 Priestorové usporiadanie lokalít bývania

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia do r. 2025:

Remetské Hámre	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Lokalita pri ceste - pozdĺž cesty III/50225,	33	12	45
Lokalita – Kováčová záhrada	15	-	15
Lokalita – Prieluky / Rozptyl	75	-	75
Celkový navrhovaný počet v Remetské Hámre	123	12	135
Rezervné plochy	0	0	0
z toho sociálne bývanie:	0	0	0

Pri všetkých novostavbách a rekonštrukciách rodinných domov navrhujeme vychádzať z princípov

uplatňovania regionálnych prvkov so šikmými strechami, rešpektujúc merítko a výraz týchto stavieb a zladiť s ich funkčnou vybavenosťou. Pri samostatne stojacích domoch navrhujeme objekty orientovať na úzkych pozemkoch štítom do ulice. Tento princíp navrhujeme uplatňovať aj v samotnom materiálovom prevedení.

Navrhované obmedzenia pre jestvujúcu zástavbu, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti ochranného pásma VN elektrického vedenia 22 kV sa stanovujú podmienky v zmysle § 36 ods. 15 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike.

REGULÁCIA ŠTRUKTÚRY ZÁSTAVBY - obec V. Remety, V. Rybnica, Remetské Hámre

Lokality navrhované v súčasne zastavanom a mimo zastavané územie obcí do r. 2025

maximálna podlažnosť	1 nadzem. podlažia a obytné podkrovie,
veľkosť pozemkov	1000 – 1500 m ²
šírka stavebného priestoru	18 m, 9 (16) m od osi prístupovej komunikácie
šírka uličného priestoru	10 - 12 m
doporučené využitie	polyfunkčné rodinné domy, bývanie, služby, komerčná vybavenosť
doplňková funkcia	drobné doplnkové objekty
nedoporučené funkcie a činnosti	v predzáhradkách výsadba hospodárskej zelene

Stavby pre chov drobného zvieratstva umiestňovať na pozemkoch rodinných domov, pokiaľ je prevádzka takých stavieb hygienicky nezávadná, alebo spĺňajú nasledovné požiadavky:

- objekty s hygienicky závadnou prevádzkou v obytnej zástavbe (stajne, nádrže na tuhé a tekuté exkrementy) situovať v nasledovnej vzdialenosťi od objektov rodinných domov:

VDJ = 500 kg živej hmotnosti zvieratá)	do 1 VDJ (m)	2 VDJ (m)
Aa	15	20
Ab	10	15
Ba	10	15
Bb	5	10
Ca	25	30
Cb	20	25

A - ak objekt určený na bývanie má okno, alebo dvere orientované na objekty chovu
B - ak objekt určený na bývanie nemá okno, alebo dvere orientované na objekty chovu
C - hnojisko
a - medzi objektom chovu a objektom na bývanie je voľné priestranstvo
b - medzi objektom chovu a objektom na bývanie nie je voľné priestranstvo

Prestavba a dostavba jestvujúcej urbanistickej štruktúry je definovaná sústavou regulatívov, uvedených vo výkrese komplexného urbanistického návrhu.

Regulácia štruktúry zástavby

V obci je navrhnutá otvorená zástavba - preroštaná štruktúra zástavby (samostatne stojace domy, dvojdomy).

V územnom pláne je územie rozčlenené na lokality, v ktorých platí nasledovná funkčná regulácia zástavby s uvedením prípustného, obmedzeného a zakázaného využitia územia:

Funkčné územie rodinných domov (ÚRD)

Funkčné využitie: bývanie v rodinných domoch a vilách.

Prípustné sú:

Rodinné domy, vily a bytové domy s maximálnym počtom 6 b.j.

Pre obsluhu územia slúžiace športové zariadenia.

Garáže pre osobné automobily na pozemkoch rodinných domov .

Výnimcočne prípustné sú:

Rodinné domy s drobnochovom hospodárskych zvierat.

Obchody, služby a malé nerušivé remeselnícke prevádzky slúžiace potrebám miestneho obyvateľstva.

Malé stravovacie zariadenia.

Zariadenia pre výchovné, cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotné a športové účely.

Podmienky prevádzkovania uvedených činností:

Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb,

Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod..,

Neprípustné sú:

Výsadba hospodárskej zelene v predzáhradkách

Skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie

Servisy, garáže mechanizmov

Hygienicky závadná výroba

4.2 ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT

4.2.1 Kultúrno-historický potenciál

Legislatívnu ochranu pamiatok s podmienkami ochrany kultúrnych pamiatok a pamiatkových území v súlade s medzinárodnými zmluvami v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva upravuje zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu. Pamiatkový fond tvorí súbor hnutelných a nehnuteľných vecí vyhlásených podľa uvedeného zákona za národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny. Národné kultúrne pamiatky sú v § 2, ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. uvedené ako kultúrne pamiatky .

Skúmané územie je súčasťou Košického kraja, kde sa stretávajú a prelínajú kultúrne vplyvy viacerých historických regiónov – Zemplína, Abova, Spiša, Užu a vytvárajú bohatý a mimoriadne rozmanitý kultúrno-historický potenciál tohto územia. Východná časť Košického kraja tvorí severnú časť historického časť „Užskej župy“. Kultúra „Užskej župy“ v kontexte východoslovenskej oblasti je charakterizovaná prvkami nižnej kultúry. Dôležitú úlohu v jej formovaní zohrali vplyvy Sedmohradská na juhu a pôsobenie gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi na severe a východe územia.

4.2.2 Národné kultúrne pamiatky, objekty pamiatkového záujmu

V platnom Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR sú zapísané najvýznamnejšie zachované objekty, ktoré sa vzhľadom na svoju kultúrnu, umelecko-historickú a architektonickú hodnotu stali neoddeliteľnou súčasťou historického urbanisticko-architektonického prostredia obcí. Ide hlavne o objekty zo

starších období dejín:

OBEC VYŠNÉ REMETY

Národná kultúrna pamiatka

V katastrálnom území obce je v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) evidovaný solitérny objekt – nehnuteľná národná kultúrna pamiatka (ďalej „NKP“):

Národná kultúrna pamiatka - Gréckokatolícky chrám sv. Michala, parc.č. 1, č. ÚZPF 10292/0

Objekty pamiatkového záujmu

- nenavrhujeme žiadne objekty pamiatkového záujmu

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

Národná kultúrna pamiatka

V katastrálnom území obce je v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) evidovaný solitérny objekt – nehnuteľná národná kultúrna pamiatka (ďalej „NKP“):

Národná kultúrna pamiatka - Mlyn, vodný, tehlový – parc. č. 139, č. ÚZPF 10293/0

Gréckokatolícky chrám zasvätený Narodeniu nepoškvrnenej Matky Božej

Lesný komplex – Vihorlatské vrchy

Objekty pamiatkového záujmu

- nenavrhujeme žiadne objekty pamiatkového záujmu

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

V katastrálnom území obce je v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) evidovaný solitérny objekt – nehnuteľná národná kultúrna pamiatka (ďalej „NKP“):

Národná kultúrna pamiatka - Vila, Morské oko č. ÚZPF 1374/0,

Národná kultúrna pamiatka - Vila, zotavovňa, súbor, kaštieľ č. ÚZPF 4626/1,

Národná kultúrna pamiatka - Vila, zotavovne č. ÚZPF 4626/2, 4626/3, 4626/4

Národná kultúrna pamiatka – Hrob, partizáni č. ÚZPF 1374/0

Rímskokatolícky kostol Sv. Jozefa

Národná prírodná rezervácia – Morské oko,

Prírodná pamiatka - Malé Morské oko,

Prírodná rezervácia - Jedlinka, Lysák, Baba pod Vihorlatom

Lesný komplex – Vihorlatské vrchy

Objekty pamiatkového záujmu

- nenavrhujeme žiadne objekty pamiatkového záujmu

4.2.3 Archeologické hodnoty

OBEC VYŠNÉ REMETY

V katastrálnom území obce Archeologický ústav SAV eviduje jednu polohu archeologického náleziská

a to:

Archeologické náleziská – Poloha bližšie neurčená – nálezy štiepanej kamennej industrie z praveku
Archeologické náleziská – Poloha Vinica PD – nálezy štiepanej kamennej industrie z praveku

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

V katastrálnom území obce Archeologický ústav SAV neeviduje archeologické nálezisk .

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

V katastrálnom území obce Archeologický ústav SAV neeviduje archeologické nálezisk .

Čo sa týka možných archeologických nálezov v katastrálnom území obce, je pravdepodobné, že výkopovými prácmi pri stavebnej činnosti môže dôjsť k ich zachyteniu, teda k stretu s chráneným záujmom podľa § 40 pamiatkového zákona o nálezoch.

Návrh

Ochrannu pamiatok na území mesta Michalovce zabezpečovať v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 49/2001 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Popri bežných postupoch pamiatkovej starostlivosti a ochrany pamiatok treba pri príprave realizácie investičných zámerov najmä na území pamiatkovej ochranného pásma a v lokalitách, kde je pravdepodobný výskyt cennejších reliktov z predchádzajúcich období, zabezpečiť v dostatočnom rozsahu pamiatkový a archeologický výskum.

K zámeru akejkoľvek formy úpravy (nová výstavba, dostavba, nadstavba, adaptácia, rekonštrukcia, zemné práce a pod.) nehnuteľnosti situovaných na území pamiatkového ochranného a archeologických lokalít si investor vyžiada rozhodnutie príslušného orgánu na ochranu pamiatkového fondu, ktorý rozhodne o prípustnosti prác a prípadnej nutnosti vykonania pamiatkového výskumu. Súhlasné stanovisko resp. rozhodnutie príslušného orgánu na ochranu pamiatkového fondu, v ktorom budú presne stanovené podmienky realizácie záchranného/pamiatkového archeologického výskumu, je potrebné zabezpečiť v súvislosti s územným a stavebným konaním. Tým sa zamedzí opakovaniu situácií, keď pri stavebných prácach z neznalosti alebo z nedôslednosti boli vážne poškodené alebo celkom zničené významné archeologické artefakty a zvyšky po historickej zástavbe.

4.2.4 Prírodné hodnoty územia

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

veľkoplošné chránené územie – CHKO Vihorlat

chránené vtáčie územie – Vihorlat, Vihorlatské vrchy

navrhované územie európskeho významu, Národná prírodná rezervácia – Morské oko (k.ú. Remetské Hámre)

prírodná rezervácia – Lysák, Pod Tŕstím, Baba pod Vihorlatom, Jedlinka (k.ú. Remetské Hámre)

prírodná pamiatka – Malé morské oko (k.ú. Remetské Hámre)

prírodná pamiatka – Sninský kameň (k.ú. Valaškovce)

prírodná rezervácia – Mochnatý vrch (k.ú. Vyšný Rybnica)

regionálny biokoridor – vodný tok Okna (k.ú. Remetské Hámre, Vyšná Rybnica),

regionálny biocentrum – Motrogon, Podstávka, Ďurová mláka (k.ú. Remetské Hámre)

regionálny biocentrum – Nežabec, Krkavčie skaly (k.ú. Vyšná Rybnica)

5. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

5.1.1 Hlavné smery rozvoja obce

Plošný rozvoj obce je podmienený riešením dopravného systému v zastavanom území obce a previazaním tohto systému na celoštátну dopravnú sieť.

Významný podiel v dopravnej obsluhe územia bude mať pešia a cyklistická doprava. Na navrhovaný systém cyklistických trás v rámci zastavaného územia obcí nadvážujú na pripravované cyklistické trasy do chránenej krajinej oblasti Vihorlat a do Územia európskeho významu Morské oko, prírodnej rezervácie Drieň (4. stupeň ochrany) a do najbližších priestorovo susediacich sídiel, obcí a mesta Sobrance.

OBEC VYŠNÉ REMETY

5.1.2 Obytné územie

Obytná funkcia na území obce Vyšné Remety vytvára niekoľko špecifických druhov zástavby, ktoré sa od seba odlišujú charakteristikou terénneho reliéfu, hustotou zástavby, výškou objektov a architektúrou, ktorá odráža dobu ich vzniku.

Pri návrhu potreby bytového fondu na území obce sa vychádzalo zo zásady stanovenej v nadradenej územnoplánovacej dokumentácii ÚPN VÚC Košický. Pre obec Vyšné Remety počet osôb na jeden byt je 3,2 pričom krajský priemer je 3,71 obyv./1 byt. V počte bytov na obyvateľov je stav v obci (271,43 bytov /1000 obyvateľov) nepriaznivejší ako v okrese Sobrance (287,52 bytov/1000 obyv.).

5.1.3 Zmiešané územie

Zmiešané územie, je územie ktoré môžeme charakterizovať ako územie, kde je sústredená obytná a obslužná funkcia (občianska vybavenosť, maloobchodný predaj, pohostinstvo a pod.). Za takéto územie môžeme považovať územie pri obecnom úrade, lokalizovaný je tu kultúrny dom, materská škola.

5.1.4 Výrobné, poľnohospodárske a iné územie

V kat. území obce sa nenachádzajú žiadne výrobné ani poľnohospodárske plochy.

V kat. území obhospodaruje poľnohospodárske pozemky PD Poruba pod Vihorlatom. V k.ú. sa nenachádza žiadny areál hospodárskeho dvora. Menej dostupné sú údaje o súkromne hospodáriacich rolníkoch, ktorí však z hľadiska nízkeho počtu SHR významnejšie neovplyvňujú rozvoj poľnohospodárstva v obci.

V kat. území obce **Vyšné Remety** sa podľa katastra nehnuteľnosti nenachádzajú lesné pozemky.

Výmera jednotlivých jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) podľa Lesného hospodárskeho plánu (LHP) na Lesnom hospodárskom celku (LHC) Sobrance VLM – Jovsa, platného na obdobie rokov 2000-2009 je nasledovná:

Lesná užívateľský celok (LUC):

- LUC Urbárske spoločenstvo Vyšné Remety pozemkové spoločenstvo Sobrance v k.ú. Poruba p/V, okres Michalovce 125,46 ha
- Remetské Hámre, okres Sobrance 222,84 ha
Spolu: 348,30 ha

5.1.5 Rekreačné územie

Športovo-rekreačnú vybavenosť obce možno z hľadiska ich lokalizácie rozdeliť do dvoch skupín:
športovo-rekreačné zariadenia a priestory v zastavanom území obce,
športovo-rekreačné zóny mimo zastavaného územia obce,

Tažiskom športovej vybavenosti obce je areál s futbalovým ihriskom v západnej časti zastavaného územia obce. Navrhujeme dobudovanie a zvýšenie štandardu športových plôch na území obce a rozšíriť ponuku pre rôzne formy športových aktivít. Súčasťou areálu je aj viacúčelové ihrisko. Pri tejto ploche navrhujeme plochu pre občiansku vybavenosť (ubytovanie, stravovanie, služby, športové plochy, vodné plochy a pod.).

V riešení sú zachované všetky významné plochy a zoskupenia prírodných prvkov a vysokej zelene na území obce, doplnené o ďalšie lokality v navrhovaných rozvojových plochách.

Pre rekreačné účely navrhujeme využiť starší bytový fond (formou prestavby a rekonštrukcie) so zachovaním prvkov pôvodnej regionálnej architektúry pre ubytovacie kapacity, penzióny. Navrhujeme rozvoja vidieckeho turizmu - rozvoj chalupárstva, agroturistika, turistika, cyklotrasy a pod. s dôrazom na vzájomnú koordináciu aktivít medzi obcami.

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

5.1.6 Obytné územie

Obytná funkcia na území obce Vyšná Rybnica vytvára niekoľko špecifických druhov zástavby, ktoré sa od seba odlišujú charakteristikou terénnego reliéfu, hustotou zástavby, výškou objektov a architektúrou, ktorá odráža dobu ich vzniku.

Pri návrhu potreby bytového fondu na území obce sa vychádzalo zo zásady stanovenej v nadradenej územnoplánovacej dokumentácii ÚPN VÚC Košický. Pre obec Vyšná Rybnica počet osôb na jeden byt je 3,0, pričom krajský priemer je 3,71 obyv./1 byt. V počte bytov na obyvateľov je stav v obci (260,2 bytov /1000 obyvateľov) nepriaznivejší ako v okrese Sobrance (287,52 bytov/1000 obyv.).

5.1.7 Zmiešané územie

Zmiešané územie, je územie ktoré môžeme charakterizovať ako územie, kde je sústredená obytná a obslužná funkcia (občianska vybavenosť, maloobchodný predaj, pohostinstvo a pod.). Za takéto územie považujeme územie v strede obce pri obecnom úrade, kde sa nachádza objekt pre maloobchodný predaj a pohostinstvo, farský úrad.

5.1.8 Výrobné, polnohospodárske a iné územie

V obci Vyšná Rybnica sa nachádza v juhozápadnej časti obce areál „Gáter“ a v severnej časti obce „Rybňné hospodárstvo“.

V južnej časti, v nadväznosti na zastavané územie obce, navrhujeme plochu pre výstavbu malej vodnej elektrárne. Plocha pre malú vodnú elektráreň je navrhovaná mimo vodného toku Okna. Stavba bude pozostávať z odberného miesta na rieke Okna, kde bude tlakovým potrubím, umiestneným v zemi a 15 m od brehovej čiary rieky, dopravená k samotnej budove MVE o rozlohe 5x5m. Zvyšná plocha bude využitá na rekreačné a športové účely.

V tomto odvetví je zastúpené poľnohospodárske družstvo vo východnej časti kat. územia. Menej dostupné sú údaje o súkromne hospodáriacich rolníkoch, ktorí však z hľadiska nízkeho počtu SHR významnejšie neovplyvňujú rozvoj poľnohospodárstva v obci.

V kat. území hospodári PD Poruba pod Vihorlatom. Na hospodárskom dvore je v súčasnosti chov ošípaných. Dvor je odkanalizovaný do žúmp, zásobovaný pitnou vodou z verejného vodovodu elektrickou energiou z distribučnej siete VSE.

V kat. území obce **Vyšná Rybnica** sa podľa katastra nehnuteľnosti nachádzajú lesné pozemky o ploche 3392,3488 ha.

Výmera jednotlivých jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) podľa Lesného hospodárskeho plánu (LHP) na Lesnom hospodárskom celku (LHC) Sobrance, platného na obdobie rokov 2000-2009 je nasledovná:

Lesná užívateľský celok (LUC):

- LUC Správa lesov Sobrance – štátne	2832,38 ha
- LUC Zvyšok LHC Sobrance – Remetské Hámre (vlastník Urbar. spol. Vojany)	25,448 ha
- LUC Urbariát Vyšná Rybnica	91,51 ha
- LUC Správa lesov Sobrance – neštátne	77,85 ha
Vlastník: Urbárska spoločnosť Drahňov - 46,26 ha	
Dlhé Koncovo (Ukrajina)	24,75 ha
neznámi vlastníci	6,84 ha
- LUC Majmova, Poz. spoločenstvo Vyšná Rybnica	265,03 ha
- LUC Urbariát Beša	73,69 ha
- <u>LUC Urbariát Kapušianske Kľačany</u>	<u>33,03 ha</u>
Spolu:	3398,93 ha

Lesné pozemky štátne a neznámych vlastníkov obhospodarujú Lesy SR, š.p. Banská Bystrica, Odš. závod Sobrance.

5.1.9 Rekreačné územie

Športovo-rekreačnú vybavenosť obce možno z hľadiska ich lokalizácie rozdeliť do dvoch skupín:

- športovo-rekreačné zariadenia a priestory v zastavanom území obce,
- športovo-rekreačné zóny mimo zastavaného územia obce,

Žažiskom športovej vybavenosti obce je vodná plocha Vyšná Rybnica a areál s futbalovým ihriskom v západnej časti zastavaného územia obce. Pri tejto ploche navrhujeme plochu pre občiansku vybavenosť a rozšírenie športových plôch (tribúna, šatne a hygienické zariadenie).

V severovýchodnej časti a okolo vodnej nádrži, navrhujeme plochu pre rekreačné a športové využívanie.

V riešení sú zachované všetky významné plochy a zoskupenia prírodných prvkov a vysokej zelene na území obce, doplnené o ďalšie lokality v navrhovaných rozvojových plochách.

Pre rekreačné účely navrhujeme využiť starší bytový fond (formou prestavby a rekonštrukcie) so zachovaním prvkov pôvodnej regionálnej architektúry pre ubytovacie kapacity, penzióny. Navrhujeme rozvoja vidieckeho turizmu - rozvoj chalupárstva, agroturistika, turistika, cyklotrasy a pod. s dôrazom na vzájomnú koordináciu aktivít medzi obcami.

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

5.1.10 Obytné územie

Obytná funkcia na území obce Remetské Hámre vytvára niekoľko špecifických druhov zástavby, ktoré sa od seba odlišujú charakteristikou terénneho reliéfu, hustotou zástavby, výškou objektov a architektúrou, ktorá odráža dobu ich vzniku.

Pri návrhu potreby bytového fondu na území obce sa vychádzalo zo zásady stanovenej v nadradenej územnoplánovacej dokumentácii ÚPN VÚC Košický. Pre obec Remetské Hámre počet osôb na jeden byt je 3,0 pričom krajský priemer je 3,71 obyv./1 byt. V počte bytov na obyvateľov je stav v obci (317,78 bytov /1000 obyvateľov) priaznivejší ako v okrese Sobrance (287,52 bytov/1000 obyv.).

5.1.11 Zmiešané územie

Zmiešané územie, je územie ktoré môžeme charakterizovať ako územie, kde je sústredená obytná a obslužná funkcia (občianska vybavenosť, maloobchodný predaj, pohostinstvo a pod.). Za takéto územie považujeme územie v strede obce pri obecnom úrade a kultúrnom dome, kde sa nachádza objekt materskej školy, maloobchodný predaj, pekáreň, pošta a pod.

5.1.12 Výrobné, poľnohospodárske a iné územie

V kat. území obhospodaruje poľnohospodárske pozemky PD Poruba pod Vihorlatom.V k.ú. sa nenachádza žiadny areál hospodárskeho dvora.

Menej dostupné sú údaje o súkromne hospodáriacich rolníkoch, ktorí však z hľadiska nízkeho počtu SHR významnejšie neovplyvňujú rozvoj poľnohospodárstva v obci.

V kat. území obce **Remetské Hámre** sa podľa katastra nehnuteľnosti nachádzajú lesné pozemky o ploche 2170,7257 ha.

Výmera jednotlivých jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) podľa Lesného hospodárskeho plánu (LHP) na Lesnom hospodárskom celku (LHC) Sobrance, platného na obdobie rokov 2000-2009 resp. podľa Vojenských lesov a majetkov š.p. Kamenica nad Cirochov je nasledovná:

Lesná užívateľský celok (LUC):

- LUC Správa lesov Sobrance – štátne	1684,95 ha
- LUC Zvyšok LHC Sobrance – Remetské Hámre	50,97 ha
Vlastník: Spol. jednotlivcov lesa Múr	50,97 ha
- LUC Urbariát Vyšná Rybnica	91,51 ha
- LUC Správa lesov Sobrance – neštátne	4,15 ha
- LUC Urbárske spoločnenstvo Vyšné Remety PS Sobrance, VLM Jovsa -	222,84 ha
- Poz. spoločenstvo Čierna studňa Michalovce	77,33 ha
- <u>LUC Jovsa</u>	<u>47,27 ha</u>
Spolu:	2173,53 ha

Lesné pozemky štátne a neznámych vlastníkov obhospodarujú Lesy SR, š.p. Banská Bystrica, Odš. závod Sobrance.

5.1.13 Rekreačné územie

Športovo-rekreačnú vybavenosť obce možno z hľadiska ich lokalizácie rozdeliť do dvoch skupín:

športovo-rekreačné zariadenia a priestory v zastavanom území obce,
športovo-rekreačné zóny mimo zastavaného územia obce,

V obci sa nachádza plocha futbalového ihriska vo východnej časti zastavaného územia. Pri tejto ploche navrhujeme plochu pre občiansku vybavenosť (tribúna, šatne a hygienické zariadenie).

V riešení sú zachované všetky významné plochy a zoskupenia prírodných prvkov a vysokej zelene na území obce, doplnené o ďalšie lokality v navrhovaných rozvojových plochách.

Pre rekreačné účely navrhujeme využiť starší bytový fond (formou prestavby a rekonštrukcie) so zachovaním prvkov pôvodnej regionálnej architektúry pre ubytovacie kapacity, penzióny. Navrhujeme rozvoja vidieckeho turizmu - rozvoj chalupárstva, agroturistiky, turistiky, cyklotrasy a pod. s dôrazom na vzájomnú koordináciu aktivít medzi obcami.

6. NÁVRH RIEŠENIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

6.1 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE

Zariadenia občianskeho vybavenia sú v skúmanom území členené do troch kategórií:

sociálna infraštruktúra – školstvo a výchova, zdravotníctvo a sociálna starostlosť

komerčná infraštruktúra – maloobchodná sieť, ubytovanie a stravovanie, služby nevýrobné, služby výrobné

ostatná infraštruktúra – administratíva, verejná správa, kultúra a osvetla, telovýchova a šport, a iné.

Prieskumy a rozbory zariadení občianskeho vybavenia sú vypracované na základe údajov poskytnutých pracovníkmi obecného úradu a priamym prieskumom v teréne. Jednotlivé kategórie občianskej vybavenosti zastúpené v obci, ich kapacity a kvalita, zodpovedajú významu obce v štruktúre osídlenia, počtu obyvateľov v jeho sídelných štruktúrach, polohe vo vzťahu k ostatným sídelným štruktúram, možnosti finančného zabezpečenia potrieb zariadení občianskej vybavenosti v minulosti a iniatívne obyvateľov po roku 1989.

Zastúpenie kategórií občianskej vybavenosti v skúmanom území dokumentuje nasledujúci prehľad.

OBEC VYŠNÉ REMETY

6.1.1 Občianska vybavenosť

6.1.1.1 Školstvo a výchova

Zo zariadení predškolskej výchovy a základného školstva sa v riešenom území nachádzala materská škola.

Predškolská výchova

Materská škola - 1. triedy / cca 15 detí, počet pedagogických pracovníkov 1, nepedagogických pracovníkov 2. Škola má vlastnú kuchyňu s jedálňou. Plocha areálu MŠ 2095 m², zastavaná plocha budovy MŠ je 450 m². Objekt je postavený cca 70-80 rokoch 20 stor. Objekt je plynofikovaný, napojený na rozvod

vody a odkanalizovaný do žumpy.

Návrh

K výhľadovému roku tento objekt bude kapacitne vyhovovať. Navrhujeme objekt rekonštruovať. Súčasná kapacita je do 30 detí. Pri vizuálnom zhodnotení stavebno-technického stavu budovy materskej školy možno skonštatovať, že stavba si vyžaduje modernizáciu vnútorných priestorov, výmenu krytiny, okien a zateplenie.

6.1.1.2 Kultúra a osveta

Kultúrny dom – je samostatný objektu. Spoločenská sála je s kapacitou 120 stoličiek, celková zastavaná plocha budovy je 300 m². Objekt je vo vlastníctve obce.

Návrh

Navrhujeme budovu kultúrneho domu na komplexnú rekonštrukciu – prestavbu, prístavbu a nadstavbu: zmodernizovanie zázemia kultúrneho domu – kuchyňa, šatne, sociálne zariadenie a pod.. Podlahová plocha 250 m² a kapacita 200 stoličiek je postačujúca.

Vytvorenie priestorov pre internetovú klubovňu a klubové priestory. Klubové priestory budú vytvorené v budove bývalej školy. Navrhovaná podlahová plocha je 100 m² s kapacitou 30 stoličiek.

6.1.1.3 Cirkevné zastúpenie

Chrám

gréckokatolícky chrám, zasvätený sv. Michala. Chrám je v správe farského úradu Vyšná Rybnica.

Stavebno - technický stav je vyhovujúci. Zastavaná plocha chrámu je 200 m². Chrám je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenska pod č. 10292/0

Návrh

Cirkevné objekty sú po stavebno technickom stave vyhovujúce.

6.1.1.4 Cintorín

V V. Remetoch je cintorín situovaný vo východnej časti obce. Súčasná plocha 0,65 ha. Kapacita cintorína postačuje aj k výhľadovému obdobiu.

6.1.1.5 Šport a rekreácia

Športové zariadenia

Telovýchovné zariadenia v riešenom území sú zastúpené športovým areálom - futbalovým ihriskom s plochou 0,6 ha, ktoré sa nachádza v severozápadnej časti obce. Telocvičňa sa v obci nenachádza.

Návrh

Areál futbalového ihriska navrhujeme rozšíriť a doplniť o tenisové ihriská. Navrhovaná športová plocha z 1,8 ha. Sociálne zariadenia a šatne sú navrhované v objekte bývalej základnej škole. Tieto zariadenia budú slúžiť aj pre návštěvníkov športových plôch.

V severnej časti pri hasičskej nádrži navrhujeme rekreačno športová plocha o rozlohe 0,65 ha.

6.1.2 Zdravotníctvo

Zdravotnícke zariadenie sa v riešenom území nenachádza a ani sa nenavrhuje. Zdravotná starostlivosť je poskytovaná v meste Sobrance resp. v obci Úbrež.

6.1.3 Sociálna starostlivosť

Opatrovateľská služba v rodinách sa v súčasnosti zabezpečuje prostredníctvom obce, ktorá poskytuje pomoc občanom.

6.1.4 Služby

6.1.4.1 Maloobchodné zariadenie

V obci je jedno maloobchodné zariadenie s celkovou zastavanou plochou 250. V objekte sa poskytujú služby vo forme predaja so sortimentom: - potraviny, zmiešaný tovar (drobný tovar). Súčasťou je aj pohostinstvo s kapacitou cca 50 stoličiek. Počet zamestnancov v každom zariadení je jeden.

Návrh

Maloobchodné zariadenia základného potravinárskeho sortimentu navrhujeme aj naďalej riešiť formou rozptýlených objektov po celej obci. Jestvujúce zariadenia si vyžadujú modernizáciu, parkovacie plochy a úpravu okolia.

6.1.4.2 Správa, verejná správa, inštitúcie

Samospráva

Obecná samospráva obce sídli v účelovom objekte v strede obce. Zastavaná plocha je 190 m². Objekt je postavený v roku cca 1980 a je napojený na prívod vody, plynu, elektriny. Odkanalizovanie je do vlastnej žumpy. Počet zamestnancov sú traja.

Ostatné zariadenia

V obci sa nachádza dom smútka na miestnom cintoríne.

Objekt hasičskej zbrojnice sa nachádza v strede obce.

Návrh

Objekt obecného úradu, kultúrny domom a objekt hasičskej zbrojnice si vyžaduje komplexnú rekonštrukciu formou prestavby, nadstavby alebo využitia podkrovných priestorov.

6.1.5 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti v obci

K nárvhovému roku 2025 je potrebné uvažovať s nasledovnou štruktúrou a kapacitou občianskej vybavenosti:

Občianske zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
obecný úrad	- 195 m ² podl. pl.	- 250 m ² podl.pl.	- vo výhľadovom období si vyžaduje komplexnú rekonštrukciu
kultúrny dom	- 150 stoličiek - 400 m ² podl. pl.	- 250 stoličiek - 500 m ² podl. pl.	objekt kapacitne vyhovuje vo výhľadovom období si vyžaduje komplexnú

			rekonštrukciu
materská škola	- 20 žiakov - 450m ² podl. pl. - 2095 m ² plocha pozemku	- 30 žiakov - 450 m ² podl. pl. - 2095 m ² plocha pozemku	-objekt kapacitne vyhovuje, potrebna rekonstrukcia, prestavba strešného priestoru, výmena okien, zateplenie fasády
gréckokatolícky chrám	- 170 m ² podl. pl.		- objekt vyhovuje
dom smútku	- 60 stoličiek - 150 m ² podl. pl		- objekt vyhovuje
športové plochy	- 600 m ²		- objekt vyhovuje
futbalové ihrisko	- 7000 m ²	- 7400 m ²	- futbalové ihrisko postačuje k výhľadovému obdobiu, - novonavrhované tenisový kurt
Rekreačno-športová plocha	0	- 0,75m ha – pl. areálu	- navrhované plochy
šatne, tribúna	- 0 m ²	- 100 m ²	- novonavrhovaný alebo ako súčasť objektu býv. zákl. školy
Maloobchodné zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
ostatné obchodné a iné služby	- 100m ² podl. pl	- 100m ² podl. pl	- komerčná vybavenosť má v obci dostatočné plochy, nové plochy je možné zriaditi v rodinných domoch

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

6.1.6 Občianska vybavenosť'

6.1.6.1 Školstvo a výchova

Zo zariadení predškolskej výchovy a základného školstva sa v riešenom území nachádzajú ani sa vo výhľadovom období nenavrhuju.

Predškolská výchova

Materská škola - 1. triedy / cca 13 detí, počet pedagogických pracovníkov 2, nepedagogických pracovníkov 1. Škola má vlastnú kuchynu s jedáliňou. Plocha areálu MŠ 1060 m², zastavaná plocha budovy MŠ je 220 m². Objekt je postavený cca 70-80 rokoch 20 stor. Objekt je plynofikovaný, napojený na rozvod vody a odkanalizovaný do vlastnej žumpy.

Návrh

K výhľadovému roku tento objekt bude kapacitne vyhovovať. Navrhujeme objekt rekonštruovať. Súčasná kapacita je do 30 deti. Pri vizuálnom zhodnotení stavebno-technického stavu budovy materskej školy možno skonštatovať, že stavba si vyžaduje modernizáciu vnútorných priestorov, výmenu krytiny, okien a zateplenie.

Základné školstvo

Zo zariadení základného školstva sa v riešenom území nachádzala areál základnej školy umiestnený vo východnej časti obce. ZŠ je s vyučovaním od 1.-4.r. / dvojtriedka s počtom detí 24 detí, počet pedagogických pracovníkov 3, nepedagogických pracovníkov 1. Škola má vlastnú kuchyňu s jedálňou,. Plocha areálu ZŠ je 7500 m². Nachádza sa tu areál ihrísk - futbal, hádzaná, volejbal, atletika. Súčasťou školy je aj telocvičňa. Zastavaná plocha budovy ZŠ je 540 m². Objekt je postavený cca 70-80 rokoch 20 stor ako dvojpodlažný plynofikovaný, napojený na rozvod vody a odkanalizovaný do vlastnej žumpy.

Návrh

K výhľadovému roku tento objekt bude kapacitne vyhovovať. Navrhujeme objekt rekonštruovať. Súčasná kapacita je žiakov bude postačovať aj vo výhľadovom období. Pri vizuálnom zhodnotení stavebno-technického stavu budovy základnej školy možno skonštatovať, že stavba si vyžaduje modernizáciu vnútorných priestorov, výmenu krytiny, okien a zateplenie.

6.1.6.2 Kultúra a osveta

Kultúrny dom – je súčasťou objektu obecného úradu. Spoločenská sála je s kapacitou 100 stoličiek, celková zastavaná plocha budovy je 300m². Objekt je vo vlastníctve obce.

Návrh

Navrhujeme budovu kultúrneho domu na komplexnú rekonštrukciu – prestavbu, prístavbu a nadstavbu: zmodernizovanie zázemia kultúrneho domu – kuchyňa, šatne, sociálne zariadenie a pod.. Podlahová plocha 200 m² a kapacita 120 stoličiek je postačujúca, zastavaná plocha je 300 m². Vytvorenie priestorov pre internetovú klubovňu a klubové priestory. Klubové priestory budú vytvorené v budove bývalej školy. Navrhovaná podlahová plocha je 50 m² s kapacitou 20 stoličiek.

6.1.6.3 Cirkevné zastúpenie

Chrám - Gréckokatolícky chrám zasvätený Narodeniu nepoškvrnenej Matky Božej. Stavebno - technický stav je vyhovujúci. Zastavaná plocha chrámu je 190 m². Chrám nie je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenska .

Farský úrad – v centrálnej časti obce sa nachádza gréckokatolícky farský úrad. Plocha areálu je 1350 m².

Návrh

Cirkevné objekty sú po stavebno-technickom stave vyhovujúce.

Farský úrad

Gréckokatolícky a rímskokatolícky farský úrad navrhujeme na komplexnú rekonštrukciu.

6.1.6.4 Cintorín

V obci je cintorín situovaný vo východnej časti obce. Súčasná plocha 0,65 ha.

Návrh

Vo výhľadovom období , navrhujeme plochu pre rozšírenie cintorína južným smerom od existujúcej plochy. Navrhovaná plocha je 0,7 ha

6.1.6.5 Šport a rekreácia

Športové zariadenia

Telovýchovné zariadenia v riešenom území sú zastúpené športovým areálom - futbalovým ihriskom s plochou 0,7 ha, ktoré sa nachádza v západnej časti obce. V areáli ihriska absentuje tribúna pre divákov, šatne, soc. vybavenie. Telocvičňa sa v obci nenachádza.

Návrh

Areál futbalového ihriska navrhujeme doplniť o tenisové ihrisko. Navrhovaná športová plocha z 0,5 ha. Pri areáli je navrhovaná plocha občianskej vybavenosti (ubytovanie, stravovanie, služby).

V obci Vyšná Rybnica navrhujeme v južnej časti, v nadväznosti na zastavané územie obce, plochu pre výstavbu malej vodnej elektrárne. Plocha pre malú vodnú elektráreň je navrhovaná mimo vodného toku Okna. Zvyšná plocha bude využitá na rekreačné a športové účely.

6.1.7 **Zdravotníctvo**

Zdravotnícke zariadenie sa v riešenom území nenachádza ani sa nenavrhuje. Zdravotná starostlivosť je poskytovaná v meste Sobrance.

6.1.8 **Sociálna starostlivosť**

Opatrovateľská služba v rodinách sa v súčasnosti zabezpečuje prostredníctvom obce, ktorá poskytuje pomoc občanom. zariadenia takého charakteru sa nenavrhujú.

6.1.9 **Služby**

6.1.9.1 Maloobchodné zariadenie

V obci je jedno maloobchodné zariadenie s celkovou podlažnou plochou 20 m². Obchodné zariadenie samostatne stojací objekt. Objekt so zastavanou plochou 230 m² sa nachádza pri obecnom úrade. Plocha areálu je 0,11 ha. V objekte sa poskytujú služby vo forme predaja so sortimentom: - potraviny, zmiešaný tovar (drobný tovar). Súčasťou je aj pohostinstvo s kapacitou cca 20 stoličiek. Počet zamestnancov - jeden.

Návrh

Maloobchodné zariadenia základného potravinárskeho sortimentu navrhujeme aj naďalej riešiť formou rozptýlených objektov po celej obci. Jestvujúce zariadenia si vyžadujú modernizáciu a terénné a sadové úpravy okolia.

6.1.9.2 Správa, verejná správa, inštitúcie

Samospráva

Obecná samospráva obce sídli v účelovom objekte v strede obce. Zastavaná plocha objektu je 350 m², plocha areálu 950 m². Objekt je prízemná budova, postavená cca 70 rokoch.

V pôsobnosti obce je starostlivosť o verejné priestranstvá, zeleň, čistotu, zber komunálneho odpadu, činnosť územného plánovania, miestneho rozvoja, bývania, zariadení služieb sociálnej starostlivosti, kultúry. Počet zamestnancov sú dvaja.

Návrh

Objekt obecného úradu spolu s kultúrnym domom navrhujem na komplexnú rekonštrukciu formou prestavby, nadstavby alebo využitia podkrovných priestorov.

Administratívna budova JRD Vihorlat navrhujeme výhľadovo využívať pre komerčné služby – ubytovanie, stravovanie, soc. bývanie, služby a pod.

Ostatné zariadenia

Pozdĺž cesty III/050225 a III/050227 navrhujeme plochy pre občiansku vybavenosť – ubytovanie, stravovanie, služby a doplnkové športové plochy.

Ostatné zariadenia

V obci sa nachádza dom smútka na miestnom cintoríne - novostavba

Areál SVP,š.p. PBaH Košice v severnej časti obce.

Administratívna budova JRD Vihorlat. V súčasnosti je objekt nevyužívaný.

V západnej časti zastavaného územia obce sa nachádza penzión Valéria a pri vodnej nádrži motorest Rybnička.

V severnej časti vodnej nádrže sa nachádza rybné hospodárstvo

Návrh

V obci Vyšná Rybnica navrhujeme v južnej časti, v nadväznosti na zastavané územie obce, plochu pre výstavbu malej vodnej elektrárne. Plocha pre malú vodnú elektráreň je navrhovaná mimo vodného toku Okna. Stavba bude pozostávať z odberného miesta na rieke Okna, kde bude tlakovým potrubím, umiestneným v zemi a 15 m od brehovej čiary rieky, dopravená k samotnej budove MVE o rozlohe 5x5m. Zvyšná plocha bude využitá na rekreačné a športové účely.

6.1.10 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti v obci

K návrhovému roku 2025 je potrebné uvažovať s nasledovnou štruktúrou a kapacitou občianskej vybavenosti:

Občianske zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
obecný úrad	- 350 zast. pl.	- 400 m ² podl.pl.	- objekt kapacitne vyhovuje - vo výhľadovom období si vyžaduje komplexnú rekonštrukciu
kultúrny dom	- 100 stoličiek - 250 m ² podl. pl.	-	objekt kapacitne vyhovuje vo výhľadovom období si vyžaduje komplexnú rekonštrukciu
gréckokatolícky chrám	- 213 m ² podl. pl.		- objekt vyhovuje
dom smútka	- 60 stoličiek - 500 m ² podl. pl.		- objekt vyhovuje
športové plochy	- 0,60 m ²	- 1,0 ha	- objekt vyhovuje
futbalové ihrisko	- 0,7 m ²	+ 0,5 m ²	- futbalové ihrisko postačuje

			k výhľadovému obdobiu, - novonavrhované športové plochy
Rekreačno-športová plocha	- 0 m2	- 0,5 ha – plocha areálu pri vodnej nádrži - 12,0 ha – plocha pri navrhovanej malej vodnej elektrárni	- navrhované plochy - navrhované plochy
šatne, tribúna	- 0 m ²	- 100 m ²	- navrhovaný
Maloobchodné zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
ostatné obchodné a iné služby	- 100m ² podl. pl	- 100m ² podl. pl	- komerčná vybavenosť má v obci dostatočné plochy, nové plochy je možné zriadíť v rodinných domoch
Iné zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
Občianske zariadenie		0,5 m ² zast. pl. kapacita 50 lôžok pl. areálu 0,138 ha	- navrhované
Výroba a výrobné zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
Rybné hospodárstvo	- 1,0 ha / pl. areálu		- plochy kapacitne vychovujú
Malá vodná elektráreň		- 18,579 ha	- navrhovaná plocha

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

6.1.11 Občianska vybavenosť

6.1.11.1 Školstvo a výchova

Zo zariadení predškolskej výchovy a základného školstva sa v riešenom území nachádzajú. Objekt sa v súčasnosti využíva na iné účely.

Predškolská výchova

Materská škola - 1. triedy / cca 21 detí / kapacita 50 detí, počet pedagogických pracovníkov 3, nepedagogických pracovníkov 2. Škola má vlastnú kuchyňu s jedálňou. Plocha areálu MŠ 4376 m², zastavaná plocha budovy MŠ je 274 m². Objekt je postavený cca 70-80 rokoch 20 stor. Objekt je plynofikovaný, napojený na rozvod vody a odkanalizovaný do žumpy.

Návrh

K výhľadovému roku tento objekt bude kapacitne vyhovovať. Navrhujeme objekt rekonštruovať. Pri vizuálnom zhodnotení stavebno-technického stavu budovy materskej školy možno skonštatovať, že stavba si vyžaduje modernizáciu vnútorných priestorov, výmenu krytiny, okien a zateplenie.

Základné školstvo

V strede obce sa nachádza základná škola so zlúčenými triedami pre 1.-9. ročník. V súčasnosti školu navštevuje 102 žiakov. Vyučujú v nej 11 pedagógov. Zamestnáva troch nepedagógov. Podlažná plocha objektu je 950m², plocha pozemku je 7700 m². Nemá samostatnú telocvičnu ani jedáleň s kuchyňou. Stravovanie je v objekte materskej školy. Škola je vo výhovujúcom stavebno-technickom stave.

Návrh

Základná škola, je v súčasnosti využívaná pre účely školstva. Kapacita postačuje vo výhľadovom období. Vo výhľadovom období je potrebné školu po stavebnotechnickej stránke rekonštruovať (modernizácia, výmena krytiny, okien a zateplenie).

6.1.11.2 Kultúra a osvetla

Kultúrny dom – je lokalizovaný ako súčasť objektu obecného úradu. Spoločenská sála je s kapacitou 100 stoličiek, celková zastavaná plocha budovy je 240 m². Objekt je vo vlastníctve obce.

Návrh

Priestory kultúrneho domu vychovujú v návrhovom období pre účely, na ktoré sú využívané.

Objekt je navrhovaný využívať pre občiansku vybavenosť – klubové priestory, internetová knižnica a knižnicu. Súčasná zastavaná plocha objektu je 240 m². V návrhu je objekt navrhovaný na komplexnú rekonštrukciu.

6.1.11.3 Cirkevné zastúpenie

Kostol - rímskokatolícky kostol sv. Jozefa. Kostol bol postavený v 90 rokoch. Zastavaná plocha je 990 m². Plocha areálu je 1668 m².

Farský úrad – v obci sa nachádza v severnej časti obce gréckokatolícky farský úrad. Zastavaná plocha je 350 m². Plocha areálu je 1360 m².

Návrh

Cirkevné objekty sú po stavebno technickom stave vyhovujúce.

6.1.11.4 Cintorín

V obci je cintorín situovaný v západnej časti. Súčasná plocha 0,5 ha.

Návrh

Vo výhľadovom období navrhujeme plochu pre rozšírenie cintorína južným smerom od existujúcej plochy. Navrhovaná plocha je 0,7ha

6.1.11.5 Šport

Športové zariadenia

Telovýchovné zariadenia v riešenom území sú zastúpené športovým areálom - futbalovým ihriskom s plochou 0,6 ha, ktoré sa nachádza vo východnej časti obce. V areáli ihriska absentuje tribúna pre divákov, šatne, soc. vybavenie. Prevádzka areálu je v súčasnosti pozastavená.

Telocvičňa sa v obci nenachádza.

Návrh

Areál futbalového ihriska navrhujeme obnoviť. Navrhovaná športová plocha z 1,0 ha.

Vo východnej časti kat. územia obce, pozdĺž toku Ona, navrhujeme plochu pre parkové úpravy, rekreačné a športové využívanie. V tomto území sa navrhuje s príležitosným ubytovaním, športovými plochami, bazénmi, golfovými ihriskami, parkovou zeleňou. Navrhovaná plocha areálu je 5,5 ha.

6.1.12 Zdravotníctvo

Zdravotnícke zariadenie sa v riešenom území nachádza v južnej časti zast. územia. Je to neštátne zariadenie. Nachádzajú sa tu ambulancie praktického lekára (1 lekár a 1 sestra) a stomatológická ambulancia (1 lekár a 1 sestra). Plocha areálu je 1460 m².

Návrh

Objekt po stavebno technickom stave vyhovuje.

6.1.13 Sociálna starostlivosť

Opatrovateľská služba v rodinách sa v súčasnosti zabezpečuje prostredníctvom obce, ktorá poskytuje pomoc občanom.

K sociálnym starostlivostiam zaraďujeme aj objekty pre detských domov. Na území obce sa nachádzajú dva detské domovy. Jeden je situovaný v južnej časti obce. Kapacita domova je 40 detí. Detský domov sa využíva pre deti od 0-9 rokov. Detský domov zamestnáva 39 zamestnancov, z toho 21 sestier a 4 vychovávatelia, nepedagogických pracovníkov 2

V severnej časti sa nachádza detský domov rodinného charakteru.

V južnej časti obce sa nachádza liečebný ústav Remetské Hámre. Vlastníkom areálu je KSK. V súčasnosti je tento areál mimo prevádzky. Plocha areálu je 0,8 ha.

Návrh

Objekty po stavebno technickom stave vyhovujú aj v návrhovom období.

Liečebný ústav navrhujeme na komplexnú obnovu pre vytvorenie ponúkanej plochy v rámci cestovného ruchu a rekreácie.

6.1.14 Služby, ubytovanie

6.1.14.1 Maloobchodné zariadenie

V obci sa nachádzajú tieto maloobchodné zariadenie:
potraviny (bývalý objekt COOP jednota), poľovnícka reštaurácia s kapacitou 120 stoličiek,
v obci sa nachádza malé obchodné zariadenie „Kuma“
v severnej časti sa nachádza maloobchodné zariadenie potravín.
V objekte sa poskytujú služby vo forme predaja so sortimentom: - potraviny, zmiešaný tovar (drobný tovar).

6.1.14.2 Ubytovacie zariadenie:

Ubytovňa „Kaštielik“ s celkovou zastavanou plochou 990m². „Kaštielik poskytuje ubytovanie s kapacitou 15 miest, spoločenská miestnosť /10 stoličiek, stravovanie.

Obecná ubytovňa – kapacita 4 izby / 22 miest, spoločenská miestnosť /10 stoličiek.

Dve ubytovacie zariadenia sa nachádzajú aj v areáli Morského oka.

Návrh

Maloobchodné zariadenia základného potravinárskeho sortimentu navrhujeme aj naďalej riešiť formou rozptýlených objektov po celej obci. Jestvujúce zariadenia si vyžadujú modernizáciu, terénne a sadové úpravy okolia.

6.1.15 Správa, verejná správa, inštitúcie

Samospráva

Obecný úrad, sa nachádza v účelovom objekte. Zastavaná plocha areálu 660 m². Objekt je postavený v roku 1980 a je napojený na prívod vody, plynu, elektriny. Odkanalizovanie je do vlastnej žumpy. Počet zamestnancov sú traja.

Pošta

sa nachádza v strede obce pri ceste III/050225. Pri pošte je zriadená ATÚ SRU. Plocha prevádzkovej budovy je 100 m², plocha areálu 500 m². Počet zamestnancov štyria. Objekt je napojený na prívod vody, plynu, elektriny. Odkanalizovanie je do vlastnej žumpy. Stavebno-technický stav objektov je vyhovujúci.

Hasičská zbrojnica,

V obci sa nachádza hasičský záchranný zbor SR. Objekt sa nachádza v severnej časti obce V súčasnosti pracuje hasičský zbor ako dobrovoľný obecný hasičský zbor. Plocha areálu je 450 m². Objekt je zásobovaný elektrickou energiou, plynom a vodou. Stavebno-technický stav objektov je vyhovujúci.

Lesná správa - Lesy SR š.p. Odšt. závod Sobrance, Lesná správa – plocha areálu 487 m². Počet zamestnancov 13 osôb.“

Dom smútku,

na miestnom cintoríne nachádza domu smútku s kapacita 50 stoličiek, zastavaná plocha 110 m².

Návrh

Objekt občianskej vybavenosti si vyžaduje prevažne komplexnú rekonštrukciu formou prestavby, nadstavby alebo využitia podkrovných priestorov.

6.1.16 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti Remetské Hámre

K návrhovému roku 2025 je potrebné uvažovať s nasledovnou štruktúrou a kapacitou občianskej vybavenosti:

Občianske zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
obecný úrad	- 659 m ² podl. pl.		- objekt kapacitne vyhovuje, potrebná rekonštrukcia, prestavba strešného priestoru, výmena okien,

			zateplenie fasády
kultúrny dom	- 100 stoličiek -	- 150 stoličiek	- objekt kapacitne vyhovuje, potrebná rekonštrukcia, prestavba strešného priestoru, výmena okien, zateplenie fasády
klubové priestory, intrenetová knižnica, knižnica	.	- 25 stoličiek - 240 m ² podl. pl.	- je potrebná rekonštrukcia, prestavba strešného priestoru, výmena okien, zateplenie fasády, soc. zariadenie
pošta	- 100 m ² podl. pl.		- postačuje k výhľadovému obdobiu, navrhovaná na rekonštrukciu
hasičská zbrojnica	- 70 m ² podl. pl.		- postačuje k výhľadovému obdobiu, navrhovaná na rekonštrukciu
materská škola	- 50 žiakov - 274 m ² podl. pl. - 4376 m ² plocha pozemku		-objekt kapacitne vyhovuje, potrebná rekonštrukcia, prestavba strešného priestoru, výmena okien, zateplenie fasády
základná škola	- 102 žiakov - 950 m ² podl. pl. - 7600 m ² plocha pozemku		- kapacita postačuje, - potrebná rekonštrukcia strechy, fasády, okien, výstavba športových plôch
rímskokatolícky kostol	- 990 m ² podl. pl.		- objekt vyhovuje
dom smútku	50 m ² podl. pl, 60 stoličiek		- objekt vyhovuje
ZŠ - športové plochy		- 5000 m ²	- novonavrhané
futbalové ihrisko	- 6000 m ²		- futbalové ihrisko postačuje k výhľadovému obdobiu, - novonavrhané viacúčelové ihriska a tenisový kurt
		- 50 m ²	- novostavba
Maloobchodné zariadenie	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
potraviny COOP Jednota	- 100 m ² podl. pl		- objekt si vyžaduje rekonštrukciu
pohostinstvo , reštaurácia	- 240 m ² podl. pl - 120 stoličiek		- objekt si vyžaduje rekonštrukciu
Pekáreň s potravinami	-	-	- objekt si vyžaduje rekonštrukciu

Výroba a výrobné zariadenie, skladové hospodárstvo	súčasná kapacita	navrhovaná kapacita	poznámka
Komostovisko	-	- 0,3 ha / pl. areálu	- navrhované plochy

6.2 VÝROBNÉ ZARIADENIE

6.2.1 Ťažba nerastných surovín

Prieskumné územie sa riešenom území sa nenachádzajú

6.2.2 Chránené ložiskové územie, dobyvacie priestory

V riešenom území sa nenachádzajú.

6.2.3 Výroba a výrobné zariadenia

V obci Vyšné Remety a Remetské Hámre sa nenachádzajú takéto zariadenia.

V obci Vyšná Rybnica sa v juhozápadnej časti nachádza areál „Gáter“ a v severnej časti rybné hospodárstvo.

Návrh

V obci Vyšné Remety a Remetské Hámre nenavrhujeme žiadne zariadenia takého to charakteru.

V obci Vyšná Rybnica areál „Gáter“ a „Rybné hospodárstvo“ navrhujeme na komplexnú prestavbu a modernizáciu.

V južnej časti, v nadváznosti na zastavané územie obce, navrhujeme plochu pre výstavbu malej vodnej elektrárne. Plocha pre malú vodnú elektráreň je navrhovaná mimo vodného toku Okna. Stavba bude pozostávať z odberného miesta na rieke Okna, kde bude tlakovým potrubím, umiestneným v zemi a 15 m od brehovej čiary rieky, dopravená k samotnej budove MVE o rozlohe 5x5m. Zvyšná plocha bude využitá na rekreačné a športové účely.

6.2.4 Poľnohospodárska výroba

Vyšné Remety - V kat. území obhospodaruje poľnohospodárske pozemky PD Poruba pod Vihorlatom. V k.ú. sa nenachádza žiadny areál hospodárskeho dvora. Menej dostupné sú údaje o súkromne hospodáriacich rolníkoch, ktorí však z hľadiska nízkeho počtu SHR významnejšie neovplyvňujú rozvoj poľnohospodárstva v obci.

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia

Kategória SKŠ	k.ú. Vyšné Remety	
	ha	
orná pôda	191,02	
vinice	0,00	
záhrady	39,79	
ovocné sady	0,00	

trvalé trávne porasty	176,91	
lesná pôda	0,00	
vodné plochy a toky	3,61	
zastavané plochy a areály	12,83	
ostatné plochy a nelesná drevinná vegetácia	112,87	
Spolu	536,02	

Vyšná Rybnica - V tomto odvetví je zastúpené poľnohospodárske družstvo vo východnej časti kat. územia. Menej dostupné sú údaje o súkromne hospodáriacich roľníkoch, ktorí však z hľadiska nízkeho počtu SHR významnejšie neovplyvňujú rozvoj poľnohospodárstva v obci.

V kat. území hospodári PD Poruba pod Vihorlatom. Na hospodárskom dvore je v súčasnosti chov osípaných. Dvor je odkanalizovaný do žúmp, zásobovaný pitnou vodou z verejného vodovodu elektrickou energiou z distribučnej siete VSE.

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia

Kategória SKŠ	k.ú. Vyšná Rybnica	
	ha	
orná pôda	197,42	
vinice	9,36	
záhrady	27,63	
ovocné sady	0,00	
trvalé trávne porasty	296,11	
lesná pôda	3393,18	
vodné plochy a toky	29,16	
zastavané plochy a areály	22,22	
ostatné plochy a nelesná drevinná vegetácia	33,41	
Spolu	4008,72	

Remetské Hámre - V kat. území obhospodaruje poľnohospodárske pozemky PD Poruba pod Vihorlatom. V k.ú. sa nenachádza žiadny areál hospodárskeho dvora.

Menej dostupné sú údaje o súkromne hospodáriacich roľníkoch, ktorí však z hľadiska nízkeho počtu SHR významnejšie neovplyvňujú rozvoj poľnohospodárstva v obci.

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia

Kategória SKŠ	k.ú. Remetské Hámre	
	ha	
orná pôda	69,32	
vinice	0,00	
záhrady	70,88	
ovocné sady	2,43	
trvalé trávne porasty	148,16	
lesná pôda	2106,51	
vodné plochy a toky	14,62	
zastavané plochy a areály	22,43	
ostatné plochy a nelesná drevinná vegetácia	27,40	
Spolu	2461,73	

V územnom pláne obcí navrhujeme :

navrhuje rozvoj, resp. stabilizáciu existujúcich hospodárskych subjektov na území obce,
 navrhujeme rozvoj nových výrobných a nevýrobných aktivít a služieb vytvorením ponuky

nevyužitých objektov a priestorov na území obce, vytvoriť podmienky pre umiestnenie malých remeselných prevádzok.

6.2.5 Lesné hospodárstvo

V kat. území obce **Vyšné Remety** sa podľa katastra nehnuteľnosti nenachádzajú lesné pozemky.

Výmera jednotlivých jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) podľa Lesného hospodárskeho plánu (LHP) na Lesnom hospodárskom celku (LHC) Sobrance VLM – Jovsa, platného na obdobie rokov 2000-2009 je nasledovná:

Lesná užívateľský celok (LUC):

LUC Urbárske spoločenstvo Vyšné Remety pozemkové spoločenstvo Sobrance v k.ú. Poruba p/V, okres Michalovce	125,46 ha
<u>Remetské Hámre, okres Sobrance</u>	<u>222,84 ha</u>
Spolu:	348,30 ha

V kat. území obce **Vyšná Rybnica** sa podľa katastra nehnuteľnosti nachádzajú lesné pozemky o ploche 3392,3488 ha.

Výmera jednotlivých jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) podľa Lesného hospodárskeho plánu (LHP) na Lesnom hospodárskom celku (LHC) Sobrance, platného na obdobie rokov 2000-2009 je nasledovná:

Lesná užívateľský celok (LUC):

LUC Správa lesov Sobrance – štátne	2832,38 ha
LUC Zvyšok LHC Sobrance – Remetské Hámre	25,448 ha
(vlastník Urbar. spol. Vojany)	
LUC Urbariát Vyšná Rybnica	91,51 ha
LUC Správa lesov Sobrance – neštátne	77,85 ha
Vlastník: Urbárska spoločnosť Drahňov -	46,26 ha
Dlhé Koncovo (Ukrajina)	24,75 ha
neznámi vlastníci	6,84 ha
LUC Majmova, Poz. spoločenstvo Vyšná Rybnica	265,03 ha
LUC Urbariát Beša	73,69 ha
<u>LUC Urbariát Kapušianske Kľačany</u>	<u>33,03 ha</u>
Spolu:	3398,93 ha

Lesné pozemky štátne a neznámych vlastníkov obhospodarujú Lesy SR, š.p. Banská Bystrica, Odš. závod Sobrance.

V kat. území obce **Remetské Hámre** sa podľa katastra nehnuteľnosti nachádzajú lesné pozemky o ploche 2170,7257 ha.

Výmera jednotlivých jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) podľa Lesného hospodárskeho plánu (LHP) na Lesnom hospodárskom celku (LHC) Sobrance, platného na obdobie rokov 2000-2009 resp. podľa Vojenských lesov a majetkov š.p. Kamenica nad Cirochov je nasledovná:

Lesná užívateľský celok (LUC):

LUC Správa lesov Sobrance – štátne	1684,95 ha
LUC Zvyšok LHC Sobrance – Remetské Hámre	50,97 ha
Vlastník: Spol. jednotlivcov lesa Múr	50,97 ha

LUC Urbariát Vyšná Rybnica	91,51 ha
LUC Správa lesov Sobrance – neštátne	4,15 ha
LUC Urbárske spoločenstvo Vyšné Remety PS Sobrance, VLM Jovsa -	222,84 ha
Poz. spoločenstvo Čierna studňa Michalovce	77,33 ha
<u>LUC Jovsa</u>	<u>47,27 ha</u>
Spolu:	2173,53 ha

Lesné pozemky štátne a neznámych vlastníkov obhospodarujú Lesy SR, š.p. Banská Bystrica, Odš. závod Sobrance.

Návrh riešenia

Pri spracovaní územného plánu obcí v max. možnej miere sú akceptované zásady ochrany lesných pozemkov, podľa zákona č. 326/2005 Zb. o lesoch.

Ochranné pásmo

Je potrebné dodržiavať ochranné pásmo 50 m od okraja lesných pozemkov.

6.3 REKREÁCIA, CESTOVNÝ RUCH, KÚPEĽNÍCTVO

Do riešeného územia nezasahuje žiadne stredisko cestovného ruchu. Územie obcí svojim prírodným potenciálom vytvára podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a rekreácie ako doplnkovej, z pohľadu ochrany prírody ale obmedzujúcej funkcie.

Kúpeľné, alebo iné významné priestory sa v kat. území obce nenachádzajú.

Návrh

Navrhujeme rozvoj doplnkových funkcií v riešených obciach:

- obce majú predpoklady sekundárneho rozvoja aktivít CR, využitie staršieho bytového fondu (formou prestavby a rekonštrukcie) so zachovaním prvkov pôvodnej regionálnej architektúry (napr. ubytovacie, stravovacie zariadenia, agroturistika).
- navrhujeme ekonomické aktivity turizmu a rekreácie spolu s obnovením poľnohospodárskej výroby (hlavne rastlinná výroba a ovocinárstvo) za prioritné úlohy v obnovení hospodárskej základne obce v navrhovanom období.

Všeobecne potenciál cestovného ruchu (CR) v území predstavujú 3 druhy predpokladov aktivít:

- viazaný na prevažne prírodné prostredie (klíma, morfológia terénu, podiel vodných plôch, podiel zalesnených plôch a pod.),
- viazaný na prevažne umelo vytvorené prostredie (objekty stavebnej činnosti, kultúrnohistorické pamiatky, objekty a zariadenia poskytujúce služby CR a pod.),
- potenciál viazaný na organizáciu života a spoločenskú komunikáciu (hudobné a folklórne slávnosti, výstavy, športové podujatia, konferencie a pod.).

OBEC VYŠNÉ REMETY

Telovýchovné zariadenia v riešenom území sú zastúpené športovým areálom - futbalovým ihriskom s plochou 0,6 ha, ktoré sa nachádza v severozápadnej časti obce.

Telocvičňa sa v obci nenachádza.

Návrh

Areál futbalového ihriska navrhujeme obnoviť. Navrhovaná športová plocha z 0,6 ha.

V severnej časti kat. územia obce, navrhujeme plochu pre rekreačné a športové využívanie. V tomto území sa navrhuje s príležitostným ubytovaním, športovými plochami, bazénmi, parkovou zeleňou. Navrhovaná plocha areálu je 5,5 ha.

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

Telovýchovné zariadenia v riešenom území sú zastúpené športovým areálom - futbalovým ihriskom s plochou 0,6 ha, ktoré sa nachádza v západnej časti obce. V areáli ihriska absentuje tribúna pre divákov, šatne, soc. vybavenie.

Telocvičňa sa v obci nenachádza.

Návrh

Areál futbalového ihriska navrhujeme doplniť o tenisové ihrisko. Navrhovaná športová plocha z 1,0 ha. Pri areáli sú navrhované sociálne zariadenia a šatne.

Pri motoreste „Rybnička“ a pri penzióne „Valéria navrhujeme vybudovať nové športové plochy.

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

Telovýchovné zariadenia v riešenom území sú zastúpené športovým areálom - futbalovým ihriskom s plochou 0,6 ha, ktoré sa nachádza vo východnej časti obce. V obci je v súčasnosti vo výstavbe viacúčelové ihrisko. V areáli ihriska absentuje tribúna pre divákov, šatne, soc. vybavenie.

Telocvičňa sa v obci nenachádza.

Návrh

Areál futbalového ihriska navrhujeme rozšíriť a doplniť o tenisové ihriská. Navrhovaná športová plocha z 2,8 ha. Tieto zariadenia budú slúžiť aj pre návštěvníkov športových plôch.

7. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Súčasné zastavané územie obcí je vymedzené hranicou, ktorá je zdokumentovaná v grafickej časti územného plánu vo výkrese č. 3, Komplexný urbanistický návrh, na mapových podkladoch v mierke 1:2000. Navrhované úpravy zastavaného územia obcí, sú riešené ako obalová krivka existujúceho intravilánu a navrhovaných funkčných rozvojových plôch, ktoré sú situované mimo súčasného intravilánu.

Zastavané územie obce v zmysle zákona č. 237/2000Z.z. je vymedzené hranicami zastavaného územia v zmysle NV SR č. 152/1996 Z.z., ktoré sú rozšírené o nové lokality bývania

Obec Vyšné Remety
Lokalita „Záhumienky 1“ - východná časť na hranici zastavaného územia od domu č.7 v smere ku gréckokatolíckemu chrámu s pokračovaním súbežne s hranicou zastavaného územia,
Lokalita „Záhumienky 2“ predĺženie ulice od domu č. 51 až po cestu k cintorínu
Lokalita - severná časť – ľavostranné doplnenie ulice
Lokalita – „Pri Ihrisku“ rekreačno športová plocha
Lokalita – Východná časť obce – občianska vybavenosť

Obec Vyšná Rybnica
Lokalita – „Dielnice“ - „Južným smerom od Penziónu Valéria“
Lokalita - východná časť v nadrozmerných záhradách a na hranici zastavaného územia – pri cintoríne,
Lokalita – Zákutie - Rekreačno športová plocha – východná časť k.ú.
Obec Remetské Hámre
Lokalita - južná časť – pri ceste III/50225
Lokalita - tzv. Kováčová záhrada - západná časť, na hranici zastavaného územia obce
Lokalita – Severná časť zast. územia – občianska vybavenosť, športové plochy

8. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

8.1.1 Ochranné pásmá

- Pásmo hygienickej ochrany 50 m od oplotenia cintorína v zmysle § 33 odst. 4. zákona 470/2005.
- Ochranné pásmo lesa 50 m od hranice lesného porastu v zmysle § 10 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch.
- cesta II. triedy č.582, od osi krajnej vozovky 25 m na každú stranu v úseku mimo zastavané územie obce,
- cesta III. triedy č.050225, č. 050226, od osi krajnej vozovky 20 m na každú stranu v úseku mimo zastavané územie obce,
- ochranné pásmo elektrických vedení pri napätií:
 - od 1 do 35 kV vrátane:
 - pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m (vzdušné VN elektrické vedenia 22 kV, na každú stranu od krajného vodiča),
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m (vzdušné VN elektrické vedenia 22 kV, na každú stranu od krajného vodiča),
 - pre zavesené káblové vedenie 1 m,
 - pre transformačné stanice 10 m od transformovne VN/NN.
 - plynovod VTL 20 m na každú stranu od osi plynovodu v úsekoch mimo zastavané územie obce,
 - STL plynovod 10 m na každú stranu od osi plynovodu (bezpečnostné pásmo) na voľnom priestranstve a v nezastavanom území.
 - ochranné pásmo pre NTL a STL plynovody a prípojky v zastavanom území obce 1 m.
 - pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie od vonkajšieho pôdorysného kraja potrubia na obidve strany 2,5 m.
 - pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie do priemeru 500 mm od vonkajšieho pôdorysného kraja potrubia na obidve strany 1,5 m.
 - telekomunikačnej siete a diaľkového kábla 0,5 – 1,0 m od osi na každú stranu.
 - Pri využití územia chrániť koridory pre rekonštrukciu alebo výstavbu hrádzí alebo úpravu koryt tokov v lokalitách - na toku Okna – 10 m od päty hrádze.
 - ochranné pásmo od vodných tokov – 6 m od brehovej čiary
 - ochranné pásmo od hydromelioračných zariadení – 5 m od brehovej čiary

- ochranné pásmo odvodňovacích kanáloch 3 m od brehovej čiary
- páisma hygienickej ochrany vodných zdrojov PHO I – II
- páisma hygienickej ochrany poľnohospodárskych dvorov – 200 m (Vyšná Rybnica)..

8.1.2 Chránené územia

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

Veľkoplošné chránené územia:

Chránená krajinná oblasť Vihorlat – 2.
stupeň ochrany

Územie európskeho významu Morské oko
Chránené vtácie územie Vihorlatské vrchy

Maloplošné chránené územia:

Prírodná rezervácia Mochnatý vrch
(4.stupeň ochrany) – k.ú. Vyšná
Rybnica

Národná prírodná rezervácia Morské oko –
k.ú. Vyšná Rybnica, k.ú. Remetské
Hámre

Prírodná rezervácia Lysák - k.ú. Remetské
Hámre

Prírodná rezervácia Pod Trstím - k.ú.
Remetské Hámre

Prírodná rezervácia Baba pod Vihorlatom -
k.ú. Remetské Hámre

Prírodná rezervácia Jedlinka - k.ú. Remetské
Hámre

Národná prírodná rezervácia Morské oko -
k.ú. Remetské Hámre

Prírodná pamiatka Malé morské oko - k.ú.
Remetské Hámre

Prírodná pamiatka Sninský kameň- na
rozhraní okresov Sobrance – Humenné

9. RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

9.1.1 Riešenie záujmov obrany štátu

Pre záujmy obrany štátu nie sú limitované plochy pre rozvojové zámery rozvoja sídelnej štruktúry a priestorov v skúmanom území.

Hranica obcí Vyšné Remety, Vyšná Rybnica a Remetské Hámre prechádza kótou 832,5 pohorie Mûr, ktoré sa nachádza v ohrozenom smere paľby pre streľbu vo Vojenskom výcvikovom priestore Kamenica nad Cirochou a pri ručných streľbách na posádkovej strelnici v Porube pod Vihorlatom. V tomto území sa nenavrhujú žiadne aktivity.

9.1.2 Riešenie civilnej ochrany obyvateľstva

Podľa Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa pri územnom pláne obcí doložka civilnej ochrany nespracováva. Doložka je súčasťou územného plánu zóny.

9.1.3 Riešenie ochrany pred požiarimi

Obce nemajú jednotky hasičského zboru. Najbližšia stanica hasičského zboru je v meste Sobrance. Obec majú hasičskú zbrojnicu. Súčasné priestory vyhovujú, v územnom pláne sú akceptované bez zmien. Nároky na nové plochy a zariadenia neboli odborom hasičskej ochrany Okresného úradu v Sobranciach požadované.

Navrhovaná sieť zberných a obslužných komunikácií v zastavanom území obcí umožní optimálny prístup požiarnej techniky do všetkých jej častí a k jednotlivým objektom.

V územiach obcí je riešené zásobovanie vodou z jestvujúcej a navrhovanej vodovodnej siete.

Podľa **STN 920400**, tabuľka 2, položka 2 (Nevýrobné stavby s plochou 120-1000m², výrobné stavby jednopodlažné do plochy 500m²) je potreba požiarnej vody 12,0 l/s. Podľa článku **3.2.** citovanej normy, zdroje vody na hasenie požiaru musia byť schopné trvalo zabezpečovať potrebu vody na hasenie požiarov najmenej počas 30 minút, t.j. celková zásoba požiarnej vody je 12,0 l/s . 30 minút = 21 600 l = 21,6 m³.

9.1.4 Riešenie ochrany pred povodňami

Ochrana územia proti veľkým vodám vyžaduje venovať zvýšenú pozornosť zachovaniu plnej projektovanej kapacity prietokových profilov v upravených (regulovaných) úsekok tokov, pravidelnú údržbu upravených úsekov korýt predovšetkým v zastavanom území obcí (odstraňovanie nánosov splavenín z korýt, prirodzene sa vyskytujúcich drevín, kosenie trávnych porastov, údržba priečnych objektov atď.).

OBEC VYŠNÉ REMETY

Katastrálnym územím obce pretekajú Remetský potok. Potok preteká stredom zastavaného územia obce upraveným korytom. Remetský potok je v správe SVP š.p. Od. závod Košice iba po rkm 4,0 (t.j. cca 400 m pod dolným okrajom zastavaného územia obce. Od rkm 4,0 je tok v správe Lesov SR, š.p.

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

Riešeným katastrálnym územím pretekajú vodné toky: Okna, Rybnička a Hliník. Patria medzi vodné toky s dažďovo-snehovým typom odtoku s akumuláciou vód v decembri až januári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, s najnižšími prietokmi v septembri, s podružným maximom v druhej polovici novembra až začiatkom decembra a s nízkymi stavmi od polovice júla do konca septembra. V severnej časti katastrálneho územia v samotnom pohorí Vihorlatu odvodňujú územie potoky: Lisaka, Barlahov, Bystrá. Vlievajú sa spolu do Okny.

Okna je významný vodný tok. V zastavanom území obce bola vybudovaná úprava koryta na odvedenie prietoku Q100 ročnej veľkej vody. Svahy sú upravené kamennou dlažbou, spevnené kamenným záhozom. Tok je v správe SVP š.p. Od. závod Košice

Vodná nádrž Vyšná Rybnica je vybudovaná na toku Okna v rkm 24,05. Tvorí ju zemná sypaná hrádza, zatopená plocha je 11,6 ha, celkový objem = 306 000 m³. Vodná nádrž je v správe SVP š.p. Od. závod Košice.

Katastrálnym územím pretekajú toky Hliník a Rybnička, ktoré sú v správe Lesov SR, š.p.

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

Riešeným katastrálnym územím pretekajú vodné toky: Remetský potok, Okna, Hámovský potok. Medzi menšie toky, ktoré odvodňujú predmetné územie patria skalný potok, Lisaka, Čremošná, Krivec, Nižná Rizňa, Vyšná Rizňa. Patria medzi vodné toky s dažďovo-snehovým typom odtoku s akumuláciou vód v decembri až januári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, s najnižšími prietokmi v septembri, s podružným maximom v druhej polovici novembra až začiatkom decembra a s nízkymi stavmi od polovice júla do konca septembra.

Hlavnú riečnu sieť dotknutej strednej časti Vihorlatskej hornatiny tvorí rieka Okna pretekajúca severojužným smerom. významný vodný tok Okna je neupravený, bystrinného charakteru. Pre tangované horné povodie Okny je typický vejárovitý tvar hydrosiete. Pramenná oblasť Okny je odvodňovaná Čarným jarkom. Ďalšími významnými prítokmi v hornom povodí Okny sú pravostranné prítoky Skalný potok a Čremočná. Dotknutého územia sa týka ľavostranný prítok Krivec, symetricky k nemu ústí do Okny z jej pravej strany potok Čurnička.

Návrh

Obce nepatria medzi územia výrazne ohrozované povodňami.

V rámci protipovodňových úprav sa na Sobraneckom potoku navrhuje opatrenia v (Štúdia možností riešenia protipovodňových opatrení v povodí Sobraneckého potoka – spracovateľ SVP š.p. Banská Štiavnica – OZ Košice), ktoré sa dotýkajú aj k.ú. obcí V. Remety, V. Rybnica, Remetské Hámre.

V štúdiu sa navrhuje potreba transformácie povodňových vĺn v povodiach prítokov Záchytného kanála a to najmä v povodí Sobraneckého potoka, v povodí Okny a v povodí Žiarovnice. Úprava odtokových pomerov je v uvedenej štúdii riešená okrem zlepšenia smerových, spádových a prietokových pomerov korýt tokov aj hradením bystrín, výstavbou poldrou a preložkami tokov. Zo spomínaných opatrení sa riešených území týka opatrenie preložky tokov – preložka z toku Okny do Úbrežského potoka.

Navrhované protipovodňové opatrenia vyplývajú z jestvujúcich podkladov a nie je vylúčená ďalšia korekcia na základe podrobnejších analýz a prognóz (cit. zo Štúdia možností riešenia protipovodňových opatrení v povodí Sobraneckého potoka – spracovateľ SVP š.p. Banská Štiavnica – OZ Košice).

10. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

10.1.1 Prírodné pomery - všeobecná charakteristika

Katastrálne územie obce **Vyšné Remety** je vymedzené katastrálnymi hranicami obce a situované v severozápadnej časti okresu Sobrance v Košickom kraji. V severnej časti riešené územie susedí s k.ú. obce Remetské Hámre, východne s k.ú. Vyšná Rybnica, juhovýchodne s Jasenovom, južne s k.ú. Úbrež a západne s k.ú. Porubka pod Vihorlatom. Záujmové územie má pahorkatinový charakter. Nadmorská výška riešeného územia sa pohybuje v rozmedzí od 182 m.n.m.(južná časť katastra) po 267 m.n.m. (Pod čiernou studňou). Katastrálne územie má celkovú výmeru 536,02 ha.

Katastrálne územie obce **Vyšná Rybnica** je vymedzené katastrálnymi hranicami obce a situované v severozápadnej časti okresu Sobrance (asi 10 km od Sobrancie) v Košickom kraji. Vyšná Rybnica sa rozprestiera na južných svahoch podhoria Vihorlatské vrchy v údoli riečky Okna vyvierajúcej v malebnom

jazere Morské oko. V západnej časti riešené územie susedí s k.ú. obce Remetské Hámre a Vyšné Remety, východne s k.ú. Hlivištia, južne s k.ú. Jasenov a severnú hranicu tvorí okres Humenné. Záujmové územie má pahorkatinový charakter. Nadmorská výška riešeného územia sa pohybuje v rozmedzí od 183 m.n.m.(južná časť katastra) po 1023 m.n.m. (hranica s okresom Humenné). Katastrálne územie má celkovú výmeru 4008,72 ha.

Remetské Hámre sa nachádzajú na južnom upäti pohoria Vihorlat. Katastrálne územie obce je vymedzené katastrálnymi hranicami a situované v severozápadnej časti okresu Sobrance v Košickom kraji. Nadmorská výška riešeného územia sa pohybuje v rozmedzí od 238 m.n.m.(hranica k.ú. s Vyšnými Remetmi) po 1005 m.n.m. (severná hranica k.ú. - Sninský kameň). Katastrálne územie má celkovú výmeru 2461,73 ha.

OROGRAFIA

Riešený priestor podľa geomorfologického členenia SR (E. Mazúr, M. Lukniš) je súčasťou alpsko - himálajskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Východné Karpaty, subprovincia Vnútorné Východné Karpaty, oblasť Vihorlatsko - gutínska, orografický celok Vihorlatské vrchy, podcelok Vihorlat a časť Vihorlatská hornatina.

ABIOTICKÉ FAKTORY RIEŠENÉHO ÚZEMIA

GEOLÓGIA

Vihorlatské vrchy na juhu a západe hraničia s Východoslovenskou pahorkatinou, na severe s Bukovskými vrchmi, Laboreckou vrchovinou a Beskydským predhorím. Pohorie Vihorlat prudko vystupuje z Východoslovenskej nížiny. Kým okrajové časti Východoslovenskej nížiny dosahujú 250 - 300 m n. m., vrcholové časti Vihorlatu presahujú 1000 m n. m., čím vertikálne prevýšenie dosahuje až 800 m. Mladovulkanické pohoria na Slovensku vznikali koncom treťohôr, v neogéne, keď došlo k rozsiahlej sopečnej činnosti. Vo Vihorlate sa začala sopečná činnosť neskôr, asi pred 15 mil. rokmi, a viaže sa na vznik hlubinných zlomov, ktoré otvorili vstupové cesty sopečným hmotám. Na zlomoch tohto systému sa nachádzajú všetky významnejšie vulkanické centrá pohoria - pri Morskom oku, v záveroch Porubského a Sokolského potoka, na vrchu Vihorlat a na vrchu Kyjov. Najvyššie vrchy pohoria, ako je Vihorlat, Veľká Trestia, Motrogon, Scob, Veža a iné, vznikali v poslednej etape vulkanizmu zhruba pred 9 mil. rokmi a sú tvorené prevažne andezitmi. Finálny vulkanizmus (vznik bazaltov) sa vo Vihorlate neprejavil. Sopečné hmoty vzniknutého pohoria prekryli najmä časti druholhorného bradlového pásma, magurského flyšu a neogénnych sedimentov. Sopečná činnosť vo Vihorlate sa odohrávala prevažne v poklesávajúcom území a iba v neskoršom období bolo celé pohorie vyzdvihnuté vysoko nad svoje okolie. V dôsledku toho sa na väčšine územia nestretávame s typickým vulkanickým reliéfom, ako sú sopečné kuželey a pod., ale vyskytujú sa tu prevažne erózno-zlomové formy s prejavom stratovulkanickej stavby. Hoci Vihorlat patrí k najmladším pohoriám, jeho povrch je značne deštrúovaný. Pôvodne vyššie vrchy sa vplyvom erózie a častých rozsiahlych zosuvov postupne zmenšovali. Početné svahové toky odnášali pôdotvorný materiál a na bázach svahov vytvárali mohutné náplavové kuželey. Odkryté lávové prúdy sa rozpadali na veľké kamenné bloky a kamenné moria.

V riešenom území dominuje stratovulkán Morské oko, ktorý reprezentuje formácia Hámre, formácia Sninský kameň a komplex centrálnej zóny. Bázu stratovulkánu predstavuje formácia Hámre, ktorá je charakterizovaná najmä lávovými prúdmi strednoporfyrických pyroxenických prúdov a nesúvislou polohou redeponovaných tufov. Formácia Sninský kameň leží diskordantne na mierne až silno denudovanom povrchu formácie Hámre. Tvoria ju prevažne lávové prúdy hruboporfyrických pyroxenických andezitov v

spodnejčasti formácie a stredno-drobnoporfyrické pyroxenické andezity až bazaltické andezity vo vrchnej časti. Komplex centrálnej zóny zahŕňa najmä nerozčlenený propylitizovaný/chloritizovaný komplex andezitových porfýrov a andezitov, intruzívne prieniky dioritových porfýrov, dajky andezitov a andezitových porfýrov, ako aj telesá sekundárnych kvarcitov a zóny silicifikácie a argilitizácie. Západnú reťaz jz.-sv. smeru tvoria morfologicky splývajúce stratovulkány Kyjov, Sokolský potok, Vihorlat po Morské oko, kde sa vulkanické reťaze spájajú. Trochu excentricky vystupuje explozívny vulkán Kamienka, prekrytý efuzívnymi produktmi stratovulkánov Kyjov, Sokolský potok a Morské oko. O približne rovnakom čase vzniku všetkých vyčlenených andezitových stratovulkánov západnej reťaze svedčia vzájomné vzťahy litofácií jednotlivých stratovulkánov, ktoré sa v miestach styku prstovite prekrývajú.

GEOMORFOLÓGIA

Vybrané tvary reliéfu (Atlas krajiny SR) reprezentujú vo Vihorlate zosovy na svahoch, erózne trosky lávových pokryvov a prúdov na svahoch. Základným typom erózno – denudačného reliéfu v k.ú. hornatinový reliéf.

Riešené územie tvoria produkty neogénneho vulkanizmu. Neogénne vulkanity sú súčasťou rozsiahlejšieho vulkanického areálu karpatského oblúka. Ich vznik je spájaný s procesmi subdukcie a zaoblukovej extenze v priebehu neogénneho vývoja karpatského oblúka. Stredno až vrchnomicocenne (starší neogén) alkalicko – vápenaté vulkanity sú reprezentované asociáciami od bazaltov po ryolity. Vulkanity sa vyvíjali na súši alebo v plytkomorskem prostredí. Pre andezitové vulkanity je charakteristická stratovulkanická skladba striedajúcich sa lávových prúdov, brekcií, tufov. V centrálnej zóne stratovulkánov erózia odkryla subvulkanické úrovne s intruzívnymi telesami dioritov, granodioritov a porfýrov s prejavmi hydrotermálnych premien a rudnej mineralizácie.

Sledované územie charakterizujú dva typy vulkanickej aktivity vápenato-alkalickej povahy. Prvým je areálny typ dacitového až ryodacitového vulkanizmu (spodný báden), ktorého produkty sa vyskytujú obmedzene. Druhým typom je bazaltovo-andezitový až andezitový vulkanizmus typu vulkanického oblúka (stredný sarmat-spodný panón), ktorý je charakteristický väčším počtom andezitových stratovulkánov a vulkánov.

Väčšinu zo stratovulkánov charakterizujú na báze produkty explozívnej aktivity ukladané do fluviálno-limnického prostredia, ktoré sú neskôr prekryté produktmi efuzívnej aktivity.

Kvartérny pokry odráža geologickú stavbu predkvartérneho podložia. Kvartérne sedimenty vystupujú v horskej časti Vihorlatských vrchov, kde ich reprezentujú najmä hlinito-kamenité sedimenty pleistocénu a holocénu. V podhorskej časti Vihorlatských vrchov sú značne rozšírené pleistocénne deluviálno-fluviálne sedimenty, fluviálne, eolicko-deluviálne a proluviálne sedimenty. V ich horskej časti sú rozšírené aj soliflukčné a gravitačné sedimenty. Geomorfologické a geologické procesy počas kvartéra sformovali depresie a prepadiľny, vyplnené najmä mocným súvrstvím fluviálnych a proluviálnych sedimentov.

HYDROLOGICKÉ POMERY

Hydrológia vodných tokov riešeného územia je ovplyvňovaná procesmi priľahlých masívov Vihorlatskej hornatiny. Riešené územie spadá do úmoria Čierneho mora a je odvodňované povodím Tisy, do ktorého patrí i sústava Bodrogu. Zároveň patrí do čiastkového povodia Bodrogu s hydrologickým číslom 4-30 a základného povodia Slovenské povodie dolného Uhu po ústie do Laborca s hydrologickým číslom 4-30-06 (LC Remetské Hámre). Doliny sú bez výrazných riečnych nív. Riečna sieť je stromovitá až peristá. Nápadným znakom reliéfu sú ostré erózne zárezy v pramenných častiach tokov a jarky svedčiace o vlne

spätej erózie vplyvom tektonického zdvihu územia.

Súčasný hydrologický režim sa výrazne odlišuje od pôvodného režimu. Výsledky analýz jasne poukazujú na výrazne zmenené podmienky vodohospodárskeho potenciálu riešeného územia, čím sa znížila aj jeho hydromorfnosť a vododržnosť. Zrážky sa na tvorbe zásob podzemných vód uplatňujú od novembra do apríla. Maximálne stavy hladiny podzemných vód sa vyskytujú od marca do mája.

Na základe doterajších výsledkov hydrogeologického prieskumu možno konštatovať, že v katastri obce Vyšná Rybnica, Vyšné Remety smerom na sever sú priaznivejšie podmienky na získanie zdrojov podzemných vód.

Riešeným katastrálnym územím obce Vyšné Remety preteká Remetský potok. Patrí medzi vodné toky s dažďovo-snehovým typom odtoku s akumuláciou vód v decembri až januári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, s najnižšími prietokmi v septembri, s podružným maximom v druhej polovici novembra až začiatkom decembra a s nízkymi stavmi od polovice júla do konca septembra.

Riešeným katastrálnym územím pretekajú vodné toky: Remetský potok, Okna, Hámovský potok. Medzi menšie toky, ktoré odvodňujú predmetné územie patria skalný potok, Lisaka, Čremošná, Krivec, Nižná Rizňa, Vyšná Rizňa. Patria medzi vodné toky s dažďovo-snehovým typom odtoku s akumuláciou vód v decembri až januári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, s najnižšími prietokmi v septembri, s podružným maximom v druhej polovici novembra až začiatkom decembra a s nízkymi stavmi od polovice júla do konca septembra.

Riešeným katastrálnym územím obce Vyšná Rybnica pretekajú vodné toky: Okna, Rybnička a Hliník. Patria medzi vodné toky s dažďovo-snehovým typom odtoku s akumuláciou vód v decembri až januári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, s najnižšími prietokmi v septembri, s podružným maximom v druhej polovici novembra až začiatkom decembra a s nízkymi stavmi od polovice júla do konca septembra. V severnej časti katastrálneho územia v samotnom pohorí Vihorlatu odvodňujú územie potoky: Lisaka, Barlahov, Bystrá. Vlievajú sa spolu do Okny.

Hlavnú riečnu sieť dotknutej strednej časti Vihorlatskej hornatiny tvorí rieka Okna pretekajúca severojužným smerom. Pre tangované horné povodie Okny je typický vejárovitý tvar hydrosiete. Pramenná oblasť Okny je odvodňovaná Čarným jarkom. Ďalšími významnými prítokmi v hornom povodí Okny sú pravostranné prítoky Skalný potok a Čremočná. Dotknutého územia sa týka ľavostranný prítok Krivec, symetricky k nemu ústí do Okny z jej pravej strany potok Čurnička. Priemerné ročné prietoky tokov v povodí Bodrogu sa v roku 2002 pohybovali v rozpätí 55% -110% Qa (priemerný dlhodobý ročný prietok). Maximálne priemerné mesačné prietoky sa vyskytovali vo februári a minimálne mesačné prietoky boli prevažne zaznamenané v septembri. Maximálne kulminačné prietoky sa vyskytli v januári a vo februári, výnimcoľne aj v letných mesiacoch. Ich hodnoty dosahovali významnosť 1 až 2-ročného prietoku. Minimálne priemerné denné prietoky boli zaznamenané v rôznych mesiacoch roka. V povodí bol počas celého roka zaznamenaný aktívny bilančný stav. Nakoľko sa jedná o toku vrchovinno-nížinej oblasti s dažďovo-snehovým režimom odtoku, je možné očakávať vysokú vodnatosť v jarných mesiacoch. Minimálne odtoky sa predpokladajú v zimných a jesenných mesiacoch. Základné údaje o prietokoch v Ciroche v profile pod Sninou (pozorovanie bolo v 2. polovici 90-tych rokoch zrušené) reprezentujú podľa ročenky SHMÚ 1993 – 1994 nasledovné údaje:

$$Q (355) = 0,252 \text{ m}^3/\text{s}$$

$$Q (270) = 0,881 \text{ m}^3/\text{s}$$

$$Q (A) = 3,880 \text{ m}^3/\text{s}$$

$$Q (1) = 62,000 \text{ m}^3/\text{s}$$

Okna je prítokom Čiernej vody, ktorá sa vlieva do Laborca. Najbližšia sledovaná stanica SHMÚ sa

nachádza v obci Stretava. Podľa ročenky SHMÚ 1993 – 1994 sú v profile Stretava tieto charakteristické prietoky:

$$Q(355) = 0,090 \text{ m}^3/\text{s}$$

$$Q(270) = 0,284 \text{ m}^3/\text{s}$$

$$Q(A) = 1,140 \text{ m}^3/\text{s}$$

$$Q(1) = 11,000 \text{ m}^3/\text{s}$$

Vzhľadom na rozvetvenú sieť prítokov Čiernej vody údaj z tejto stanice je málo reprezentatívny pre dotknuté územie.

KLIMATICKÁ CHARAKTERISTIKA

Klimaticky patrí riešené územie do mierne teplej klimatickej oblasti. Územie je pod vyznievajúcim vplyvom relatívne teplej klímy od Stredozemného mora a vyznievajúcim vplyvom relatívne vlhké súboceánskej klímy od Atlantického oceánu. Tento charakter podnebia podmieňuje existenciu variantu základnej vegetačnej stupňovitosti.

Vo Vihorlatských vrchoch podobne ako v iných pohoriach Slovenska závisí klimatická charakteristika od reliéfu a s ním súvisiacej nadmorskej výšky. Vyplýva to z relatívne malých horizontálnych vzdialenosí a veľkých výškových rozdielov, ktoré majú rozhodujúci vplyv na teplotu, zrážky, silu a smer vetra. Najteplejší mesiac v riešenom území je júl a najchladnejší január. Hrubú informáciu o zmene teploty vzduchu v závislosti od nadmorskej výšky uvádzame v tabuľke, v ktorej sú zistené mesačné a ročné vertikálne gradienty teploty (GT) vzduchu pre širšiu časť riešeného územia.

Vertikálne gradienty teploty vzduchu

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
GT	0,46	0,51	0,62	0,71	0,72	0,73	0,69	0,68	0,61	0,56	0,50	0,46	0,52

Priemerná ročná teplota sa pohybuje v rozpäti 8 až 9 °C. Priemerné teploty sú v januári -5 až -7 °C, priemerná teplota v júli sa pohybuje 12 až 16 °C . V chladnom období roka je relatívna vlhkosť vzduchu zreteľne vyššia, v teplom období je nižšia. Minimálna relatívna vlhkosť vzduchu je na jar najčastejšie v apríli, príp. v máji; maximálna v decembri. S nadmorskou výškou sa relatívna vlhkosť vzduchu zvyšuje.

Územie obce patrí do európskej kontinentálnej klimatickej oblasti mierneho pásma s prevládajúcim oceánskym vzduchom. Popri západnom prúdení vzduchu od Atlantiku možno hovoriť i o prúdení vzduchu od Stredozemného mora, ktoré do celej oblasti prinášajú výdatné zrážky. Kontinentálne prúdenie vzduchu sa sebou prináša suchý vzduch, t.j. bez významnejších zrážok. Klimatické podmienky riešeného územia sú v značnej mieri ovplyvňované tvarom povrchu i vegetačným krytom. Zo severnej časti sa tiahnu od západu na východ až juhovýchod Vihorlatské vrchy a Popričný, čo tvorí prirodzenú bariéru severnému prúdeniu do Sobraneckej oblasti. Umelo vybudované vodné dielo Zemplínska Šírava, ktoré vzniklo po roku 1960 čiastočne prispelo k zmene klimatických pomerov. I to prispelo k tomu, že výdatnosť zrážok sa zvyšujú smerom k pohoriam. Priemerný ročný úhrn zrážok v tomto území je 650 - 750 mm. Tieto zrážky sa z väčšej časti podielajú na výpare, ktorý dosahuje hodnotu 70-80% z celkového úhrnu zrážok.

Priemerný úhrn zrážok v mm (Údaje SHMÚ)

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
priemerný úhrn	44	42	38	40	59	90	76	64	48	48	55	59	661

najvyšší denný úhrn	34,2	29,3	27,0	52,0	44,6	61,1	91,3	59,7	65,5	37,2	42,0	37,2	
---------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--

Nedostatok vody v pôde vo veterňach mesiacoch október až marec spôsobuje v čase bez pokrycia pôdnú eróziu. Najnižšie priemerné relatívne vlhkosti sú v tejto oblasti v apríli a v máji, najvyššie v novembri a v decembri.

Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu R v %

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
R	86	82	75	69	69	73	73	73	76	80	86	88	78

Veterňe pomery v záujmovej oblasti sú ovplyvnené predovšetkým orografiou. Usporiadanie pohorí Vihorlat spôsobuje, že rýchlosť vetra je najvyššia zvyčajne z prevládajúcich smerov t.j. severného a južného. Priemerná rýchlosť vetra, vrátane bezvetria je pomerne nízka 2,3 až 2,8 m.s-1. Najvyššie rýchlosťi sú dosahované začiatkom jari (3 až 3,3 m.s-1), najnižšie na jeseň 2,0 až 2,2 m.s-1. Z vývoja rýchlosťi prúdenia vzduchu môžeme predpokladať, že v záujmovej oblasti prevládajú mierne až slabé prúdenia.

Na bezvetrie pripadá takmer 48 % v roku. Ročná oblačnosť pod 60 %. Trvanie slnečného svitu za rok v priemere nad 2200 hodín.

Priemerná časťosť smerov vetra

Mesiac	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie
Sobrance	11,3	3,5	2,4	4,3	18,2	4,1	4,5	4,2	47,5

V uvedenej tabuľke sú započítané hmly celodenné aj krátkodobé, ktoré sa vyskytujú na jar a v lete, obyčajne v raňajších hodinách.

Priemerný počet dní s hmlou v priebehu roka

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
počet dní	7,7	5,0	2,9	2,0	0,7	0,7	0,7	0,7	1,5	5,5	7,2	2,6	44,2

Priemerná výška snehovej pokrývky a jej pravdepodobný výskyt v cm resp. % a absolútne maximá snehovej pokrývky v cm (Údaje SHMÚ)

mesiac	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
počet dní	-	-	-	2,2	12,1	20,4	16,6	6,8	1,0	-	-	-
max výška	-	-	-	17	35	45	40	35	3	-	-	-

Podzemné vody

Do posudzovaného územia zasahuje hydrogeologický rajón VNP 100 Neovulkanity Vihorlatských vrchov. Rajón je budovaný vulkanickými horninami prevažne andezitmi rôzneho petrografického typu, ktoré sa striedajú s vulkanoklastickými horninami. Charakter a stupeň zvodnenia hornín je premenlivý a závisí od priepustnosti hornín a od možnosti infiltrácie zrážkových vôd. Vulkanoklastické horniny sú málo priepustné a zvodnené. Časť rajónu v rámci posudzovaného územia je hydrogeologickej málo významnej s využiteľným množstvom podzemných vôd 0,50-0,99 l.s-1.km-2.

Hydrogeologické rajóny (HGR) v posudzovanom území

HGR	Názov HGR	Plocha (km2)	Využiteľné množstvo podzemných vôd (l.s-1)	Odber (l.s-1)		Bilančný stav
				2001	2002	
VNP 100	Neovulkanity Vihorlatských vrchov	535,7	450,0	127,17	139,86	uspokojivý

Zdroj: SHMÚ Bratislava, 2002

PÔDA

Riešené územie Remetské Hámre sa nachádza na predhorí a vo vlastnom pohorí orografického celku Vihorlat. Prírodné podmienky v regióne podmienujú kvalitu pôd, čo súvisí s ich potenciálom. Pôdy v širšom dotknutom území sa vyznačujú pásmovitosťou pôdnich typov v smere od severu na juh v poradí od najnižších polôh po najvyššie: fluvizeme, pseudogleje, kambizeme a andozeme. Na fluvizeme nadvádzajú na miernejšie uklonených svahoch predhoria Vihorlatu pseudogleje nasýtené z polygenetických hlín, sprievodné černice glejové prekryté. Vlastné svahové polohy Vihorlatu pokrývajú kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín. Prevládajúcim pôdnym druhom sú pôdy hlinité a piesčito-hlinité. Vývoj pôd, okrem iných činiteľov, závisí najmä od pôdotvorného substrátu, expozície svahu, jeho sklonu, klímy, vodného režimu, atď. Vzhľadom na svoj potenciál (typologicko-produkčné kategórie) ide v rámci záujmového územia celkovo o stredne až menej produkčné pôdy, čo sa prejavuje aj v ich reálnom využívaní: na alúviu Okny a málo sklonitom predhorí Vihorlatu zväčša ako orné pôdy, smerom k lesným komplexom pohoria sa zvyšuje zastúpenie trvalých trávnych porastov.

Rankrová pôda v riešenom území tvorí subtyp rankrová pôda andosolová. Tento subtyp má vysokú akumuláciu humusu v celom profile. Vycinul sa na andezitových aglomerátových tufoch. Má vysoký obsah skeletu, je štruktúrny, kyprý, prevzdušnený a prieplustný.

Stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu

Podľa VÚPOP (Správa o stave životného prostredia SR v roku 2002) sa v riešenom území nachádzajú z hľadiska citlivosti a odolnosti poľnohospodárskych pôd voči kontaminácii prevažne pomerne odolné pôdy, v menšej miere je tu výskyt málo odolných citlivých pôd.

Odlišnosť fyzikálno-mechanických vlastností a polohy na svahu (sklonitosť) jednotlivých pôdnich predstaviteľov sa odráža v ich ohrozenosti vodnou eróziou a v náchylnosti na kontamináciu. Náchylnosť pôd na mechanickú (fyzikálnu) degradáciu súvisí jednak s vlastnosťami pôd (zrnitosť, obsah humusu, pôdna reakcia, atď.) a zároveň so spôsobom a intenzitou ich využívania (zhotňovanie podorničia ľažkou mechanizáciou, pokles humusu najmä v ornici vplyvom dlhodobého uprednostňovania priemyselných hnojív pred organickými, zvýšená plošná erózia). V severnej časti riešeného územia (Atlas krajiny SR, 2002) sa nachádzajú prevažne stredne až slabo odolné pôdy proti kompakcii, v južnej časti ide o pôdy silne odolné proti kompakcii. Náchylnosť na vodnú eróziu determinuje sklonová expozícia a charakter vegetačného pokryvu (najmä prítomnosť súvislého lesného porastu). Podľa Atlasu krajiny SR sú vrcholové a svahové zalesnené polohy odolné voči vodnej erózii, poľnohospodársky obrábaná orná pôda na pahorkatine v predpolí Vihorlatu má strednú až stredne slabú odolnosť voči vodnej erózii.

Chemická degradácia pôd súvisí najmä so zmenou chemizmu pôd pod vplyvom priemyselných exhalátov alebo predstavuje trvalý slabý acidifikačný trend u pôd na kyslejších pôdotvorných substratoch. Stav pôd sa vyhodnocuje v pravidelných päťročných cykloch Výskumným ústavom pôdoznalectva a ochrany pôdy (VÚPOP).

PRÍRODNÉ ZDROJE

V širšom okolí riešeného územia sa nachádzajú predpokladané termálne vody. Teplota termálnych

vôd v hĺbkach 800 - 1500 m sa pohybuje od 34 do 95 °C. Táto časť územia z tohto hľadiska ako i z pohľadu využitia suchých termálnych hornín / v hĺbke 2000 m ich teplota dosahuje 150 - 200 st.C/ sa pokladá za perspektívnu oblasť netradičného zdroja energie. Pomerne veľké nálezisko lignitu - vyhlásené chránené ložiskové územie, sa nachádza juhozápadným smerom v okolí Zemplínskej šíravy. Vo Vihorlate sú najrozšírenejšie a najpoužívanejšie andezity. V súčasnosti sa ťažia v lome v Zemplínskych Hámroch.

SEIZMICITA ÚZEMIA

Záujmové územie je porušené početnými zlomovými systémami. Geologicko-tektonická stavba a prejavy neotektonických /v období sarmat – kvartér/ pohybov v území majú veľký vplyv na seizmicitu územia. Za potenciálne seizmický aktívne zlomy možno považovať Vihorlatský zlom. Na tento zlom je možné viazať aj ohnisko zemetrasení, ktoré boli lokalizované aj v nedávnej minulosti v tomto regióne. Hĺbka ohnísk zemetrasení je 3-13 km, magnitúda 5,01 – 5,7. Podľa pril. A/2 STN 73 0036 riešené územie, ktoré sa nachádza na líni Vranov – Michalovce – Vyšné Nemecké leží v oblasti s maximálnou seizmicitou do 6 st. stupnice MSK64.

BIOTICKÉ FAKTORY RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Fytogeografické začlenenie územia a charakteristika flóry

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, J. in Atlas SSR 1980) patrí posudzované územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), fytogeografického okresu Vihorlatské vrchy.

Na svahoch Vihorlatských vrchov sa stretávajú panónske, východokarpatské a západokarpatské druhy. Bukové lesy vo Vihorlate prevládajú. V nadmorskej výške nad 700 m sa miestami vyskytuje jedľa biela, smrek a borovica.

Vihorlat je typické lesné územie, ktoré si v priebehu celého holocénu, najmä od nástupu bučín určujúcich podnes jeho vzhľad, zachovalo svoj prirodzený charakter. Zemepisná poloha Vihorlatu je v rámci Slovenska ojedinelá a zaujímavá, pretože Vihorlat leží na rozhraní panónskej a karpatskej kveteny. Priaznivé pôdno-ekologické vlastnosti výhrevných južných svahov podmienili vývoj významnej xerotermnej lesostepnej vegetácie. Teplomilné prvky sú zastúpené aj vo flóre skál a skaliek na najvyšších hrebeňoch (Vihorlat, Sninský kameň). Vegetácia severných svahov má celkom iný charakter. Prevládajú tu bučiny, javorové bučiny a na rašeliniskách (Hypckania, Podstavka, Ďurova mláka) je vyvinutá celá škála vzácných slatinno-rašelinných spoločenstiev. Ochránársky najcennejšie z botanickejho hľadiska sú hrebeňové porasty a vrcholové porasty na kóte Vihorlat (1076 m) a na Sninskem kameni (1005 m). Vo vrcholovej hrebeňovej časti vrcholu Vihorlat sú vyvinuté typické lesné a nelesné spoločenstvá vyšších polôh. Strmšie svahy na skalných sutinách pokrývajú bučiny a javorové bučiny. Lesný porast je tu nesúvisiý, so všetkými znakmi klimatických podmienok najvyššej časti pohoria. Na južných svahoch v podhorskej časti je významný aj ojedinelý výskyt duba žltkastého (Quercus dalechampii). Na vlastnom vrchole na príhodných teplejšie exponovaných miestach sú záhrady tavoľníka prostredného (Spirea media).

Lesy Vihorlatu boli zatriedené podľa prevládajúcich funkcií do troch kategórií:

Najrozšírenejšie sú hospodárske lesy, s hlavnou funkciou produkcie drevnej hmoty.

Na extrémnych stanovištiach, na strmých svahoch a kamenitých pôdach sú ochranné lesy. Plnia najmä pôdoohrannú funkciu. Lesné porasty v NPR Morské oko patria k lesom osobitného určenia, kde iné celospoločenské funkcie prevládajú nad produkčnou funkciou. Pozorný návštevník to môže posúdiť z

príjemnej prechádzky po náučnom chodníku cez pôvodné bukové porasty, kde sa môže stretnúť so všetkými vývojovými fázami prírodného lesa. Najstaršie stromy postupne odumierajú a na ich mieste po vniknutí svetla vyklíčia mladé jedince nasledujúcej generácie. Dorastaním mladín sa vytvárajú hrúbkové i výškové diferencované časti porastov, ktoré optimálne využívajú pôdny i vzdušný priestor. Vyvrcholením rastu prírodného lesa je hrúbkove i výškovo vyrovnaný porast s maximálnou zásobou drevnej hmoty.

Dubové bučiny (Querceto-Fagetum) sa nachádzajú v podporí Sninského kameňa v nadmorských výškach 300 - 500 m na miernych svahoch. Popri pôvodných, prevažne bukových porastoch s dubom, vyskytujú sa zmiešané porasty so zvýšeným zastúpením hraba, brezy, z ihličnanov borovice, smreka a smrekovca. Bohatá je krovitá etáž, v ktorej sa uplatňuje lieska, svíb, vtáčí zob, krusina jelšová. Bylinný porast má prevažne trávovitý vzhľad, ktorý na vypuklých svahoch tvorí ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), marinka voňavá (*Asperula odorata*) a zubačka cibuľkonosná (*Dentaria bulbifera*). Na preliačených svahoch a ich bázach pristupujú druhy náročnejšie na vlhkosť, ako sú Žindava európska (*Sanicula europaea*), kozia noha hostcová (*Aegopodium podagraria*), hluchavka žltá (*Lamium galeobdolon*) a kopytník európsky (*Asarum europaeum*).

Kyslé dubové bučiny (Fagetum quercinum) sa viažu na ostré zbiehajúce chrby svahov, podlozie ktorých je minerálne chudobné. Ich výskyt je len fragmentárny. V drevinovom zložení prevláda buk v bylinnom podraste chlpaňa belasá (*Luzula nemorosa*) s hojným zastúpením machov.

Jasenové jelšiny (Fraxineto-Alnetum) lemuju alúviá potokov podhoria Sninského kameňa. Pôvodné porasty tvorila jelša lepkavá a jaseň, ktoré pre svoju existenciu potrebujú dostatok pôdnej vlahy a minerálnych živín. V bylinnom podraste sú zastúpené vlhkomilné lesné druhy, ako je kyslička obyčajná (*Oxalis acetosella*), zádušník brečtanovitý chlpatý (*Glechoma hederacea* subsp. *hirsuta*), kozia noha hostcová a iné.

Bučiny (Fagetum pauper) sú prevládajúcim spoločenstvom pohoria Vihorlat. Vyskytujú sa na sklonitých a kamenitých svahoch v nadmorských výškach 400 - 800 m na minerálne stredne zásobených pôdach. Pre spoločenstvo je charakteristické drevinové zloženie, kde buk má absolútну prevahu. Dôsledkom je hromadenie bukového odpadu, chudobný alebo takmer žiadny bylinný kryt. Výnimkou je jar, keď fialové kvety zubačky žlaznatnej (*Dentaria glandulosa*) ožívia na pohľad mŕtvy les. V priebehu vegetácie sú v nízkom zastúpení prítomné zubačka cibuľkonosná a ostrica chlpatá.

Typická bučina (Fagetum typicum) má rozšírenie na pravidelných a vypuklých svahoch v nadmorských výškach 500 - 800 m. Živné stanovišťa, dostatočná pôdna i vzdušná vlhkosť podnietili pestré druhové zloženie stromovej a bylinnej vrstvy. Popri buku a jeho sprievodných rastlinách sa začínajú uplatňovať cenné listnáče a nitrofilné druhy, ako je bažianka trváca (*Mercurialis perennis*), zádušník brečtanovitý chlpatý a iné.

Lipová bučina (Fagetum tiliosum) zaberá preliačené svahy v nadmorských výškach 500-800. Na minerálne bohatých pôdach majú zvýšené zastúpenie javory, brest a jaseň, dominantnú pokryvnosť majú nitrofilné rastliny.

Bučina s jedľou (Fagetum abietinum) sa viaže na minerálne chudobné kamenisté podlozie. Jej výskyt fragmentárny a je charakteristický zastúpením acidofilných druhov, ako je chlpaňa lesná (*Luzula sylvatica*), čučoriedka obyčajná (*Vaccinium myrtillus*), smlz tršťovitý (*Calamagrostis arundinacea*), plavuň pučivý (*Lupodium annotinum*), chvostník jedľovitý (*Huperzia selago*). Na tieto stanovišťa sa viaže aj výskyt

pôvodnej jedle vo Vihorlate.

Jedľové bučiny (*Abieto-Fagetum*) zaberajú pravidelné a vypuklé svahy v nadmorských výškach 800 - 1000 m n. m.. Pre spoločenstvo sú charakteristické bukové porasty s diferencovanou porastovou výstavbou, viacvrstvový bylinný podrast s výraznejším uplatnením papradí, ostružiny srstnatnej (*Rubus hirtus*), starčeka hajného (*Senecio nemorensis*), kamzičníka rakúskeho (*Doronicum austriacum*) a kysličky obyčajnej. Nitrofilné druhy sú prítomné, avšak nedosahujú dominancie.

Bukové javoriny (*Fazeto-Aceretum*) sa vyskytujú na minerálne bohatých pôdach preliačených a podharebeňových svahov Sninského kameňa. Zastúpenie buka je rovnocenné so zastúpením cenných listnáčov, z ktorých prevláda javor horský. Bylinný podrast je tvorený nitrofilnými rastlinami, ako sú bazanka trváca, mesačniča trváca (*Lunaria rediviva*) a hviezdica hájna (*Stellaria nemorum*). Hojné sú i paprade a bučinové druhy.

Jaseňové javoriny (*Fraxineto-Aceretum*) zaberajú kamenité a balvanité sutiny so zásypovým humusom v okolí Sninského kameňa. Charakteristické je zastúpenie javora horského, bresta a jaseňa, tiež jarabiny vtácej. V bylinnom podraste prevládajú nitrofilné druhy, hlavne mesačnica trváca a udatník lesný (*Aruncus vulgaris*). Spoločenstvo má dôležitú pôdoochrannú funkciu.

Nízka buková javorina (*Fageto-Aceretum humie*) výškovo uzatvára spoločenstva pohoria Vihorlat. Vplyvom vrcholovej klímy majú dreviny obmedzený vzраст. Javor horský prevláda nad bukom, prímes tvorí jarabina vtáčia. Bylinný podrast je výrazne viacvrstvový, charakteristické je zastúpenie mliečivca alpínskeho (*Cicerbita alpina*).

Lúky a pasienky sú ďalším významným prvkom, ale v dôsledku rozsiahlych melioračných zásahov došlo k postupnému ubúdaniu prirodzených trávnych porastov, neudržiavaním a nespasaním lúk a pasienkov sa podstatne zmenila ich floristická skladba, pričom dochádza k ich postupnému zarastaniu náletovými dervinami.

Pozornosť si zaslúžia i rastlinné spoločenstvá medzí, úhorov a opustenísk ktorých v poslednom období v dôsledku úpadku drúžstiev pribúda, pretože umožňujú prežívanie ohrozených druhov burín, jednoročných rumoviskových rastlín a často poskytujú útočisko aj vzácnym druhom rastlín. V predmetnom území najmä v intenzívne pretvorených oblastiach (napr. polia) a lokalitách opustených plôch nachádzame segetálnu a ruderálnu vegetáciu. Segetálna vegetácia spôsobuje zaburiňovanie polí. Ruderálna vegetácia je v území pomerne rozšírená, najmä na plochách nevyužívaných, okolo okrajov obce, kde nitrofilná vegetácia signalizuje prebytok dusíka po nadmernom hnojení minerálnymi hnojivami.

Zo vzácnych a typických druhov si zaslúžia pozornosť podbelica alpínska (*Homogyne alpina*), prilbica (*Aconitum toxicum* subsp. *lasiocarpum*), skopolia kranská (*Scopolia carniolica*) a ľalia zlatohlavá (*Lilium martagon*). Z ďalších druhov sú to najmä *Laserpitium alpinum*, *Centaurea montana*, *Astragalus alpinus*, *Valeriana tripteris*, *Sedum anum*, *Lonicera nigra*. Z krovín sú to najmä štádiá vŕb (*Salix aurita*, *Salix silesiaca* a *Lonicera nigra*). Severné svahy sú pokryté súvislými bučinami, len v nižších partiách vystupuje smrek, ktorý tam bol vysadený po vyrúbaných bučinách, ako to dokazujú aj druhy v podraste - marinka voňavá (*Asperula odorata*), srnovník purpurový (*Prenanthes purpurea*), šalvia lepkavá (*Salvia glutinosa*). Z ďalších druhov sú časté: bažanka trváca (*Mercurialis perennis*), starček Fuchsov (*Senecio fuchsii*), pšeno rozložité (*Milium effusum*), kamzičník rakúsky (*Doronicum austriacum*), vranie oko štvorlisté (*Paris quadrifolia*) a ďalšie.

Zoogeografické začlenenie územia a charakteristika fauny

Podľa zoogeografického členenia Slovenska (Čepelák, J. in Atlas SSR 1980) patrí posudzované územie do oblasti Východné Karpaty, východobeskydského obvodu, vihorlatského okrsku.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch prispievajú rozhodujúcou mierou k ekologickej rovnováhe v obehu látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým sa vytvárajú lepšie podmienky pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu. Vzhľadom na to možno vo faune rozlíšiť z hľadiska zoogeografického tieto hlavné zložky: kozmopolitnú, holarktickú, paleoarktickú, európsko - sibírsku, karpatskú, ale i endemickú a reliktívnu.

Cez územie prebieha viacerо hraníc areálov rozšírenia niektorých druhov živočíchov a vyskytuje sa tu aj niekoľko typických prvkov západokarpatských a východokarpatských elementov.

Z hľadiska zoogeografického zloženia fauny sa na území vyskytuje pestrá paleta živočíšnych druhov v malom od eurosibírskej zložky cez druhy európskeho rozšírenia, boreoalpínske, boreomontánne, po východoeurópske druhy listnatých lesov. Bežne v riešenom území vyskytuje zajac poľný bažant poľovný, srnec lesný, jeleň lesný, diviak lesný. Zo vzácnych a chránených druhov tu žije rys ostrovid, vlk dravý, mačka divá, medveď hnedý, zubor hôrny, výr skalný, sova dlhochvostá, orol krikľavý, kuna lesná a skalná, haja červená.

Pôvodné spoločenstvá fauny sa so zmenou prírodných podmienok prispôsobili, odstúpili alebo vyhynuli. Dnes v krajinе dominujú spoločenstvá TTP, krovín a ľudských sídiel. Prevládajú živočíšne spoločenstvá najmä lesov a lúk. K týmto zoocenózam možno priradiť z hľadiska vertebratologického aj zoocenózy neobrábaných plôch ako sú smetiská, násypy ciest, stavieb a pod. Charakteristickým znakom tohto biotopu je otvorenosť, každoročné i lokálne striedanie kultúr, ročné zmeny v kultúrach súvisiace s ich vývojom, určitá druhová stereotypnosť a časté hlboké zásahy človeka do biocenóz. Väčšina druhovo suchozemských stavovcov, ktoré sú súčasťou tejto zoocenózy, pôvodne obývala stepi. Preto aj adaptáčny vývinový proces prebiehal pri nich z hľadiska požiadaviek, ktoré na ne kládlo dané prostredie. Jeho výsledkom je predovšetkým dokonalé farebné splývanie s prostredím, ktoré zabezpečuje živočíchom ochranu pred predátormi.

Svojprázna a druhovo bohatá je fauna lúčnych a trávnatých biotopov. Charakteristické sú viaceré blanokrídlovce.

Málo zmenené rastlinné fytocenózy a vplyv neďalekej Východoslovenskej nížiny a Východných Karpát sa prejavujú i v zložení živočíšstva Vihorlatu. Cez otvorenú krajinu prenikajú z juhu teplomilné stepné živočíchy, ktoré sa tu stretávajú s horskými druhmi Karpát. Z východokarpatských druhov žijú v pohorí niektoré mäkkýše, dážďovky a mnohonôžky.

Z chránených druhov hmyzu žije v lesoch Vihorlatu napr. fuzáč alpský a nosorožtek obyčajný. Z obojživelníkov sa tu vyskytujú všetky druhy našich mlokov. Z plazov je hojná užovka stromová. Jedovatá zmija je v pohorí veľmi vzácná. Vo väčších bystrinách žije pstruh potočný, ale aj mihuľa potiská.

Z vtákov sú významnými hniezdičmi Vihorlatu obe naše najväčšie sovy, výr skalný a sova dlhochvostá, ďalej orol krikľavý a v podhorí slávik veľký.

Z drobných cicavcov je pozoruhodný najmä výskyt hraboša močiarneho, raniaka malého a piskora vrchovského. Veľkým prírodným bohatstvom lesov Vihorlatu je prítomnosť veľkých a vzácných šeliem ako je vlk obyčajný, rys ostrovid, mačka divá a vydra riečna.

Druhová ochrana je zabezpečovaná v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, vyhlášky MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody

a krajiny v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle iných právnych nariem SR a EU dotýkajúcich sa ochrany prírodných zložiek a ratifikovaných medzinárodných dohôvorov (CITES, Bonn, Bern, Ramsar....).

PASPORT VÝZNAMNÝCH ČASTI PRÍRODY A KRAJINY RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

OBEC VYŠNÉ REMETY

Veľkoplošné chránené územia:

- riešené územie zasahuje CHKO Vihorlat

Maloplošné chránené územia:

- Prírodná rezervácia Mochnatý vrch,

Chránené stromy :

- nie sú vyhlásené

Časti prírody pripravované na ochranu:

- nie sú pripravované

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

Veľkoplošné chránené územia:

- severnú hranicu k.ú. zasahuje CHKO Vihorlat

Maloplošné chránené územia: - Prírodná rezervácia Mochnatý vrch,

- časť Národná prírodná

rezervácia Morské oko

Chránené stromy :

- nie sú vyhlásené

Časti prírody pripravované na ochranu: - nie sú pripravované

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

Veľkoplošné chránené územia: - riešené územie zasahuje CHKO Vihorlat

Maloplošné chránené územia:

- Prírodná rezervácia Lysák

- Prírodná rezervácia Pod Tŕstím

- Prírodná rezervácia Baba pod Vihorlatom

- Prírodná rezervácia Jedlinka

- Národná prírodná rezervácia Morské oko

- Prírodná pamiatka Malé morské oko

- Prírodná pamiatka Sninský kameň- na rozhraní okresov Sobrance – Humenné – k.ú. Valaškovce

Chránené stromy : - nie sú vyhlásené

Časti prírody pripravované na ochranu: - nie sú pripravované

CHKO Vihorlat

Zasahuje k.ú. Remetské Hámre a širšie okolie riešeného územia. Vihorlat bol vyhlásený za CHKO dňa 28.12.1973, avšak vyhláškou z 19. apríla 1999 sa upravila výmera pôvodnej CHKO, v súčasnosti má výmeru 17 485,24 ha.

Rámcem prírodných pomerov CHKO vytvára sopečné pohorie Vihorlat. Takmer stopercentná lesnatosť vlastného územia CHKO a dvojtretinové zastúpenie lesov v jej ochrannom pásmi vytvára podmienky na hlavnú hospodársku činnosť - lesné hospodárstvo. Celé územie CHKO je popretkávané značenými turistickými chodníkmi s rôznym bodom prevýšenia. Najnižšie položený bod na turistických chodníkoch je pri obci Remetské Hámre cca 250 m n.m., najvyšší bod na Vihorlate 1076 m n.m.

Z chránených druhov sa tu vyskytuje bleduľa jarná karpatská, prilbica chlpatoplodá a iné. Najcharakteristickejšou rastlinou je zákonom chránená telekia ozdobná. Na severnej strane Vihorlatu rastú horské druhy ako napr.: soldanelka karpatská, kým na južných svahoch sa vyskytujú lesostepné

spoločenstvá s teplomilnými druhmi. Celkovo sa v CHKO vyskytuje okolo 35 druhov chránených rastlín. Vplyv Východoslovenskej nížiny a Východných Karpát sa prejavuje aj v zložení živočíšstva Vihorlatu. Vyskytuje sa tu vyše 2 000 druhov bezstavovcov. Zo stavovcov sú to napríklad mlok karpatský, mlok vrchovský, užovka stromová, ako aj takmer 100 druhov hniezdiacich vtákov napríklad bocian čierny, včelár obyčajný, orol krikľavý, hadiar krátkoprstý.

Prírodná rezervácia Mochnatý vrch

Rezervácia sa nachádza v severnej časti riešeného územia a zároveň v území s 4. stupňom ochrany v CHKO Vihorlat. Prírodná rezervácia bola vyhlásená za účelom ochrany spoločenstva so zimoľubom oklikatým (*Chimaphila umbellata*) v kyslých bučinách, platí v nej 5 stupeň ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny.

Prírodná rezervácia Lysák

Vyhľásená v roku 1993, s výmerou 4,28 ha. Územie predstavuje vzácne teplomilné lesné spoločenstvá bukových dúbrav (dub mnohoplodý, dub žltkasty) vo vysokej nadmorskej výške. Lokalita hadívky obyčajnej (*Ophioglossum vulgatum*). Je tvorená plošinou, ktorá je na vypreparovaných andezitových braľach. Doteraz druhá známa lokalita vzácnnej paprade jazyka hadieho vo Vihorlate, výskyt ľalie zlatohavej, skopolie kranskej.

Prírodná rezervácia Pod Trstím

Vyhľásená v roku 1993, s výmerou 7,40 ha. Lokalita slatinno-rašeliných spoločenstiev, jediná v južnej časti Vihorlatu. Územie si zachovalo pôvodnú druhovú pestrosť: mliečnik Sojakov (*Euphorbia sjakii*), nezábudka močiarna (*Myosotis palustris*), kýchavica biela (*Veratrum album*), vstavačovec Fuchsov (*Dactylorhiza fuchsii*). Nachádza sa východne od kóty Vihorlat.

Prírodná rezervácia Baba pod Vihorlatom

Územie je chránené pre unikáne porasty praslenovitého charakteru s ukázkou mohutných bukov a javorov horských. R vyhlásená v r. 1999, výmera 37,93 ha. Nachádza sa západne od Morského oka. Masový výskyt rastliny skopolie kranskej (*Scopolia carniolica*).

Prírodná rezervácia Jedlinka

Vyhľásená v roku 1988, s výmerou 35,04 ha. Pôvodná lokalita, kde smrek a najmä jedľa odolali expanzii buka a udržali sa ako reliktné spoločenstvo v rámci Vihorlatu dodnes. Časť územia tvoria pralesovité bučiny. V podraste napr. horec luskačovitý (*Gentiana asclepiadea*), telekia ozdobná (*Telekia speciosa*), chvostík jedľovitý (*Huperzia selago*). Leží v hrebeňovej časti medzi Sninským kameňom a PR Pod Trstím, v zbernej časti Morského oka. Pozoruhodný je tu najmä výskyt vzácného a ohrozeného pľuzgiernika sudetského.

Prírodná pamiatka Malé morské oko

Vyhľásená v roku 1992. Prírodná pamiatka Malé morské oko je chráneným územím ležiacim v CHKO Vihorlat. Leží západne od NPR Morské oko, odkiaľ je prístupná označeným chodníkom. Nachádza sa v katastrálnom území obce Remetské Hámre a má výmeru 3,546 ha. Vzniklo zosuvnými procesmi v prostredí sopečných hornín. Je jedným z najlepšie zachovaných jazier vo Vihorlatských vrchoch s výskytom raka riečneho. Zaberá plochu 0,4 ha a má maximálnu hĺbku 4 m. Druhé najzachovalejšie jazero vo Vihorlate – hydrologická lokalita.

Národná prírodná rezervácia Morské oko (NPR Morské oko)

Rozloha tohto chráneného územia je 108,48 ha, pričom 13,8 ha z tohto územia je vodná plocha. NPR bola vyhlásená na ochranu biologických hodnôt jazera Morské oko, rastlinných a živočíšnych spoločenstiev nachádzajúcich sa na jej území. Morské oko leží v nadmorskej výške 618 metrov a je dlhé asi 750 metrov a najväčšia hĺbka je 25,1 m. Je najväčším jazerom Vihorlatu. Lesné porasty v NPR Morské oko patria k lesom osobitného určenia, kde iné celospoločenské funkcie prevládajú nad produkčnou funkciou. Pozorný návštevník to môže posúdiť z príjemnej prechádzky po náučnom chodníku cez pôvodné bukové porasty, kde sa môže stretnúť so všetkými vývojovými fázami prírodného lesa. Najstaršie stromy postupne odumierajú a na ich mieste po vniknutí svetla vyklíčia mladé jedince nasledujúcej generácie. Dorastaním mladín sa vytvárajú hrúbkové i výškové diferencované časti porastov, ktoré optimálne využívajú pôdny i vzdušný priestor. Vyvrcholením rastu prírodného lesa je hrúbkove i výškovo vyrovnaný porast s maximálnou zásobou drevnej hmoty.

V predmetnom území sa chránia biologické hodnoty jazera (ichtiofauna), rastlinné a živočíšne spoločenstvá a pôvodné bukové porasty okolo jazera ostrica hrebienkatá, nezábudka močiarna, skopólia kranská.

Prírodná pamiatka Sninský kameň

Nachádza sa na rozhraní okresov Sobrance a Humenné v najsevernejšej časti katastra Valškovce. PP vyhlásená v r. 1982, výmera 5,59 ha (z toho skalné plošiny 1,62 ha). Ochrana skalného útvaru vo formeplošinového skalného vrcholu - zvyšku lávových prúdov, ktoré sa zachovali po zvetrávaní ako dve andezitové bralá (Veľký Sninský kameň má 998 m n.m., menší Malý Sninský kameň 1005 m n.m.). Významná botanická lokalita s biocenózami xerotermnej flóry (kostrava vihorlatská, kostrava ovčia), puklinových machorastov a papradí (slezinník severný a červený, vudsia skalná), s výskytom endemických druhov rastlín (rozchodník ročný) a iných vzácnych druhov (napr. telekia ozdobná je živým symbolom Vihorlatu). Lokalita je významná aj z turisticko-rekreačného využitia, je prístupná značenými chodníkmi a posledný úsek na vrcholovú plošinu treba prekonať železnými rebríkmi. Panoramickej výhľad.

Územia NATURA 2000

Navrhované chránené vtáčie územia (CHVÚ) - Vihorlatské vrchy

- nachádza sa Vyšná Rybnica, Remetské Hámre

Navrhované územia európskeho významu (ÚEV)

- zasahuje územie obce Vyšná Rybnica a Remetské Hámre

Navrhované chránené vtáčie územie – SKCHVU035 Vihorlatské vrchy

CHVÚ Vihorlatské vrchy zasahuje väčšiu časť riešeného územia Remetské Hámre. Výmera územia v ha: 53 944. Územie sa v 1/3 prekrýva s CHKO Vihorlat a je tvorené mozaikou biotopov. Chránené vtáčie územia sú novou kategóriou chráneného územia v zmysle zákona č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Vyhlásiť chránené vtáčie územia je povinnosťou Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) vyplývajúcou zo smernice Rady ES č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov, ktorá bola transponovaná do zákona.

Cieľom ochrany v CHVÚ je zachovanie a obnova ekosystémov významných pre druhy vtákov, pre ktoré je oblasť vyhlásená v ich prirodzenom areály rozšírenia, ako aj zaistenie podmienok pre zachovanie populácie týchto druhov v priaznivom stave z hľadiska ich ochrany. Stav druhu z hľadiska ochrany je

považovaný za priaznivý, keď údaje o populačnej dynamike druhu naznačujú, že sa dlhodobo udržuje ako životaschopný prvok svojho biotopu, prirodzený areál druhu sa nezmenšuje a existuje dostatok biotopov na dlhodobé zachovanie jeho populácie. Rozhodujúce pre zachovanie populácie druhov vtákov je preto zachovanie, prípadne zlepšenie ekologického stavu biotopov, na ktoré sú tieto druhy viazané. Účelom vyhlásenia Chráneného vtáčieho územia Vihorlatské vrchy je zachovanie biotopov druhov vtákov európskeho významu hadiara krátkoprstého (*Circaetus gallicus*), sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*), výrika lesného (*Otus scops*), orla krikľavého (*Aquila pomarina*), jariabka hôrneho (*Bonasa bonasia*), výra skalného (*Bubo bubo*), leleka lesného (*Caprimulgus europaeus*), bociana čierneho (*Ciconia nigra*), chriašteľa poľného (*Crex crex*), ďatľa bielochrbtého (*Dendrocopos leucotos*), ďatľa prostredného (*Dendrocopos medius*), ďatľa čierneho (*Dryocopus martius*), muchárika bielokrkého (*Ficedula albicollis*), muchárika červenohrdlého (*Ficedula parva*), krutihlava hnedého (*Jynx torquilla*), strakoša červenochrbtého (*Lanius collurio*), škovránka stromového (*Lullula arborea*), včelára lesného (*Pernis apivorus*), žlny sivej (*Picus canus*), penice jarabej (*Sylvia nisoria*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*), muchára sivého (*Muscicapa striata*), žltochvosta lesného (*Phoenicurus phoenicurus*), príhľaviara čiernohlavého (*Saxicola torquata*), hrdličky poľnej (*Streptopelia turtur*) a zabezpečenie ich prežitia a rozmnožovania.

Navrhované územie európskeho významu – SKUEV0209 Morské oko

Zasahuje riešené katastrálne územie a tvorí širšie okolie riešeného územia. Jeho rozloha je 14 962,15 ha. Predmetom ochrany sú: dubovo-hrabové lesy lipové, lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, lipovo-javorové sutiňové lesy, javorovo-bukové horské lesy, bukové a jedľové kvetnaté lesy, kyslomilné bukové lesy, nesprístupnené jaskynné útvary, prechodné rašeliniská a trasoviská, nížinné a podhorské kosné lúky.

V území európskeho významu **SKUEV 0209 Morské oko**, sa nachádzajú tieto biotopy:

Ls5.1 Bukové a jedľovo bukové kvetnaté lesy

Mezotrofné a eutrofné porasty nezmiešaných bučín a zmiešaných jedľovo-bukových lesov spravidla s bohatým, viacvrstvovým bylinným podrastom tvoreným typickými lesnými sciofytmi s vysokými nárokmi na pôdne živiny.

Ls5.3 Javorovo-bukové horské lesy

Vysokobylinné, horské až vysokohorské javorovo - bukové lesy s prímesou sutiňových drevín, prípadne jedle a smreka na hrebeňových a svahových podharebeňových, často sutiňových stanovištiach.

Sk2 Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou

Druhovo chudobné spoločenstvá na silikátových skalách v najvyšších polohách ako aj v nižších pohoriach. Prevládajú machové a lišajníkové synúzie. Ide o stanovišťa ohrozených a veľmi vzácnych rastlinných druhov. Porasty sa nachádzajú aj na extrémne suchých andezitových skalách, ktoré sa vyskytujú roztrúsené na skalných stanovištiach vo všetkých neovulkanických pohoriach.

Biotopy, ktoré sa nachádzajú v tesnej blízkosti záujmového územia:

Ra 3 Prechodné rašeliniská a trasoviská

Prechodné rašeliniská vytvárajú prechod medzi slatinami a vrchoviskami. Nachádzajú sa najmä na chudobných, alebo stredne bohatých geologických podkladoch.

Vo1 Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody

Štruktúrne jednoduché a druhovo chudobné rastlinné spoločenstvá stojatých alebo mierne tečúcich vôd.

Významné krajinné prvky

Riešené územie patrí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k územiu s 1. stupňom ochrany t.j. k územiam, ktorým sa neposkytuje osobitná

ochrana, územie CHKO Vihorlat predstavuje 2. stupeň ochrany v zmysle predmetného zákona._

Tvoria sieť genofondovo významných ekostabilizačných plôch v k.ú. obcí , ktoré zaistujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofodu rastlín a živočíchov na riešenom území. Za miestne ekostabilizačné plochy – významné krajinné prvky boli vybrané tie územia v ktorých sa nachádzajú najzachovalejšie sukcesné štádiá, alebo tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. K ďalším kritériám pre výber ekologický významných segmentov krajiny je stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti bioty a v neposlednom rade aj územná rozloha.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pre udržanie a zvýšenie kvantitatívnej miery ekologickej stability a zabezpečenie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajinе, ako aj pre zachovanie, vytvorenie a udržanie optimálnej štruktúry v krajinе a minimalizovanie negatívnych stredov medzi prvkami prírodného prostredia a antropogénnou činnosťou boli vymedzené genofondovo významné lokality, ktoré v danom širšie posudzovanom priestore predstavujú významné krajinné prvky:

nadregionálny biokoridor Čierna voda

nadregionálne biocentrum Morské oko – Vihorlat

regionálny biokoridor Čierny potok, Sninský kameň

regionálne biocentrum Motrogon, Podstávka, Ďurová mláka

regionálne biocentrum Nežabec, Krkavčie skaly (okres Humenné)

CHKO Vihorlat

navrhované CHVÚ Vihorlat

V rámci širšieho okolia lokality zámeru v scenérii krajiny dominuje masívny, kompaktný vulkanický komplex s plošne rozsiahlymi súvislými lesnými porastmi Vihorlatských vrchov. V úpätnej časti je komplex lesných porastov v dotyku s poľnohospodársky využívanou pôdou (prevažne ako trvalé trávne porasty), ktorú dotvárajú prirodzené brehové porasty a sprievodná vegetácia vodných tokov, umelé výsadby ovocných drevín okolo komunikácií (stromoradia), dreviny na plochách verejnej zelene v zastavanom území obce.

Lúky a pasienky sa v riešenom území vyskytujú v týchto typoch:

Svieže lúky a pasienky – sú len krátkodobo ovplyvňované podzemnou alebo povrchovou vodou, ich výnosy závisia od dobrého ošetrovania a pri zlepšení výživy hnojením prípadne aj závlahami je možné dosiahnuť kvalitu intenzívnych trávnatých porastov.

Polosuché trávnaté porasty – sú na stanovištiach, ktoré sú na jar ovplyvňované. zamokrením povrchovou vodou, v lete extrémne vysýchajú. Z tohto dôvodu sa tu nedarí dobrým trávnym druhom.

Hodnotenie biotickej kvality vegetácie

Pri hodnotení biotickej kvality vegetácie sme vychádzali z druhového zloženia a štruktúrnych vlastností porastov vegetácie, ktorá je v predmetnom území vysoká. Biotický najvyššiu kvalitu dosahujú lesy – tvoria až 2106,51 ha z celého k.ú., pasienky a brehové porasty. Nižšiu úroveň majú lokality existujúcich miestnych biocentier. Bioticky najnižšie hodnotenie pripisujeme aglomeráciám a agrokultúram – v predmetnom území iba veľmi malý podiel.

Hodnotenie biologickej kvality krajiny z pohľadu potrieb živočíšstva

K najhodnotnejším biotopom územia z hľadiska kvalitatívnej a kvantitatívnej druhovej skladby patria biotopy málo sa líšiace od biotopov pôvodnej krajiny. Sú nimi ekosystémy s vodným a lesným prostredím. Pre svoju obmedzenú dostupnosť vytvárajú relatívne stabilné biotopy s dôležitým genofondovým, reprodukčným, potravným a úkrytovým poslaním v krajinе. S rozľahlosťou plochy narastá stupeň ich

kvalitatívneho významu. Majú relatívne vysokú regeneračnú schopnosť s prvkami prirodzenej regulácie. Ostatné biotopy tvoria prechodné formy s dočasným faunistickým poslaním. Majú význam ako pufrovacie zóny. Využívané sú k oddychu, lovu a reprodukcii vymedzeného typu živočíšnych druhov. Ich hodnotový význam ako ekosystému je podriadený poslaniu, funkcií a antropickému vplyvu. Najhodnotnejšie biotopy v riešenom území sú lesy a brehové porasty pri vodných tokoch hlavne biokoridor Okna.

ÚZEMNÝ PRIEMET ZAŤAŽENIA PRÍRODY A KRAJINY

Pasport vybraných bariérových prvkov

V riešenom území sme zistili nasledovné negatívne javy a stresové faktory:

Primárne stresové faktory

cestná doprava - líniová bariéra

zastavané územie a obytné areály

konštrukcia elektrických stĺpov VN (vzdušné elektrické vedenia 22 kV s lineárne aj nelineárne usporiadanými konzolami)

Sekundárne stresové faktory

vodná erózia

Náchylnosť sledovaného územia na vodnú eróziu

Vodná erózia patrí v podmienkach Slovenska medzi najrozšírenejšie procesy degradácie pôdy. Postihuje prakticky dve tretiny územia - najmä pahorkatiny, kotlinky, horské a podhorské polohy. Silhou a extrémnou vodnou eróziou je ohrozených 35 % poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Veternovou eróziou sú intenzívnejšie postihované odlesnené územia v teplej suchej klimatickej oblasti so silnými vetrami, podmienkou je slabá ochrana pôdy vegetačným krytom (územia využívané ako orná pôda).

Na vzniku erózie sa podieľa niekoľko faktorov:

zrážky a z nich vznikajúci povrchový odtok,

geologické a pedologické pomery,

morfológia územia,

vegetačný kryt pôdy,

spôsob využívania pôdy.

Náchylnosť (potenciál) na eróziu pôdy (charakter reliéfu a najmä jeho sklon, pôdotvorný substrát a pôdný kryt, klíma a spôsob využívania pôdy - orná pôda, trvalé trávne porasty, lesy, atď.) v reálnych podmienkach determinuje vodnú eróziu.

Časť územia v k.ú. Remetské Hámre a Vyšná Rybnica je čiastočne náchylná na výskyt vodnej erózie.

Z hľadiska potenciálnej vodnej erózie pôdy (podľa Wischmeiera a Smitha) spracovanej kolektívom autorov (Šúri a kol. in Atlas krajiny SR) v závislosti od reliéfu riešeného územia je pre riešené územie v rámci 6 stupňovej škály kategorizácie (1 – žiadna alebo slabá, 2 – stredne silná, 3 – silná, 4 – veľmi silná, 5 – extrémna, 6 – katastrofálna) typický stupeň 2 a 3 pre pohorie Vihorlat a 1 a 2 pre pahorkatinový reliéf k.ú. Vyšná Rybnica. Podľa vyššie uvedeného kolektívu autorov v citovanej publikácii je z hľadiska aktuálnej vodnej erózie pôdy situácia nasledovná: zalesnené komplexy svahov a vrcholových polôh sú zaradené podľa kategorizácie v rámci 6 stupňovej škály (1 – žiadna alebo nepatrnná, 2 – slabá, 3 – stredne silná, 4 – silná, 5 – veľmi silná, 6 – extrémna) do stupňov 1 a 2 (žiadna až slabá erózia), naproti tomu poľnohospodársky obrábaná orná pôda na pahorkatine zväčša do stupňov 3 a 4 (stredne silná až silná

erózia).

Z vyššie uvedeného vyplýva vysoké riziko intenzívnej vodnej erózie na svahoch po odstránení lesného vegetačného krytu, ktorý v súčasnosti chráni pôdu pred odnosom vodnou eróziou.

10.1.2 Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra, predstavuje celoplošné definovanie územia s aktualizovaným stavom reálnej štruktúry krajiny.

Riešené územie obcí je z geomorfologického hľadiska súčasťou Vihorlatských vrchov, ktoré je v rámci širšieho okolia urbanizované a stredne intenzívne až intenzívne využívané poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Súčasná štruktúra krajiny je výsledkom dlhodobého antropického tlaku na krajinu, kde z pôvodne zalesneného územia bola krajina fragmentovaná na časti urbanizované (sídla a plochy dopravy), poľnohospodársky využívané plochy (orná pôda, lúky, pasienky, ovocné sady), plochy lesa, plochy nelesnej drevinovej vegetácie, ostatné plochy, vodné plochy. Sumárne možno konštatovať, že sa v širšom okolí striedajú prvky poľnohospodárskej, sídelnej a rekreačnej krajiny.

PRIESTOROVÉ VYMEDZENIE EKOLOGICKÝCH ZÓN

Priestorové vymedzenie ekologickej stability v k.ú. obcí vychádza z výstupnej interpretácie regionálneho územného systému ekologickej stability. Využila sa transformácia vybraných prvkov krajiny, ktoré sa vnímajú z pohľadu krajinej ekológie ako prvky pozitívne a prvky negatívne. Je to priemet prvkov, ktoré charakterizujú hodnotu prírodnej a urbanizovanej krajiny. Na základe ich hodnotenia sú v krajine vytvárané priestory s osobitným režimom činností. Ako podklad pre priemet ÚSES boli využité prvky:

• pozitívne:

- priestory štátnej ochrany prírody – CHKO Vihorlat, navrhované CHVÚ Vihorlatské vrchy
- priestory prvkov R-ÚSES
- priestory krajinársky hodnotné (interakčné prvky)
- priestory hydroekologickej významné

• negatívne:

- priestory sústredenia infraštruktúry
- priestory hospodárskej výroby.

Priemet týchto prvkov vytvára súčasne aj priestorové vymedzenie limitov v krajine. Kumuláciou alebo vzájomným prelínaním jednotlivých limitov sú v danom území vymedzené nasledujúce kvalitatívne priestory (zóny):

E - ekologicky hodnotná, ktorú charakterizujú pozitívne limity

Š - štandardná, charakteristická prelínaním pozitívnych a negatívnych limitov (s prevahou pozitívnych).

Výsledné členenie územia s priemetom R-ÚSES a chránených území slúži ako podkladová informácia o stave zaťaženia krajiny pre usmerňovanie rozvoja aktivít v hodnotenom území. Do ekologickej hodnotných priestorov je zaradené chránené územie – CHKO Vihorlat a navrhované CHVÚ Vihorlatské vrchy. V týchto priestoroch sa nachádza najzachovalejšie prírodné prostredie s miestnymi a regionálnymi biocentrami.

Pre jednotlivé uvedené priestory v k.ú. obcí sa navrhujú nasledovné opatrenia a regulatívy:

1. Pre priestor **E** - ekologicky hodnotná krajina:

- zachovanie genofondu krajiny a kostry ekologickej stability s možnosťou vyhlásovania ďalších chránených území a areálov s cennými biotopmi a ich ochranných pásiem,
- zákaz pestovania a rozširovania nepôvodných druhov živočíchov a rastlín, nevnášať umelé

prvky do krajiny (odvodňovanie, závlahy, regulácie vodných tokov...),
- príprava opatrení na elimináciu zhoršovania zdravotného stavu lesa aj v
- preferovanie jemnejších foriem hospodárenia v lesoch (napr. clonný rub, prirodzená obnova
lesa...), zlepšovanie technického zabezpečenia minimalizácie negatívnych vplyvov existujúcich aktivít
na ŽP v priestore.

2. Pre priestor Š - štandardná krajina:

- biocentrá považovať za limit územného rozvoja.

Zastavané a antropogénnou činnosťou pozmenené plochy

Slúžia vlastníkom pozemkov a patria sem :

hospodársky dvor PD,
intravilán obce,
dopravná sieť – cestné komunikácie

Súčasná krajinná štruktúra katastrálneho územia Vyšné Remety bola hodnotená na základe aktuálnych podkladov (ortofotomapa, účelové polohopisné zameranie územia) a terénneho prieskumu katastrálneho územia v mesiaci október 2006. Znázornená je v účelovej mape Krajinnoekologického plánu, kde sú uvedené nasledovné hlavné kategórie SKŠ:

nelesná drevinná vegetácia – plošné porasty nelesnej drevinnej vegetácie, brehové porasty, medze a línirová vegetácia, plochy zarastajúce drevinou vegetáciou, skupinky drevín a solitéry

lesy

orná pôda – veľkoblokové polia, malobloková orná pôda a záhumienky

trvalé trávne porasty - lúky a pasienky, bylinné úhory, bylinné úhory s podielom drevín

trvalé kultúry - záhrady a sady mimo intravilánu, záhrady v intraviláne obce,

zastavané plochy a areály bez vegetácie – obytná zástavba a dvory, výrobné areály a objekty, spevnené plochy, staveniská, iné plochy bez vegetácie

dopravné prvky – štátne cesty, účelové cesty

vodné toky

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia

Kategória SKŠ	k.ú. Vyšné Remety	
	ha	
orná pôda	191,02	
vinice	0,00	
záhrady	39,79	
ovocné sady	0,00	
trvalé trávne porasty	176,91	
lesná pôda	0,00	
vodné plochy a toky	3,61	
zastavané plochy a areály	12,83	
ostatné plochy a nelesná drevinná vegetácia	112,87	
Spolu	536,02	

V štruktúre pôdy v k.ú. Vyšné Remety prevažuje orná pôda a trvalé trávne porasty. V území prevažujú veľkoblokové orné pôdy, v blízkosti zastavaného územia sú zastúpené maloplošné polia (záhumienky) a záhrady.

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia

Kategória SKŠ	k.ú. Vyšná Rybnica	
	ha	
orná pôda	197,42	
vinice	9,36	
záhrady	27,63	
ovocné sady	0,00	
trvalé trávne porasty	296,11	
lesná pôda	3393,18	
vodné plochy a toky	29,16	
zastavané plochy a areály	22,22	
ostatné plochy a nelesná drevinná vegetácia	33,41	
Spolu	4008,72	

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia

Kategória SKŠ	k.ú. Remetské Hámre	
	ha	
orná pôda	69,32	
vinice	0,00	
záhrady	70,88	
ovocné sady	2,43	
trvalé trávne porasty	148,16	
lesná pôda	2106,51	
vodné plochy a toky	14,62	
zastavané plochy a areály	22,43	
ostatné plochy a nelesná drevinná vegetácia	27,40	
Spolu	2461,73	

POLNOHOSPODÁRSKA KRAJINA - AGROEKOSYSTÉMY

poľnohospodárske kultúry
trvalé trávne porasty
plošne a linovo zastúpená nelesná drevinná vegetácia /NDV/
vodné toky
soliterná zeleň
lesná drevinná vegetácia.

ORNÁ PÔDA

Orná pôda je intenzívne zmenený a pravidelne obhospodarovaný prvok s neustálym prísunom energie a vysokým stupňom starostlivosti zo strany človeka. V riešenom území sa nachádza orná pôda veľkobloková so segetálnou vegetáciou, ktorá je počas dlhého obdobia bez vegetačného krytu. Z toho vyplýva aj náchylnosť na vodnú a vaternú eróziu. Východná časť územia vykazuje vysoký stupeň zornenia. Uzkopásové polia sú stabilnejším prvkom vzhľadom na časté striedanie plodín v rámci malej plochy.

V riešenom území Vyšné Remety zaberá orná pôda 191,02 ha..

V riešenom území Vyšná Rybnica predstavuje orná pôda 197,42 ha.

V riešenom území Remetské Hámre predstavuje orná pôda 69,32 ha.

TRVALÉ TRÁVNE PORASTY

Sú to plochy fyziognomicky vzdialené od pôvodného vegetačného krytu, vyžadujú neustálu starostlivosť, od ktorej je závislý ich charakter. V dôsledku rozsiahlych zásahov do krajiny došlo k ubúdaniu prirodzených trávnatých porastov resp. sa rozšírili plochy kultúrnych siatych lúk a trvalých trávnych porastov so zmenenou floristikou skladbou. Tieto v extenzívnom spôsobe hospodárenia majú tendenciu navracať sa do pôvodného štadiá – zarastať burinami a krovinami čo je výrazne aj v riešenom území. V kombinácii s krajinnou zeleňou plnia významnú stabilizačnú funkciu, ktorá sa mení so stupňom intenzity využitia územia.

V riešenom katastrálnom území V. Remety sa ako TTP využíva 176,91 ha.

V riešenom katastrálnom území V. Rybnica sa TTP využíva 296,11 ha.

V riešenom katastrálnom území R. Hámroch sa TTP využíva 148,16 ha.

NELESNÁ STROMOVÁ A KROVINNÁ VEGETÁCIA

K charakteristickým dominantám územia Vyšné Remety patrí vzrástla, stromová zeleň plošná alebo bodová vytvárajúca ostrovčekovitú mozaiku vegetácie. Krovinné formácie sa nachádzajú v otvorenej kultúrnej krajine, na poľných medziach, pozdĺž poľných ciest na opustených neobrábaných miestach, na hraniciach lúk a pasienkov. Porasty tvoria prevažne trnísté a širokolisté druhy kríkov (trnka, hloh, ruža, ostružina), po okrajoch sa pripájajú početné ďalšie teplomilné kry. Od ostatných typov krovinnej vegetácie sa odlišujú hlavne floristickým zložením – rastú na suchých a teplých stanovištiach. Vlhké terénnne depresie, aluviale lúky, okraje a brehy vodných plôch tvoria košato rozložené vŕbové kroviny s dominanciou vŕby popolavej. Všetky tieto typy vegetácie hodnotíme ako významné biotopy. Maloplošné porasty drevín mimo súvislého lesa – remízky, skupiny drevín, ktoré sú refúgiom lesných drevín v nelesnej krajine tvoria bodové krajinno – štruktúrne prvky s ekostabilizačnou funkciou.

K charakteristickým dominantám územia Remetské Hámre patria lesné lúky, ktoré vznikli odlesnením pôvodného lesného krytu, krovinaté pasienky a poľnohospodárske lúky. V opisovanom území sa nachádza väčšina zachovalých mokrých lúk a slatín. Pasienky a lúky pokrývajú predovšetkým trávnaté porasty sitín, porasty ostríc, bezkolencové lúky, metlicové porasty a porasty s ostricou Davallovou. Časté sú tiež porasty s prasličkou.

K charakteristickým dominantám územia Vyšná Rybnica patria lesné lúky, ktoré vznikli odlesnením pôvodného lesného krytu, krovinaté pasienky a poľnohospodárske lúky. V opisovanom území sa nachádza väčšina zachovalých mokrých lúk a slatín. Pasienky a lúky pokrývajú predovšetkým trávnaté porasty sitín, porasty ostríc, bezkolencové lúky, metlicové porasty a porasty s ostricou Davallovou. Časté sú tiež porasty s prasličkou. Z bežnejších druhov týchto stanovišť napr. psinček poplavivý, pichliač potočný, túžobník brestový atď. V stromovom a krovitom podraste sú zastúpené druhy rodu svíb, javor poľný hladkoplodý, čremcha strapcovitá, lieska obyčajná, jaseň štíhly, krušina jelšová, kalina obyčajná, viaceré stromovité a krovinaté druhy vŕb a hlohov.

VODA

Súčasťou vodného hospodárstva sú aj úpravy vodných tokov, ktoré sa realizovali najčastejšie z dôvodov ochrany územia a obcí pred povodňami. Vodný tok Remetského potoka, pretekajúci intravilánom obce Vyšné Remety je regulovaný. Územie obce je odvodnené. Vybudovaná je sústava šancov, kanálov, ktoré sú väčšinou vo funkčnom stave.

Súčasný hydroekologický stav územia najmä z hľadiska plnenia hlavných hydroekologických funkcií krajiny a jej prvkov je nevyhovujúci - vyplýva to najmä z intenzívneho poľnohospodárskeho využitia územia a s tým súvisiaceho poklesu hladiny podzemnej vody v území. Celkovo prišlo k zrýchleniu odtoku vód

z územia, k strate prirodzených interakčných väzieb vodných tokov a príahlých ekosystémov, k následnému vysušovaniu krajiny. Potreba zvýšenia kvality ekosystémov vodných tokov, prirodzeného režimu obehu vody v krajine. Sprievodnými negatívnymi javmi ovplyvnenia vodných ekosystémov sú aj znečistenie vody, devastácia brehov a ich znečistenie odpadmi, zhoršenie samočistiacich i iných autoregulačných účinkov.

Riešený priestor k.ú. Vyšná Rybnica predstavujú aj lesnaté doliny s tečúcimi tokmi: Okna, Rybnička, Hliník. Súčasťou vodného hospodárstva sú aj úpravy vodných tokov, ktoré sa realizovali najčastejšie z dôvodov ochrany územia a obcí pred povodňami. Vodný tok Okna, pretekajúci intravilánom obce je regulovaný. Ostatný úsek je neregulovaný – koryto je nespevnené. Riečna sieť Vihorlatu svojou zložitosťou plne zodpovedá konfigurácii terénu. Severovýchodnú časť CHKO Vihorlat odvodňuje rieka Cirocha, ktorá vytvára povodie s plochou 500 km² a po 50,6 km sa pri Humennom vlieva do Laborca. Z východne exponovaných svahov Vihorlatu stekajú významnejšie toky ako *Luh*, *Savkov potok*, *Strihovský potok* a ďalšie. Riečna sieť centrálnej časti predmetného územia tvorí Okna s prítokmi *Skalný potok*, *Ceremosna*, *Barlahov potok*, *Lysaka* a *Rybnička*. Najväčšie prietoky sa znamenali v jarných mesiacoch, nižšie v letnom a zimnom období s miernym zvýšením na jeseň.

Riešený priestor obce Remetské Hámre predstavujú aj lesnaté doliny s tečúcimi tokmi: Remetský potok, Okna, Hámovský potok. Medzi menšie toky, ktoré odvodňujú predmetné územie patria skalný potok, Lisaka, Čremošná, Krivec, Nižná Rizňa, Vyšná Rizňa. Súčasťou vodného hospodárstva sú aj úpravy vodných tokov, ktoré sa realizovali najčastejšie z dôvodov ochrany územia a obcí pred povodňami. Vodný tok Okna a Remetský potok, pretekajúci intravilánom obce sú regulované. Ostatný úsek je neregulovaný – koryto je nespevnené. Riečna sieť Vihorlatu svojou zložitosťou plne zodpovedá konfigurácii terénu. Najväčšie prietoky sa znamenali v jarných mesiacoch, nižšie v letnom a zimnom období s miernym zvýšením na jeseň.

Mozaikové štruktúry

Mozaikové štruktúry sa v rámci katastra vyskytujú pomerne hojne. Viazané sú na celý kataster obce Remetské Hámre a Vyšná Rybnica, kde sa vyskytuje mozaika medzí, lúk a pasienkov, ale aj medzí a oráčin. Miestami dochádza vplyvom absencie obhospodarovania k stieraniu týchto štruktúr zarastaním náletovými drevinami.

LESY

V období pred párom storočiami pohorie Vihorlat pokrývali prírodné lesy (pralesy), v nich spoločenstvá rastlín a živočíchov boli dlhým vývojom prispôsobené spoločnému životu v určitých podmienkach prostredia, ktoré sa navzájom ovplyvňovali a tvorili s prostredím neoddeliteľný celok. Takýto les mal stále drevinové zloženie, bol odolný proti nepriaznivým biotickým a abiotickým vplyvom prostredia, mal priaznivé vodohospodárske i klimatické účinky, bol zdravý, krásny a vôbec nepotreboval ľudskú starostlivosť. Kým bola spoločenská výroba na nízkom stupni vývoja, poskytoval prírodný les pôvodným obyvateľom všetko, čo z neho pre svoju hospodársku činnosť potrebovala spoločenská výroba sa však stále zvyšovala. Popri dreve na stavebné účely a palivo sa zvyšovali potreby dreva pre baníctvo, hutníctvo, sklárstvo, a tak nápor na prírodné lesy Vihorlatu narastal. Výrazne sa prejavil v ľahko prístupných nižšie položených porastoch, kde prírodné lesy vystriedali lesy hospodárske s pôvodným drevinovým zložením alebo s vysadenými nepôvodnými drevinami Vihorlatu, napr. smrekom. Pomerne dlho zostali nedotknuté prírodné lesy v ľažko prístupných vrcholových častiach pohoria. Ojedinelá túlava ľažba na stavebné účely a palivo, pálenie dreneného uhlia, hlavne z bukového dreva, výroba potaše a podobne neboli ešte významným zásahom do prirodzenej štruktúry lesných porastov.

Lesné porasty sa rozprestierajú na väčšine katastrálneho územia obce Remetské Hámre, kde zaberajú 2170,7257 ha (lesnatosť 88,29 %) a v katastrálnom území obce Vyšná Rybnica, kde zaberajú 3392,3488 ha plochy (lesnatosť 84,64 %).. Porasty spadajú do LHC Sobrance. Ide prevažne o druhovú skladbu v zastúpení buk, dub, hrab, miestami javor, borovica, v brehových porastoch potokov najmä jelša, vrby a miestami lieska. Plnia najmä pôdoochrannú funkciu. Prechod medzi lesom a PP nie je všade jednoznačný a presne ohraničený. Terasy, kde pastviny neboli dlhšiu dobu ošetrované, začínajú postupne zarastať drevinami a krovinami. Prechod medzi poľnohospodárskou pôdou a lesom je pozvoľný.

SÍDELNÁ KRAJINA:

sídelný útvar
výrobné areály
transportné línie a vedenia

Obytné a administratívne plochy

Obytné plochy a plochy občianskeho vybavenia sú koncentrované v zastavanom území obce.

Sídelná vegetácia

Vegetácia v zastavaných územiach má tradičný charakter, je kultúrneho charakteru, značné plochy však zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorena je predovšetkým vegetáciou úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch a drevinovou vegetáciou na verejných priestranstvách, v okolí kostola a cintorína. Sídelnú vegetáciu reprezentujú aj planejúce liečivé a okrasné druhy, taktiež spoločenstvá trávnaté a krovinaté porasty lúk, medzí a výmoľov.

Prvky bez vegetácie

Bez vegetácie sú asfaltové, sčasti aj nespevnené a spevnené poľné a lesné komunikácie, spevnené plochy v obci, časti dvorov pri rodinných domoch a pod. Prirodzené plochy bez vegetácie sa v území vyskytujú len veľmi obmedzene a majú tendenciu zarastať vegetáciou.

10.1.3 Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Územný systém ekologickej stability je zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný, ako taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajinе. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny alebo miestny význam.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaistujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu.

Regionálny ÚSES dotvárajú biokoridory spájajúce medzi sebou biocentrá spôsobom umožňujúcim migráciu organizmov, aj keď jeho časť nemusí poskytovať trvalé existenčné podmienky. Pod pojmom migrácia zahrňujeme nielen pohyb živočíšnych jedincov, pohyb rastlinných orgánov schopných vyrásť do novej rastliny, ale aj výmenu genetických informácií v rámci populácií a pod. Týmto všetkým sa biokoridor stáva dynamickým prvkom, ktorý zo siete izolovaných biocentier vytvára vzájomne sa ovplyvňujúci územný systém.

Z prvkov R - ÚSES-u sa do riešeného územia premietol nadregionálny biokoridor Čierna voda, regionálne biocentrum Karná, regionálne biocentrum Zemplínska šírrava, regionálny biokoridor Okna.

Pre okres Michalovce bol spracovaný R ÚSES Michalovce v roku 1994.

PRVKY ÚSES

biocentrum - územie v ktorom sa nachádzajú zachovalé sukcesné štádia, prípadne plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. Územia s vysokým stupňom zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti zo - zložky s dostatočnou územnou rozlohou,

biokoridor - spája medzi sebou biocentrá spôsobom umožňujúcim migráciu organizmov, aj keď jeho časť nemusí poskytovať trvalé existenčné podmienky,

interakčný prvok - určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom,

významný krajinný prvok - taká časť územia, ktorá utvára charakteristický vzhľad krajiny alebo prispieva k jej ekologickej stabilité, najmä les, brehový porast, jazero, rieka, park, aleja, remíza.

Nadregionálne biocentrá

K.ú. obce Remetské Hámre, Vyšná Rybnica

Morské oko – Vihorlat

Vihorlat je typicky lesné územie, zastúpené dubohrabinami, bučinami, bukovými javorinami, lipovými a jaseňovými javorinami. Vo vrcholových častiach spoločenstva skál a skalných štrbín s prítomnosťou významných horských druhov rastlín.

Nadregionálne biokoridory

Vihorlat

K.ú. Vyšné Remety, Remetské Hámre

Tvorí ho komplex lesných spoločenstiev kyslých bučín, bukových javorín, lipových a jaseňových javorín. Významné refúgium zveri a vtáctva. Zároveň zasahuje aj CHKO Vihorlat. V tomto území je dôležité hospodáriť podľa platných LHP a vylúčiť holoruby.

Čierna voda

K.ú. Vyšná Rybnica, Remetské Hámre

Tvorí ho komplex lesných spoločenstiev – zvyšky lužných lesov a zvyšky v minulosti pravidelne zaplavovaných lúk. Predstavuje široký krajinný priestor spájajúci Latoricu s Vihorlatom. Významné refúgium zveri a významná ľahová cesta sťahovavého vtáctva. Zároveň zasahuje aj CHKO Vihorlat. V lesnej časti biokoridoru je dôležité hospodáriť podľa platných LHP a vylúčiť holoruby.

Regionálne biocentrá

K.ú. Vyšné Remety - Regionálne biocentrum Karná:

a, Názov biocentra: BC-R **K a r n á** - č. 10, k.ú. Jovsa, Poruba pod Vihorlatom a Úbrež.

b, Jadro biocentra: NPR Jovsianska hrabina, k.ú. Jovsa

c, Charakteristika lokality: rozsiahly komplex biotopov tvorený jednak dubovo-hrabovými porastami, brehovými porastami lužného lesa s príahlými mezofilnými a mokrými lúkami. pasienkami s roztrúsenou krovitou vegetáciou.

- d, Zoo-charakteristika: výskyt vzácných druhov vtákov, cicavcov, obojživelníkov a plazov.
e, Fyto-charakteristika: výskyt vzácných rastlinných spoločenstiev lužného, dubovo-hrabového lesa, spoločenstiev mokrých a mezofilných lúk a pasienkov.
f, Stupeň ochrany prírody: Národná prírodná rezervácia.
g, Vybrané zásady využívania dotknutého územia: v lesných porastoch hospodáriť podľa predpisov LHP zohľadňujúcim požiadavky štátnej ochrany prírody, požadovaná výsadba pôvodných druhov drevín, zachovať brehové porasty, lúky a pasienky, vylúčiť reguláciu potokov, rozorávanie lúk a pasienkov, odvodnenie územia, akúkoľvek výstavbu, lúky a pasienky možno extenzívne využívať - kosenie a regulovaná pastva.

K.ú. Vyšná Rybnica, Remetské Hámre

Motrogon, Podstávka, Ďurová mláka

Tvorí to lesný komplex spoločenstiev Vihorlatu – spoločenstvá bukových javorín, rašelinových a slatinno – rašelinových spoločenstiev. Významné refúgium zveri a vtáctva. Zákaz porušovania hydrologického režimu, ťažba rašeliny, akúkoľvek výstavba, v prílahlých lesných porastoch hospodáriť podľa predpisov LHP, nenavrhovať rekreačné aktivity.

Nežabec, Krkavčie skaly

Severná časť katastra Remetské Hámre a okres Humenné. Tvorí lesný komplex Vihorlatu. Staré bučiny a skalné útvary sú hniezdiščom vzácných a ohrozených dravých vtákov a významným stanoviščom vzácnych šeliem.

K.ú. Vyšná Rybnica

Priamo v riešenom území sa nenachádzajú, vplyv regionálneho biocentra:

Regionálne biokoridory

K.ú. Vyšná Rybnica, Remetské Hámre

Okna

Predstavuje významné refúgium živočíšstva v predmetnom katastrálnom území, pozdĺž ktorého sa tiahne. Široké koryto dopĺňajú brehové porasty.

K.ú. Vyšná Rybnica

Popričny

Okrasovo ovplyvňuje riešený priestor. Zahrňuje pohorie Popričny s významnými lesnatými časťami Podhorudskej a Beňatinskej vody ako aj východnú časť pohoria Vihorlat. Súvislé lesné komplexy sú v nižších polohách tvorené spoločenstvami dubín a dubohrabín, vo vyšších polohách spoločenstvami bučín. V pohorí Popričny pozoruhodným javom sú kamenné moria. Z hľadiska biologického sú významné lúky ale aj vrcholové partie s viacerými vzácnymi bylinnými druhami.

K.ú. Remetské Hámre

Regionálny biokoridor Čierny potok, Sninský kameň

Predstavuje komplex lesných spoločenstiev Vihorlatu. Lesné spoločenstvá dubových bučín, bučín vyššieho stupňa, lipových javorín, xerotermných spoločenstiev, skál a skalných štrbín. Ojedinele skalné útvary dokumentujúce geologický a geomorfologický vývoj územia. V predmetnom území zákaz ťažby

nerastných surovín, akákoľvek výstavba, zmeny vodného režimu. Významné refúgium zveri a vtáctva.

K.ú. Vyšné Remety

Priamo v riešenom území sa nenachádzajú.

Interakčné prvky N a R – ÚSES

V riešenom území sa nenachádzajú.

10.2 OBEC VYŠNÉ REMETY - Miestny ÚSES

Návrh M-ÚSES pre k.ú. obce Vyšné Remety, tvorí sieť ekologický významných segmentov krajiny, ktoré zaistujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov na riešenom území.

Za miestne biocentrum a biokoridory boli vybrané tie územia v ktorých sa nachádzajú najzachovalejšie sukcesné štádiá, alebo tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. K ďalším kritériám pre výber územia za biocentrum resp. biokoridor je stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti bioty a v neposlednom rade aj územná rozloha.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pre udržanie a zvýšenie kvantitatívnej miery ekologickej stability a zabezpečenie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajinе, ako aj pre zachovanie, vytvorenie a udržanie optimálnej štruktúry v krajinе a minimalizovanie negatívnych stretov medzi prvkami prírodného prostredia a antropogénou činnosťou sa v riešenom území vymedzili nasledovné prvky M - ÚSES:

Miestne biocentrá

Miestne biocentra znásobujú krajinársku hodnotu priestoru, zároveň prinášajú možnosti existencie ďalších na tento biotop viazaných živočíšnych druhov, ako aj optimalizujú podmienky existencie pôvodných druhov. Vo väzbe na vegetačný kryt a rozmanitosť rastlinných spoločenstiev vzrástá biodiverzita, potenciál a krajinárska hodnota územia. Existujúce miestne biocentra okrem základnej pôdoohrannej funkcie majú aj významnú biologickú funkciu, sú nezastupiteľným biotopom pre zver a vtáctvo, súčasne spolu s navážajúcimi biokoridormi vytvárajú estetický pôsobivé prírodné prostredie. Z pohľadu krajinárskeho aj napriek skutočnosti, že sa jedná už v podstate o umelé ľudským zásahom vytvorené prvky, majú lokality v danom priestore svoje opodstatnenie. V riešenom území boli vytypované nasledovné miestne biocentrá:

- Závratiská**
- Pod čiernou studňou**

Drevinová skladba miestnych biocentier je zložená z pôvodných druhov drevín a krovín. Lokality sú v intenzívne poľnohospodársky využívanom prostredí významným refúgiom pre drobnú polovnú zver a vtáctvo.

Celé riešene územie a jednotlivé miestne biocentra sú z malej časti prepojené miestnymi biokoridormi – Remetským potokom. Riešené územie má takto aspoň čiastočnú náhradu za, v dôvode minulosti odstránenú celoplošne vysokú drevinnú zeleň. Z dôvodu upevnenia a skvalitnenia drevinovej skladby v jednotlivých miestnych biokoridoroch je potrebné dosadbou stanovišne vhodných drevín vytvoriť stabilné ďalšie nové migračné trasy.

Doplnenie a revitalizáciu je potrebné uskutočniť na nových miestach podľa návrhu uvedeného v mapovej prílohe krajinnnoekologického plánu. Pri doplňaní existujúcich a výsadbe nových porastov drevín treba vytvárať druhovo zmiešané porasty s použitím pôvodných druhov drevín.

Miestne biokoridory

Karná

Väčší komplex lesnatého porastu v južnej časti katastra medzi poľnohospodárskymi kultúrami, V drevinnej skladbe sa uplatňujú v rôznom zastúpení dub letný, hrab a buk. V podraste najmä liska obyčajná, vtáčí zob, hloh, na okrajoch trnka.

Závratiská

Biokoridor je tvorený brehovým porastom spevňujúcim breh potoka. V zastúpení sú typické druhy: jaseň štíhly, viaceré stromovité a krovinaté druhy vŕb, miestami výsadba kanadských topoľov.

Potok

Jedná sa o brehový porast v ktorom je dominujúca jelša lepkavá a porasty vŕb. V stromovitej a krovinnom podraste sú zastúpené druhy rodu hloh, ruža šípová.

Roveň

Porast tvoria vyššie uvedené dreviny, taktiež krovinné spoločenstvá hlochov, jelší, vŕb a pod. Spolu zo zvyškami lúk reprezentuje charakteristické prírodné prvky značnej biologickej hodnoty.

Prirodzený v intraviláne čiastočne upravený Remetský potok sprevádzajú pomerne zachovalé brehové porasty, nadvážujúce na malé torza zvyškov aluviálnych lúk. V brehových porastoch na celom úseku mimo zastavaného územia dominuje prirodzená skladba drevín. Druhová skladba: vŕba krehká (*Salix fragilis*), vŕba biela (*Salix alba*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), z krov vŕba trojtyčinková (*Salix triandra*), vŕba purpurová (*Salix purpurea*), krušina jelšová (*Frangula alnus*) pomiestne dub letný (*Quercus robur*), javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanoides*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), Agát biely (*Robinia pseudoacacia*). Podrast: slivka trnková (*Prunus spinosa*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), kalina obyčajná (*Viburnum*), chmeľ ob., ruža šípová, baza čierna a.i.

NÁVRH OPATRENÍ

NÁVRHY NA ZLEPŠENIE EKOLOGICKEJ KVALITY KRAJINY A KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Ochrana prírody a krajiny

V súčasnosti nie je v k.ú. Vyšné Remety vyhlásené ani pripravované na vyhlásenie žiadne chránené územie prírody a krajiny v zmysle Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej zákon). Severná malá časť riešeného katastrálneho územia sa nachádza v navrhovanom Chránenom vtáčom území Vihorlatské vrchy. V celom riešenom území je potrebné zabezpečiť dodržiavanie všeobecnej, územnej a druhovej ochrany prírody a krajiny a ochrany drevín v zmysle ustanovení zákona o OPaK a príslušných vykonávacích vyhlášok. Podmienky ochrany a povinnosti určené zákonom a vyhláškami sa týkajú najmä vlastníkov a užívateľov príslušných pozemkov. Štátnej správe ochrany prírody vykonávajú príslušné orgány (Obvodný úrad životného prostredia Michalovce, vysunuté pracovisko Sobrance a Krajský

úrad životného prostredia Košice), v oblasti ochrany drevín v zastavanej časti územia je orgánom chrany prírody obec.

Líniové prvky

Zakladanie líniových interakčných prvkov spočíva vo výsadbe prirodzených druhov drevín vo vymedzenom spone, v niekoľkoročnej starostlivosti a v zabezpečení drevín pred poškodením (ohryzom, mrazom, vyschnutím a pod.). Ideálne je vytvorenie dvojvrstevnatého porastu – stromov a zapojených krovín.

Nové líniové prvky /nové miestne biokoridory/ navrhujeme najmä pozdĺž existujúcich melioračných kanálov a poľných ciest v minimálnej šírke 6 m, základné kostrové prvky v šírke 10 m. Líniové prvky plnia viacej funkcií – najmä ekologickej (zvýšenie ekologickej stability územia, vytvorenie siete bioticky pozitívnych prvkov v území) a pôdoochrannú (ochrana pred vodnou a vaternou eróziou).

Plošné interakčné prvky

Nové plošné interakčné prvky sme v riešenom k.ú. nenavrholi.

OSTATNÉ EKOLOGICKÉ A KRAJINOTVORNÉ OPATRENIA

Ekologicke opatrenia a opatrenia na ochranu životného prostredia majú integrovaný charakter, sú spravidla viacúčelové – okrem základnej biologickej a ekologickej funkcie spíňajú napr. pôdoochrannú, hygienickú, estetickú, prípadne hydroekologickej funkciu. Preto aj viaceré opatrenia navrhované v predchádzajúcich kapitolách je možno zaradiť medzi ekologicke opatrenia – najmä hydroekologicke, protierázne opatrenia.

Medzi ďalšie vhodné ekologicke a krajinnotvorné opatrenia patria:

doplnenie a rozšírenie porastov drevín a zlepšenie priestorovej štruktúry porastov

výsadba nových drevinných porastov

kosenie trávobylinných porastov

nahrádzanie nepôvodných, najmä inváznych druhov drevín domácimi druhami.

Základným prvkom kvalitného prírodného prostredia v polnohospodárskej krajinе je mimolesná drevinná vegetácia. Táto plní v krajinе viacero funkcií. Popri produkčnej sú to predovšetkým pôdoochranná, retenčná, izolačná a refugiálna (tieto porasty často slúžia ako refúgium pôvodných druhov organizmov v intenzívne polnohospodársky využívanej krajinе). Preto realizácia nových prvkov vegetácie a rekonštrukcia existujúcich porastov by mala spĺňať určité kvalitatívne parametre. Lokality súčasnej mimolesnej drevinnej vegetácie po rekognoskácii terénu sme takmer všetky zaradili do kostry MÚSES. Uvedené opatrenia je preto vhodné chápať ako základný rámc starostlivosti o prvky mimolesnej vegetácie.

Kedže v území sa vyskytuje viacero inváznych a agresívnych druhov drevín, ktoré predstavujú akútne nebezpečenstvo pre zvyšky pôvodnej vegetácie, viacero opatrení je zameraných na elimináciu týchto druhov a ich nahrádzanie pôvodnými druhami.

VODOHOSPODÁRSKE A HYDROEKOLOGICKÉ NÁVRHY

Hlavným princípom pri ovplyvňovaní odtokových pomerov vodných tokov by malo byť zadržiavanie vody v tokoch a v ich nivách prirodzenými a prírode blízkymi prostriedkami (posilňovanie retenčnej schopnosti ekosystémov, zvyšovanie hydraulickej drsnosti korýt), ktoré sú z dlhodobého hľadiska ekologicicky i ekonomicky najefektívnejšie (minimum nákladov na údržbu a iných vkladov dodatkovej energie). Pre prípadné nové investičné zámery úprav tokov je vhodné používanie metodiky vychádzajúcej z predpokladu neustáleného prúdenia vody v korytách, ktorá je v súlade s ekologickými kritériami a umožňuje minimalizovať investičné vstupy.

Z brehových porastov je vhodné odstraňovať nepôvodné druhy drevín (javorovec jaseňolistý, agát biely) a postupne ich nahradzať pôvodnými druhami mäkkého lužného lesa (vŕby, topole, jelše). Súčasťou manažmentu by mal byť aj monitoring kvality vody.

V prípade existujúcich miestnych biokoridorov odporúčame zachovať a postupne realizovať nasledovné opatrenia:

doplnenie porastu drevín na brehoch vodných tokov. Potrebne je používať pôvodné druhy drevín - pre vodné toky záujmového územia sú to najmä vŕba krehká (*Salix fragilis*), vŕba biela (*Salix alba*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), z krov vŕba trojtyčinková (*Salix triandra*), vŕba purpurová (*Salix purpurea*), krušina jelšová (*Frangula alnus*).

vytvorenie nárazníkového pásu trvalých trávnych porastov popri vodných tokoch, ktorý bude predstavovať základ pre realizáciu ďalších prípadných opatrení.

v rámci nárazníkového pásu je možné v budúcnosti realizovať rozšírenie porastu drevín či už priamou výsadbou alebo ponechaním širšieho pásu sukcesii (šírka porastu by mala byť minimálne 10 m).

v prípade reálneho zabezpečenia finančných prostriedkov na celkovú revitalizáciu uvedených vodných tokov je možná realizácia ďalších revitalizačných opatrení – v rámci vodného toku napr. zväčšenie plochy pre mokraďu a brehovú vegetáciu, vytváranie zákrut na toku, vytváranie plošných mokradí rôznej veľkosti popri toku a pod.

Na záver poznámenávame, že hydroekologické opatrenia vyžadujú detailnú projektovú prípravu a súhlas správcov vodných tokov s realizáciou renaturačných opatrení.

Ochrana pred povodňami, odvodnenie územia

K.ú. Vyšné Remety nepatrí medzi územia výrazne ohrozované povodňami. Na jednotlivých lokalitách je zvýšené nebezpečie podmáčania poľnohospodárskej pôdy. Vhodným opatrením na zlepšenie hydroekologického stavu územia a zvýšenie protipovodňovej ochrany je aj vytváranie retenčných priestorov (suchých poldrov), ktoré umožňujú odvedenie prívalových vôd. (sú to plochy spravidla využívané ako TTP a prirodzene oddelené od ostatného územia).

Protierázne a pôdoochranné opatrenia

Protierázne opatrenia slúžia na ochranu pôdy pred účinkami vodnej a veternej erózie, okrem samotných opatrení (zatrávnenie, zalesnenie, vetrolamy, vsakovacie pásy) sem patria aj niektoré technické stavby a objekty (terasy, prehrádzky, priehopy a pod.). Pri posúdení potreby realizácie protieráznych opatrení sa vychádza z výpočtu potenciálnej vodnej erózie v území a z hodnôt prípustnej straty pôdy vodnou eróziou. Pri stanovení limitných hodnôt sa vychádza z potreby dlhodobého zachovania úrodnosti pôdy najmä pre poľnohospodárske využívanie.

Realizáciu protieráznych opatrení je potrebné navrhovať v tých prípadoch, kedy hodnota potenciálnej erodovateľnosti pôdy pre ornú pôdu presahuje prípustnú hodnotu odnosu pôdy. K takýmto prípadom dochádza v k.ú. Ubrež len na obmedzenej ploche. Protierázne opatrenia sa navrhujú tak aby pri kontrolnom výpočte eráznej straty pôdy nebola prekročená limitná hodnota potenciálnej vodnej erózie.

Základom možných protieráznych opatrení v území sú organizačné opatrenia – predovšetkým na plochách erázne ohrozených. Používať je vhodné najmä:

- protierázne osevné postupy – a to v závislosti na intenzite potenciálnej erózie. Možné sú viaceré kategórie protieráznych osevných postupov - napr. osevný postup s vylúčením pestovania silážnej kukurice bez mulčovania povrchu pôdy a medziplodiny (možno ho použiť na erázne slabo až stredne ohrozenej ornej

pôde), resp. osevný postup s vylúčením pestovania kukurice (na erózne stredne až silno ohrozenej pôde). Účinný je aj ďalší spôsob protieróznej ochrany

- pásové striedanie plodín. V rámci tohto striedania môžu byť na erózne silno ohrozenej pôde uplatnené aj protierózne osevné postupy. Návrh konkrétneho postupu a navrhovaná šírka pásov vychádza z výpočtu prípustnej dĺžky svahov v návrhových areáloch. Posledným typom vhodných agrotechnických opatrení je

- ochranné zatrávnenie, ktoré sa používa na ochranu erózne veľmi silno ohrozenej pôdy (takáto sa v území nenachádza). Okrem organizačných opatrení je možné použiť aj agrotechnické opatrenia, ktoré spočívajú v používaní vhodného spôsobu obhospodarovania pôdy. Základným opatrením, ktoré je vhodné použiť v území, je

- vrstevnicové obrábanie pôdy. Možné je aj využitie tzv.

- bezborbových technológií (výsev do ochranej plodiny, resp. strniska), prípadne mulčovanie povrchu pôdy.

NÁVRH OPATRENÍ PRE ZVÝŠENIE HODNOTY STUPŇA EKOLOGICKEJ STABILITY

Navrhované opatrenia spracovaného krajinnoekologickejho plánu obce Vyšné Remety, sú podkladom pre optimalizáciu činnosti v území, skvalitnenie ekologickej stability krajiny a minimalizáciu negatívnych javov v území, územné zabezpečenie zachovania a rozvoja druhovej rozmanitosti rastlín a živočíchov v ich prirodzenom prostredí, vytvorenie optimálneho priestorového základu ekologickej stability plôch a línií, zachovanie unikátnych krajinných prírodných prvkov, udržanie a zvýšenie prirodzenej produkčnej schopnosti krajiny a ochranu prírodných zdrojov s celkovým dopadom na zvýšenie stupňa ekologickej stability zo súčasnej hodnoty SES - 1,97 na min. SES 2,50.

Navrhujeme:

Miestny biokoridor

Za potokom

Miestne biocentrum

Za potokom

Všetky genofondovo významné lokality a ekologicky významné segmenty krajiny /nadregionálne, regionálne a miestne biocentrá a biokoridory/ obhospodarovať v súlade s podmienkami trvalo udržateľného rozvoja tak, aby bola zachovaná a postupne zvyšovaná ekologická stabilita územia a aby sa zachovali a vytvárali podmienky pre zvyšovanie biologickej diverzity.

Na základe vopred spracovanej dokumentácie výsadby verejnej zelene rozšíriť zeleň v intraviláne obce plošne a druhovo.

Zachovať súčasný charakter brehových porastov pri hlavných miestnych tokoch (Remetský potok).

Vylúčiť znečisťovanie najmä k obci príľahlého územia domovými odpadmi.

Zákaz porušovať hydrologický režim.

Vylúčiť zhoršovanie kvality povrchových a podzemných vôd.

Zamedziť výrubu rozptýlenej zelene a stromov rastúcich mimo lesa.

Pri údržbe melioračných kanálov, ktoré v súčasnosti plnia funkciu miestnych biokoridorov, postupovať tak, aby nedochádzalo k výrubu brehových porastov. Výrub náletových drevín umožniť iba v ich prietočnom profile.

Zabezpečiť inštaláciu ochranných zariadení na stĺpoch elektrických 22 kV vedení, proti úhynu vtáctva.
Postupne obnoviť prícestnú líniovú zeleň vedľa štátnej cesty.

Vo voľnej krajine dodržiavať stavebnú uzáveru.

Doplniť prvky miestneho ÚSES o novonavrhané miestne biokoridory, pritom použiť stanovištne a druhovo vhodnú drevinnú vegetáciu.

Zabezpečiť ochranu ornitofauny - hniezdisk vtáctva.

DOPLENIE PRVKOV MIESTNEHO ÚSES

Miestne biokoridory

Výsadbu nových miestnych biokoridorov je potrebné uskutočniť podľa mapovej prílohy. Nové miestne biokoridory sú navrhnuté tak, aby prirodzené prepájali jednotlivé už existujúce miestne biokoridory a miestne biocentrá. Takto vzniknuté súvisle prepojené biokoridory budú významným biotopom najmä vtáctva a súčasne budú vytvárať charakteristický prírodný prvk výrazne sa estetický uplatňujúci, najmä vo vzťahu k obci. Pri výsadbe nových biokoridorov využívať najmä druhovú skladbu stromov: topoľ biely (*Populus alba*) topoľ čierny (*Populus nigra*), dub letný (*Quercus robur*), javor poľný (*Acer campestre*) jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). Z krovín je možné použiť druhy slivka trnková (*Prunus spinosa*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), krušina jelšová (*Frangula alnus*).

10.3 OBEC VYŠNÁ RYBNICA - Miestny ÚSES

Návrh M-ÚSES pre k.ú. obce Vyšná Rybnica, tvorí siet' ekologický významných segmentov krajiny, ktoré zaistujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov na riešenom území.

Za miestne biocentrum a biokoridory boli vybrané tie územia v ktorých sa nachádzajú najzachovalejšie sukcesné štádiá, alebo tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. K ďalším kritériám pre výber územia za biocentrum resp. biokoridor je stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti bioty a v neposlednom rade aj územná rozloha.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pre udržanie a zvýšenie kvantitatívnej miery ekologickej stability a zabezpečenie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, ako aj pre zachovanie, vytvorenie a udržanie optimálnej štruktúry v krajine a minimalizovanie negatívnych stredov medzi prvkami prírodného prostredia a antropogénnou činnosťou sa v riešenom území vymedzili nasledovné prvky M - ÚSES:

Miestne biocentrá

Miestne biocentra znásobujú krajinársku hodnotu priestoru, zároveň prinášajú možnosti existencie ďalších na tento biotop viazaných živočíšnych druhov, ako aj optimalizujú podmienky existencie pôvodných druhov. Vo väzbe na vegetačný kryt a rozmanitosť rastlinných spoločenstiev vzrástá biodiverzita, potenciál a krajinárska hodnota územia. Existujúce miestne biocentra okrem základnej pôdoohrannej funkcie majú aj významnú biologickú funkciu, sú nezastupiteľným biotopom pre zver a vtáctvo, súčasne spolu s naväzujúcimi biokoridormi vytvárajú estetický pôsobivé prírodné prostredie. Z pohľadu krajinárskeho aj napriek skutočnosti, že sa jedná už v podstate o umelé ľudským zásahom vytvorené prvky, majú lokality v danom priestore svoje opodstatnenie. V riešenom území boli vytypované

nasledovné miestne biocentrá:

Rybník

Predmetné biocentrum tvorí hospodársky rybník (14 ha) a porast v jeho bezprostrednej blízkosti.. Územie je zároveň významným krajinotvorným prvkom, útočiskom pre vodné vtáctvo.

Vinica

Väčší komplex lesnatého porastu o východnej časti katastra medzi poľnohospodárskymi kultúrami, V drevnej skladbe sa uplatňujú v rôznom zastúpení dub letný, hrab a buk. V podraste najmä lieska obyčajná, vtáčí zob, hloh, na okrajoch trnka.

Za hôrkou

Biocentrum je tvorené brehovým porastom spevňujúcim breh potoka. Nachádza sa v blízkosti potoka Hliník. V zastúpení sú typické druhy: jaseň štíhly, viaceré stromovité a krovinaté druhy vŕb.

Drevinová skladba miestnych biocentier je zložená z pôvodných druhov drevín a krovín. Lokality sú v intenzívne poľnohospodársky využívanom prostredí významným refúgiom pre drobnú poľovnú zver a vtáctvo.

Miestne biokoridory

Tabla

Prirodzený v intraviláne čiastočne upravený tok Okna sprevádzajú pomerne zachovalé brehové porasty, nadväzujúce na malé torza zvyškov aluviálnych lúk. V brehových porastoch na celom úseku mimo zastavaného územia dominuje prirodzená skladba drevín. Druhová skladba: vŕba krehká (*Salix fragilis*), vŕba biela (*Salix alba*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), z krov vŕba trojtyčinková (*Salix triandra*), vŕba purpurová (*Salix purpurea*), krušina jelšová (*Frangula alnus*) pomiestne dub letný (*Quercus robur*), javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanoides*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), Agát biely (*Robinia pseudoacacia*). Podrast: slivka trnková (*Prunus spinosa*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), kalina obyčajná (*Viburnum*), chmeľ ob., ruža šípová, baza čierna a.i.

N Á V R H - doplnenie prvkov miestneho ÚSES Vyšná Rybnica

Navrhované opatrenia spracovaného krajinnoekologickejho plánu obce Vyšné Remety, sú podkladom pre optimalizáciu činnosti v území, skvalitnenie ekologickej stability krajiny a minimalizáciu negatívnych javov v území, územné zabezpečenie zachovania a rozvoja druhovej rozmanitosti rastlín a živočíchov v ich prirodzenom prostredí, vytvorenie optimálneho priestorového základu ekologickej stability plôch a línií, zachovanie unikátnych krajinných prírodných prvkov, udržanie a zvýšenie prirodzenej produkčnej schopnosti krajiny a ochranu prírodných zdrojov s celkovým dopadom na zvýšenie stupňa ekologickej stability zo súčasnej hodnoty SES – 4,63 na min. SES 4,73.

Navrhujeme:

Miestny biokoridor

Hliník

Je navrhnutý vzhľadom na to, že je potrebné v predmetnom území prepojiť jestvujúce prvky miestne

biocentrum Vinica s miestnym biocentrom Za hôrkou.

Výsadbu nového miestneho biokoridoru je potrebné uskutočniť podľa mapovej prílohy. Nový miestny biokoridor je navrhnuté tak, aby prirodzene prepájal jednotlivé už existujúce miestne biocentrá. Takto vzniknuté súvisle prepojené biokoridory budú významným biotopom najmä vtáctva a súčasne budú vytvárať charakteristický prírodný prvok výrazne sa estetický uplatňujúci, najmä vo vzťahu k obci. Pri výsadbe nových biokoridorov využívať najmä druhovú skladbu stromov: topoľ biely (*Populus alba*) topoľ čierny (*Populus nigra*), dub letný (*Quercus robur*), javor poľný (*Acer campestre*) jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). Z krovín je možné použiť druhy slivka trnková (*Prunus spinosa*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), krušina jelšová (*Frangula alnus*).

NÁVRHY NA ZLEPŠENIE EKOLOGICKEJ KVALITY KRAJINY A KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

10.3.1.1 Ochrana prírody a krajiny

Napriek vysokému stupňu ekologickej stability v tomto území je potrebné zabezpečiť dodržiavanie všeobecnej, územnej a druhovej ochrany prírody a krajiny a ochrany drevín najmä v zmysle ustanovení zákona NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Podmienky ochrany a povinnosti určené zákonom sa týkajú najmä vlastníkov a užívateľov príslušných pozemkov. Štátnej správe ochrany prírody vykonávajú príslušné orgány (Obvodný úrad životného prostredia Michalovce, detašované pracovisko Sobrance a Krajský úrad životného prostredia Košice), v oblasti ochrany drevín v zastavanom území obce orgánom ochrany prírody je obec Vyšná Rybnica.

10.3.1.2 Ostatné ekologické a krajinnotvorné opatrenia

Ekologické opatrenia a opatrenia na ochranu životného prostredia majú integrovaný charakter, sú spravidla viacúčelové – okrem základnej biologickej a ekologickej funkcie spĺňajú napr. pôdoochrannú, hygienickú, estetickú, prípadne hydroekologickú funkciu. Preto aj viaceré opatrenia navrhované v predchádzajúcich kapitolách je možno zaradiť medzi ekologické opatrenia – najmä protierózne opatrenia, ale aj návrh funkčného využívania územia.

Všetky genofondovo významné lokality a ekologicky významné segmenty krajiny /nadregionálne, regionálne a miestne biocentrá a biokoridory/ obhospodarovať v súlade s podmienkami trvalo udržateľného rozvoja tak, aby bola zachovaná a postupne zvyšovaná ekologická stabilita územia a aby sa zachovali a vytvárali podmienky pre zvyšovanie biologickej diverzity.

Na základe vopred spracovanej dokumentácie výsadby verejnej zelene rozšíriť zeleň v intraviláne obce plošne a druhovo.

Obnoviť izolačnú zeleň pri HD PD, použiť pritom dreviny stanovištne vhodné - jaseň, jelša, vrba, topoľ, dub. Zachovať súčasný charakter brehových porastov pri hlavných miestnych tokoch.

Vylúčiť znečisťovanie najmä k obci príľahlého územia domovými odpadmi.

Zákaz porušovať hydrologický režim.

Vylúčiť zhoršovanie kvality povrchových a podzemných vôd.

Zamedziť výrubu rozptýlenej zelene a stromov rastúcich mimo lesa.

Pri údržbe melioračných kanálov, ktoré v súčasnosti plnia funkciu miestnych biokoridorov, postupovať tak, aby nedochádzalo k výrubu brehových porastov. Výrub náletových drevín umožniť iba v ich prietočnom profile.

Zabezpečiť inštaláciu ochranných zariadení na stĺpoch elektrických 22 kV vedení, proti úhynu vtáctva

Postupne obnoviť prícestnú líniovú zeleň vedľa štátnej cesty
Doplniť prvky miestneho ÚSES o novonavrhané miestne biokoridory, pritom použiť stanovištne a druhovo vhodnú drevinnú vegetáciu .
Zabezpečiť ochranu ornitofauny - hniezdisk vtáctva.

10.4 OBEC REMETSKÉ HÁMRE - Miestny ÚSES

Návrh M-ÚSES tvorí sieť ekologických významných segmentov krajiny, ktoré zaistujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov na riešenom území.

Návrh M-ÚSES pre k.ú. obce Remetské Hámre, nie je vytvorený vzhľadom na skutočnosť, že predmetné územie je výrazne lesnaté a nepotrebuje zvýšenie kvantitatívnej miery ekologickej stability. Pre udržanie a zabezpečenie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, ako aj pre zachovanie, vytvorenie a udržanie optimálnej štruktúry v krajine a minimalizovanie negatívnych stredov medzi prvkami prírodného prostredia a antropogénou činnosťou stačí zachovať súčasnú krajinnú štruktúru.

N Á V R H - doplnenie prvkov miestneho ÚSES

Doplnenie ÚSES v riešenom území nie je potrebné, vzhľadom na vysokú hodnotu stupňa ekologickej stability, ktorá je pre toto územie 4,67. Hodnota stupňa ekologickej stability nám vyjadruje, že riešené územie patrí do krajiny s vysokým stupňom ekologickej stability, čo znamená z celkového pohľadu, že v riešenom území ekologicke väzby nie sú silne narušené.

NÁVRHY NA ZLEPŠENIE EKOLOGICKEJ KVALITY KRAJINY A KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

10.4.1.1 Ochrana prírody a krajiny

Napriek vysokému stupňu ekologickej stability v tomto území je potrebné zabezpečiť dodržiavanie všeobecnej, územnej a druhovej ochrany prírody a krajiny a ochrany drevín najmä v zmysle ustanovení zákona NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Podmienky ochrany a povinnosti určené zákonom sa týkajú najmä vlastníkov a užívateľov príslušných pozemkov. Štátnu správu ochrany prírody vykonávajú príslušné orgány (Obvodný úrad životného prostredia Michalovce, detašované pracovisko Sobrance a Krajský úrad životného prostredia Košice), v oblasti ochrany drevín v zastavanom území obce orgánom ochrany prírody je obec Remetské Hámre.

10.4.1.2 Ostatné ekologicke a krajinnotvorné opatrenia

Ekologicke opatrenia a opatrenia na ochranu životného prostredia majú integrovaný charakter, sú spravidla viacúčelové – okrem základnej biologickej a ekologickej funkcie spĺňajú napr. pôdoochrannú, hygienickú, estetickú, prípadne hydroekologickej funkciu. Preto aj viaceré opatrenia navrhované v predchádzajúcich kapitolach je možno zaradiť medzi ekologicke opatrenia – najmä protierózne opatrenia, ale aj návrh funkčného využívania územia

Všetky genofondovo významné lokality a ekologicke významné segmenty krajiny /nadregionálne, regionálne a miestne biocentrá a biokoridory/ obhospodarovať v súlade s podmienkami trvalo

udržateľného rozvoja tak, aby bola zachovaná a postupne zvyšovaná ekologická stabilita územia a aby sa zachovali a vytvárali podmienky pre zvyšovanie biologickej diverzity.

Na základe vopred spracovanej dokumentácie výsadby verejnej zelene rozšíriť zeleň v intraviláne obce plošne a druhovo.

Obnoviť izolačnú zeleň pri HD PD, použiť pritom dreviny stanovištne vhodné - jaseň, jelša, vŕba, topoľ, dub.

Zachovať súčasný charakter brehových porastov pri hlavných miestnych tokoch.

Vylúčiť znečisťovanie najmä k obci priľahlého územia domovými odpadmi.

Zákaz porušovať hydrologický režim.

Vylúčiť zhoršovanie kvality povrchových a podzemných vôd.

Zamedziť výrubu rozptýlenej zelene a stromov rastúcich mimo lesa.

Pri údržbe melioračných kanálov, ktoré v súčasnosti plnia funkciu miestnych biokoridorov, postupovať tak, aby nedochádzalo k výrubu brehových porastov. Výrub náletových drevín umožniť iba v ich prietočnom profile.

Zabezpečiť inštaláciu ochranných zariadení na stĺpoch elektrických 22 kV vedení, proti úhynu vtáctva Postupne obnoviť prícestnú líniu zeleň vedľa štátnej cesty

Vo voľnej krajinie dodržiavať stavebnú uzáveru

Doplniť prvky miestneho ÚSES o novonavrhané miestne biokoridory, pritom použiť stanovištne a druhovo vhodnú drevinnú vegetáciu .

Zabezpečiť ochranu ornitofauny - hniezdisk vtáctva.

11. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

11.1 DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA

11.1.1 Širšie dopravné vzťahy

11.1.1.1 Cestná doprava

V katastrálnom území obcí Vyšné Remety, Vyšná Rybnica a Remetské Hámre sa nachádzajú cesty II/582 Michalovce - Poruba pod Vihorlatom – Jasenov – Sobrance, III/050 225 Gajdoš - Úbrež – Remetské Hámre, III/050226 Vyšné Remety, III/050 227 Vyšná Rybnica. Cesta tr. III/050 225 Gajdoš – Remetské Hámre a cesta II/582 je napojená na nadradený dopravný systém - cestu I/50 Košice – Michalovce - Sobrance.

Cesta II. triedy má význam najmä pre dopravu medzi okresmi Michalovce a Sobrance (zabezpečujú vzájomné prepojenie miest okresného významu). Základnou kategóriou pre cesty II. triedy je kategória C 9,5/60.

Cesta III. triedy majú zväčša miestny význam. Základnou kategóriou ciest III. triedy je kategória C 7,5/50, ktorá vyhovuje prevažnej väčšine ciest v tomto zatriedení.

Na vybraných cestách II. a III. tried sú známe údaje o intenzite dopravy z Celostátneho profilového sčítania z roku 2005.

Sčítací úsek cesty	rok	skutočné vozidlá / 24 hod					% nákl. aut
		nákl. auta	osobné auta	motocykle	vozidlá spolu		

II/582, smer Michalovce – Poruba p/V - Sobrance, úsek č. 04140	1995	99	441	10	550	18,0 %
	2000	94	636	22	752	12,5 %
	2005	59	706	3	768	7,68 %
III/050 225, smer Gajdoš – Úbrež – Remetské Hámre, úsek č. MI 34	2001	213	606	14	833	25,57 %
III/050 225, smer Gajdoš – Úbrež – Remetské Hámre, úsek č. MI 34	2005	Cesta nebola zaradená do celoštátneho sčítania				

Tabuľka potvrdzuje klesajúcu tendenciu hlavne u nákladných automobilov a u motocyklov, ktoré sú hlavným zdrojom hluku.

Nárast nastal na ceste II/582 u osobných vozidiel (pri porovnaní s rokom 1995 až 2005) o 71,6 %, pričom osobné vozidlá sú oproti spomínaným nákladným autám a motocyklom najmenej hlučné.

Pri riešení cestnej dopravy sa vychádzalo z požiadaviek obecného úradu na preriešenie šírkového usporiadania jestvujúcich komunikácií vozidlových v obci a návrhu nových komunikácií vzhľadom na budúcu výstavbu BV.

11.1.2 Železničná doprava

Riešeným územím neprechádza železničná trať.

OBEC VYŠNÉ REMETY

11.1.3 Základný dopravný systém obce

Obec je na cestu I/50 napojená cestou III. triedy č. 050 225 Remetské Hámre – Úbrež – Gajdoš a cestou III/050 226 Vyšné Remety. Cesta vchádza do zastavaného územia obce z východnej strany.

V zastavanom území cesta III. triedy plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3 a je vybudovaná kategórie MZ 8,5 (8,0)/50, resp. MOK 7,5/40. Mimo zastavané územie obce je cesta vybudovaná kategórie C 7,5/70.

K ceste tr. III sa pripájajú obslužné komunikácie spojovacie funkčnej skupiny C3, kategórie MO 7,5/40 a prístupové komunikácie funkčnej skupiny C3, kategórie MO 6,5/40, ktoré tvoria základnú komunikačnú sieť obce. Majú charakter pravidelnej pravouhlej siete s dostatočnou šírkou. Sprístupňujú zástavbu rodinných domov a občianskej vybavenosti.

Návrh

Cesta III/050 226 v zastavanom území obce, kde preberá funkciu obslužnej komunikácie, navrhujeme neupravovať rozšírením ani vyravnáním. Smerové pomery tejto komunikácie sú vyhovujúce.

Ostatné existujúce obslužné a prístupové komunikácie navrhujeme:

- prebudovať v kategórii C3 MO 7,5/40, MO 6,5/40
- na jestvujúcich miestnych komunikáciách je nutné previesť povrchovú úpravu vozoviek
- upraviť oblúky /body dopravnej kolízie/. Smerové pomery týchto komunikácií sú vyhovujúce, rovnako aj premostenia.
- slepé komunikácie dlhšie ako 100m navrhujeme ukončiť otočkou
- na križovatkách miestnych komunikácií navrhujeme upraviť smerové oblúky križovatkových vetví a zabezpečiť dostatočný rozhlásad.
- na zastávkach SAD na cestách II. a III. triedy navrhujeme zrealizovať samostatné zastavovacie pruhy

pre zastavovanie vozidiel mimo jazdné pruhy ciest

Vzhľadom na hydrogeologické pomery a svažitosť daného územia, ktoré neumožňujú odvodnenie povrchových vód dažďovou kanalizáciou, sa tieto zrážky z komunikácií vozidlových zvedú do obojstranných, otvorených, cestných rigolov, so zaústením do jestvujúceho potoka a odvodňovacích kanálov, ktorých funkčnosť je potrebné zabezpečiť.

11.1.4 Ostatná miestna komunikačná sieť'

Ostatné komunikácie majú charakter obslužných a prístupových komunikácií funkčných tried C3, v zmysle STN 73 6110, ktoré radíme do kategórií MO 7,5/40, MO 6,5/40 a MO 4,25/30. Kategória MO 4,25/30 je nepostačujúca pre dopravné sprístupnenie parkovísk a bytovej zástavby.

Nepostačujúce šírkové usporiadanie je v úseku:

- ulica v úseku - od domu č. 34 až po dom č 50
- ulica v úseku - od domu č. 51 až po dom č.66
- ulica v úseku - od domu č. 60 až po dom č.75
- ulica v úseku - od domu č. 110 až po dom č.103
- ulica v úseku - od domu č. 114 až po dom č 129

Cestné komunikácie sú prevažne poškodené neustálou výstavbou inžinierskych sieti.

Návrh

Vybudovať cestnú komunikačnú sieť so šírkovým usporiadaním komunikácie v úsekoch:

- ulica v úseku - od domu č. 34 až po dom č 50
- ulica v úseku - od domu č. 51 až po dom č.66
- ulica v úseku - od domu č. 60 až po dom č.75
- ulica v úseku - od domu č. 110 až po dom č.103
- ulica v úseku - od domu č. 114 až po dom č 129

s požadovanou kategóriu C3 MO 6,5/40. V zmysle STN 736110 je navrhovaná miestna komunikácia v stiesnených podmienkach, so šírkou jazdných pruhov 2 x 2,75 m a 2 x 0,5 m bezpečnostným pruhom.

V novonavrhovaných lokalitách bývania navrhujeme obslužné komunikácie v kategórii C3 MO 7,5/40 so šírkou vozovky 6,5 m v zmysle STN 73 6110. Požadovaná šírka uličného priestoru je min. 12,0 m so zabezpečením rozhľadových pásiem v križovatkách. Pešie komunikácie sa nenavrhuju pre nízku intenzitu dopravy.

11.1.5 Osobná hromadná doprava (autobusová doprava)

Obec je obsluhovaná dvoma autobusovými linkami so smerom Sobrance – Jasenov – Úbrež – Remetské Hámre a späť, Sobrance – Jasenov – Remetské Hámre a späť. V k.ú. je zriadená zastávka na rázcestí ciest tr. II/582, III/050 226 a cesty III/050225. Priamo v obci sú zriadené dve zastávky. Jedna je pri kultúrnom dome a druhá sa nachádza v severnej časti obce. Obe zastávky majú prístrešky. V severnej časti je zastávka aj s otočkou pre autobus.

Návrh

V územnom pláne navrhujeme:

ponechať jestvujúce situovanie autobusových zastávok SAD aj pre návrhové obdobie, nakoľko pešia dostupnosť na zastávky nepresahuje vzdialenosť 500 m,
navrhujeme zrealizovať obojstranné samostatné zastavovacie pruhy pre linky aj s prístreškom v súlade s STN 73 6110

11.1.6 Parkoviská a odstavné plochy

Garážové státia v rodinnej zástavbe sa budujú individuálne podľa potreby na vlastných pozemkoch.
Parkoviská sú budované pozdĺž komunikácií s kolmým alebo pozdižným radením motorových vozidiel v počtoch:

Obecný úrad, kultúrny dom	5 áut
Materská škola	5 áut
Gréckokatolícky chrám	5 áut
Dom smútku	10 áut
Nákupné stredisko	5 áut
Objekt TJ	5 áut

Iné parkovacie státia pre potreby občianskej vybavenosti, ktorých parametre sú v súlade s STN 736056 nie sú v obci vybudované. Na tento účel sa využívajú obecné komunikácie – plochy pri gréckokatolíckom chráme a rímskokatolíckom kostole, hasičskej zbrojnici.

Návrh

Pre obyvateľov a pre objekty občianskeho vybavenia sú navrhnuté odstavné a parkovacie plochy podľa STN 73 61 10, pre stupeň motorizácie 1 : 3,5 a pre pomer deľby dopravnej práce individuálnej dopravy k automobilovej doprave 25 :75, pre veľkosť sidelného útvaru do 20 000 obyvateľov a pre obytnú zónu miestneho významu. Výsledný redukčný koeficient k = 0,24.

Odstavné státia v obytnej zástavbe, vzhľadom na charakter zástavby BV, sa zabezpečia výstavbou garáží na vlastnom pozemku.

Parkoviská navrhujeme vybudovať pri týchto zariadeniach občianskej vybavenosti:

- obecný úrad a kultúrny dom, plocha 300 m² (30 m²/1 státie) – 5 státí
- občianska vybav., predaj. plocha 500 m² (30m²/1 státie) – návrh 15 státí
- športový areál – športovorekreačné plochy (cca 100 návštevníkov – 4 návšt/1 státie) – 10 státí
- obecný cintorín (jestvujúca plocha 6100m² / 1 státie – počet: 6100/ 0,243 - 25 státí
 - pri nových podnikateľských aktivitách, alebo pri zmene funkčného využitia už existujúcich objektov je potrebné požadovať zabezpečenie potrieb statickej dopravy v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 na vlastnom pozemku. Takto sa zabráni parkovaniu vozidiel na verejných komunikáciách.

11.1.7 Pešie a cyklistické komunikácie

V zastavanom území nie je vybudovaná pešia komunikácia.

Návrh

Pri ceste tr. III/050 226 navrhujeme jednostranný chodníka šírky 1,50 m až po križovatku s cestou tr. III/050225.

V obci Vyšné Remety je navrhovaný chodník od domu č. 38 k cintorínu s pokračovaním k ceste III/050225, resp. s vyústením pri penzióne „Rybárik“

Obslužné komunikácie budú pre nízku frekvenciu automobilovej dopravy slúžiť aj ako pešie ľahy. Cyklistická doprava sa predpokladá po miestnych komunikáciách, čo si nevyžaduje osobitný chodník.

Nové cyklistické komunikácie sú navrhované:

- pozdĺž cest II/ 050 226 a III/050 225 v smere na Morské oko,
- západným smerom po poľnej trase v smere k obci Poruba pod Vihorlatom
- severným smerom k lesným porastom po lesných cestách
- severozápadným smerom pešiu a cyklistickú komunikáciu od areálu cintorína po cestu III/ 050225 s vyústením k vodnej nádrži Vyšná Rybnica

11.1.8 Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy

Vyhodnotenie očakávanej hlukovej situácie na návrhové obdobie (do r.2025) na ceste III/ 050226 neboli prevedený. Na tomto úseku nebolo sčítanie dopravy.

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

11.1.9 Základný dopravný systém obce

Obec je na cestu I/50 napojená cestou III. triedy č. 050 225 Remetské Hámre – Úbrež – Gajdoš a cestou III/050 227 Vyšná Rybnica. Cesta vchádza do zastavaného územia obce zo západnej strany.

V zastavanom území cesta III. triedy plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3 a je vybudovaná kategórie MZ 8,5 (8,0)/50, resp. MOK 7,5/40. Mimo zastavané územie obce je cesta vybudovaná kategórie C 7,5/70.

K ceste tr. III sa pripájajú obslužné komunikácie spojovacie funkčnej skupiny C3, kategórie MO 7/40 a prístupové komunikácie funkčnej skupiny C3, kategórie MO 6,5/40, ktoré tvoria základnú komunikačnú sieť obce. Majú charakter pravidelnej pravouhlej siete s dostatočnou šírkou. Sprístupňujú zástavbu rodinných domov a občianskej vybavenosti..

Návrh

Cesta III/050 227 v zastavanom území obce, kde preberá funkciu obslužnej komunikácie, navrhujeme neupravovať rozšírením ani vyrównaním. Smerové pomery tejto komunikácie sú vyhovujúce.

Ostatné existujúce obslužné a prístupové komunikácie navrhujeme:

- prebudovať v kategórii MO 7,5/40, MO 6,5/40
- na jestvujúcich miestnych komunikáciách je nutné previesť povrchovú úpravu vozoviek
- upraviť oblúky /body dopravnej kolízie/. Smerové pomery týchto komunikácií sú vyhovujúce, rovnako aj premostenia.
- slepé komunikácie dlhšie ako 100m navrhujeme ukončiť otočkou
- na križovatkách miestnych komunikácií navrhujeme upraviť smerové oblúky križovatkových vetví a zabezpečiť dostatočný rozhlás.
- na zastávkach SAD na cestách II. a III. triedy navrhujeme zrealizovať samostatné zastavovacie pruhy pre zastavovanie vozidiel mimo jazdné pruhy ciest

Vzhľadom na hydrogeologické pomery a svažitosť daného územia, ktoré neumožňujú odvodnenie povrchových vôd dažďovou kanalizáciou, sa tieto zrážky z komunikácií vozidlových zvedú do obojstranných, otvorených, cestných rigolov, so zaústením do jestvujúceho potoka a odvodňovacích kanálov, ktorých funkčnosť je potrebné zabezpečiť.

11.1.10 Ostatná miestna komunikačná sieť

Ostatné komunikácie majú charakter obslužných a prístupových komunikácií funkčných tried C3, v zmysle STN 73 6110, ktoré radíme do kategórií MO 7,5/40, MO 6,5/40 a MO 4,25/30. Kategória MO 4,25/30 je nepostačujúca pre dopravné sprístupnenie parkovísk a bytovej zástavby.

Nepostačujúce šírkové usporiadanie je v úseku:

- ulica v úseku - od domu č. 2 až po dom č 9
- ulica v úseku - od domu č. 77 až po dom č 140
- ulica v úseku - od domu č. 46 až po dom č.51
- ulica v úseku - od domu č. 151 až po penzión Valéria

Cestné komunikácie sú prevažne poškodené neustálou výstavbou inžinierskych sieti.

Návrh

Vybudovať cestnú komunikačnú sieť v úsekoch:

- ulica v úseku - od domu č. 2 až po dom č 9
- ulica v úseku - od domu č. 77 až po dom č 140
- ulica v úseku - od domu č. 46 až po dom č.51
- ulica v úseku - od domu č. 151 až po penzión Valéria

s požadovanou kategóriu MO 6,5/40. V zmysle STN 736110 je navrhovaná miestna komunikácia v stiesnených podmienkach, so šírkou jazdných pruhov 2 x 2,75 m a 2 x 0,5 m bezpečnostným pruhom.

V územnom pláne je navrhovaná nová komunikácia od „Píly“ až po cestu III/050 225. Na túto komunikáciu sú navrhované komunikačné prepojenie do novonavrhovaných lokalít.

V novonavrhovaných lokalitách bývania navrhujeme obslužné komunikácie v kategórii MO 7,5/40 so šírkou vozovky 6,5 m v zmysle STN 73 6110. Požadovaná šírka uličného priestoru je min. 12,0 m so zabezpečením rozhľadových pásiem v križovatkách. Pešie komunikácie sa nenavrhuju pre nízku intenzitu dopravy.

11.1.11 Osobná hromadná doprava (autobusová doprava)

Obec je obsluhovaná dvoma autobusovými linkami so smerom Sobrance – Jasenov – Úbrež – Remetské Hámre a späť, Sobrance – Jasenov – Remetské Hámre a späť. V k.ú. je zriadená zastávka na rázcestí ciest tr. II/582, III/050 226 a cesty III/050225. V obci je zriadená jedná zastávka v strede obce pri obecnom úrade. Zastávka ma prístrešok.

Návrh

V územnom pláne navrhujeme:

- ponechať existujúce situovanie autobusových zastávok SAD aj pre návrhové obdobie, nakoľko pešia dostupnosť na zastávky nepresahuje vzdialenosť 500 m,
- navrhujeme zrealizovať obojstranné samostatné zastavovacie pruhy pre linky aj s prístreškom v súlade s STN 73 6110

11.1.12 Parkoviská a odstavné plochy

Garážové státia v rodinnej zástavbe sa budujú individuálne podľa potreby na vlastných pozemkoch.

Parkoviská sú budované pozdĺž komunikácií s kolmým alebo pozdĺžnym radením motorových vozidiel v počtoch:

Obecný úrad, kultúrny dom	5 áut
Materská škola	5 áut
Gréckokatolícky chrám	5 áut
Dom smútku	10 áut
Základná škola tr. 1.-4	5 áut
Komerčná vybavenosť – penzión Rybníček	10 áut
Komerčná vybavenosť – penzión Valéria	5 áut

Iné parkovacie státia pre potreby občianskej vybavenosti, ktorých parametre sú v súlade s STN 736056 nie sú v obci vybudované. Na tento účel sa využívajú obecné komunikácie – plochy pri gréckokatolíckom chráme a rímskokatolíckom kostole, hasičskej zbrojnici.

Návrh

Pre obyvateľov a pre objekty občianskeho vybavenia sú navrhnuté odstavné a parkovacie plochy podľa STN 73 61 10, pre stupeň motorizácie 1 : 3,5 a pre pomer deľby dopravnej práce individuálnej dopravy k automobilovej doprave 25 :75, pre veľkosť sídelného útvaru do 20 000 obyvateľov a pre obytnú zónu miestneho významu. Výsledný redukčný koeficient k = 0,24.

Odstavné státia v obytnej zástavbe, vzhľadom na charakter zástavby BV, sa zabezpečia výstavbou garáži na vlastnom pozemku.

Parkoviská navrhujeme vybudovať pri týchto zariadeniach občianskej vybavenosti:

- obecný úrad a kultúrny dom, plocha 500 m² (30 m²/1 státie) – 15 státí
- občianska vybav, predaj. plocha 500 m² (30m²/1 státie) – návrh 15 státí
- športový areál – športovorekreačné plochy (cca 100 návštevníkov – 4 návšt/1 státie) – 10 státí
- obecný cintorín (jestvujúca plocha 9000m² + navr. plocha 6500 / 1 státie – počet: 13500/ 0,243 – 25 státí
- pri nových podnikateľských aktivitách, alebo pri zmene funkčného využitia už existujúcich objektov je potrebné požadovať zabezpečenie potrieb statickej dopravy v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 na vlastnom pozemku. Takto sa zabráni parkovaniu vozidiel na verejných komunikáciách.

11.1.13 Pešie a cyklistické komunikácie

V zastavanom území nie je vybudovaná pešia komunikácia.

Návrh

Pri ceste tr. III/050 227 navrhujeme jednostranný chodníka šírky 1,50 m až po križovatku s cestou tr. III/050225

Obslužné komunikácie budú pre nízku frekvenciu automobilovej dopravy slúžiť aj ako pešie ľahy. Cyklistická doprava sa predpokladá po miestnych komunikáciách, čo si nevyžaduje osobitný chodník.

Nové cyklistické komunikácie sú navrhované:

- pozdĺž cesty III/ 050 227 a III/050 225 v smere na Morské oko,
- východným smerom po ceste popri poľnohospodárskom dvore v smere k obci Hlivištia
- severným a severovýchodným smerom k lesným porastom po lesných cestách

11.1.14 Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy

Vyhodnotenie očakávanej hlukovej situácie na návrhové obdobie (do r.2025) na ceste III/ 050227 neboli prevedený. Na tomto úseku nebolo sčítanie dopravy.

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

11.1.15 Základný dopravný systém obce

Obec je na cestu I/50 napojená cestou III. triedy č. 050 225 Remetské Hámre – Úbrež – Gajdoš. Cesta prechádza severojužne zastavaným územím obce.

V zastavanom území cesta III. triedy plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3 a je vybudovaná kategórie MZ 8,5 (8,0)/50, resp. MOK 7,5/40. Mimo zastavané územie obce je cesta vybudovaná kategórie C 7,5/70.

K ceste tr. III sa pripájajú obslužné komunikácie spojovacie funkčnej skupiny C3, kategórie MO 6,5/40 a prístupové komunikácie funkčnej skupiny C3, kategórie MO 6,5/40, MOU 6.5/30, ktoré tvoria základnú komunikačnú sieť obce. Majú charakter pravidelnej pravouhlej siete s dostatočnou šírkou. Sprístupňujú zástavbu rodinných domov a občianskej vybavenosti. Pozdĺž cesty III. triedy je vybudovaný jednostranný chodník šírky 1,5 m.

Návrh

Cesta III/050 225 v zastavanom území obce, kde preberá funkciu obslužnej komunikácie, navrhujeme neupravovať rozšírením ani vyravnáním. Smerové pomery tejto komunikácie sú vyhovujúce.

Ostatné existujúce obslužné a prístupové komunikácie navrhujeme:

- prebudovať v kategórii MOK 7/40, MOK 4/30
- na jestvujúcich miestnych komunikáciách je nutné previesť povrchovú úpravu vozoviek
- upraviť oblúky /body dopravnej kolízie/. Smerové pomery týchto komunikácií sú vyhovujúce, rovnako aj premostenia.
- slepé komunikácie dlhšie ako 100m navrhujeme ukončiť otočkou
- na križovatkách miestnych komunikácií navrhujeme upraviť smerové oblúky križovatkových vétví a zabezpečiť dostatočný rozhraní.
- na zastávkach SAD na cestách II. a III. triedy navrhujeme zrealizovať samostatné zastavovacie pruhy pre zastavovanie vozidiel mimo jazdné pruhy ciest

Vzhľadom na hydrogeologické pomery a svažitosť daného územia, ktoré neumožňujú odvodnenie povrchových vôd dažďovou kanalizáciou, sa tieto zrážky z komunikácií vozidlových zvedú do obojstranných, otvorených, cestných rigolov, so zaústením do jestvujúceho potoka a odvodňovacích kanálov, ktorých funkčnosť je potrebné zabezpečiť.

11.1.16 Ostatná miestna komunikačná sieť

Ostatné komunikácie majú charakter obslužných a prístupových komunikácií funkčných tried C3, v zmysle STN 73 6110, ktoré radíme do kategórií MO 7,5/40, MO 6,5/40 a MO 4,25/30. Kategória MO 4,25/30 je nepostačujúca pre dopravné sprístupnenie parkovísk a bytovej zástavby.

Nepostačujúce šírkové usporiadanie je v úseku:

- ulice v severnej časti obce (úsek od domu č. 119 až po dom č 124)
- pri dome č. 124 je nepostačujúce šírkové usporiadanie a smerové oblúky križovatky
- úsek od domu č. 124 až po dom č.147

- celá trasa komunikácie - úsek od domu č. 268 s pokračovaním k dom č. 290 až po dom č. 246
- úsek komunikácie a smerové oblúky križovatky pri dome č. 240 resp. pri potravinách „Kuma“.

Cestné komunikácie sú prevažne poškodené neustálou výstavbou inžinierskych sieti.

Návrh

Vybudovať cestnú komunikačnú sieť v úsekoch:

- ulica v severnej časti obce (úsek od domu č. 119 až po dom č 124)
- pri dome č. 124 šírkové usporiadanie a smerové oblúky križovatky
- úsek od domu č. 124 až po dom č.147
- úsek od domu č. 268 s pokračovaním k dom č. 290 až po dom č. 246
- úsek komunikácie a smerové oblúky križovatky pri dome č. 240 resp. pri potravinách „Kuma“

s požadovanou kategóriu MO 6,5/40. V zmysle STN 736110 je navrhovaná miestna komunikácia v stiesnených podmienkach, so šírkou jazdných pruhov 2 x 2,75 m a 2 x 0,5 m bezpečnostným pruhom.

Novo navrhované lokality bývania sú navrhujeme pri jestvujúcich miestnych obslužných komunikáciach v kategórii MO 6,5/40 so šírkou vozovky 6,5 m, v zmysle STN 73 6110. Požadovaná šírka uličného priestoru je min. 12,0 m so zabezpečením rozhlľadových pásiem v križovatkách. Pešie komunikácie sa nenavrhujú pre nízku intenzitu dopravy a stiesnené pomery.

11.1.17 Osobná hromadná doprava (autobusová doprava)

Obec je obsluhovaná dvoma autobusovými linkami so smerom Sobrance – Jasenov – Úbrež – Remetské Hámre a späť, Sobrance – Jasenov – Remetské Hámre a späť. V obci sú zriadené zastávky pri dome č. 3, pri základnej škole, pri bytovom dome č.38, pri obecnom úrade, na rázcestí cesty tr. III s miestnou komunikáciou (pri dome č. 104) a v severnej časti obce pri odbočke na Morské oko .

Návrh

V územnom pláne navrhujeme:

- ponechať jestvujúce situovanie autobusových zastávok SAD aj pre návrhové obdobie, nakoľko pešia dostupnosť na zastávky nepresahuje vzdialenosť 500 m,
- navrhujeme zrealizovať obojstranné samostatné zastavovacie pruhy pre linky aj s prístreškom v súlade s STN 73 6110

11.1.18 Parkoviská a odstavné plochy

Garážové státia v rodinnej zástavbe sa budujú individuálne podľa potreby na vlastných pozemkoch.

Parkoviská sú budované pozdĺž komunikácií s kolmým alebo pozdĺžnym radením motorových vozidiel v počtoch:

Obecný úrad, kultúrny dom	15 áut
Administratíva – lesná správa	5 áut
Dom smútku	10 áut
Pošta	2 auta
Materská škola	5 áut
Základná škola tr. 1.-9.	5 áut
Zdravotnícke vybavenie - zdravotné stredisko	10 áut

Liečebný ústav (v súčasnosti mimo prevádzku)	10 áut
Sociálna komerčná vybavenosť - detský domov	7 áut
Pekáreň s maloobchodnou prevádzkou (potraviny)	5 áut
Obchodno – stravovacie zariadenie (Poľovnícka reštaurácia)	10 áut
Komerčná vybavenosť – penzión Kaštieľik	5 auto

Iné parkovacie státia pre potreby občianskej vybavenosti, ktorých parametre sú v súlade s STN 736056 nie sú v obci vybudované. Na tento účel sa využívajú obecné komunikácie – plochy pri rímskokatolíckom, hasičskej zbrojnici, maloobchodných predajni a pod.

Návrh

Pre obyvateľov a pre objekty občianskeho vybavenia sú navrhnuté odstavné a parkovacie plochy podľa STN 73 61 10, pre stupeň motorizácie 1 : 3,5 a pre pomer del'by dopravnej práce individuálnej dopravy k automobilovej doprave 25 :75, pre veľkosť sídelného útvaru do 20 000 obyvateľov a pre obytnú zónu miestneho významu. Výsledný redukčný koeficient k = 0,24.

Odstavné státia v obytnej zástavbe, vzhľadom na charakter zástavby BV, sa zabezpečia výstavbou garáži na vlastnom pozemku.

Parkoviská navrhujeme vybudovať pri týchto zariadeniach občianskej vybavenosti:

- Športový areál – športovorekreačné plochy (cca 100 návštěvníkov – 4 návšt/1 státie) – 10 státí
- pri nových podnikateľských aktivitách, alebo pri zmene funkčného využitia už existujúcich objektov je potrebné požadovať zabezpečenie potrieb statickej dopravy v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 na vlastnom pozemku. Takto sa zabráni parkovaniu vozidiel na verejných komunikáciách.

11.1.19 Pešie a cyklistické komunikácie

Pozdĺž cesty III. triedy je vybudovaný jednostranný chodník v strede obce v šírke 1,5 m. V úseku od bytového domu až po dom č. 288 je vybudovaný chodník v šírke 1,0 m.

Návrh

V návrhu uvažujeme s rekonštrukciou jasťujúcich chodníkov a s dobudovaním jednostranného chodníka pozdĺž celého úseku cesty tr. III. Chodník v severnej časti obce v smere na Morské oko bude súžiť aj ako cyklistický chodník

Obslužné komunikácie budú pre nízku frekvenciu automobilovej dopravy slúžiť aj ako pešie ľahy. Cyklistická doprava sa predpokladá po miestnych komunikáciách, čo si nevyžaduje osobitný chodník.

Nové cyklistické komunikácie sú navrhované:

- pozdĺž cesty III/050 225 v smere na Morské oko s napojením na jasťujúce cyklistické trasy
- južným smerom pozdĺž cesty III/050 225 v smere k vodnej nádrži Vyšná Rybnica

11.1.20 Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy

Vyhodnotenie očakávanej hlukovej situácie na návrhové obdobie (do r.2025) na ceste III/ 050225 bol prevedený podľa „Metodických pokynov pre znižovanie účinkov hluku v osídlení /SK - VTIR BA - 1984/ pre úroveň ÚPD obce s porovnaním k limitom podľa Vyhlášky MZ-SR č.14/1977 Zb.

Podkladom pre výpočet hlukovej záťaže boli údaje z dopravného scítania cestnej dopravy Slov. Správy ciest z roku 1995, 2000 a 2005 (podkladom bol list. č. 3110/2266/06-Zi, SSC Bratislava z. 13.3.2006).

VÝPOČET VZDIALENOSTI IZOFONY NA DOPRAVNOM ÚSEKU č. MI 34 - III/050225

od účinkov **cestnej** dopravy podľa metod. pokynov min. dopravy

hladina hľuku	$L_A =$	50.0	55.0	60.0	65.0	dB(A)
intenzita dopravy	$M =$	833	833	833	833	voz./24h
podiel voz. > 5t	$N =$	25.6	25.6	25.6	25.6	%
maximálna návrhová rýchlosť	$v_{max} =$	50	50	50	50	km/h
sklon nivelety Faktor povrchu vozovky	$s =$ $F3 =$	2 1	2 1	2 1	2 1	% živičný
výpočtová rýchlosť	$v =$	45	45	45	45	km/h
priemer. hodinová intenzita Faktor sklonu Faktor rýchlosťi $F1 \cdot F2 \cdot F3 \cdot n$	$n =$ $F2 =$ $F1 =$ $X =$	49.46 1.15 2.24 127.07	49.46 1.15 2.24 127.07	49.46 1.15 2.24 127.07	49.46 1.15 2.24 127.07	voz./h voz./h km/h m
Základná ekvivalentná hladina hľuku	$L_{aeq} =$	50.1	55.1	60.1	65.1	dB(A)
Vzdialenosť izofony	$d =$	144	53	17	5	m

Uvedený výpočet hľukových izofón zodpovedá prognóznemu očakávaniu nárastu dopravy na r. 2025. Návrh dopravy preukazuje, že nadmerným hľukom nad 60 dB(A) nebudú zasiahnuté ani priečelia rodinných domov na úseku III/050 225.

Objekty rodinných domov, vybavenosti ležia v pásmi pod úrovňou hľadiny 60-55 dB(A).

11.2 TECHNICKÉ VYBAVENIE – VODNÉ HOSPODÁRSTVO

11.2.1 Zásobovanie pitnou vodou

VYŠNÁ RYBNICA – VYŠNÉ REMETY

V obciach Vyšná Rybnica a Vyšné Remety sú vybudované samostatné obecné vodovody vo vlastníctve obcí, ktorých prevádzkovateľom je VVS, a.s. (na základe zmluvných vzťahov prevádzkuje VVS Závod Michalovce). Akumulácia pre obce Vyšná Rybnica a Vyšné Remety je zabezpečená vo vodojeme Vyšná Rybnica – 200 m³, do ktorého je voda privádzaná z vodných zdrojov Vihorlat-Popričný odbočkou v studni HVZ-5. Maximálna hladina vodojemu – 269,00 m.n.m., minimálna hladina 264,70 m.n.m. Z vodojemu je zásobovacím potrubím PVC DN/OD 160 mm voda privádzaná do spotrebísk Vyšná Rybnica a Vyšné Remety. V obciach je vybudované rozvádzacie potrubie PVC DN/OD 160,110 a 90mm. Celkovo je vybudované potrubie pre spotrebisko Vyšná Rybnica v dĺžke 4,1 km a pre spotrebisko Vyšné Remety v dĺžke 4,4 km.

REMETSKÉ HÁMRE

V obci Remetské Hámre je vybudovaný samostatný verejný vodovod, ktorý je v správe VVS, a.s.. Akumulácia je zabezpečovaná vo vodojemoch Píla – 58 m³ s kótou dna 318,25 m.n.m. a Obora – 100 m³ s kótou dna 303,70 m.n.m.. Pre zásobovanie spotrebiska pitnou vodou slúžia podzemné vodné zdroje prameň Pod Lysakom – 0,5 l/s a vrt HVZ-2 – 3,0 l/s. Celkovo je v obci vybudované vodovodné potrubie PVC DN/OD160,110mm a Liatina DN100 a 80mm (vrátane výtlačného, privádzacieho, zásobovacieho a rozvádzacieho) v dĺžke 7,9 km.

Spotreba vody v obci.

Podľa štatistických údajov VVS Michalovce bol vývoj spotreby pitnej vody od napojenia obce na skupinový vodovod nasledovný :

Obec Vyšné Remety	r.1995	r.2000	r.2002	r.2004
Počet obyvateľov	-	-	413	417
Počet obyvateľov napojených na vodovod	-	-	221	233
Voda vyrobená (určená na realizáciu) m³	-	-	14 000	18 000
Voda fakturovaná m³	-	-	6 000	6 000
z toho				
domácnosť	-	-	6 000	6 000
poľnohospodárstvo	-	-	0	0
priemysel	-	-	0	0
ostatné	-	-	0	0
Spotreba na 1 deň (m³/deň)	-	-	38,36	49,32
Spotreba na 1 obyvateľa na 1 deň (l/os/deň)	-	-	74,38	70,55
Obec Vyšná Rybnica	r.1995	r.2000	r.2002	r.2004
Počet obyvateľov	381	384	387	379
Počet obyvateľov napojených na vodovod	205	270	292	300
Voda vyrobená (určená na realizáciu) m³	2 630	28 000	25 000	20 000
Voda fakturovaná m³	0	20 000	14 000	11 000
z toho				
domácnosť	0	19 000	13 000	10 000
poľnohospodárstvo	0	0	0	0
priemysel	0	0	0	0
ostatné	0	1 000	1 000	1 000
Spotreba na 1 deň (m³/deň)	7,21	76,71	68,49	54,79
Spotreba na 1 obyvateľa na 1 deň (l/os/deň)	0,00	202,94	131,36	100,46
Obec Remetské Hámre	r.1995	r.2000	r.2002	r.2004
Počet obyvateľov	699	704	685	675
Počet obyvateľov napojených na vodovod	699	704	685	675
Voda vyrobená (určená na realizáciu) m³	38 885	36 000	38 000	60 000
Voda fakturovaná m³	29 622	32 000	31 000	27 000
z toho				
domácnosť	25 005	28 000	28 000	25 000
poľnohospodárstvo	0	0	0	0
priemysel	0	0	0	0

ostatné	4 617	4 000	3 000	2 000
Spotreba na 1 deň (m³/deň)	106,53	98,63	104,11	164,38
Spotreba na 1 obyvateľa na 1 deň (l/os/deň)	116,10	124,53	123,99	109,59

Rozdiel medzi množstvami vody vyrobenej a fakturovanej, predstavujú straty v dôsledku poruchovosti siete. Vyplývajú tiež zo spôsobu fakturácie spotreby paušálom, keďže v obci nie sú vodomery vo všetkých domácnostiach.

Návrh

Výhľad potreby vody :

Potrebu pitnej vody stanovuje úprava MP SR č.477/99 – 810 z 29. 2. 2000 a Z.z.č.684/2006:

pre byty s lokálnym ohrevom vody s vaňovým kúpeľom	135 l/os/deň
pre byty ostatné, pripojené na vodovod	100 l/os/deň
pre základnú občiansku vybavenosť obce do 1000 obyv.	15 l/os/deň
pre zákl. obč. vybavenosť obce od 1001 do 5000 obyv.	25 l/os/deň
pre podnik. aktivity a čisté prevádzky	50 l/os/smenu

Výpočet potreby vody :

Potreba vody pre bytový fond a základnú vybavenosť:

Základné údaje:

Spotrebisko	r.2004	r.2020
Vyšné Remety	233	460
Remetské Hámre	675	720
Vyšná Rybnica	300	430

Vyšné Remety - r. 2025

- Obyvateľstvo: 460 ob x 135 l/os/deň = 62 100 l/deň
- Občianska vybavenosť: 460 ob x 15 l/os/deň = 6 900 l/deň
- Podnikateľské aktivity 50 os x 50 l/os/deň = 2 500 l/deň

Priemerná denná potreba vody:

$$Q_p = 71\ 500 \text{ l/deň}$$

Maximálna denná potreba vody:

$$Q_{max} = Q_p \cdot k_d = 71,5 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 143 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,66 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba :

$$Q_{mh} = Q_{max} \cdot k_h = 1,66 \times 1,8 = 2,99 \text{ l/s}$$

Celoročná spotreba:

$$Q_r = Q_p \cdot 365 = 71,5 \text{ m}^3/\text{rok} \times 365 = 26\ 098 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Vyšná Rybnica - r. 2025

- Obyvateľstvo: 430 ob x 135 l/os/deň = 58 050 l/deň
- Občianska vybavenosť: 430 ob x 15 l/os/deň = 6 450 l/deň
- Podnikateľské aktivity 30 os x 50 l/os/deň = 1 500 l/deň

Priemerná denná potreba vody:

$$Q_p = 66\ 000 \text{ l/deň}$$

Maximálna denná potreba vody:

$$Q_{\max} = Q_p \cdot k_d = 66 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 132 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,53 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba :

$$Q_{m_h} = Q_{\max} \cdot k_h = 1,53 \times 1,8 = 2,75 \text{ l/s}$$

Celoročná spotreba:

$$Q_r = Q_p \cdot 365 = 66 \text{ m}^3/\text{rok} \times 365 = 24\,090 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Remetské Hámre - r. 2025

- Obyvateľstvo: 720 ob x 135 l/os/deň = 97 200 l/deň

- Občianska vybavenosť: 720 ob x 15 l/os/deň = 10 800 l/deň

- Podnikateľské aktivity 50 os x 50 l/os/deň = 2 500 l/deň

Priemerná denná potreba vody:

$$Q_p = 110\,500 \text{ l/deň}$$

Maximálna denná potreba vody:

$$Q_{\max} = Q_p \cdot k_d = 110,5 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 221 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,56 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba :

$$Q_{m_h} = Q_{\max} \cdot k_h = 2,56 \times 1,8 = 4,61 \text{ l/s}$$

Celoročná spotreba:

$$Q_r = Q_p \cdot 365 = 110,5 \text{ m}^3/\text{rok} \times 365 = 40\,333 \text{ m}^3/\text{rok}$$

V obci Remetské Hámre navrhujeme vykonať revíziu rozvodnej siete. Rekonštrukciu cca 1000m jestvujúcej vodovodnej siete – HDPE DN/OD 110mm a cca 700m vodovodného potrubia do novo navrhovaných lokalít zástavby – HDPE DN/OD110 a 90mm a vodovodné prípojky pre nové rodinné domy HDPE DN/ID 25 a 50mm. Vybaviť každý napojený dom či objekt vodomerom. (navrhované vodovodné potrubia sú zakreslené vo výkrese infraštruktúry).

V obci Vyšné Remety navrhujeme dobudovať cca 1260m vodovodného potrubia do novo navrhovaných lokalít zástavby – HDPE DN/OD110 a 90mm a vodovodné prípojky pre nové rodinné domy HDPE DN/ID 25 a 50mm.. Vybaviť každý napojený dom či objekt vodomerom. (navrhované vodovodné potrubia sú zakreslené vo výkrese infraštruktúry).

V obci Vyšná Rybnica navrhujeme dobudovať cca 1370m vodovodného potrubia do novo navrhovaných lokalít zástavby – HDPE DN/OD110 a 90mm a vodovodné prípojky pre nové rodinné domy HDPE DN/ID 25 a 50mm. Vybaviť každý napojený dom či objekt vodomerom. (navrhované vodovodné potrubia sú zakreslené vo výkrese infraštruktúry).

Vyšná Rybnica – Vyšné Remety - Akumulácia:

Potrebná akumulácia podľa STN 63 66 50 – Vodojemy čl. 14 má byť 60 – 100% maximálnej dennej potreby vody Q_{\max} .

Výhľadová maximálna denná potreba Q_m bude **275 m³**

Minimálna potrebná akumulácia **Vmin = 275 x 0,6 = 165 m³** je bilancovaná v obsahu vodojemu 200m³.

Maximálnu dennú potrebu vody o množstve 275 m³ zabezpečí vodojem 200 m³ v obci Vyšná Rybnica, ktorý aj v súčasnosti zabezpečuje množstvo vody.

Tlakové pomery:

Kóta max. hladiny vo vodojeme	269,00 m.n.m.
Kóta najvyššieho terénu zástavby	226,00 m.n.m
Kóta najnižšieho terénu zástavby	197,00 m.n.m
Hydrostatický pretlak - rozdiel kót	43 - 72 m v.s.

Remetské Hámre - Akumulácia:

Potrebná akumulácia podľa STN 63 66 50 – Vodojemy čl. 14 má byť 60 – 100% maximálnej dennej potreby vody Q_{\max} .

Výhľadová maximálna denná potreba Q_m bude **221 m³**

Minimálna potrebná akumulácia **$V_{min} = 39 \times 0,6 = 133 \text{ m}^3$** je bilancovaná v obsahu vodojemu 58 a 100 m³.

Maximálnu dennú potrebu vody o množstve 221 m³ zabezpečia vodojemy Píla - 58 m³ a Obora - 100 m³ v obci Remetské Hámre, ktoré aj v súčasnosti zabezpečujú potrebné množstvo vody.

Tlakové pomery:

Kóta max hladiny vo vodojeme Píla	320,25 m.n.m.
Kóta max hladiny vo vodojeme Obora	307,00 m.n.m.
Kóta najvyššieho terénu zástavby	318,00 m.n.m
Kóta najnižšieho terénu zástavby	240,00 m.n.m
Hydrostatický pretlak - rozdiel kót	2,25 – 80,25 m v.s.

Podľa STN 736620 čl.26 a podľa zákona č.684/2006 Z.z. hydrodynamický pretlak vo vodovodnej sieti má byť väčší ako 0,25 MPa (2,5 at) avšak najmenej 0,15 MPa (1,5 at).

Vodovodné potrubia

Dimenzovanie vodovodných potrubí je v zmysle STN 755401 na Q_m a Q pož.

Požiarna potreba vody Q pož.

Podľa **STN 920400**, tabuľka 2, položka 2 (Nevýrobné stavby s plochou 120-1000m², výrobné stavby jednopodlažné do plochy 500m²) je potreba požiarnej vody 12,0 l/s. Podľa článku **3.2.** citovanej normy, zdroje vody na hasenie požiaru musia byť schopné trvalo zabezpečovať potrebu vody na hasenie požiarov najmenej počas 30 minút, t.j. celková zásoba požiarnej vody je 12,0 l/s . 30 minút = 21 600 l = 21,6 m³.

11.2.2 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Obce Vyšná Rybnica, Vyšné Remety a Remetské Hámre nemajú v súčasnosti vybudovanú kanalizáciu. Rodinné domy sú vybavené žumpami. V starších domoch sa vyskytujú aj suché latríny. Domové žumpy, sú vo väčšine prípadov z technického hľadiska nevyhovujúce, čím sa ohrozujú priesakom spodné vody.

Dažďové vody sa zbierajú v cestných rigoloch a z nich jarkami a stružkami stekajú do potoka Okna.

Návrh

Vyšné Remety

V obci V. Remety je navrhovaný decentralizovaný systém odvádzania a čistenia splaškových odpadových vôd s vypúšťaním do recipienta a do horninového podložia cez vsakovací drén.

Ako recipient sa uvažuje Remetský potok, kde sa bude odvádzať časť prečistených vôd z ČOV a časť prečistených vôd bude odvádzané do horninového podložia.

Celková bilancia vypúšťania znečistenia (ekvivalentných obyvateľov) v roku 2025:

Vyšné Remety 460 EO

Rodinný dom

počet producentov: N = 4 obyv.

potreba vody: q = 150l/obyv.deň

celková potreba: Q = Nxq = 600l/deň=0,60 m³/deň

Celková bilancia odpadových vôd:

Q₂₄ = 60,45 m³.d⁻¹, t.j. 2,52 m³.d⁻¹ 0,700 l.s⁻¹

Q_{max} 8,82 m³.d⁻¹ 2,45 l.s⁻¹

Q_{rok} = 22 064,3 m³.rok⁻¹, t.j. 2,52 m³.d⁻¹ 0,700 l.s⁻¹

Celková bilancia prevádzaného znečistenia:

Počet ekvivalentných obyvateľov v roku 2025: 460 EO

BSK₅ = 24,18 kg.d⁻¹, 400 mg.l⁻¹

NL = 22,17 kg.d⁻¹, 367 mg.l⁻¹

CHSK = 43,52 kg.d⁻¹, 720 mg.l⁻¹

Celková bilancia vypúšťaného znečistenia:

Počet ekvivalentných obyvateľov v roku 2025: 460 EO

BSK₅ = 1,511 kg.d⁻¹, 25 mg.l⁻¹

NL = 1,511 kg.d⁻¹, 25 mg.l⁻¹

CHSK = 5,138 kg.d⁻¹, 85 mg.l⁻¹

Množstvo prebytočného kalu – produkcia prebytočného kalu pri 91% účinnosti v ukazovateli BSK₅ a 90% u NL, bude predstavovať z 1 kg odbúraného BSK₅ = 0,3 kg NL.

Celkové predpokladané množstvo kalu za rok 11,30 m³.rok⁻¹ kalu o sušine 18%.

Dopad vyčistených odpadových vôd na recipient:

Vyčistené vody zaústené do recipientu Remetského potoka:

Q₃₅₅ = 0,003 m³.s⁻¹,

BSK₅ = 2,4 mg.l⁻¹,

Vyčistené vody zaústené do recipientu Remetského potoka:

Q₂₄ = 0,29 l.s⁻¹,

BSK₅ = 25,0 mg.l⁻¹,

Vplyv znečistenia na recipientu v ukazovateli BSK₅:

$$\text{BSK}_{\text{SK}} = \frac{B_r \times Q + B_v \times q}{q + Q} = \frac{3,0 \times 2,4 + 25,0 \times 0,29}{3,0 + 0,29} = 4,39 \text{ mg.l}^{-1},$$

Posúdenie na tok: $B_{sm} > B_{SK} = 7,0 > 4,4$

Vypúšťanie znečistenia do toku je v súlade NV SR č. 296/2005 Z.z..

Vyšná Rybnica a Remetské Hámre

Výhľadové riešenie odkanalizovania obcí je podľa spracovanej a odsúhlásenej projektovej dokumentácie celoobecnej kanalizáciou s napojením do obecnej ČOV v obci Vyšná Rybnica, ktorá je v súčasnosti vo výstavbe (ČOV 1500 E.O.)

Navrhujeme vybudovať kanalizačné zberače PVC DN/ID300mm v celej obci a v novo navrhovaných lokalitách zástavby v celkovej dĺžke cca 1 769m, kanalizačný zberač PVC DN/ID300 a 400mm v dĺžke cca 2800m a zároveň nové kanalizačné prípojky k jednotlivým domom PVC DN/ID150mm.

Remetské Hámre

Navrhujeme vybudovať kanalizačné zberače PVC DN/ID300mmv celej obci a v novo navrhovaných lokalitách zástavby v celkovej dĺžke cca 3900m, kanalizačný zberač PVC DN/ID300mm v dĺžke cca 2600m a zároveň nové kanalizačné prípojky k jednotlivým domom PVC DN/ID150mm.

ČOV Vyšná Rybnica (Vyšná Rybnica, Remetské Hámre)

Pre obce Remetské Hámre a Vyšná Rybnica je navrhovaná spoločná ČOV v obci Vyšná Rybnica (Projekt PROX T.E.C, s.r.o - 06/2004) – mechanicko-biologická ČOV typu SX1500, s oddelenou regeneráciou kalu a kalovým hospodárstvom.

Počet ekvivalentných obyvateľov (EO) bol stanovený na, priemerný denný prítok odpadových vôd privádzaných na ČOV na $Q_{24}= 225 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,61 \text{ l/s}$, maximálny denný prítok odpadových vôd $Q_d= 27,56 \text{ m}^3/\text{deň} = 7,66 \text{ l/s}$.

Dimenzované na počet obyvateľov v roku 2025:

Vyšná Rybnica 430

Remetské Hámre 720

Základom pre návrh, resp. výpočet množstva OV je vzťah

$$Q_{návrh} = 2 * PO * q_{spl} * k_h$$

Kde PO – počet obyvateľov

q_{spl} – špecifická produkcia OV

k_h - koeficient max. hod. Nerovnomernosti

Pri výpočte bol zvolený celkový počet obyvateľov pre všetky pripojené obce $PO = 1150$

Špecifická produkcia OV bola zvolená na základe trendu rozvoja a podľa úpravy MP SR 477/99-810 z II/2006, a vyhlášky MŽP SR č.684/2006 zo 14.11.2006, s hodnotou 135 l/ob/deň.

Maximálny návrhový prítok pre návrh potrubia stokovej siete je

$$Q_v = 2 * 1150 * 135 * 2,1 = 6,52 \text{ l/s}$$

Maximálny teoretický prítok splaškových OV od obyvateľov je polovica z Q_v , t.j. $3,26 \text{ l/s}$.

To je zároveň maximálne teoretické množstvo zo všetkých obcí, ktorým bude začlenená ČOV Vyšná Rybnica.

Znečistenie od obyvateľov:

BSK5 = $1150 \times 60\text{g/os/deň} = 69000\text{ g} > 69,0\text{ kg BSK5 /deň}$

Koncentrácia na vtoku = $69\ 000\ 000 / 200\ 000 = 483\text{ mg/l}$

ČOV pri 90 % účinnosti

$(1150 \times 60) : (0,9 \times 60) = 1277\text{ E.O.}$

Navrhovanú ČOV pre E.O. 1500 (ekvivalentných obyvateľov) - $Q_{24} = 225\text{ m}^3/\text{deň} = 2,61\text{ l/s.}$

11.2.3 Vodné toky a nádrže

Základným právnym dokumentom ochrany podzemných a povrchových vôd je zákon č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

OBEC VYŠNÉ REMETY

Katastrálnym územím obce pretekajú Remetský potok. Potok preteká stredom zastavaného územia obce upraveným korytom. Remetský potok je v správe SVP š.p. Od. závod Košice iba po rkm 4,0 (t.j. cca 400 m pod dolným okrajom zastavaného územia obce. Od rkm 4,0 je tok v správe Lesov SR, š.p.

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

Riešeným katastrálnym územím pretekajú vodné toky: Okna, Rybnička a Hliník. Patria medzi vodné toky s dažďovo-snehovým typom odtoku s akumuláciou vôd v decembri až januári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, s najnižšími prietokmi v septembri, s podružným maximom v druhej polovici novembra až začiatkom decembra a s nízkymi stavmi od polovice júla do konca septembra. V severnej časti katastrálneho územia v samotnom pohorí Vihorlatu odvodňujú územie potoky: Lisaka, Barlahov, Bystrá. Vlievajú sa spolu do Okny.

Okna je významný vodný tok. V zastavanom území obce bola vybudovaná úprava koryta na odvedenie prietoku Q100 ročnej veľkej vody. Svaly sú upravené kamennou dlažbou, spevnené kamenným záhozom. Tok je v správe SVP š.p. Od. závod Košice

Vodná nádrž Vyšná Rybnica je vybudovaná na toku Okna v rkm 24,05. Tvorí ju zemná sypaná hrádza, zatopená plocha je 11,6 ha, celkový objem = 306 000 m³. Vodná nádrž je v správe SVP š.p. Od. závod Košice.

Katastrálnym územím pretekajú toku Hliník a Rybnička, ktoré sú v správe Lesov SR, š.p.

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

Riešeným katastrálnym územím pretekajú vodné toky: Remetský potok, Okna, Hámovský potok. Medzi menšie toky, ktoré odvodňujú predmetné územie patria skalný potok, Lisaka, Čremošná, Krivec, Nižná Rizňa, Vyšná Rizňa. Patria medzi vodné toky s dažďovo-snehovým typom odtoku s akumuláciou vôd v decembri až januári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, s najnižšími prietokmi v septembri, s podružným maximom v druhej polovici novembra až začiatkom decembra a s nízkymi stavmi od polovice júla do konca septembra.

Hlavnú riečnu sieť dotknutej strednej časti Vihorlatskej hornatiny tvorí rieka Okna pretekajúca severojužným smerom. významný vodný tok Okna je neupravený, bystrinného charakteru. Pre tangované horné povodie Okny je typický vejárovitý tvar hydrosiete. Pramenná oblasť Okny je odvodňovaná Čarným jarkom. Ďalšími významnými prítokmi v hornom povodí Okny sú pravostranné prítoky Skalný potok a

Čremočná. Dotknutého územia sa týka ľavostranný prítok Krivec, symetricky k nemu ústi do Okny z jej pravej strany potok Čurnička.

Návrh

Vodnú nádrž Vyšná Rybnica navrhujeme rekonštruovať. Plánovaná rekonštrukcia koruny hrádze, pätného drénu a oplotenia vodnej nádrže Vyšná Rybnica je na základe požiadavky SVP, š.p. Odz. závod Košice.

V rámci protipovodňových úprav sa na Sobraneckom potoku navrhuje opatrenia (Štúdia možností riešenia protipovodňových opatrení v povodí Sobraneckého potoka – spracovateľ SVP š.p. Banská Štiavnica – OZ Košice), ktoré sa dotýkajú aj k.ú. obcí Vyšná Rybnica a Vyšné Remety.

V štúdiu sa navrhuje potreba transformácie povodňových vín v povodiach prítokov Záchytného kanála a to najmä v povodí Sobraneckého potoka, v povodí Okny a v povodí Žiarovnice. Úprava odtokových pomerov je v uvedenej štúdie riešená okrem zlepšenia smerových, spádových a prietokových pomerov korýt tokov aj hradením bystrín, výstavbou poldrou a preložkami tokov. Zo spomínaných opatrení sa riešených území týka opatrenie preložky tokov – preložka z toku Okny do Úbrežského potoka.

Navrhované protipovodňové opatrenia vyplývajú z jestvujúcich podkladov a nie je vylúčená ďalšia korekcia na základe podrobnejších analýz a prognóz (cit. zo Štúdia možností riešenia protipovodňových opatrení v povodí Sobraneckého potoka – spracovateľ SVP š.p. Banská Štiavnica – OZ Košice).

11.2.4 Hydromelioračné zariadenia

Riešené územie spadá do úmoria Čierneho mora a je odvodňované povodím Tisy, do ktorého patrí i sústava Bodrogu. Zároveň patrí do čiastkového povodia Bodrogu s hydrologickým číslom 4-30 a základného povodia Slovenské povodie dolného Uhu po ústie do Laborca s hydrologickým číslom 4-30-06 (LC Remetské Hámre). Doliny sú bez výrazných riečnych nív. Riečna sieť je stromovitá až peristá. Nápadným znakom reliéfu sú ostré erózne zárezy v pramenných častiach tokov a jarky svedčiace o vlnie späťnej erózie vplyvom tektonického zdvihu územia. Hydrologia vodných tokov riešeného územia je ovplyvňovaná procesmi príťahlých masívov Vihorlatskej hornatiny. Súčasný hydrologický režim sa výrazne odlišuje od pôvodného režimu. Výsledky analýz jasne poukazujú na výrazne zmenené podmienky vodohospodárskeho potenciálu riešeného územia, čím sa znížila aj jeho hydromorfnosť a vododržnosť. Zrážky sa na tvorbe zásob podzemných vôd uplatňujú od novembra do apríla. Maximálne stavy hladiny podzemných vôd sa vyskytujú od marca mája. Na základe doterajších výsledkov hydrogeologického prieskumu možno konštatovať, že v katastri obce Vyšné Remety smerom na sever sú priaznivejšie podmienky na získanie zdrojov podzemných vôd. Celé pohorie Vihorlat patrí v súčasnosti medzi významné lokality akumulácie povrchových a podzemných vôd.

OBEC VYŠNÉ REMETY

V k.ú. obce Vyšné Remety sa nachádzajú tieto hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p. Bratislava:

Kanál „Záhumienky“ o dĺžke 1,110 km, v rámci stavby „Odvodenie pozemkov Vyšná Rybnica II.“

Kanál „Vily jarek“ o dĺžke 1,887 km, v rámci stavby „Odvodenie pozemkov Vyšná Rybnica II.“

V obci je vybudované odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, ktorý je vo vlastníctve príslušného poľnohospodárskeho subjektu.

OBEC VYŠNÁ RYBNICA

V k.ú. obce Vyšná Rybnica sa nachádzajú tieto hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p. Bratislava:

Odvodňovací krytý a otvorený kanál „Závratská“ o dĺžke 0,220 km, v rámci stavby „Odvodenie pozemkov Vyšná Rybnica II.“

OBEC REMETSKÉ HÁMRE

V k.ú. obce Remetské Hámre sa nenachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p. Bratislava.

Návrh

Do budúcnosti sa neuvažuje s novými odvodneniami, preto bude potrebné venovať pozornosť údržbe a rekonštrukcii existujúcich.

Pri otvorených odvodňovacích kanáloch navrhujeme dodržiavať ochranné pásmo min. 5 m od brehovej čiary kanálov.

Výstavbu rodinných a bytových domov v lokalitách, na ktorých sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia, podmieniť splnením týchto regulatívov:

- rešpektovať hydromelioračné zariadenia (závlahové zariadenie a odvodňovacie kanály) a nezasahovať do nich stavebnou činnosťou

11.3 TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ

11.3.1 Zásobovanie elektrickou energiou

Obce sú zásobované elektrickou energiou z elektrickej stanice 35/22 kV Sobrance s inštalovaným transformátorm o výkone 10 MVA. Alternatívne je možné obce zásobovať z elektrickej stanice 110/22 kV Michalovce s inštalovanými transformátormi o výkone 2x40 MVA a 1x25 MVA. Pre napájanie odberných elektrických zariadení na území a v kat. území obce sú využívané ako zdroje el. energie transformačné stanice primárne napájané 22 kV VN prípojkami z VN vedenia č. 250.

Vyšné Remety - Z distribučných transformačných staníc sa na území obce V. Remety nachádzajú dve trafostanice. Obidve sú funkčné s inštalovaným výkonom 100, 100 kVA.

Vyšná Rybnica - Z distribučných transformačných staníc sa na území obce V. RYBNICA nachádzajú dve trafostanice VSE s inštalovaným výkonom 160 a 250 kVA a 5 cudzích trafostaníc.

Remetské Hámre - Z distribučných transformačných staníc sa na území obce R. HÁMRE nachádza šesť trafostaníc VSE s inštalovanými výkonomi 250, 400, 250,250 a 160 kVA.

Sekundárne rozvody NN sú realizované vzdušným rozvodmi na betónových stĺpoch s vodičmi AlFe. Je nutné NN rozvody rekonštruovať vrátane domových NN prípojok, ktoré sa navrhujú riešiť závesnými káblami.

V novovybudovaných rodinných domoch je meranie spotreby el. energie nutné realizovať

elektromerovými rozvádzacími umiestnenými na verejno prístupných miestach (v oplotení RD) v zmysle smernice VSE 1 / 84.

Tabuľka distribučných trafostaníc

Obec	Označenie TS	Umiestnenie TS	Jestvujúci výkon trafa	Vlastník
V.Remety	TS 1/437	Stožiarová PTS	100 kVA	V
	TS 2/438	Stožiarová PTS	100 kVA	V
V.Rybnica	TS 1/455	Stožiarová PTS	160 kVA	V
	TS 2/436	Stožiarová PTS	250 kVA	V
Remetské Hámre	TS 3/724	bet. stlp. typ C/2	100 kVA	C
	TS 4/725	bet.stlp. typ C/2,VVaK	50 kVA	C
	TS 5/719	Stožiarová PTS	63 kVA	C
	TS 6/718	stožiarová typ PTS,stará,TVP	50 kVA	C
	TS 7/737	bet. 1 – stípová,EUROTEL	25 kVA	C
	TS 1/439	bet. stlp. typ C/2	250 kVA	V
	TS 3/440	bet. stlp. typ C/2	400 kVA	V
	TS 4/442	Stožiarová PTS	250 kVA	V
	TS 5/443	bet. stlp. typ C/2	250 kVA	V
	TS 6/720	stožiarová typ PTS,stará	160 kVA	V
	TS 2/441	bet. 4 – stípová BTS	400 kVA	C
	TS 7/721	bet. stlp. typ C/2,VVaK	16 kVA	C
	TS 8/772	bet. stlp. typ C/2,VVaK	63 kVA	C
	TS 9/723	bet. stlp. typ C/2,VVaK	16 kVA	C

Návrh

V nových navrhovaných lokalitách pre výstavbu budú rozvody NN prevedené zemnými káblami a rozpojovacími a istiacimi skriňami inštalovanými v spoločných pilieroch s elektromerovými rozvádzacími jednotlivými odberateľov. Pilieri situovať na hranice pozemkov v oplotení systémom takým, že pre dvoch odberateľov bude v spoločnom pilieri jedna rozpojovacia a istiaca skriňa a dva elektromerové rozvádzace. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťaženie a dovolený úbytok napäcia, budú uložené v zemi v predpísanej hĺbke v pieskovom lôžku. Výkop bude opatrený výstražnou fóliou z PVC.

Všetky objekty budú chránené pred atmosférickými vplyvmi bleskozvodovou sústavou, ktorá bude navrhnutá v zmysle STN 34 1390.

Stanovenie elektrického príkonu:

Merné zaťaženie na jednu bytovú jednotku bolo stanovené podľa Metodického pokynu riaditeľa divízie č. 2006001 – Zásady plánovania výstavby a rekonštrukcií sieti vysokého a nízkeho napäcia, kde v bode 4.1 je uvedené:

príkon bytových jednotiek:

1,500 kVA byty v bytových domoch s ústredným vykurovaním

2,000 kVA domy v oblastiach so zásobovaním plynom

5,000 kVA domy v oblastiach bez zásobovania plynom

Bytová výstavba a občianska vybavenosť:

S elektrickou energiou sa vo všetkých riešených lokalitách uvažuje pre potreby osvetlenia a pre domáce spotrebiče, s vykurovaním el. energiou sa neuvažuje.

OBEC VYŠNÉ REMETY:

Návrh riešenia:

Terajší výpočtový el. príkon: $S_{b.j.} = 1,20 + (4,80 : 114) = 1,20 + (4,8 : 106) = 1,245 \text{ kVA}$

n – počet bytových jednotiek

n = 114 (obývaných domov)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 1,245 \times 114 = \underline{\underline{141,930 \text{ kVA}}}$

n – počet bytových jednotiek

n = 22 (neobývaných domov) rezerva pre prípad užívania

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 1,245 \times 22 = \underline{\underline{27,390 \text{ kVA}}}$

Merné zaťaženie na b.j.: $S_{b.j.} = 2,000 \text{ kVA}$

n – počet bytových jednotiek

n = 65 (navrhovaných rodinných domov)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 2,000 \times 65 = \underline{\underline{130,000 \text{ kVA}}}$

Občianska vybavenosť: $S_{o.v.} = \underline{\underline{79,000 \text{ kVA}}}$

Požadovaný celkový príkon: $S_{\text{celk.}} = \underline{\underline{378,320 \text{ kVA}}}$

Občianska vybavenosť

Podielové zaťaženie pre občiansku a technickú vybavenosť : Vyšné Remety

Obecný úrad = 5 kVA

Materská škola = 5 kVA

Kultúrny dom = 10 kVA

Gréckokatolícky chrám = 5 kVA

Dom smútka = 5 kVA

Hasičská zbrojnice = 3 kVA

Nákupné stredisko = 10 kVA

Objekt TJ = 5 kVA

Ostatné zariadenie = 20 kVA

Verejné osvetlenie = 10 kVA

$S_{\text{vybav.}} = 79 \text{ kVA}$

$S_{\text{celk.}} = S_{\text{byt.}} + S_{\text{vybav.}} = 482,6 \text{ kVA}$

Pre navrhované rozšírenie lokalít výstavby rodinných domov a prepočítanú spotrebu pre občiansku vybavenosť navrhujem jestvujúce transformačné stanice nahradíť novými do výkonu 400 kVA. Jestv.

vzdušný vývod do obce zrekonštruvať na prierez 70 mm². Navrhované vzdušné vývody budú závesnými izolovanými káblami NFA2X.

OBEC VYŠNÁ RYBNICA:

Návrh riešenia:

Terajší výpočtový el. príkon: $S_{b.j.} = 1,20 + (4,80 : n) = 1,20 + (4,8 : 102) = 1,247 \text{ kVA}$

n – počet bytových jednotiek

n = 102 (obývaných domov)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 1,247 \times 102 = \underline{\underline{127,194 \text{ kVA}}}$

n – počet bytových jednotiek

n = 24 (neobývaných domov) rezerva pre prípad užívania

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 1,247 \times 24 = \underline{\underline{29,928 \text{ kVA}}}$

Merné zaťaženie na b.j.: $S_{b.j.} = 2,000 \text{ kVA}$

n – počet bytových jednotiek

n = 121 (navrhovaných rodinných domov)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 2,000 \times 121 = \underline{\underline{242,000 \text{ kVA}}}$

Občianska vybavenosť: $S_{o.v.} = \underline{\underline{103,500 \text{ kVA}}}$

Požadovaný celkový príkon: $S_{\text{celk.}} = \underline{\underline{502,622 \text{ kVA}}}$

Občianska vybavenosť

Podielové zaťaženie pre občiansku a technickú vybavenosť : Vyšná Rybnica

Obecný úrad a kultúrny dom	= 15,00 kVA
Materská škola	= 5,00 kVA
Gréckokatolícky chrám	= 5,00 kVA
Farský úrad	= 5,00 kVA
Obchodné zariadenie COOP Jednota.	= 10,00 kVA
Základná škola tr. 1.-4.,	= 5,00 kVA
Dom smútku,	= 5,00 kVA
Zariadenia SVP PBaH,	= 3,50 kVA
Objekty maloobchodnej činnosti, komerčná vybavenosť – penzión Valéria, Rybníček	= 10,00 kVA
Nové plochy obč. vybaveností	= 20,00 kVA
Ostatné zariadenie	= 10,00 kVA
Verejné osvetlenie	$50 * 0,2 * 1,0 = 10,00 \text{ kVA}$

$S_{\text{vybav.}} = 103,5 \text{ kVA}$

$S_{\text{celk.}} = S_{\text{byt.}} + S_{\text{vybav.}} = 502,622 \text{ kVA}$

Pre navrhované rozšírenie lokalít výstavby rodinných domov a prepočítanú spotrebu pre občiansku vybavenosť navrhujem jestvujúce transformačné stanice nahradíť novými do výkonu 400 kVA. Jestv. vzdušný vývod do obce zrekonštruvať na prierez 70 mm². Navrhované vzdušné vývody budú závesnými

izolovanými káblami NFA2X.

OBEC REMETSKÉ HÁMRE:

Návrh riešenia:

Terajší výpočtový el. príkon: $S_{b.j.} = 1,20 + (4,80 : n) = 1,20 + (4,8 : 218) = 1,222 \text{ kVA}$

n – počet bytových jednotiek

n = 202 (obývaných domov)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 1,222 \times 202 = \underline{\underline{246,844 \text{ kVA}}}$

n – počet bytových jednotiek

n = 65 (neobývaných domov) rezerva pre prípad užívania

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 1,222 \times 65 = \underline{\underline{79,430 \text{ kVA}}}$

Merné zaťaženie na b.j.: $S_{b.j.} = 2,000 \text{ kVA}$

n – počet bytových jednotiek

n = 135 (navrhovaných rodinných domov)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 2,000 \times 135 = \underline{\underline{270,000 \text{ kVA}}}$

Občianska vybavenosť: $S_{o.v.} = \underline{\underline{160,000 \text{ kVA}}}$

Požadovaný celkový príkon: $\underline{\underline{S_{celk} = 756,274 \text{ kVA}}}$

Občianska vybavenosť

Podielové zaťaženie pre občiansku a technickú vybavenosť - Remetské Hámre

Obchodno – stravovacie centrum COOP Jednota	= 10,00 kVA
Materská škola	= 5,00 kVA
Obecný úrad, kultúrny dom	= 10,00 kVA
Pošta	= 5,00 kVA
Pekáreň s maloobchodnou prevádzkou (potraviny)	= 25,00 kVA
Obchodno – stravovacie zariadenie (Poľovnícka reštaurácia)=	10,00 kVA
Zdravotnícke vybavenie - zdravotné stredisko,	= 10,00 kVA
Liečebný ústav (v súčasnosti mimo prevádzku),	= 15,00 kVA
Základná škola tr. 1.-9.,	= 5,00 kVA
Sociálna komerčná vybavenosť - detský domov,	= 10,00 kVA
Maloobchodná prevádzka – súkromné potraviny „Kuma“,	= 5,00 kVA
Komerčná vybavenosť – penzión Kaštielik,	= 5,00 kVA
Administratíva – lesná správa,	= 5,00 kVA
Rímskokatolícky kostol	= 5,00 kVA
Farský úrad	= 5,00 kVA
Dom smútku.	= 5,00 kVA

Objekty maloobchodnej činnosti.	= 5,00 kVA
V severnej časti sa nachádza sociálna komerčná vybavenosť - detský domov	5,00 kVA
V severnej časti sa nachádza výrobný areál „gáter“ v súčasnosti mimo prevádzku – navrhované	
sociálne zariadenie	= 5,00 kVA
Ostatné zariadenie	= 10,00 kVA
Verejné osvetlenie	= 10,00 kVA

S p o l u : 160,00 kVA

Návrh

Jestvujúca VN – prípojka pre transformačnú stanicu č. 6 / 720 je v stave morálneho a technického opotrebenia, ohrozujúca bezpečnosť osôb, eci a majetku, podperné body sú drevené, narušené časom a poveternostnými vplyvmi. VN prípojku je potrebné rekonštruovať v celej prípojnej dĺžke uložením na stožiaroch z predpätého betónu a použitím izolovaného závesného kábla.

Jestvujúce VN vedenie v severnej časti a jestvujúca VN prípojka pre transformačnú stanicu č. 5 / 443 navrhujeme na preloženie. Transformačná stanica č.5/443 je navrhovaná na preloženie ku severnému okraju zastavaného územia obce.

Tabuľka distribučných trafostaníc

Obec	Označen TS	Umiestnenie TS	Jestvujúci výkon trafo	Navrhov. výkon trafa	Vlastník	Poznámka
V.Remety	TS 1/437	Stožiarová PTS	100 kVA	250 kVA	V	
	TS 2/438	Stožiarová PTS	100 kVA	250 kVA	V	
V.Rybnica	TS 1/455	Stožiarová PTS	160 kVA	400 kVA	V	
	TS 2/436	Stožiarová PTS	250 kVA		V	
Remetske Hámre	TS 3/724	bet. stĺp. typ C/2	100 kVA		C	
	TS 4/725	bet.stĺp. typ C/2,VVaK	50 kVA		C	
	TS 5/719	Stožiarová PTS	63 kVA		C	
	TS 6/718	stožiarová typ PTS,stará,TVP	50 kVA		C	
	TS 7/737	bet. 1 – stĺpová,EUROTEL	25 kVA	250 kVA	C	
	TS 1/439	bet. stĺp. typ C/2	250 kVA	400 kVA	V	
	TS 3/440	bet. stĺp. typ C/2	400 kVA		V	rekonštr.
	TS 4/442	Stožiarová PTS	250 kVA		V	
	TS 5/443	bet. stĺp. typ C/2	250 kVA	250 kVA	V	nová/preložka, , prekládka
	TS 6/720	stožiarová typ PTS,stará	160 kVA	250 kVA	V	
	TS 2/441	bet. 4 – stĺpová BTS	400 kVA		C	
	TS 7/721	bet. stĺp. typ C/2,VVaK	16 kVA		C	
	TS 8/772	bet. stĺp. typ C/2,VVaK	63 kVA		C	
	TS 9/723	bet. stĺp. typ C/2,VVaK	16 kVA		C	

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie (VO) v obciach je umiestnené ako súčasť nn siete. Rozvod VO je realizovaný vodičom AlFe, upevneným na spodnej strane konzol NN siete. V rámci cca 50 % sú svietidlá reparované a nahradené novými svietidlami s použitím šetriacich žiaroviek 35 W. Poškodené svietidlá je potrebné nahradíť.

Pri navrhovanom riešení v nových lokalitách, kde bude vedenie NN uložené v zemi, bude vonkajšie osvetlenie ulíc prevedené osvetľovacími telesami inštalovanými na sadových stožiaroch na okraji cesty resp. chodníka. Navrhované riešenie poskytuje zjednodušenie údržby a nemalou mierou prispeje aj k celkovému vzhľadu ulice.

Ochranné pásma

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma:

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoločnej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného vedenia od 1 kV do 35 kV je v zmysle zákona č. 656 / 2004 Zb. o energetike 10 m od krajného vodiča na každú stranu vedenia.

Vonkajšie vzdušné vedenie NN sa nechráni ochrannými pásmami.

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného vedenia je 1 m pri napätí do 110 kV na každú stranu vedenia.

Pre elektrické stanice vonkajšieho vyhotovenia s napäťom do 100 kV je ochranné pásmo vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice.

Výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej alebo distribúčnej sústavy.

Pre vzdušné vedenie VN 22 kV v zmysle Zákona č. 70/1998 Zb. o energetike je ochranné pásmo 10 m od krajného vodiča na každú stranu vedenia. Pre izolované vonkajšie VN 22 kV vedenie je určené ochranné pásmo 2 m na každú stranu vedenia.

Vonkajšie vzdušné vedenie NN sa nechráni ochrannými pásmami. Ochranné pásmo zemných kábelových nn vedení v zmysle Zákona č. 70/1998 Zb. o energetike je stanovené 1 m na každú stranu vedenia.

11.3.2 Telekomunikačné zariadenia

Telekomunikačne sú obce súčasťou Regionálneho technického centra Východ. Telefónni účastníci obce V. Remety a V. Rybnica sú pripojení na telefónnu ústredňu Remetské Hámre po prípojných káblach. V obci Remetské Hámre je digitálna ústredňa budúcnosti sa neuvažuje so zmenou umiestnenia. Pri objekte pošty je osadený oceľový stožiar spoločnosti T-Com Slovensko.

Návrh

V navrhovanom období (do r. 2008, resp. 2020) bude podľa potreby - v závislosti na záujme zákazníkov dobudovávaná hlavne miestna telefónna sieť v obci tak, aby splňala kvalitatívne parametre pre poskytovanie už spomínaných širokopásmových služieb.

Závesné káble rozvodov majú značný previs, pôsobia rušivo a neesteticky na celkový vzhľad obce, preto bude miestna telefónna sieť k jednotlivým účastníkom telekomunikačnej siete riešená zemnými úložnými káblami.

Potrebné telefónne prípojky pre navrhovanú bytovú výstavbu budú zabezpečené podľa jednotlivých požiadaviek užívateľov na telefónne prípojky a požadované telekomunikačné služby v rámci inštalovaných rezerv jednotlivých RSU.

V nárvhovom období sa uvažuje s vybudovaním trasy optického telekomunikačného kábla Remetské Hámre – smer Úbrež a trasy prípojného telekomunikačného kábla Vyšné Remety – Remetské Hámre, Vyšná Rybnica – Remetské Hámre.

Rozvoj služieb bude zabezpečovaný prostredníctvom organizácie Slovak Telecom a.s. v súlade so zámermi telekomunikačného projektu.

11.3.3 Mobilní operátori

Mobilnú telekomunikačnú sieť na území obcí zabezpečuje spoločnosť Orange Slovensko, a.s. a T-mobil Slovensko, a.s.

V k.ú. obcí sa nenachádzajú podzemné telekomunikačné siete spoločnosti Orange Slovensko a.s. V obci Vyšné Remety má oceľový stožiar situovaný mimo zastavané územie obce v juhovýchodnej časti katastrálneho územia.

V obci Vyšná Rybnica spoločnosť Orange Slovensko nemajú lokalizované svoje zariadenie. Pre obec V. Rybnica postačuje signál zo stožiaru v obci V. Remety.

V k.ú. obcí sa nenachádzajú podzemné telekomunikačné siete spoločnosti T-Mobile Slovensko. Spoločnosť T-Mobil Slovensko má osadený oceľový stožiar lokalizovaný vo východnej časti mimo zastavané územie obce Vyšné Remety. V katastrálnom území obce Vyšná Rybnica sa nachádza ZS a RR bod SO VRY.

V horizonte 5 rokov sa neplánuje s výstavbou ďalšieho stožiara v obciach Remetské Hámre a Vyšný Rybnica.

11.3.4 Televízne a rozhlasové vysielanie

V súčasnej dobe je príjem rozhlasového a televízneho signálu zabezpečený prostredníctvom individuálnych antén cez televízny vykŕyvač lokalizovaný v obci Vyšné Remety a v obci Remetské Hámre. V obci Vyšné Remety je televízny prevádzca osadený vo východnej časti k.ú. obce. V obci Remetské Hámre je televízny vykŕyvač lokalizovaný na západnej hranici zastavaného územia obce. Príjem programu je prenášané družicami cez individuálne parabolické antény.

Návrh

Perspektívne navrhujeme vybudovať kábelovú televíziu výstavbou spoločnej antény na objekte obecného úradu so spoločným kábelovým rozvodom pre príjem dostupných TV signálov prenášaných družicami a programu CABLE PLUS. Uvedené rozvody je možné, pri dodržaní platných noriem viesť v spoločných kábelových trasách s rozvodom telefónu.

11.3.5 Miestny rozhlas:

Rozvod miestneho rozhlasu v obciach je prevedený na oceľových stožiaroch, ústredňa rozhlasu je situovaná v budove obecného úradu.

Návrh

Pre nasledujúce roky navrhujeme inštalovať reproduktory miestneho rozhlasu na stožiare vzdušného NN vedenia (po dohode s VSE) a prenos zvuku realizovať bezdrôtovým spôsobom.

11.4 ZÁSOBOVANIE TEPLOM, PLYNOM

11.4.1 Zásobovanie plynom

Súčasný stav

Riešené územie obci Vyšné Remety , Vyšná Rybnica a Remetské Hámre sú plynofikované. Obce majú vybudované plynárenské zariadenia pre dodávku a prepravu zemného plynu, ktoré zabezpečujú jeho využitie pre vykurovanie, ohrev teplej vody a varenie v objektoch rodinných domov a v objektoch občianskej vybavenosti.

Prieskumy a rozbory pre jestvujúci stav plynofikácie jednotlivých obci boli spracované na základe poskytnutých údajov SPP – distribúcia a.s. Bratislava RC Košice , Prevádzka a údržba LC Michalovce, ktoré poskytli aj vlastnú mapovú dokumentáciu .

Obce Vyšné Remety , Vyšná Rybnica a Remetské Hámre sú napojené na zokruhované STL plynovody prostredníctvom regulačných staníc zemného plynu, ktoré sa nachádzajú v obci Úbrež RS 5 000 - 2/2/1 – 440 , v meste Sobrance RS 3 000 - 2/2/ - 440 a RS 1 200 - 2/1 - 440 , na Zemplínskej Šírave RS 3 000 - 2/1 – 440 , v obci Fekišovce 1 200 - 2/1 – 440 a v obci Vysoká nad Uhom RS 3 000- 2/2 - 440 . Z týchto RS sú napojené aj ďalšie obce okr. Michalovce a Sobrance. Regulačná stanica plynu sú napojené na VTL distribučné plynovody o prevádzkovom tlaku , PN 4 MPa .

Z regulačných staníc plynu sú a STL rozvodmi plynu o prevádzkovom tlaku 300 kPa a v samotných obciach aj NTL rozvodmi o prevádzkovom tlaku 2,1 kPa zásobovaní odberatelia zemného plynu v obciach Vyšné Remety , Vyšná Rybnica a Remetské Hámre .

Zásobovanie plynom pre odbery vykurovania, prípravu teplej úžitkovej vody a varenie je zabezpečené na 80 %.

Správu plynových rozvodov a zariadení na území jednotlivých obci zabezpečuje: Slovenský plynárenský priemysel - distribúcia a.s. Bratislava RC Východ Košice, LC Michalovce.

Navrhované riešenie

Pri návrhu a projektovej príprave investičných zámerov vybudovanie distribučnej siete pre dodávku zemného plynu z jestvujúcich plynárenských zariadení je potrebne rešpektovať možnosti a podmienky určené SPP – distribúcia a.s. Bratislava ,RC Košice , LC Michalovce po posúdení prepravnej kapacity a hydraulických tlakových pomerov v sieti v zmysle platnej metodiky , ktoré preukážu technické možnosti a požiadavky na riešenie , predpokladané investičné náklady a ekonomickú efektívnosť uvažovanej výstavby plynárenských zariadení.

Návrh na zásobovanie zemným plnom musí zohľadňovať ustanovenia určené platnou legislatívou STN , vrátane ostatných záväzných predpisov a vyhlášok.

Musia byť tiež rešpektované dané skutočnosti , ako sú komunikácie ,zástavba, terénne úpravy ,spády terénu a podobne , pri dodržaní bezpečnostných predpisov a ochranných a bezpečnostných pásiem uvedených v Zákone o energetike č. 656/ 2 004 Z. z .

Koncepcné musí nadväzovať na doposiaľ splynofikovanú časť v obciach Vyšné Remety, Vyšná Rybnica a Remetské Hámre.

Zásady z ktorých vychádzame pri návrhu technického riešenia plynofikácie nových lokalít **v obciach Vyšné Remety , Vyšná Rybnica a Remetské Hámre** môžeme formulovať nasledovné :

Pri výpočte odberov množstiev zemného plynu vychádzame z priemerných hodinových a ročných odberov v danom teplotnom pásme - 15 °C , stanovujú smerné odbery pre domácnosť (IBV).

Max. hod. odberQhmax.....1,5 m3/hod
Max. ročný odberQr4 400 m3/rok

Požiadavky na zásobovanie zemným plnom v obciach Vyšné Remety, Vyšná Rybnica a Remetské Hámre sú vypracované ako informatívny podklad pre uvažovanú novú výstavbu :

v obci Vyšné Remety - 65 rodinných domov
v obci Vyšná Rybnica - 118 rodinných domov
v obci Remetské Hámre - 135 rodinných domov

Napojenie nových lokalít na jestvujúcu plynovodnú sieť bude možné previesť nasledovné :

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia do r. 2025:

v obci Vyšné Remety - lokalita „Zahumienky“ - 25 RD
- lokalita „Severná časť“ - 16 RD
- prieluky – rozptyl v zastavanej oblasti obce – 24 RD

v obci Vyšná Rybnica - lokalita „Dielce“ - 86RD
- prieluky – rozptyl v zastavanej oblasti obce – 32 RD

v obci Remetské Hámre - lokalita „pozdĺž cesty III/50“ - 45 RD
- lokalita „Kováčová záhrada“ - 15 RD
- prieluky – rozptyl v zastavanej oblasti obce – 75 RD

Bytovú výstavbu v uvedených lokalitách riešiť výstavbou nových stredotlakových plynovodov

D 63 (50) z materiálu PE (návrh svetlosti potrubia po preverení hydraulického prepočtu miestnych plynovodných sieti) . Napojenie jednotlivých rodinných domov riešiť samostatnými STL plynovými prípojkami so samostatnou reguláciou plynu , osadením vhodných typov domových regulátorov tlaku zemného plynu .

Rodinné domy realizované v prielukách jednotlivých obciach riešiť samostatnými STL plynovými prípojkami so samostatnou reguláciou plynu, osadením vhodných typov domových regulátorov tlaku zemného plynu .

11.4.2 Zásobovanie teplom

Teplo vykurovanie, na varenie a prípravu teplej úžitkovej vody sa získava niekoľkými spôsobmi:

- individuálne v rodinných domoch z kotlov na zemný plyn a v niektorých starých domoch ešte z pecí a šporákov na drevo a uhlie
- objekty občianskeho vybavenia z kotlov ústredného vykurovania

Z celkovej spotreby pripadá na obyvateľstvo obci Vyšné Remety 4560 GJ, Vyšná Rybnica 4080 GJ a v obci Remetské Hámre 8720 GJ, čo v priemere na 1 domácnosť činí 40 GJ. Je to veľmi nízky podiel v porovnaní s urbanistickým ukazovateľom 100 - 120 GJ na rodinný dom, ak má byť dosiahnutá optimálna pohoda v bývaní. Nízka spotreba tepla svedčí o úspornom vykurovaní.

Návrh

Zásobovanie teplom v obci Vyšné Remety, Vyšná Rybnica a Remetské Hámre navrhujeme do roku 2020 zabezpečiť na báze ekologických zdrojov (elektrika, tepelné čerpadlá, kolektory a iné).

Predpokladaná ročná spotreba tepla – obec Vyšné Remety

Rodinné domy – súčasný stav

Počet RD: 114

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD:

100 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD:

$114 \times 100 \text{ GJ/rok} = 11400 \text{ GJ/rok}$

Rodinné domy – navrhovaná výstavba do roku 2020

Počet RD: 30

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD:

40 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD:

$30 \times 40 \text{ GJ/rok} = 1200 \text{ GJ/rok}$

Rodinné domy: súčasný stav + navrhovaná výstavba do roku 2020

predpokladaná výstavba 30 RD do r. 2020 : $11400 + 1200 = 12600 \text{ GJ/rok}$

Občianska vybavenosť – navrhovaná výstavba

Pre objekty občianskej vybavenosti možno zobrať priemernú hodnotu **100 kWh / m²** a rok podlahovej vykurovanej plochy objektu. V tejto hodnote je zahrnutá potreba tepla na ÚK aj TÚV.

Pozn.: $100 \text{ kWh} / \text{m}^2 \text{ a rok} = 0,36 \text{ GJ} / \text{m}^2 \text{ a rok}$

Predpokladaná ročná spotreba tepla – obec Vyšná Rybnica

Rodinné domy – súčasný stav

Počet RD: 102

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD:

100 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD: $102 \times 100 \text{ GJ/rok} = 10200 \text{ GJ/rok}$

Rodinné domy – navrhovaná výstavba do roku 2020

Počet RD: 40

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 40 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD: $40 \times 40 \text{ GJ/rok} = 1600 \text{ GJ/rok}$

Rodinné domy: súčasný stav + navrhovaná výstavba do roku 2020

predpokladaná výstavba 40 RD do r. 2020 : $10200 + 1600 = 111800 \text{ GJ/rok}$

Občianska vybavenosť – navrhovaná výstavba

Pre objekty občianskej vybavenosti možno zobrať priemernú hodnotu **100 kWh / m²** a rok podlahovej vykurovanej plochy objektu. V tejto hodnote je zahrnutá potreba tepla na ÚK aj TÚV.

Pozn.: $100 \text{ kWh / m}^2 \text{ a rok} = 0,36 \text{ GJ / m}^2 \text{ a rok}$

Predpokladaná ročná spotreba tepla – obec Remetské Hámre

Rodinné domy – súčasný stav

Počet RD: 218

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 100 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD: $218 \times 100 \text{ GJ/rok} = 21800 \text{ GJ/rok}$

Rodinné domy – navrhovaná výstavba do roku 2020

Počet RD: 30

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 40 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD: $30 \times 40 \text{ GJ/rok} = 1200 \text{ GJ/rok}$

Rodinné domy: súčasný stav + navrhovaná výstavba do roku 2020

predpokladaná výstavba 30 RD do r. 2020 : $21800 + 1200 = 23000 \text{ GJ/rok}$

Občianska vybavenosť – navrhovaná výstavba

Pre objekty občianskej vybavenosti možno zobrať priemernú hodnotu **100 kWh / m²** a rok podlahovej vykurovanej plochy objektu. V tejto hodnote je zahrnutá potreba tepla na ÚK aj TÚV.

Pozn.: $100 \text{ kWh / m}^2 \text{ a rok} = 0,36 \text{ GJ / m}^2 \text{ a rok}$

Ochranné pásmá

Pre plynovody je stanovené podľa zákona o energetike č. 656/2004 Z.z.:
20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm.
8 m pre technologicke objekty (regulačné stanice)
1m pre plynovod, ktorým sa rozvádzajú plyny na zastavané územie obce s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 MPa.

11.5 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

11.5.1 Ovzdušie – ochrana čistoty ovzdušia

11.5.1.1 Veľké zdroje znečistenia:

Kvalita ovzdušia v okrese Sobrance nie je ovplyvňovaná z hľadiska širších vzťahov činnosťou veľkých priemyselných zdrojov.

11.5.1.2 Stredné zdroje znečistenia (stacionárne zdroje):

Stav ovzdušia v obciach Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre je ovplyvnený strednými a malými zdrojmi emisií umiestnenými na území obcí, automobilovou dopravou ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov, predovšetkým vplyvom prevládajúcich severovýchodných vetrov. K stredným zdrojom emisií môžeme zaradiť PD Dona, PD Poruba p/V..

Najbližšia oblasť, kde sa monitoruje znečistenie ovzdušia je mimo okres Sobrance, v meste Strážske. Stanica sa nachádza na voľnom priestranstve na západnom okraji mesta na sídlisku s lokálnou kotolňou, asi 1 km juhovýchodne od závodu Chemko Strážske.

V súčasnosti sú na Slovensku rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia tieto faktory, ktoré platia aj pre obec:

Výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel).

Resuspenzia tuhých častíc z povrchov cest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel). Do tejto skupiny patrí aj zimné zaprášenie cest.

Suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov cest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi).

Minerálny prach zo stavenísk.

Veterná erózia z neupravených obecných priestorov a skládok sypkých materiálov.

Vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív u lokálneho vykurovania. Očakáva sa, že tento zdroj bude v najbližších rokoch významne narastať.

Realizáciou nových zdrojov a úpravou, rekonštrukciou a zmenou vykurovacích médií za ušľachtilé palivá u existujúcich zdrojov tak, aby zodpovedali požiadavkám uvedených legislatívnych nariem sa napĺnia ciele podľa medzinárodných záväzkov:

- zníženie prekračovania kritických záťaží a depozícií síry a oxidov dusíka,
- zníženie emisií oxidov síry, oxidov dusíka, prchavých organických látok, ľažkých kovov a perzistentných látok,
- zníženie emisií znečistujúcich látok z malých zdrojov a dopravy, spôsobujúcich lokálne znečistenie ovzdušia,
- ochrana ozónovej vrstvy Zeme – príspevok Slovenskej republiky.

11.5.1.3 Kvalita ovzdušia – imisná situácia na území obcí

V obciach ani v okresnom meste Sobrance sa nemonitoruje kvalita ovzdušia. Nie je tu inštalovaná žiadna automatická stanica merania množstva imisií.

11.5.2 Vodné toky a nádrže, čistota vody, podzemné a povrchové vody

Základným právnym dokumentom ochrany podzemných a povrchových vôd je zákon č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

11.5.2.1 Zdroje znečistenia vôd

Súčasný stav

Problematika zdrojov znečistenia je kľúčovou záležitosťou ochrany vôd. Zdroje znečistenia, ktoré negatívne ovplyvňujú akosť vôd delíme podľa ich charakteru a pôsobenia v zásade na dve kategórie:

- bodové zdroje znečistenia, majú sústredené vypúšťanie odpadových vôd do recipientov (verejné kanalizácie). Pri týchto zdrojoch znečistenia je možná identifikácia pôvodcu, určenie jeho základných charakteristik ako režim vypúšťania, množstvo a akosť vypúšťaných vôd v časových reláciach atď.

Údaje o bodových zdrojoch znečistenia nemajú trvalú platnosť. Na množstvách odpadových vôd a ich znečistení sa prejavujú spoločensko-hospodárske zmeny a klimatické pomery. Väčšinou ide o zníženie množstva produkovaného a vypúštaného znečistenia obmedzením výroby, zvýšením ceny vody, zmenou technológie vo výrobe atď.

- plošné zdroje znečistenia, podľa ich pôvodu pôsobia trvalo, alebo občas a ich veľkosť a vplyv na akosť vôd je podmienená radom spolupôsobiacich faktorov. Zdrojmi plošného znečistenia sú predovšetkým: poľnohospodárstvo, skládky a splachy zo spevnených plôch, splachy z komunikácií, znečistené zrážkové vody, znečistené závlahové vody. Okrem týchto zdrojov plošného znečistenia sa na kontamináciu vôd významnou mierou podieľajú i tzv. difúzne priestorové rozptýlené bodové zdroje znečistenia, ktoré nie sú zahrnuté medzi evidované zdroje znečistenia.

Na rozdiel od pomerne ľahko identifikateľných, lokalizovateľných a merateľných bodových zdrojov znečistenia priemyselnej a komunálnej povahy sú plošné a difúzne zdroje znečistenia menej adresné, evidenčne náročnejšie a problematicky merateľné. Ich sumárny účinok je dosiaľ iba odhadovaný.

V katastrálnom území obcí Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre, resp. s dopodom na k.ú. môžeme za plošné zdroje znečistenia považovať :

Poľnohospodárske družtvá – PD Dona a PD Poruba p/V
Drevovýroba v V. Rybnici

Návrh

V ÚPN navrhované opatrenia súvisia s ochranou vôd a užívaním vôd v zmysle zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon).

Eliminácia plošných zdrojov znečistenia si vyžaduje právne a ekologické myšenie ľudí pri nakladaní s vodami.

11.5.2.2 Podzemné vody

Do posudzovaného územia zasahuje hydrogeologický rajón VNP 100 Neovulkanity Vihorlatských vrchov. Rajón je budovaný vulkanickými horninami prevažne andezitmi rôzneho petrografického typu, ktoré sa striedajú s vulkanoklastickými horninami. Charakter a stupeň zvodnenia hornín je premenlivý a závisí od

priepustnosti hornín a od možnosti infiltrácie zrážkových vód. Vulkanoklastické horniny sú málo priepustné a zvodnené. Časť rajónu v rámci posudzovaného územia je hydrogeologicky málo významná s využiteľným množstvom podzemných vód 0,50-0,99 l.s-1.km-2.

V širšom okolí riešeného územia sa nachádzajú predpokladané termálne vody. Teplota termálnych vód v hĺbkach 800 - 1500 m sa pohybuje od 34 do 95 °C. Táto časť územia z tohto hľadiska ako i z pohľadu využitia suchých termálnych hornín / v hĺbke 2000 m ich teplota dosahuje 150 - 200 st.C/ sa pokladá za perspektívnu oblasť netradičného zdroja energie. Vo Vihorlate sú najrozšírenejšie a najpoužívanejšie andezity. V súčasnosti sa tăzia v lome v Zemplínskych Hámroch.

Hydrogeologické rajóny (HGR) v posudzovanom území

HGR	Názov HGR	Plocha (km ²)	Využiteľné množstvo podzemných vód (l.s-1)	Odber (l.s-1)	Bilančný stav	
				2001	2002	
VNP 100	Neovulkanity Vihorlatských vrchov	535,7	450,0	127,17	139,86	uspokojivý

Zdroj: SHMÚ Bratislava, 2002

11.5.3 Pôda – ochrana pôdneho fondu

Problematika týkajúca sa ochrany a využívania pôdy ako základnej zložky životného prostredia bola riešená vo vzťahu k jeho multifunkčnosti t.z. vo vzťahu k produkcií biomasy, filtrácií, pufrácií a transformácii látok v prírode, ochrane diverzity živých organizmov, priestorovej základni pre socioekonomicke aktivity – poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a územný rozvoj.

Odporúčané opatrenia na ochranu pôdy sú z hľadiska relevantnosti ovplyvniteľnej koncepciou územného plánu zamerané na optimalizáciu priestorového usporiadania v kategóriách zodpovedajúcich potenciálu pôd a využívanie v ekologickej únosnej zaťažiteľnosti pre zabezpečenie ekologickej stabilnej krajiny. Sú to :

- akceptovanie územného rozsahu lesného pôdneho fondu s polyfunkčným významom lesov v kategóriach a hospodárskych súboroch zodpovedajúcich horizontálnej a vertikálnej štruktúre územia a požiadavkám ekologickej hospodárenia v lesoch,
- prispôsobovanie využívania lesov pri hospodárskych a obnovných postupoch funkčnosti priestorov krajino-ekologickej zón podľa zásad funkčne integrovaného lesného hospodárstva, akceptovanie územného rozsahu poľnohospodárskej pôdy a využívanie v kategóriach podľa typologicko-produkčnej kategorizácií agroekosystémov,
- zabezpečovanie výživy rastlín je potrebné riešiť predovšetkým organickými hnojivami, aplikáciu anorganických hnojív riešiť podľa zásoby živín v pôde a vo vzťahu k pestovanej plodine (plán hnojenia), postupy na aplikovanie riešiť tak, aby transport živín z pôdy do vody bol na priateľnej úrovni (ochrana podzemných vód),
- zabezpečovanie ochrany rastlín proti škodcom a chemické ničenie burín riešiť dôsledným dodržiavaním technologickej aplikácie stanovenej výrobcom ochranných prostriedkov bez ohrozenia kvality pôdy a podzemnej vody,
- akceptovanie, že pôda je aj priestorom pre uspokojovanie potrieb ľudskej spoločnosti formou novej

výstavby t.z. výhľadový územný rozvoj zabezpečovať v rozsahu a lokalizácii navrhovanej územným plánom,
- akceptovať na území mesta tieto bonitované pôdno-ekologické jednotky:

Zastúpenie pôdno-ekologických jednotiek (PEJ):

Katastrálne územie	PEJ 7. miest. kód
Vyšné Remety	034062, 0357002, 0357003, 0357202, 0379062, 0379262, 0389012, 0389242, 0389042, 0394003,
Vyšná Rybnica	0314062, 0357002, 0389022,
Remetské Hámre	0311042, 0314062, 0357002, 0357003, 0389002, 0389022, 0389042, 0379062,

11.5.4 Biota

Ochrana bioty ako zložky životného prostredia je riešená vo vzťahu k charakteru a jej významu. V riešenom území sa vyskytuje lesná stromová a bylinná vegetácia, nelesná stromová a krovinná vegetácia, trávo-bylinná vegetácia, vegetácia záhrad tvoriaca súčasť stavebných pozemkov a vegetácia mestského prostredia. Odporučané opatrenia na ochranu sú zamerané na :

- dôsledné dodržiavanie podmienok ochrany lesnej vegetácie v zmysle zákona č. 326/2005 Zb. o lesoch v zmeni neskorších predpisov,
- ochranu stromovej a krovinnej vegetácie brehových porastov vodných tokov,
- výber druhov tráv pri zmene kultúry z ornej pôdy na trvalý trávny porast zodpovedajúci daným pôdnym podmienkam a klimaxovej jednotke,
- postupnú premenu produkčných záhrad na záhrady oddychu a relaxu, pri sadovníckych úpravách verejných priestranstiev, obytných území a území vybavenosti maximálne využívať miestne druhy a obmedziť introdukované druhy,
- pre náhradú výsadbu zelene sú určené novonavrhané plochy verejnej zeleni,
- výber druhov drevín pri výsadbe verejnej a krajinnej vegetácie zodpovedajúci pôdnym a klimatickým podmienkam,
- ochranu vodných tokov v zmysle vodného zákona č. 184/2002 Z.z. ako prirodzeného ekosystému v krajinе,
- pravidelné a mechanické odstraňovanie buriny a ničenie inváznych druhov drevín,
- odstránenie nežiadúcich skládok rôzneho odpadu z území špecifikovaných ako ekologicky významný krajinný prvok a zabránenie vytvárania nelegálnych skládok odpadu na celom riešenom
- území realizovať rekultiváciu všetkých neradených skládok v k.ú. obcí – viacvrstvovým zásypom s vhodnou zeminou, príp. štrkem a následnou úpravou plôch výsevom trávnatého semena.

11.5.5 Návrh zásad a opatrení na nakladanie s odpadmi

Použité údaje:

Program odpadového hospodárstva obcí Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre do roku 2005. Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na zákone č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi zodpovednosť za porušenie povinnosti na úseku odpadového hospodárstva a zriadenie recyklačného fondu.

11.5.5.1 Separovaný zber odpadov

Zhodnocovanie odpadov je podmienené účinným separovaným zberom, systémom zberu a zberných miest so zabezpečením dotriedovania odpadov a zložiek komunálnych odpadov. Umiestnenie nových

zariadení sa bude riadiť princípom blízkosti a sebestačnosti vo väzbe na ekonomickú efektívnosť.

Zvoz komunálneho odpadu z územia obce Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre zabezpečuje zmluvný odběratel KO. Vývoz odpadu je na regionálnu povolenú skládku komunálneho odpadu.

V obciach sa s realizáciou separovaného zberu začalo v roku 2005. V obciach doposiaľ nie je vyriešené spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu (ide o odpad zo záhrad, parkov, cintorínov a z ďalšej zelene nachádzajúcej sa na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ktorý je súčasťou komunálneho odpadu).

11.5.5.2 Zariadenia na zhodnocovanie odpadov

Umiestňovanie nových zariadení na zhodnocovanie odpadov sa bude riadiť princípom blízkosti a sebestačnosti vo väzbe na ekonomickú efektívnosť. Počet zariadení bude závisieť na ich kapacite tak, aby spolu mali dostatočnú kapacitu na zhodnocovanie všetkých uvedených odpadov na území obcí Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre .

Návrh

V rámci obcí Vyšné Remety, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre bude potrebné:

Zrealizovať v súlade s legislatívou kompostáreň na materiálové zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov:

Navrhovaná plocha pre kompostáreň a zberný dvor v rámci mikroregiónu Oka je na k.ú. obce Vyšná Rybnica v južnej časti zast. územia obce (pri drevovýrobe)

V obciach sú navrhované malé kompostárne na lokalitách:

- Vyšné Remety - Lokalita v severnej časti zastavaného územia obce
- Vyšná Rybnica - Lokalita pri drevovýrobe
- Remetské Hámre - Lokalita v západnej časti zastavaného územia obce pri televíznom vysielači

Kompostárne vybudovať, resp. prevádzkovať v súlade s legislatívou existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov, napr. odpadov z dreva vo výrobnej sfére vybudovať, resp. prevádzkovať v súlade s legislatívou existujúce zariadenia na energetické zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov, napr. odpadov z dreva vo výrobnej sfére

Realizovať rekultiváciu všetkých neriadených skládok v k.ú. obcí – viacvrstvovým zásypom s vhodnou zeminou, príp. štrkcom a následnou úpravou plôch výsevom trávnatého semena.

11.5.5.3 Zloženie a produkcia odpadov

Produkcia komunálneho odpadu v meste Michalovce v roku 2003 - 2005

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu N/O	Množstvo v t / rok 2004	Množstvo v t / rok 2005
Vyšné Remety				
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	0	35,674	38,340
1600601	Olovené batérie	0	1,650	-
200203	Z cintorína	0	5,0	-
20 03 07	Veľkoobjemný odpad	0	-	-
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb	0	-	-

	a demolácií			
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, obkladačiek a pod.	O	-	-
160214	Vyradené zariadenie iné ako uvedené v 160209 až 160213.	O	-	0,027
20 01 01	Papier a lepenka	O	-	0,157
20 01 02	Sklo	O	-	0,105
20 01 39	Plasty	O	-	0,043
15 01 05	Kompozitné obaly	O	-	-
16 01 03	Opotrebované pneumatiky	O	-	0,011
Celkom			42,324	38,645
Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu N/O	Množstvo v t / rok 2004	Množstvo v t / rok 2005

Vyšná Rybnica

20 03 01	Zmesový komunálny odpad	0	47,96	51,60
1600601	Olovené batérie	0	-	-
200203	Z cintorína	O	-	-
20 03 07	Veľkoobjemný odpad	O	-	-
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií	O	-	-
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, obkladačiek a pod.	O	-	-
160214	Vyradené zariadenie iné ako uvedené v 160209 až 160213.	O	-	-
20 01 01	Papier a lepenka	O	-	-
20 01 02	Sklo	O	-	0,063
20 01 39	Plasty	O	-	0,026
15 01 05	Kompozitné obaly	O	-	-
16 01 03	Opotrebované pneumatiky	O	-	-
Celkom			47,96	51,688
Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu N/O	Množstvo v t / rok 2004	Množstvo v t / rok 2005

Remetské Hámre

20 03 01	Zmesový komunálny odpad	0	16,72	2,62
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	22,89	36,38
20 03 04	Kal zo septikov	O	9,0	5,00
20 01 02	Sklo	O	9,50	0,063
20 03 07	Veľkoobjemný odpad	O	-	1,750
Celkom			58,11	50,12

12. VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

12.1.1 Ťažba nerastných surovín

Prieskumné územie – riešené územie nespadá do prieskumného územia „Východoslovenská Nížina, výhradný nerast ropa a horčavý zemný plyn“.

12.1.2 Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory, zosuvy pôdy

V riešenom území sa nenachádzajú.

V k.ú. obce Remetské Hámre sa nachádzajú zosuvy, ktoré sú vyznačené v grafickej časti (m 1:10000)

13. VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

Územím, ktoré si vyžaduje zvýšenú ochranu je pohorie Vihorlatu, ktoré v období pred párom storočiami pokrývali prírodné lesy (pralesy), v nich spoločenstvá rastlín a živočíchov boli dlhým vývojom prispôsobené spoločnému životu v určitých podmienkach prostredia, ktoré sa navzájom ovplyvňovali a tvorili s prostredím neoddeliteľný celok.

Lesné porasty tvoria veľkú časť k.ú. Vyšná Rybnica, Remetské Hámre. Porasty spadajú do LHC Sobrance. Ide prevažne o druhovú skladbu v zastúpení buk, dub, hrab, miestami javor, borovica, v brehových porastoch potokov najmä jelša, vrby a miestami lieska. Plnia najmä pôdoodchrannú funkciu.

14. NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INÉJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASTI RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Pre stanovenie podrobnejších zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov, umiestnenia stavieb na pozemkoch a zastavovacích podmienok jednotlivých stavebných pozemkov navrhuje sa zabezpečiť vypracovanie územného plánu zóny, resp. územnoplánovacích podkladov a inej dokumentácie pre tieto časti riešeného územia:

Obec Vyšné Remety:

- športovo rekreačná zóna – severná časť zast. územia,
- všetky navrhované obytné súbory
- pešie a cyklistické komunikácie,

Obec Vyšná Rybnica:

- parkovo oddychové plochy v centre obce,
- rekreačná zóna pri vodnej nádrži,
- všetky navrhované obytné súbory,
- pešie a cyklistické komunikácie,
- areál malej vodnej elektrárne

Obec Remetské Hámre:

- občianska vybavenosť a športovo rekreačná zóna – severná a západná časť zast. územia,

- parkovo oddychové plochy v centre obce, športovo rekreačná zóna vo východnej časti zastavaného územia obce – pozdĺž toku Okna,
- všetky navrhované obytné súbory,
- pešie a cyklistické komunikácie,

Navrhnutá podrobnejšia dokumentácia bude vypracovaná v poradí podľa lokalizácie rozvojových zámerov obcí. Pre dosiahnutie požadovanej presnosti výstupov z vyššie uvedenej dokumentácie je potrebné zabezpečiť aktuálny geometrický plán, zameranie inžinierskych sietí a výskopis územia obytných súborov v príslušnej mierke.

15. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Návrh územného plánu obsahuje urbanistickú koncepciu, ktorá označuje spoločnú myšlienku a zámer ako usporiadať dedinu a stavať v nej tak, aby to nebolo len účelné ale aj pekné. Urbanistická koncepcia určila jednotný zámer zástavby, vymedzila ľažiská či centrum obce. Urbanistická koncepcia nemá na mysli len individuálne záujmy stavebníkov domov, ale sa zamerala na spoločné vybavenie obce.

Územný plán má pripravenú koncepciu spoločensko-kultúrneho významu, určuje kde, čo a ako stavať s predvídavosťou potrieb budúcnosti. Nebudú to len nové stavebné pozemky pre rodinné domy, budú to hlavne pozemky pre stavby zabezpečujúce novú prosperitu a spoločenský život obce. Návrh ÚPN O vymedzil územie s týmto poslaním, očakáva od občanov pochopenie pre stavby verejného záujmu.

Urbanistická koncepcia nastolila nový územný rozvoj sídelného útvaru. V návrhu sa uvažuje s rozšírením funkcií riešeného územia, hlavne vidieckej turistiky.

Návrh ÚPNO výrazne stavia územný rozvoj obcí na ochrane a využití potenciálu krajiny. Ekostabilizačný systém je pilierom budúcnosti obce.

Enviromentálne hodnotenie

Územný plán akceptuje limity a obmedzenia vyplývajúce z ochrany prírody. Návrh ÚPN O citlivu rieši ďalší rozvoj obcí s minimálnym zásahom do prírodného prostredia. Pre lepšie životné prostredie obcí navrhujeme výstavbu kanalizácie s čistiarňou odpadových vôd v každej obci.

Ekonomické hodnotenie

Návrh sa sústreďuje na zvýšenie poskytovania služieb v oblasti cestovného ruchu. V ÚPN sa navrhujú podmienky na oživenie ekonomickej v tejto oblasti. Pre vytvorenie pracovných príležitostí sú navrhované nové plochy občianskej vybavenosti – služby, ubytovanie, stravovanie.

Sociálne dôsledky

Oživenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu, rozvoj obce vzniknú nové pracovné príležitosti, čo bude mať pozitívne sociálne dôsledky pre obyvateľov.

Územno - technické dôsledky

ÚPN Obcí hodnotí a rieši rozvoj technickej vybavenosti celej obce vrátane rekreačných lokalít. Navrhuje spôsob zásobovania vodou, elektrickou energiou, odkanalizovanie a odvedenie splaškovej kanalizácie do ČOV a domových čistiarní odpadových vôd. Dopravnú situáciu navrhujeme riešiť úpravou šírkových pomerov miestnych komunikácií a dobudovaním chodníkov a zastavovacích pruhov SAD a parkovísk pri zariadeniach občianskej vybavenosti.

Koniec sprievodnej správy.

V Michalovciach, 2007
Ing. Arch. BOŠKOVÁ Marianna